

Bundel van de Commissie Bestuur en Ruimte van 10 mei 2017

- 1 Opening
- 2 Spreekgelegenheid voor het publiek *)
Inspreektekst fam. Hondorp, Nieuwstraat 61 over agendapunt 8
- 3 Vaststellen agenda
- 4 Toezeggingenlijst
Toezeggingen t/m 12-04-2017
- 5 Voorbereiding en rapportage vanuit de gemeenschappelijke regelingen / Rekenkamercommissie
- 5.a Vergaderstukken Algemeen Bestuur Erfgoedcentrum Achterhoek en Liemers van 29 maart 2017
Vergaderstukken Algemeen Bestuur Erfgoedcentrum Achterhoek en Liemers van 29 maart 2017
- 5.b Vergaderstukken Algemeen Bestuur Openbaar Lichaam Crematoria Twente van 10 april 2017
Vergaderstukken Algemeen Bestuur Openbaar Lichaam Crematoria Twente van 10 april 2017
- 5.c Vergaderstukken Algemeen Bestuur Regio Achterhoek van 19 april 2017
Vergaderstukken Algemeen Bestuur Regio Achterhoek van 19 april 2017
- 6 Mededelingen van het college in het kader van de actieve informatieplicht
Actieve schriftelijke informatie
Actieve schriftelijke informatie
- 7 “Bestemmingsplan Buitengebied Berkelland 2016” (vast agendapunt)
- 8 Besprekingsstuk commissie / Omgevingsvergunning Nieuwstraat 63 in Eibergen (geagendeerd op verzoek van de PvdA-fractie)
Spreektijd 5 minuten
Dossier 812 voorblad
Omgevingsvergunning met de daarbij behorende aanvraag
Antwoorden op schriftelijke vraag - H Pelle (PvdA)
Verslag commissie bezwaarschriften m.b.t. schriftelijke vragen van raadslid Pelle over Nieuwstraat 63 in Eibergen
Advies commissie bezwaarschriften
Brief van college d.d. 25-04-2017 aan gemeenteraad over kachelbedrijf met showroom in Eibergen
- 9 Voorstel besprekingsstuk / Onderzoeksrapport 'Twee keer raden', toelichting door Rekenkamercommissie Berkelland, Bronckhorst, Lochem en MontferlandBLM
Dossier 811 voorblad
Voorstel en besluit
Bijlage 1 - Aanbiedingsbrief Berkelland dorps- en wijkraden
Bijlage 2 - Onderzoeksrapport 'Twee keer raden'
Bijlage 3 - Brief aan de RKC met een bestuurlijke reactie op het Onderzoek Dorps- en wijkraden Berkelland
- 10 Voorstel besprekingsstuk / Verzoek provincie Gelderland om in te stemmen met het maken van een inpassingsplan om aanpassingen in de N315 tussen de kom Neede en de N18 mogelijk te maken
Dossier 801 voorblad
Voorstel en besluit
Bijlage 1 - Brief van provincie, inclusief tekeningen
- 11 Rondvraag
- 12 Sluiting

Inbreng/zienswijze van fam Hondorp Nieuwstraat 61 Eibergen t.a.v. de ontwikkelingen rond de komst van het bedrijf van de fam. Dusoleil. Commissie vergadering d.d. 10-05-2017

Tijdens de aankoop van onze woning in 1990 waren we ons bewust van de ligging ervan: Aan een drukke toegangsweg naar het centrum en naast een (aannemers) bedrijf gelegen. Bij het winkel concentratie beleid in 2011 voelden we ons betrokken bij de winkeliers die net buiten het centrum vielen doordat zij hier schade aan ondervinden „rechtmatigheid brengt niet altijd rechtvaardigheid”

Toen vorig jaar het bedrijfspand van Geerding aangekocht werd ,waar wat ons betreft geen bezwaar aan kleeft, werden we uitgenodigd voor een informatieavond door de fam. Dusoleil. Op deze avond werd ons het karakter en de omvang van het bedrijf uitgelegd. Wat ons als naaste burens niet beviel was de 14 meter lange muur van drie meter hoog die op de erf scheiding gebouwd zou gaan worden. Aangezien de vergunning verleend bleek te zijn hebben we hier formeel geen bezwaar tegen aangetekend. (de muur blijkt na de bouw vanaf ons maaiveld 3.30m te zijn geworden)

Nu de bedrijvigheid op gang komt bemerken we dat een bedrijf in een drukke winkelstraat, voorzichtig gesteld, geen gelukkige keuze is, buiten het feit dat het concentratie beleid van de gemeente inconsequent wordt gehanteerd; (Nieuwstraat 63 had op het moment van aankoop van onze woning een woonbestemming en geen bedrijfsbestemming en heeft dat tot voor kort nooit gehad..) Er worden regelmatig grote en zware vrachtwagens met oplegger gelost op de Nieuwstraat 63 waarbij de verkeersveiligheid in gevaar is en het trottoir meerdere malen kapot wordt gereden. (het trottoir wordt veel belopen, o.a. ook door oudere mensen met rollator vanaf de Meergaarden)

In de showroom komen pellet kachels, gashaarden en een houtkachel die in werking geshowd kunnen worden waarbij op het dak afvoeren geplaatst worden. Dit is absoluut geen fraai gezicht , maar belangrijker kunnen deze afvoeren schadelijke en geurende stoffen uitscheiden, alwaar we bezwaar tegen maken.

Vorige week zijn er twee opleggers met pellets afgeleverd. Deze pellets zijn opgeslagen in het bedrijf. Voor omwonenden zoals wijzelf levert dit een gevoel van onveiligheid op, aangezien er in het zelfde bedrijf, kachels gerepareerd en ook gestookt worden. Wat kan er gebeuren bij een niet ondenkbare bedrijfsbrand in onze woonwijk?

Wij nemen als burens de fam. Dusoleil niets kwalijk. Het zijn in onze ogen hardwerkende vriendelijke mensen die met een verkregen vergunning een gezond bedrijf willen opbouwen. Door het gemeentelijk beleid zien we nu dat hun bedrijf op deze locatie beperkende maatregelen opgelegd heeft gekregen en mogelijk nog meer opgelegd krijgt waardoor zij ook het slachtoffer dreigen te worden van het gemeentelijk handelen in deze.

Naast het oordeel van de bezwaren commissie die bakker oude Hilbert voor een groot deel in het gelijk heeft gesteld in zijn bezwaar, stellen wij ook vast dat de verantwoordelijke ambtenaren en wethouder onjuist hebben geoordeeld en gehandeld in deze. In onze opinie is de plaats op een industrie terrein een betere keus, gelet op de verkeersbewegingen de laad en los werkzaamheden, de opslag van brandbare stoffen en de groeimogelijkheden van dit bedrijf.

We hopen dat de gemeente deze lastige kwestie met gezond verstand en rechtvaardigheidsgevoel afhandelt en niet alleen bezig is het eigen gezicht te redden ten koste van de belanghebbende partijen ter plekke.

Met vriendelijk groet,

Hilde en Herman Hondorp
Nieuwstraat 61
7151CD Eibergen

Commissie Bestuur

Toezeggingen t/m 01-09-2015

Volg-nr.	Omschrijving toezegging	Datum toezegging	Team	Streefdatum gereed	Datum Gereed
1.	Vervaardigen nieuw delegatiebesluit	28-04-2015	Juridisch	4 ^e kwartaal 2016 (Zodra uitspraak bestuursrechter in zaak Grolseweg 19 te Beltrum er is) Januari 2017: Hoger beroep aangetekend door bureu	

Commissie Bestuur en Ruimte

Toezeggingen t/m 12-04-2017

Volg-nr.	Omschrijving toezegging	Datum toezegging	Team	Streefdatum gereed	Datum Gereed
1.	Stand van zaken handhavingszaken	03-02-2016	Team dienstverlening / omgeving A	Februari 2017	
2.	N.a.v. Notitie Reikwijdte en Detailniveau: met commissie mer in overleg gaan over vastleggen gezondheidseisen. Mogelijk aparte regelgeving	08-06-2016	Team dienstverlening / omgeving B	Maart/april 2017	
4.	Evaluatie weekmarkten	07-12-2016		1 ^e helft 2017	
5.	Voor het zomerreces komt er een maatwerkadvies voor de dorpshuizen in Haarlo en Geesteren en in het najaar 2017 een volledig maatwerkadvies voor alle dorpshuizen	12-04-2017	Gebiedsteam	Juni 2017 en najaar 2017	

0 voor kennisgeving aannemen
0 anders, nl.

Zaaknummer : 192017

Collegevergadering : 28 maart 2017

Onderwerp : Erfgoedcentrum Achterhoek en Liemers, vergadering algemeen bestuur 29 maart 2017

Portefeuillehouder : J.H.A. van Oostrum
Steller : R. Tuenten, Team DIV en Secretariaat tel. : 0545 - 250763

Openbaar : uitgesteld openbaar
Raadsvergadering : T.k.n.
Afgestemd met : Eric Gussekloo, team Financiën
Programmamanager : Arjen Maathuis

Te nemen besluit:

Instemmen met het bijgevoegde adviezen over de stukken van de vergadering van het algemeen bestuur van het Erfgoedcentrum Achterhoek en Liemers op 29 maart 2017.

Waarom dit voorstel en wat is het effect

Aanleiding is de vergadering Algemeen Bestuur van het Erfgoedcentrum Achterhoek en Liemers van 29 maart 2017. De vergadering geeft de portefeuillehouder de gelegenheid om de standpunten van het college op de agendapunten in te brengen.

Argumentatie:

Zie toelichting collegevoorstel

Besluit

Toelichting collegevoorstel

Onderwerp : Erfgoedcentrum Achterhoek en Liemers, vergadering algemeen bestuur
29 maart 2017

1. Opening

2. Concept verslag

In het verslag staat dat er begin 2017 voorwaarden zullen worden uitgewerkt voor een dienstverleningsovereenkomst met Lochem. De vraag is wat de stand van zaken hiervan is.

ADVIES

Vragen naar stand van zaken DVO Lochem. Verder geen opmerkingen op het verslag.

3. Financiën

Over 2016 is er een nadeel van 22.000 euro.

12.000 euro daarvan komt door minder inkomsten en 10.000 euro door hogere uitgaven.

Begroot was een voordeel van 10.000 euro.

Dat voordeel zou worden toegevoegd aan de algemene reserve. Dat is niet gebeurd.

Gevolg is dat de algemene reserve 10.000 euro lager is dan begroot en het resultaat

12.000 euro negatief is.

De toename van de schuldenpositie is een klein zorgenpuntje. Verder ziet het er aardig uit.

De begroting 2018 geeft een tekort aan. Dat was ook voorzien volgens de afspraken.

Dat kan gedekt worden uit de reserve. En daarmee zou de afspraak dat het tarief niet zal stijgen nagekomen kunnen worden.

ADVIES

Instemmen met concept jaarrekening 2016 en concept begroting 2018.

4. Werkplan 2017

ADVIES

Informatie voor kennisgeving aannemen

5. Ontwikkelingen/activiteiten ECAL

Op 3 april 2017 is er de jaarlijkse DIV-dag waar medewerkers DIV uit de Achterhoek en Liemers kennis opdoen en informatie uitwisselen.

ADVIES

Informatie voor kennisgeving aannemen

Zaaknummer : 192580
Raadsvergadering : 23 mei 2017
Onderwerp : Openbaar Lichaam Crematoria Twente, vergadering algemeen bestuur 10 april 2017
Collegevergadering : 4 april 2017
Portefeuillehouder : J.A. Pot-Klumper
Meer informatie bij : P. Busschers Telefoon : 0545-250 551

Ter kennisname

Waarom deze informatie?

Informatie over de stand van zaken bij gemeenschappelijke regeling Openbaar Lichaam Crematoria Twente.

In te vullen door de griffie:

Commissievergadering

Afhandelingsvoorstel

0 voor kennisgeving aannemen

0 anders, nl.

Raadsvergadering

0 voor kennisgeving aannemen

0 anders, nl.

Zaaknummer : 192580

Collegevergadering : 4 APR 2017

Onderwerp : Openbaar Lichaam Crematoria Twente, vergadering algemeen bestuur
10 april 2017

Portefeuillehouder : J.A. Pot-Klumper
Steller : P. Busschers, Team Opdrachtgeverschap tel. : 0545 - 250551

Openbaar ja
Raadsvergadering : T.k.n.

Te nemen besluit:

Instemmen met het bijgevoegde advies over de agendapunten van de vergadering van het algemeen bestuur van het Openbaar Lichaam Crematoria Twente (OLCT) op 10 april 2017.

Waarom dit voorstel en wat is het effect

De AB stukken van het OLCT worden voor de vergadering aan het college voorgelegd om het college een afweging te kunnen laten maken over de voorgenomen besluiten. De vertegenwoordiger in het AB brengt de standpunten van het college in het AB in.

 Besluit

Toelichting collegevoorstel

Onderwerp : Openbaar Lichaam Crematoria Twente, vergadering algemeen bestuur 10 april 2017

Agenda:

1. Opening;

2. Vaststellen van het verslag van de vergadering van het algemeen bestuur van 6 juli 2016 (bijlage);

ADVIES Geen bijzonderheden.

Besluit

Vaststellen

3. a. Ingekomen en uitgegane stukken (bijlage); b. mededelingen;

ADVIES Brief over voortzetten van samenwerking met Vredenhof voor kennisgeving aannemen.

Geen actie nodig.

4. Invullen vacature Dagelijks Bestuur (bijlage)

ADVIES Per 1 januari 2017 heeft de voorzitter, de heer T.P. de Putter zijn functie als wethouder van de gemeente Wierden neergelegd en kwam hiermee ook een einde zijn het lidmaatschap van het bestuur van het OLCT. Op 16 januari heeft het DB hierover de AB-leden benaderd om zich kandidaat te stellen voor het lidmaatschap van het dagelijks bestuur. Dit heeft geleid tot het voorstel de heer H. Robben (Wierden) te benoemen tot lid van het dagelijks

Besluit

Instemmen met voorgestelde benoeming van de heer H. Robben.

5. Vaststellen jaarrekening OLCT 2016 (bijlage). De accountant is voornemens een goedkeurende controleverklaring af te geven bij deze jaarrekening. *);

ADVIES Conform het aandeelhoudersbesluit van 27 februari 2014 heeft de deelneming over 2014 en 2015 geen dividend uitgekeerd (geen opbrengsten uit deelneming in 2015 en 2016). Daardoor bestaat de jaarrekening voornamelijk uit een overzicht van de reserve en de secretariaatskosten. Deze secretariaatskosten zijn reëel en vallen lager uit dan begroot.

Besluit

Instemmen met het vaststellen van de jaarrekening.

6. Crematoria Twente BV: a. mededelingen RvC (mondeling); b. mededelingen directeur (mondeling) / presentatie voortgang meerjarenstrategie versie 4 *); c. Agendapunten AVA CT BV(bijlage)

ADVIES In paragraaf 5.1. **Visie, beleid en strategie** van het Jaarverslag 2016 Crematoria Twente B.V. (bijgevoegd) staat een beschrijving van de activiteiten voor de nabije toekomst:

De besluitvorming over een strategisch meerjaren-strategie en over handhaving eigendom van de onderneming is eerder door de aandeelhouders volledig afgerond. De strategie gaat uit van:

- Verhogen van de kwaliteit van de dienstverlening op basis van gastgerichtheid
- Het realiseren van een crematieruimte in Oldenzaal;
- Herspreiden van de capaciteit, middels een vestiging in de sub regio Hengelo/Borne;
- Verkleinen/renoveren vestiging in Usselo;
- Verbeteringen vestiging in Almelo;

Dit is nuttige achtergrond informatie ter voorbereiding van de presentatie (agendapunt 6b).

Geen actie nodig

- 7. Rondvraag;**
- 8. Sluiting.**

Wanders-te Brake, C.G.M.

Van: Secretariaat Bestuursdienst <bestuursdienst@regio-achterhoek.nl>
Verzonden: donderdag 6 april 2017 14:44
Aan: Secretariaat Bestuursdienst
Onderwerp: AB vergadering van 19 april 2017
Bijlagen: AB Vergadering - 19 april 2017.pdf; 3. Nederland in Balans.pdf; 3. Aanbeveling wethouder J.B. Boer voor de commissie Werk & Inkomen.pdf; 3. voorkeursvolgorde aanpak doortrekking A15_000068AA (1076688).pdf; 9. Innovatiefestival 2017.pdf; 9. S-Cargoo.pdf; 9. Verbindingsorganisatie 2017.pdf; 10. EEN INTEGRALE AANPAK VAN DE LEEGSTAND IN DE ACHTERHOEK - rapport.pdf

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij zend ik u de vergaderstukken voor de AB vergadering van 19 april a.s. om 9.00 uur in het Regio Achterhoek kantoor.

Er zijn losse bijlagen toegevoegd voor:

- Agendapunt 3
- Agendapunt 9
- Agendapunt 10

Met vriendelijke groet,

Ineke van de Hel | bestuurssecretaresse

Regio Achterhoek | Terborgseweg 21 | 7001 GM Doetinchem

+31 314 32 12 10 | | i.vandehel@regio-achterhoek.nl

www.regio-achterhoek.nl | regioachterhoek

TOEKOMST IN DE MAAK

AGENDA VERGADERING ALGEMEEN BESTUUR

Datum : 19 april 2017
Tijd : 9.00 – 11.00 uur
Plaats : Bestuurskamer Regio Achterhoek

1. Opening en vaststelling agenda

2. Verslag AB 8 maart (bijlage)

Vaststellen van het verslag 2

3. Ingekomen en uitgaande stukken (bijlagen)..... 5

VNG vacatures - Er gaat een aanbevelingsbrief uit voor J. Engels en H. Boer.

4. Mededelingen en mondelingen terugkoppelingen

Tijdelijke aanstelling secretaris/directeur tot 1 januari 2018 (mondeling door A. Spekschoor)

Regio Achterhoek

5. Bestuurlijke wijzigingen (bijlage)..... 7

Kennismaken van procedures van de wisselingen in AB en DB

6. Lobby (bijlagen)..... 8

Kennismaken van de terugblik van het verkiezingsdebat, het programma en genodigden voor het Lentediner en de Lobbymomenten

7. Grensoverschrijdende samenwerking (mondeling door A. Bronsvorst)

Terugmelding lobbyreis Berlijn

8. Conceptprogramma College Tweedaagse (bijlage) 14

Bespreken van programma

30-samenwerking

9. Stuurgroep A2020 d.d. 12 april (bijlage) 18

Akkoord gaan met het indienen van drie projecten in het kader van de gebiedsopgave, mits de stuurgroep hier 12 april akkoord op geeft

Intergemeentelijke samenwerking

10. Procesversnelling bij integrale aanpak leegstand (bijlage)..... 19

Instemmen met het beschikbaar stellen van € 50.000,-- uit de decentralisatieuitkering

11. Afstemmingspunten uit de poho's (bijlage) 21

Bespreken van de afstemmingspunten

12. Rondvraag en sluiting

Doetinchem, 6 april 2017

Namens de voorzitter van Regio Achterhoek,
Mevrouw S. Veneman,
secretaris/directeur

2. Verslag AB vergadering 8 maart 2017

Aanwezig : Mevrouw A. Traag (voorzitter), de heren M. van Beem, A. Spekschoor,
 P. Drenth, G. Nijland, B. Kuster en de dames A. Bronsvort en S. Veneman
 (secretaris)
 Verslag : Mevrouw W. Stortelder
 Afwezig : Mevrouw M. van Haaren

1. Opening en vaststellen agenda

Mevrouw Traag heet iedereen van harte welkom.

2. Verslag van de vergadering van 25 januari 2017

De heer Spekschoor vraagt of er nog contact is geweest met de heer te Gronde over Leader. De heer Kuster geeft aan dat er aanpassingen zijn gemaakt waardoor de regeling beter werkbaar is voor de gemeenten. De regeling blijft ingewikkeld, maar dat komt vooral door de Europese eisen. Daar is niet veel aan te doen. De heer Spekschoor vraagt om bij de heer te Gronde na te gaan of er nog actie moet worden ondernomen. **Actie: S. Veneman.** Het verslag wordt vastgesteld.

3. Ingekomen en uitgaande stukken

Naar aanleiding van de brief van de provincie over sterk bestuur merkt de heer Drenth op dat hier een storende fout in staat. Het lijkt nu alsof de gemeente Doetinchem de provincie heeft gevraagd hen te ondersteunen bij de positie binnen de regio. Dit is niet het geval. De gemeente heeft alleen aandacht gevraagd voor het in stand houden van het voorzieningenniveau in de gemeente. Dit is van regionaal belang. Ook de passages over andere gemeenten zijn soms wat onzorgvuldig. Het AB concludeert dat de brief onzorgvuldig en teleurstellend is en neemt de brief voor kennisgeving aan.

4. Mededelingen en mondelinge terugkoppelingen

De heer Spekschoor uit zijn bezorgdheid over de besluitvorming in Berkelland over het overnemen van de ondergrond van stortplaats 't Bellegoor. Er kan door de acht raden geen besluit worden genomen zolang Berkelland hierover geen definitief besluit heeft genomen. Hij vraagt de Regio hier alert op te zijn. De heer Drenth geeft aan dat de risico's groot zijn en het van regionaal belang is dat Berkelland meewerkt. Afgesproken wordt om dit onder de aandacht van Berkelland te brengen. **Actie: M. Traag.**

5. Lobby

Mevrouw Veneman geeft aan dat het proces rondom de lobby en grensoverschrijdende samenwerking nu is gesplitst. Voor de lobby ligt er nu een voorstel voor, voor grens is dat nog in ontwikkeling.

Mevrouw Bronsvort vindt het onduidelijk en een gemiste kans dat grensoverschrijdende samenwerking niet in het stroomschema en de lobbyfolder is opgenomen. De heer van Beem sluit zich hierbij aan. Het is hem niet duidelijk voor wie de lobbyfolder bedoeld is. Voor raadsleden is hij geschikt, maar niet voor de lobby richting Den Haag.

De heer Drenth antwoordt dat de flyer een eerste versie is. Er is gekozen om die nu te maken gelet op de radenconferentie 22 februari en het verkiezingsdebat. In een volgende versie kan grensoverschrijdende samenwerking zeker meegenomen worden, maar dat was nu niet mogelijk.

De heer Nijland geeft aan dat het niet ondenkbaar is dat lobby de belangrijkste taak voor de Regio wordt. Dan is het verstandig om jaarlijks doelstellingen en speerpunten te benoemen. De flyer is een goede start en kan doorontwikkeld worden. In de toekomst kun je dan ook de resultaten opnemen. Het schema is wel erg ingewikkeld.

De heer Kuster sluit zich hierbij aan. Voor een goed lobby is structureel geld nodig. Hij pleit voor één flyer waarin zowel lobby als grens is opgenomen.

De heer Spekschoor constateert dat er extra middelen worden gevraagd voor 2017. Is dit niet iets wat structureel geregeld moet worden? Hij vraagt of er ook nog een verzoek komt voor (extra) middelen voor de grensoverschrijdende samenwerking. Hij stelt voor om dat dan als pm post op te nemen en in 2018 structureel te regelen. De heer Drenth onderschrijft dit. De L5 en D5 moeten verbonden worden. Grensoverschrijdende samenwerking is ook voor een deel lobby.

Mevrouw Veneman antwoordt dat de D5 ook voor de inhoud van de grensoverschrijdende samenwerking zorgt. Dat is een verschil met de L5, die haalt de inhoud bij andere gremia op. De heer van Oostrum is de verbindende schakel tussen beiden. Het geld dat nu gevraagd wordt is deels bedoeld voor activiteiten waar in 2016 apart geld voor bij de gemeenten is gevraagd (relatie events). Dat willen we dit jaar niet meer doen. Daarnaast zijn de ambities hoger. Voor grensoverschrijdende samenwerking kan een pm post worden opgenomen.

Mevrouw Traag concludeert:

- AB is akkoord met het voorstel en de middelen voor de lobby.
- In een volgend AB zal het proces voor grensoverschrijdende samenwerking worden geagendeerd inclusief middelen.
- In de volgende flyer zal ook grensoverschrijdende samenwerking worden opgenomen.

Lentediner:

Helaas heeft mevrouw Van Scherrenburg besloten het lentediner niet te willen leiden. De wijze waarop dit in de pers is geschreven is vervelend. Er wordt nog gezocht naar een andere moderator. De heer Nijland doet hiervoor enkele suggesties. Voor het Lentediner worden oude en nieuwe Kamerleden uitgenodigd. De heer Spekschoor vraagt naar een goede deelname vanuit de ondernemers.

6. Grensoverschrijdende samenwerking

De heer Van Beem meldt dat er een gesprek is geweest met gedeputeerde Scheffer over de gezamenlijke aanpak van de actiepunten in het landelijke grensoverschrijdende actieplan economie en arbeidsmarkt. Dit ook in samenwerking met Twente. Er zal een gezamenlijke vergadering worden belegd tussen de commissies grens van Twente en Achterhoek.

De provincie Gelderland heeft een fors budget vrijgemaakt voor de cofinanciering van Interregprojecten. Dat is winst ten opzichte van de vorige periode. Projecten die passen binnen de Uitvoeringsagenda^{2.0} hebben grote kans op cofinanciering.

De heer Drenth vraagt of dit extra kansen geeft, bijvoorbeeld in de grensoverschrijdende mobiliteit voor jongeren. In Limburg hebben we mooie voorbeelden hiervan gezien. De heer Nijland antwoordt dat daar vanuit de provincie al een uitvraag voor is gedaan. Er liggen zeker kansen, bijvoorbeeld een busverbinding tussen Aalten en Bocholt.

De heer Van Beem meldt dat er nu vooral gewerkt wordt aan een project grensoverschrijdend zaken doen. Er zijn nog geen initiatieven gericht op jongeren, maar dat is wel een goed idee. Denk bijvoorbeeld aan de uitwisseling van studenten. Hij zal dit meenemen naar de D5.

Actie: J. Emaus

7. Restant budget OV-middelen

Akkoord.

8. Terugkoppeling uit de stuurgroep A2020 d.d. 22 februari

De heer Drenth meldt dat er een gesprek is geweest met gedeputeerde Schouten. Verder heeft de stuurgroep voor het eerst moeten stemmen over een project. Dit betrof het innovatiefestival. Er was vooral kritiek op het proces en de hoge kosten. De stuurgroep constateerde dat er geen goede COW is. Op operationeel niveau is die er wel (voor de diverse programmaonderdelen), maar bestuurlijk niet. Verder zijn met name de locatiekosten erg

hoog door de huur van een paviljoen. Dit gaat inmiddels niet meer door, waardoor de kosten lager uit zullen vallen.

De stuurgroep heeft vorige week een gesprek gehad met het Graafschap College om dit te bespreken. Ook zijn er toen afspraken gemaakt over de organisatie van een volgend festival. De afspraken zijn in een brief vastgelegd.

Gezien het belang van het festival voor de Achterhoek stelt de stuurgroep voor om € 40.000,- - aan te vragen bij de provincie op voorhand en € 40.000,- op nacalculatie.

De heer Spekschoor geeft aan dat hij ervan uit gaat dat deelname vanuit de stuurgroep aan het Lentediner aansluit op de inhoud.

9. Afstemmingspunten uit de poho's

Peter koppelt terug uit het gesprek met gedeputeerde Bieze over spoor.

10. Rondvraag en sluiting

Mevrouw Veneman meldt dat op 1 april de eerste Kamerfractie van de VVD een bezoek brengt aan de Achterhoek. Ze stelt voor hier de VVD wethouders en VVD fractievoorzitters voor uit te nodigen. Dit is akkoord. De heer Drenth vraagt om ook de stedelijke gebieden onder de aandacht te brengen en niet alleen het landelijk gebied.

Mevrouw Traag dankt de heer van Beem voor zijn inzet voor de Regio Achterhoek de afgelopen jaren.

Vastgesteld d.d. 19 april 2017

**secretaris,
drs. S. Veneman MBA**

**plv.voorzitter,
A. Spekschoor**

Terug naar agenda

3. Ingekommen en uitgaande stukken

Ingekomen stukken AB-vergadering 19 april 2017

Nr.	Datum	Afzender en Onderwerp	Actie
	Diverse	VNG, ingekomen ledenbrieven***	Vka
1	Per mail	Provincie Gelderland, publiekversie Nederland in Balans	Vka
2	27-03-17	Oude IJsselstreek, regeling landbouwteiling en gecombineerde opgave 2014**	Vka
3	27-03-17	Aanbeveling wethouder J.B. Boer voor de commissie Werk & Inkomen	Vka

* bijlagen liggen ter inzage

** brief en bijlagen liggen ter inzage

*** De volgende ledenbrieven zijn niet bijgevoegd:

Lbr. 17/003 Wijziging Modelverordening leges

Lbr. 17/012 Schaarre Vergunningen - Lbr. 17/013 Aanpassing modelverordening Wmo n.a.v. wijziging uit

Lbr. 17/014 - Vacatures VNG-bestuur en commissies voorjaar 2017

Lbr. 17/015 CVA/LOGA 17/04 - FLO-overgangsrecht: wijziging leeftijdsafhankelijke factoren

Lbr. 17/016 CVA/LOGA 17/05 - Aanpassing verplaatsingskostenregeling verhuis plichtige ambtenaren

Lbr. 17/017 - Nieuw verantwoordingsproces informatieveiligheid

Uitgaande stukken tbv AB-vergadering 19 april 2017

Nr.	Datum	Ontvanger en Onderwerp	Actie
1	13-03-2017	Gemeenten Berkelland, Bronckhorst en Winterswijk, grondpositie regionale stortplaatsen	vka
2	Maart 2017	Rijkswaterstaat, voorkeursvolgorde aanpak doortrekking A15	vka

Terug naar agenda

Aan de colleges van B en W van de gemeenten
Berkelland, Bronckhorst en Winterswijk

Terborgseweg 21
7001 GN Doetinchem
+31 314 32 12 00
info@regio-achterhoek.nl
www.regio-achterhoek.nl

Doetinchem : 13 maart 2017
Inlichtingen bij: : Joke Emans
Oms kenmerk : 2017J00043/DE/tydH
Onderwerp : Grondpositie regionale stortplaatsen

Geacht college,

In het kader van de overdracht van de eeuwigdurende nazorg van de regionale stortplaatsen 't Bellegoor, De Langenberg en de WAL(D) naar de provincie Gelderland, onderzoekt de provincie momenteel in hoeverre hun beleid voor strategische grondposities ook van toepassing is op de ondergrond van stortplaatsen.

Zodra daar meer duidelijkheid over is, zullen wij u naast de huidige optie, ondergrond in eigendom van de locatiegemeente, ook de optie voorleggen om de ondergrond in eigendom over te dragen aan de provincie Gelderland.

Ook zullen wij u dan uitnodigen om de voor- en nadelen van beide opties bestuurlijk met elkaar te bespreken.

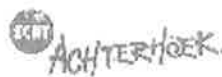
Hoogachtend,

namens het dagelijks bestuur
van de Regio Achterhoek,

drs. S. Veneman MBA,
secretaris/directeur

TOEKOMST IN DE MAAK

Terug naar agenda

5. Bestuurlijke wijzigingen

Vergadering d.d.	: 19 april 2017		
Agendapunt	: 5		
Onderwerp	: Bestuurlijke wijzigingen		
Portefeuillehouder	: De heer A. Spekschoor		
Toelichting			
Thijs van Beem heeft in maart afscheid genomen, zijn post in het AB wordt op dit moment ingevuld door Rik Gommers. Ook neemt hij tijdelijk de DB post waar. Iedere gemeenteraad heeft een AB lid en vervanger aangewezen voor de eigen gemeente, wanneer er een AB lid vertrekt schuift het vervangend AB lid op naar het AB. Winterswijk heeft aangegeven de nieuwe burgemeester, Joris Bengevoord, naar het AB af te willen vaardigen zodra hij is geïnstalleerd. De installatie is op 21 april. Annemieke Traag wordt per 12 april geïnstalleerd als gedeputeerd in Overijssel, 6 april is haar laatste werkdag in de Achterhoek. Over de opvolging van het AB voorzitterschap later in deze memo meer. Voor dit moment neemt de (vanuit het DB afgevaardigde) vervangend voorzitter de taken van de voorzitter waar. Dit is Arno Spekschoor. Omdat hij niet formeel als voorzitter wordt benoemd verandert er daarmee niets aan de afvaardiging vanuit Bronckhorst. Vrij komende functies in de Euregio Door het vertrek van Thijs van Beem valt er een plek vrij in het DB van de Euregio, de Achterhoek heeft hierin een plek en vult dit in door zijn vertegenwoordiger grens vanuit het AB af te vaardigen. Deze vertegenwoordiger is qualitate qua ook voorzitter van de commissie grens. Hij/zij is in- en extern vast bestuurlijk aanspreekpunt voor grensaangelegenheden. In het AB van 31 mei kan de vertegenwoordiger grens worden benoemd. Winterswijk heeft al aangegeven deze rol graag te blijven vervullen. In de komende weken zal de secretaris van de Regio bij de andere grensgemeenten inventariseren of er nog meer belangstelling is voor deze rol. Vrij komende functie in het DB Door het vertrek van Thijs van Beem valt er ook een plek vrij in het DB. Het AB moet uit zijn midden een nieuw lid aanwijzen. Volgens gewoonterecht levert naast de voorzitter zowel de oost- als de west Achterhoek een DB lid. De planning is om in de het AB van 31 mei (dan is naar verwachting het AB weer compleet) het tweede DB lid aan te wijzen. Vooraf zal geïnventariseerd worden hoe de belangstelling hiervoor is. Voorzitterschap Regio Achterhoek Met het vertrek van Annemieke Traag valt ook de rol van voorzitter van de Regio Achterhoek vrij. Het AB van de Regio benoemt zijn voorzitter uit haar midden. Van oorsprong vervult De burgemeester van Doetinchem deze functie. Ook nu heeft Doetinchem aangegeven de nieuwe burgemeester hiervoor te willen kandideren. Kandidaten van andere gemeenten zijn (nog) niet bekend. De planning is om in de het AB van 31 mei (dan is naar verwachting het AB weer compleet) ook de voorzitter van de Regio Achterhoek aan te wijzen. Voorstel Infomeren over de procedures van de wisselingen in het AB en DB.			
Procedure: DB d.d.: Poho d.d.:	Vervolgactie: communicatie: Mededeling beslissing aan:	Bijlagen: Meegezonden: Ter inzage: Plaats van inzage:	Consequenties: Financieel: Personeel:
Nadere informatie bij: S. Veneman		Tel.nr.: (0314) 32 12 10	

Terug naar agenda

6. Lobby

Vergadering d.d.	: 19 april 2017
Agendapunt	: 6
Onderwerp	: Lobby
Portefeuillehouder	: De heer P. Drenth

Voorstel:

1. Kennis nemen van de terugblik van het verkiezingsdebat, programma Achterhoekse Lentediner 2017, genodigdenlijst Lentediner + overzicht lobbymomenten 2017.

Toelichting:

Verkiezingsdebat

Als aftrap van het InnovatieFestival 2017 organiseerden Regio Achterhoek en mediaplatform Regio8 op 8 maart 2017 een debat om kandidaat-Tweede Kamerleden te informeren over en te betrekken bij actuele thema's van de Agenda Achterhoek2020. Aan de hand van stellingen over de thema's leefbaarheid, Smart Werken en bereikbaarheid gingen Han ten Broeke (VVD), Pieter Omtzigt (CDA), Anna-Lena Hedin-Penninx (PvdA), Nico Drost (ChristenUnie), Frank Futselaar (SP), Rik Grashoff (GroenLinks) en Rob Jetten (D66) met elkaar in debat. Een verslag van de avond is bijgevoegd.

Lentediner

Op woensdag 10 mei staat het Achterhoeks Lentediner gepland. Ons doel is elkaar te ontmoeten, te inspireren en te verkennen wat politiek Den Haag en de Achterhoek de komende vier jaar voor elkaar kunnen betekenen. Graag laten we de Kamerleden zien wat we de afgelopen jaren al hebben bereikt en waar we naar toe willen. Daarna spreken we aan verschillende tafels met hen verder over een aantal specifieke thema's die voor ons gebied belangrijk zijn, te weten: Smart Industry, leefbaarheid en bereikbaarheid. Hierbij wordt voortgeborduurd op wat er besproken is tijdens het verkiezingsdebat.

In totaal kunnen vijftig Achterhoekse bestuurders en vertegenwoordigers uit het bedrijfsleven, maatschappelijk middenveld en de overheid mee naar Den Haag. Hierbij wordt gestreefd naar een goede verdeling tussen de 3 O's en tussen jong en oud. De genodigden moeten een inhoudelijke bijdrage kunnen leveren aan een of meer van de gekozen thema's.

Gastheer en moderator is Aize Bouma (oud NOS-verslaggever). Samen met Joost Jonker (Regio8), een jong Achterhoeks talent, zorgt hij dat de avond goed verloopt. In de bijlagen zijn het conceptprogramma en de genodigdenlijst toegevoegd.

Lobbymomenten 2017

Onderstaand een overzicht van de recente en komende lobby gerelateerde activiteiten:

- 29 maart: inspreken in ABF-commissie provincie Gelderland
- 1 april: bezoek 1^e Kamerfractie VVD aan de Achterhoek
- 5 april: bezoek aan Den Haag met deelnemers Achterhoekse lobbycursus (ambtelijk)
- 1 mei: bestuurlijk overleg krimpregio's
- 8 mei: gesprek plaatsvervangend DG BZK en Achterhoek/Twente
- 10 mei: Achterhoeks Lentediner in Den Haag
- 10/11 oktober: Open Days Brussel

Bijlagen

Bijlage 1	Terugblik verkiezingsdebat
Bijlage 2	Conceptprogramma Lentediner
Bijlage 3	Genodigdenlijst Lentediner.

	Vervolgactie: communicatie: Mededeling beslissing aan:	Bijlagen: Meegezonden: Ter inzage: Plaats van inzage:	Consequenties: Financieel: Personeel:
Nadere informatie bij: M. Maglio of J. Geerse		Tel.nr.: (0314) 32 12 00	

Terug naar agenda

Bijlage 1: Terugblik verkiezingsdebat

Verkiezingsdebat Achterhoek

Als aftrap van het InnovatieFestival 2017 organiseerden Regio Achterhoek en mediaplatform Regio8 op 8 maart 2017 een debat om kandidaat-Tweede Kamerleden te informeren over en te betrekken bij actuele thema's van de Agenda Achterhoek2020. Aan de hand van stellingen over de thema's leefbaarheid, Smart Werken en bereikbaarheid discussieerden Han ten Broeke (VVD), Pieter Omtzigt (CDA), Anna-Lena Hedin-Penninx (PvdA), Nico Drost (ChristenUnie), Frank Futselaar (SP), Rik Grashoff (GroenLinks) en Rob Jetten (D66) met elkaar. Sharon Dijksma had op het laatste moment afgezegd. Het debat trok ca 250 mensen naar een sfeervol ICER; onder anderen gedeputeerden Van Dijk, Bieze en Markink, Statenleden, Achterhoekse raads- en collegeleden, inwoners, ondernemers en het maatschappelijk middenveld. Aize Bouma leidde het debat met als sidekick Joost Jonker van Regio8.

Investeren in krimpgebieden

In de verkiezingsprogramma's van PvdA staat dat er 300 miljoen euro nodig is om krimpregio's leefbaar te houden met onder andere goed OV en snel internet (zie het plan *Pimp de Krimp*). Ook SP, ChristenUnie en D66 willen investeren. De VVD vindt dat krimp niet is op te lossen met een fonds; stimuleren van de economie en aanpassen van belemmerende regelgeving zijn het belangrijkste. Futselaar (SP) stelt dat Gelderland als rijkste provincie van Nederland aan zet is om flink bij te dragen. Gedeputeerde Van Dijk antwoordt dat de provincie bovengemiddeld (en veel meer dan het Rijk) investeert in de Achterhoek en dat zal blijven doen. Het CDA erkent dat bijvoorbeeld de belastingtechnische regelgeving voor 'grensarbeiders' nu niet goed is; juist de (aan de grenzen gelegen) krimpgebieden hebben hier last van.

Leefbaarheid

Stelling 1: "Leegstaand vastgoed in krimpgebieden is een nationale opgave en vraagt om een investeringsfonds dat door het Rijk wordt gevoed."

De Achterhoek krijgt in toenemende mate te maken met leegstaand vastgoed. Is hiervoor een nationaal plan nodig? VVD en SP zijn tegenstanders van een vastgoedfonds. De VVD wil niet "van ieder probleem een nationaal probleem maken" maar wel regelgeving aanpassen. D66, CU, PvdA en GroenLinks zijn voorstander van zo'n fonds. SP, CDA en GroenLinks zien de verhuurdersheffing als een enorme belemmering om te kunnen investeren in sociale huurwoningen. Wethouder Patricia Hoytink van Berkelland legt haarscherp uit dat de verhuurdersheffing direct terugvloeit in de staatskas en dat de Haagse regels voor 'passend toewijzen' een grote barrière opwerpen voor mensen die willen huren. "Bovendien zit er geen verdienmodel in sloop. Ons probleem is een nationaal probleem".

Stelling 2: "Het moet in wetgeving worden vastgelegd dat glasvezel een nutsvoorziening is waar iedere inwoner recht op heeft, ongeacht waar hij/zij woont."

Rudi Schennink van LTO West-Achterhoek stelt dat de regelgeving voor de aanleg van glasvezel nu belabberd is, terwijl snel internet (via glasvezel, geen G5) voor de agrarische sector essentieel is. Ook zorg en onderwijs hebben grote behoefte aan regiodekkend snel internet. Volgens gedeputeerde Van Dijk vormt de Haagse regelgeving een grote barrière. PvdA en D66 willen dat glasvezel een nutsvoorziening wordt; de VVD staat hier niet achter en de SP vindt het te duur. Men is het unaniem eens over versoepelen van de regels, zodat de overheid zich actiever kan bemoeien met de aanleg van glasvezelnetwerken. Het is geen geldprobleem, maar een regelprobleem. Om dit concreet te maken, stelt Omtzigt voor snel om tafel te gaan met de Achterhoek en te kijken om welke regels het precies gaat.

Smart Werken

Stelling 1: "Er moet meer aandacht en ondersteuning zijn voor technisch onderwijs, omdat dit onmisbaar is voor de (economische) toekomst van de Achterhoek."

Rob Jetten (D66) wijst op het belang van omscholing: "Technisch onderwijs voor veertigers en vijftigers is van groot belang. We trekken miljoenen uit voor omscholing."

Ook de VVD ziet (om)scholing als een taak voor de Rijksoverheid en wil 200 miljoen reserveren voor innovatie in het onderwijs. Ten Broeke vindt de innovatieprojecten van het Graafschap College hiervan goede voorbeelden en wil graag verder praten over wat er nog meer nodig is. GroenLinks stelt dat

omscholing en techniekopleidingen (ook op vmbo-niveau) nodig zijn, maar dat het Rijk te weinig onderneemt. "Het is in Den Haag een leven lang lullen geworden, in plaats van een leven lang leren."

Stelling 2: "Bij het opstellen van beleid door Rijk, provincie en (grens)regio's moeten grenseffecttoetsen verplicht worden gesteld."

Alle partijen vinden dat grensbelemmeringen zoveel mogelijk moeten worden weggenomen, maar zijn het er niet over eens of hiervoor een grenseffecttoets noodzakelijk is. Burgemeester van Oost Gelre, Annette Bronsvort, licht toe dat de belemmeringen in de vorm van Haagse regels voor werken over de grens nog legio zijn en dat middelbare scholen bijvoorbeeld onvoldoende ruimte krijgen van het Rijk om Duits als verplicht vak aan te bieden. ChristenUnie, PvdA en GroenLinks vinden een verplichting niet nodig en wijzen op bestaande projecten (zoals Spreekbuurtaal voor het primair onderwijs). De VVD wil bereiken dat mbo-diploma's worden geaccepteerd in Duitsland en wil bovendien de grenseffecttoets loslaten op alle relevante beleidsterreinen. Ook CDA is voorstander van een grenseffecttoets. Raadslid Freek Diersen uit Aalten brengt in dat er sinds kort een nationaal Grensoverschrijdend Actieplan Economie en Arbeidsmarkt is, waarmee werken en ondernemen over de grens een flinke impuls kunnen krijgen. "Het zijn veertig concrete actiepunten. U kunt hier nu direct mee beginnen. U bent aan zet!"

Bereikbaarheid

Stelling 1: "Een écht toekomstbestendige N18 vereist een autoweg (100 km/u) tussen Varsseveld en Groenlo, met voldoende mogelijkheid voor auto's om veilig het vrachtverkeer in te halen."

De SP wil geen toezeggingen doen om te investeren in de N18, maar wel in dubbelspoor tussen Arnhem en Winterswijk. De ChristenUnie stelt dat tussen Arnhem en Enschede "een stukje weg mist". Samen met GroenLinks is het devies: minder asfalt in de Randstad, zodat er middelen vrijkomen voor bestaande knelpunten in regio's. Han ten Broeke is voorstander van nieuwe aanpassingen aan de N18, maar vraagt hierbij wel om medestanders. D66 wil regelgeving en financiering versoepelen voor de aanleg van goede inhaalstroken. Het CDA wil hiervan eerst de verkeersveiligheid geborgd zien. Ook de PvdA wil zich inzetten voor de tweede fase N18. Wethouder Peter Drenth (Doetinchem) stelt dat het doortrekken van de A15 (recent bekrachtigd) de flessenhals-problematiek op de N18 alleen maar groter gaat maken: "Geef ons dus de ruimte om te experimenteren met een driestrooks autoweg. Regionale ondernemers vinden dit zó belangrijk dat ze willen mee-investeren." Alle deelnemende partijen steunen zijn oproep.

Stelling 2: "Het regionale spoor is net zo belangrijk als het hoofdspoor. Daarom moet het Rijk investeren in dubbelspoor tussen Didam en Doetinchem en experimenteerruimte bieden door versoepeling van de aanlegvoorschriften van het tweede spoor."

GroenLinks is groot voorstander van investeren in het spoor. "De regionale spoorlijnen horen erbij. Aanleggen die handel, en elektrificeren. Kijk daarbij naar een lightrail verbinding: dat is goedkoper en volstaat wellicht ook." Ook de SP vindt dit een prioriteit. Volgens de ChristenUnie ontbreekt de investeringsruimte. D66 denkt dat er in de Kamer consensus kan worden gevonden voor investeringen. De VVD kiest voor de N18, omdat er nu eenmaal keuzes gemaakt moeten worden. Peter Drenth stelt dat het regionale spoornet van essentieel belang is voor het verbinden van de Achterhoek met omliggende steden en regio's en vraagt hiervoor een bijdrage van het Rijk. Gedeputeerde Conny Bieze onderschrijft dit; zij stelt dat provincie Gelderland al enorm investeert in mobiliteit. "Zo hebben wij vandaag het tracébesluit A15 mede ondertekend; we hebben er flink aan meebetaald. Dat doen wij ook aan beheer en onderhoud van spoor dat niet van ons is. Als provincie investeren wij dus in Rijksinfrastructuur en we verwachten nu een gebaar van het Rijk voor zowel dubbelspoor als N18."

Omtzigt (CDA) beaamt dat Gelderland voor 38% bijdraagt aan de kosten van rails en weg van het Rijk. Arnhem-Winterswijk is een van drukste regionale lijnen van het land. Hij vindt het logisch hierin te investeren. GroenLinks zegt met twee miljard over de brug te willen komen.

Conclusies en aanbevelingen

Versterken van de band met de regio, regionale kandidaten in de Tweede Kamer, samen optrekken en elkaar jaarlijks na Prinsjesdag ontmoeten: conclusies en aanbevelingen die na vanavond (opnieuw) goed tussen de oren zitten. Annemieke Traag, voorzitter van Regio Achterhoek, sluit het debat af. "Wij gaan ons nog veel meer laten horen." Op 10 mei biedt de Achterhoek het Lentediner aan in Den Haag. "Alle Kamerleden zijn van harte welkom; ik hoop u dan te zien". **Terug naar agenda**

Bijlage 2: Conceptprogramma Lentediner 2017 en genodigdenlijst

Tijdstip	Activiteit	Wie aanwezig
14.30 uur	Vertrek uit Doetinchem per bus , Sturko, stationsstraat Doetinchem (bij treinstation)	Achterhoekse bestuurders (3 O's)
15.00 uur	Tussenstop bus in Arnhem , Carpool Plaats Arnhem noord, Europaweg Arnhem	Achterhoekse bestuurders (3 O's)
17.00 uur	Aankomst Achterhoekers bij Nieuwspoort.	Achterhoekse bestuurders (3 O's)
17.30 uur	Briefing aanwezige Achterhoek in Nieuwspoort	Achterhoekse bestuurders (3 O's)
18.00 uur	Inloop en ontvangt Eerste + Tweede Kamerleden	Eerste en Tweede Kamerleden + Achterhoekse bestuurders (3 O's)
18.30 uur	Start programma Welkom door dagvoorzitter Aize Bouma + Joost Jonker Achterhoekse genodigden en Kamerleden nemen plaats aan tafel, tafels zijn ingedeeld in <i>thematafels</i> : • Leefbaarheid (1) leegstand • Leefbaarheid (2) wonen/ woningmarkt • Smart Industry (1) • Smart Industry (2) • Smart Industry (3) met accent op onderwijs en arbeidsmarkt • Bereikbaarheid Serveren voorgerecht (of staat op tafel al gereed). <i>Nadrukkelijk aandacht voor hetgeen de Achterhoek de BV Nederland te bieden heeft. Tijdens dit gedeelte zullen ook bestuurders (3 O's) benaderd worden door de dagvoorzitter. Denk hierbij aan: Rene van Gils, Foppe Atema, Peter Rikken en Peter Drenth. Ook zal het woord gegeven worden aan de CdK.</i>	Aize Bouma Eerste en Tweede Kamerleden + Achterhoekse bestuurders (3 O's)
18.50 uur	Speech (10 min.) Inzet SI + koppeling Achterhoek door Ineke Dezentje (FME) die verteld over belang SI waarbij ze ook verteld over waarom SI zo goed bij de Achterhoek past.	Ineke Dezentje

19.00 uur	Pitches per thema (3 min. p.p.). Pitches worden ingeleid met filmpje (gelijk aan verkiezingsdebat). • Leefbaarheid → Campus Hotel: Jouke Lavalaye (JongAchterhoek/Achterhoek2020Jong) • Smart Industry → Jong talent werk met SI/ 3d metaalprinter: Jimmy Gies (Kaak Groep), Bart Knol (SINGA) • Bereikbaarheid → ondernemers en belang goede bereikbaarheid: Jurgen Rutgers (BeSite)	Jouke Lavalaye, Jimmy Gies, Bart Knol en Jurgen Rutgers
19.15 uur	Decentrale tafelgesprekken aan 6 thematafels Per tafel is er een voorzitter die gesprek inleid. Uitkomsten worden ingevuld aan de hand van het invulmodel dat op tafel ligt Serveren hoofdgerecht	Eerste en Tweede Kamerleden + Achterhoekse bestuurders (3 O's)
20.05 uur	Plenaire terugkoppeling Kamerleden worden bevroegd wat ze gehoord/ ervaren hebben en wat zij gaan bijdragen/ kunnen gaan betekenen voor de Achterhoek kijkende naar de specifieke thema's/onderwerpen (afhankelijk van waar ze aan tafel hebben gezeten). Dit wordt gedaan door Aize Bouma en co-host in een interview setting	Eerste en Tweede Kamerleden + Achterhoekse bestuurders (3 O's)
20.30 uur	Afronding Gelegenheid om te netwerken + toetjes buffet Uitdelen lobbyflyer (belangrijkste lobbypunten nav diner)+ uitnodiging relatiemanagement.	Eerste en Tweede Kamerleden + Achterhoekse bestuurders (3 O's)
21.00 uur	Vertrek bus richting Doetinchem	Achterhoekse bestuurders (3 O's)

Terug naar agenda

Genodigden Achterhoeks Lentediner 2017

Centraal staat de economische profilering van de Achterhoek. Wat hebben we Nederland te bieden en wat hebben we nodig om jong talent aan te kunnen trekken en te behouden?

We zetten in op de 3 hoofdthema's van de UA: Werken, Wonen en Bereikbaarheid. Dit vertalen we naar de volgende thematafels:

1. **Smart Industry.** Aan deze tafels wordt gesproken over economische structuurversterking, onderwijs en arbeidsmarkt en werken over de grens.
2. **Leefbaarheid.** Aan deze tafels wordt gesproken over leegstaand vastgoed, vernieuwende woonconcepten en sociale innovatie.
3. **Bereikbaarheid.** Aan deze tafel wordt gesproken over bereikbaarheid in brede zin, maar met name over het belang van robuust spoor en de N/A18.

Thematafel: Smart Industry

1. Martin Stor	ACT/ Kennismakelaar Werken
2. René van Gils	Graafschap College
3. Henriette van den Heuvel	Kramp
4. Jurgen Rutgers	SIKA/ Be-Site
5. Joost van Oostrum	Gemeente Berkelland
6. Joost Dobben	Jong Management/ Inter carpet
7. Jurgen van Aalst	Jaws B.V.
8. Jimmy Gies	Kaak Groep
9. Bart Knol	Singa

Thematafel: Smart Industry

1. Peter Rikken	VNO-NCW/ Meilink B.V.
2. Marjonne van Hout	Lovink Industries (Masterclass SI)
3. Willem Huiskamp	Stuurgroep A2020/ AOC Oost
4. Joris Bengervoord	Gemeente Winterswijk
5. Foppe Atema	Stuurgroep A2020/ GOMA
6. Michiel Scheffer	Gedeputeerde Provincie Gelderland
7. Jurian Rademaker	QConcepts
8. Frank Rem	Graafschap College/
Achterhoek2020Jong	
9. Marjolijn Gerritsen	Achterhoek2020Jong

Thematafel: Smart Industry (met accent op onderwijs en arbeidsmarkt)

1. Kees Nieuwenhuijse	Graafschap College
2. Jan Kaak	Kaak Groep
3. Jan Engels	Gemeente Bonckhorst/ Poho DE
4. Alwin Schweckhorst	POA
5. Horst Toonen (hoogleraar Maschinenbau)	Westfälische Hochschule
6. Marieke Frank	Stuurgroep A2020/ Oost Gelre
7. Wilma Elbertsen	VNO-NCW
8. Jeroen Salemink	DESA Concepts/ Achterhoek2020Jong
9. Sandra Junier	Innovatiehubs

Thematafel: Leefbaarheid (met accent op Leegstaand Vastgoed)

1. Patricia Hoytink	wethouder Berkelland)
2. Arno Spekschoor	wethouder Bronckhorst/ pv vz
Regio Achterhoek	
3. Beatrijs van Riessen	Estinea
4. Koen Knufing	Marku Bouw
5. Clemens Cornielje	Commissaris van Koning
Gelderland	
6. Hans Suurmond	regionaal coördinator Wonen
7. Daan Haverkamp	Plattelandsjongeren

Thematafel: Leefbaarheid (met accent op: Woningmarkt)

1. Ted Kok	wethouder Aalten
2. Marianne Besselink	burgemeester Bronckhorst
3. Claus Martinot	Sité
4. Maarten van Rixtel	Sensire
5. Constantijn Cox	S-Cargoo
6. Kees Hensen	Villa Ruimzicht/ Campus Hotel
7. Jouke Lavalaye	Achterhoek2020 Jong/
Campushotel	
8. Adelin Lankveld	Achterhoek2020Jong/
Achterhoekwerkt	

Thematafel: Bereikbaarheid

1. Peter Drenth	Gemeente Doetinchem
2. Otwin van Dijk	Gemeente OIJ
3. Willem Eijgenhuijsen	Eijgenhuijsen Precisievervoer
4. Eric Schildkamp	Remondis
5. Frank van Zetten	Arriva
6. Ronny ten Have (glasvezel/ SI)	Owin/ DLA
7. Tom Lamers	Gemeente Aalten/ JAA
8. Suzanne Ruesink	Plattelandsjongeren

(n.a.v. deze aanmeldingen worden de volgende personen ingedeeld aan de inhoudelijke tafels).

Provincie

- Monique Schumans
- Hans Verbeek
- Babine Scholten

Regio

- Saar Veneman

Achterhoek2020

- Wilma Stortelder

Groen = jongere

8. Conceptprogramma College Tweedaagse

Vergadering d.d.	: 19 april 2017
Agendapunt	: 8
Onderwerp	: Conceptprogramma College Tweedaagse
Portefeuillehouder	: De heer A. Spekschoor

Toelichting

De Achterhoekse colleges willen graag leren van andere Regio's die te maken hebben met Smart Industry. Vorig jaar is er een bezoek gebracht aan Limburg/Parkstad Limburg. Dit jaar ligt de interesse vooral op gebied Smart Industry.

Brainport Eindhoven is een technologische regio met een internationale ambitie. Op de High Tech Campus Eindhoven (HTCE), het hart van Brainport Eindhoven, zijn meer dan 135 bedrijven en instituten gevestigd en zo'n 10.000 onderzoekers, ontwikkelaars en ondernemers verbonden die werken aan toekomstige technologieën en producten. De campus helpt innovatie te versnellen dankzij toegang tot hightech faciliteiten en een internationaal netwerk.

Deelnemers:

Zeven Achterhoekse gemeenten en Regio Achterhoek. Uitgangspunt is dat alle colleges voltallig deelnemen.

Kosten

De kosten voor het werkbezoek bestaan uit:

Busreis, overnachting, twee keer lunch en een diner.

De Regio Achterhoek zal de bus betalen. De overige verblijfskosten komen ten last van de deelnemers.

De inschatting is dat dit rond de € 200,-- / € 250,-- per persoon is.

Begin mei wordt er een definitieve deelnemerslijst opgesteld, op basis waarvan de verplichtingen worden aangegaan.

Brainport Development en Brainport Industries helpt ons om het programma verder in te vullen.

Donderdag 1 juni

08.30 uur:	Gezamenlijk vertrek per bus vanaf Stationsstraat Doetinchem (Sturkoterein) naar Eindhoven
10.30 uur	Aankomst in Eindhoven op de High Tech Campus
10.30 uur	- Presentatie van Brainport Development (onder meer ingaan op economic board).
	- Bezoek startups. Er zijn twee locaties met verschillende startups. Een van die locaties kan worden bezocht. Van de andere locatie kan een filmpje worden getoond. Tijdens het bezoek van een of meerdere start-ups willen ingaan op de samenwerking van de start-up met het onderwijs/bedrijfsleven.
	- Korte rondleiding bij het Experience centre van ASML
12.30 uur	Lunch(buffet) op de High Tech Campus
13.30 uur	- Bezoek van een scale-up
	- Gesprek met Regio Eindhoven over de samenwerkingsverbanden in regio Eindhoven. Met name ingaan op de intergemeentelijke samenwerking en de gezamenlijke profilering.
17.30 uur	Inchecken hotel
18.30 uur	Diner

Vrijdag 2 juni			
08.30 uur		Uitchecken hotel	
09.00 uur		Bedrijfsbezoek, het liefst bij een bedrijf die een relatie heeft met de Achterhoek.	
11.00 uur		Iets anders in Eindhoven bekijken, bijvoorbeeld het hergebruik van gebouwen om leegstand tegen te gaan, nog af te stemmen met regio Eindhoven	
13.00 uur		Lunch	
14.00 uur		Vertrek bus naar Doetinchem	
16.00 uur		Aankomst in Doetinchem	
Voorstel			
1. Bespreken conceptprogramma College Tweedaagse			
2. Kennisnemen van de kosten			
Procedure:		Vervolgactie:	
DB d.d.:		communicatie:	
Poho d.d.:		Mededeling beslissing aan:	
		Bijlagen:	
		Meegezonden:	
		Ter inzage:	
		Plaats van inzage:	
		Consequenties:	
		Financieel:	
		Personeel:	
Nadere informatie bij: M. Bok		Tel.nr.: (0314) 32 12 05	

Terug naar agenda

9. Stuurgroep A2020 d.d. 12 april

Vergadering d.d. : 19 april 2017			
Agendapunt : 9			
Onderwerp : Stuurgroep A2020 van 12 april			
Portefeuillehouder : De heer P. Drenth			
Toelichting In de stuurgroep liggen drie projecten ter goedkeuring voor om vervolgens ingediend te worden bij de provincie in het kader van de gebiedsopgave. Mocht de stuurgroep een positief advies geven, dan dient het AB het indienen formeel te accorderen. Het gaat om de volgende drie projecten: 1. Aangepast voorstel innovatiefestival. De stuurgroep heeft een gesprek gehad met het Graafschap college mede op basis daarvan is de aanvraag aangepast en naar beneden bijgesteld. 2. Verbindingsorganisatie Achterhoek2020 2017. Conform eerdere afspraken met de provincie, draagt de provincie € 150.000,-- bij aan de verbindingorganisatie. Hiervoor moet nog formeel een aanvraag worden ingediend. De provincie draagt bij aan de kosten van de drie kennismakelaars. 3. S-Cargoo, dit initiatief sluit uitstekend aan op onze Uitvoeringsagenda2.0, waarin we inzetten op het binden van high potentials aan de Achterhoek(se bedrijven) én op het voor deze doelgroep ontwikkelen van nieuwe woonconcepten, die flexibel (zowel fysiek verplaatsbaar, als qua financieringsconstructie) zijn en aansluiten op de behoefte van de jongeren. De pilotwoning wordt met veel enthousiasme ontvangen (ook door de eerste Kamerfractie van de VVD op 1 april). Voor dit project heeft in 2016 een Leaderaanvraag gelopen. Deze aanvraag is op twee momenten niet goed geland. In eerste instantie omdat het project nog teveel gericht was op alleen de realisatie van de pilotwoning en niet op de meerwaarde voor de Achterhoek (uitrol) en in tweede instantie om procedurele redenen. Het advies van de stuurgroep wordt, samen met de andere terugkoppelpunten mondeling in de vergadering ingebracht.			
Voorstel 1. Indien de stuurgroep positief adviseert over de drie projecten, akkoord gaan met het indienen hiervan bij provincie in het kader van de gebiedsopgave.			
Procedure: DB d.d.: Poho d.d.:	Vervolgactie: communicatie: Mededeling beslissing aan:	Bijlagen: Meegezonden: Ter inzage: Plaats van inzage:	Consequenties: Financieel: Personeel:
Nadere informatie bij: W. Stortelder		Tel.nr.: (0314) 32 12 42	

Terug naar agenda

10. Procesversnelling bij integrale aanpak leegstand

Vergadering d.d.	: 19 april 2017
Agendapunt	: 10
Onderwerp	: Procesversnelling bij integrale aanpak leegstand
Portefeuillehouder	: De heer A. Spekschoor

Toelichting

De demografische veranderingen in de Achterhoek brengen met zich mee, dat er in toenemende mate sprake is van leegstaand vastgoed. Door de leegstand komt de kwaliteit van het woon- en leefklimaat onder druk te staan. Het programma Wonen in de Uitvoeringsagenda^{2.0} van Achterhoek 2020 draagt bij aan het behoud van een aantrekkelijk woon- en leefklimaat. Een van de programmalijnen binnen het programma Wonen richt zich op het voorkomen en aanpakken van leegstand in maatschappelijk, agrarisch en zakelijk vastgoed. Doel is het realiseren van een evenwichtige en kwalitatieve vastgoedvoorraad. Dit vraagt om een heldere visie en aanpak en om het maken van heldere keuzes. De afgelopen jaren hebben alle Achterhoekse gemeenten kleine stappen gezet in de aandacht voor en aanpak van leegstand. In het komende decennium gaat de leegstand toenemen, hetgeen vraagt om intensivering van de aandacht en aanpak. Het leren van en aan elkaar speelt hierbij een belangrijke rol.

Gebiedsgerichte aanpak

In een gebiedsgerichte benadering kunnen door gemeenten, vastgoedeigenaren en andere betrokkenen keuzes gemaakt worden, die leiden naar 'de goede dingen op de juiste plek'. Het is van belang dat, gezien de grote hoeveelheid belanghebbenden, kennis en ervaringen met betrekking tot de opgaven op een goede manier met elkaar gedeeld worden en met elkaar te leren wat wel en niet werkt. De meeste gemeenten zijn al bezig met de aanpak van leegstaand vastgoed en voor de top van de piramide wordt al samengewerkt tussen de gemeenten. Het verdient aanbeveling dit uit te bouwen tot een regionale lerende omgeving en hierin alle betrokkenen mee te nemen. Niet voor alle oplossingen is er waarschijnlijk voldoende handelingsperspectief binnen bereik. Dat hebben ook de andere krimpregio's al ervaren. Daarom is het nuttig om anderen (kennispartners en marktpartijen binnen of buiten de regio) te betrekken bij het vraagstuk en de oplossingsrichtingen. De meeste initiatieven rond leegstand worden lokaal vormgegeven. Er is daarnaast echter een nieuwe manier van kijken nodig. Investerings van verschillende partijen, schaal en tijdstippen moeten in samenhang worden gebracht, waardoor gebiedsgerichte effecten optreden. Dit alles vraagt om procesondersteuning en – versnelling.

Wat levert de inzet van procesondersteuning op?

De inzet van procesondersteuning levert een versnelling in projecten op, het leidt tot meer integrale en gebiedsgerichte aanpakken (kwaliteit) en het draagt bij aan het ontwikkelen van succesvolle voorbeelden van aanpakken voor andere gemeenten (lerend vermogen). Door nu als Achterhoekse gemeenten het voortouw te nemen wordt het aannemelijker dat ook andere overheden en vastgoedeigenaren mee gaan investeren.

Aanpak

Het ontwikkelen van een samenhang, het delen van kennis, het monitoren van ontwikkelingen en het evalueren van effecten vraagt de komende jaren om kwalitatieve procesondersteuning. Voorgesteld wordt om een extern bureau in te schakelen om deze ondersteuning vorm te geven en daarmee in beeld te brengen wat ons de komende tijd te doen staat.

Voorgesteld wordt om hierbij een fasering aan te brengen:

1. Opstellen van een heldere opdracht, te formuleren door gemeenten, Regio Achterhoek en provincie samen, onder bestuurlijke verantwoordelijkheid van het PoHo ROV, i.c. de wethouders Hoytink (Berkelland) en Lambregts (Doetinchem): april 2017.

2. Opdrachtverstrekking aan een extern bureau voor het opstellen van een aanpak waarmee we enerzijds versnelling kunnen aanbrengen in het uitvoeren van (lokale) projecten en anderzijds in de komende jaren invulling kunnen geven aan de ontwikkeling van een gebiedsgerichte aanpak: mei/juni 2017.
Het bureau maakt hiertoe een rondje langs de zeven gemeenten en brengt in beeld:
 - waar we nu staan m.b.t. leegstand en de aanpak daarvan
 - welke opgaven er nu liggen en in de toekomst zullen ontstaan
 - welke acties nodig zijn de komende jaren om hier nu op te anticiperen (onder andere met inzet van de krimp-middelen)
 - welke financiële middelen er op langere termijn nodig zijn (en van wie).
3. Presenteren van een plan van aanpak aan het PoHo ROV: eind juni 2017. Op basis van het plan van aanpak vindt besluitvorming plaats over de aard en omvang van de procesondersteuning in de tweede helft van 2017 en 2018.

Voor het uitvoeren van dit eerste gedeelte is naar verwachting € 50.000,= nodig. Na de vaststelling van het plan van aanpak zal aan het AB een tweede verzoek om een bijdrage neergelegd worden voor externe ondersteuning bij de uitvoering van het plan.

Voorstel:

1. Aan het AB wordt gevraagd in te stemmen met dit voorstel en in eerste instantie de benodigde €50.000,= beschikbaar te stellen uit de decentralisatieuitkering van het Rijk (de zogenoemde krimp-gelden).

Procedure: DB d.d.: Poho d.d.: 23-3-2017	Vervolgactie: communicatie: Mededeling beslissing aan:	Bijlagen: Meegezonden: Ter inzage: Plaats van inzage:	Consequenties: Financieel: Personeel:
Nadere informatie bij: Hans Suurmond		Tel.nr.: (06) 47 47 44 82	

Terug naar agenda

11. Afstemmingspunten uit de poho's

Vergadering d.d.	: 19 april 2017
Agendapunt	: 11
Onderwerp	: Afstemmingspunten uit de poho's
Portefeuillehouder	: Diverse
Toelichting	
Vanuit het poho sociale samenhang zijn er geen terugkoppelpunten ontvangen.	
Poho vrijetijdseconomie van 15 februari 2017	
Het poho VE kent de onderstaande jaaragenda. Dit zijn de punten uit de vrijetijdsagenda aangevuld met de belangrijkste actuele onderwerpen.	
Het poho VE van:	Onderwerp
15 februari 2017	Achterhoek 2020 Uitvoeringsagenda • SMAAS • 'digitale beleving' Goud in handen
19 april 2017	Regionale marketing, promotie en monitoring Innovatie met cross over topsectoren Evaluatie StAT
5 juli 2017	Evaluatie Kennismakelaar Bedrijfsovernames
20 september 2017	LEADER Achterhoeks recreatie Investeringsfonds/ Achterhoeks Streekrekening Duitse grenzen beslechten
29 november 2017	Gastheerschap bevorderen Goede infrastructuur beleven
<i>Achterhoek 2020 Uitvoeringsagenda</i>	
SMAAS	
Doel van het SMAAS project is de mobiliteit tussen de belevingen in de Achterhoek door middel van SMAAS (Smart Mobility As A Service) te optimaliseren. Het verbinden van de belevingen / attracties in de Achterhoek door laagdrempelig vervoer dat een beleving op zichzelf is, waardoor de aantrekkelijkheid en toegankelijkheid van de Achterhoek versterkt wordt.	
'Digitale beleving'	
Op 28 november jl. zijn ondernemers uit de Vrijetijdssector in contact gebracht met ondernemers uit de Smart Industry. Hier zijn een groot aantal ideeën ontstaan. Een aantal van deze ideeën worden in klein comité (een paar ondernemers uit de vrijetijdssector, een aantal ondernemers uit de IT wereld en de gemeenten) uitgewerkt tot een concreet (pilot)projectplan die worden meegenomen als onderdeel van een raamproject.	
Doel van dit overkoepelende project is het digitaal ontsluiten van locaties die niet toegankelijk zijn, beleving op maat (juiste locatie, juiste doelgroep, tijd- en weerafhankelijk) aanbieden en kijken hoe technologie en SmartIndustry kan bijdragen aan een innovatie- en kwaliteitsslag in de Vrijetijdssector.	
Net als in het SMAAS project komt bij de deelprojecten van de 'digitale beleving' een dataplatform waarin o.a. toeristische data maar ook andere data kan worden opgeslagen terug als component. Uit het platform kan worden geput bij de ontwikkeling van bijvoorbeeld een app. Deze projecten worden aan elkaar verbonden, zodat we niet verschillende platformen en apps naast elkaar gaan ontwikkelen.	
<i>Goud in handen</i>	
Dit project sluit aan bij projecten uit het Cultuur en Erfgoed pact.	

Goede infrastructuur

Er is een projectvoorstel uitgewerkt samen met de fietsbond om de kwaliteit van de recreatieve fietspaden in beeld te krijgen. Dit project wordt afgestemd met het poho Mobiliteit.

Innovatie met cross over topsectoren

Doel hiervan is het stimuleren van toeristische productontwikkeling vanuit kruisbestuiving tussen vrijetijdseconomie en topsectoren als voeding, gezondheidszorg en hoogwaardige technologie.

Poho Mobiliteit van 9 maart 2017

N18: terugkoppeling gesprek directeur RWS Oost-NL

Er wordt een bestuurlijk overleg gepland tussen de Achterhoek, provincie en Rijkswaterstaat Oost-NL. 4 april vindt de derde en laatste werkbijeenkomst over het onderzoek 2^e fase N18 plaats, geleid door Antea Groep. Afgesproken wordt om niet vooruit te lopen op de resultaten en conclusies. Deze worden de volgende poho-vergadering (20 april) geagendeerd.

Landschappelijke compensatie uitvoering N18 uit Streekfonds Achterhoek

Eerst de relevante gemeenten m.b.t. N18 (Berkelland, Oost Gelre en Oude IJsselstreek) op de hoogte stellen van deze mogelijke rol van het Streekfonds Achterhoek bij landschappelijke compensatie N18. Vervolgens brengt de Achterhoek Rijkswaterstaat in contact met het Streekfonds om te onderzoeken of beide partijen, samen met de gemeenten, de landschappelijke compensatie in en voor de Achterhoek kunnen uitvoeren.

Terugblik 'spooroverleg' gedeputeerde Bieze 27-2

Er zijn volop ontwikkelingen voor wat betreft de Achterhoekse spoorlijnen, blijkt uit de contacten met de provincie / gedeputeerde. Concrete investeringen/ toezeggingen op het spoor zijn momenteel even aangehouden. Wordt vervolgd.

Poho Duurzame Economie van 23 maart 2017

Regionaal programma Bedrijventerreinen

- Er heeft een gesprek plaatsgevonden met gedeputeerden Meijer en Scheffer. Er wordt ruimte gegeven voor het opstellen van een economische visie tot ca. eind 2017. De provincie wil afspraken maken middels een RPB, dus afstemming hierover is cruciaal. Voor de zomer moet hierover helderheid zijn en moet de economische onderbouwing zijn afgestemd met het Poho Mobiliteit.
- Het Poho DE heeft ingestemd met het projectdocument "Verevening uitbreiding niet-agrarische bedrijven in het buitengebied" met de kanttekening om terughoudend te zijn met het bieden van uitbreidingsmogelijkheden.
- Het Poho DE heeft ingestemd met het standpunt ten aanzien van de aanpassing van de provinciale omgevingsverordening en het indienen van een zienswijze namens de zeven gemeenten.

Detailhandel

Na besluitvorming in Oude IJsselstreek (23/3/2017) wordt het afsprakenkader formeel aangeboden aan de provincie met het verzoek dit te hanteren bij beoordeling van plannen. In afstemming met ROV vindt ambtelijk een inventarisatie plaats van de lopende plannen.

Lentediner

Het Poho DE heeft geconcludeerd dat de insteek van het Lentediner moet zijn dat de Achterhoek cruciaal is voor de BV Nederland. We komen vanuit onze kracht (Werken/economie/kracht van Oost NL) brengen en vanuit die kracht worden vragen neergelegd vanuit Wonen en Bereikbaarheid. Daarnaast moet er aandacht worden gevraagd voor de verdeling van middelen tussen randstad en achterland (VNG pakt dit ook op).

Samenwerking Twente

Het Poho DE heeft ingestemd met een voorstel voor de concrete invulling van de samenwerking met Twente op het gebied van economie. Opgemerkt is dat Musterland moet worden meegenomen in de initiatieffase.

Poho ROV van 23 maart 2017

Regionaal programma bedrijventerreinen

De Poho's DE en ROV hebben afgestemd dat er voor 2 april een regionale zienswijze wordt ingediend op de ontwerp-actualisatie van de provinciale omgevingsverordening bedrijventerrein. Een (tijdelijke) ambtelijke werkgroep werkt aan vereveningsvoorstellen bij uitbreiding van niet-agrarische-bedrijven in het buitengebied.

Integrale aanpak leegstand

De rapportage is door het Poho ROV vastgesteld en zal nu worden geagendeerd voor de Colleges van B&W. In het AB ligt een voorstel voor om financiële middelen in te kunnen zetten om te komen tot een leegstandsaanpak voor de langere termijn.

De bedoeling is dat een extern bureau een inventarisatieronde gaat maken langs alle gemeenten om in beeld te brengen:

- waar we nu staan
- welke opgaven er nu liggen én in de toekomst zullen ontstaan
- welke acties nodig zijn de komende jaren om hier nu al op te anticiperen (onder andere met inzet van de krimpgebieden)
- welke financiële middelen er op de langere termijn nodig zijn (en van wie)

Dit is op 9 februari jl. ook in grote lijnen met gedeputeerden Schouten en Meijers besproken. Op dit moment kunnen we nog onvoldoende concreet maken wat er nodig is; daarom is deze eerste stap nodig om tot een plan van aanpak te komen. Het is een opmaat naar de daadwerkelijke integrale aanpak en uitvoering van de vastgoedopgaven voor de langere termijn.

Gesprek Min. BZK en woningmarktregio Oost-Nederland

Op 8 mei a.s. vindt een gesprek plaats tussen de plaatsvervangend DG van BZK en de woningmarktregio Oost-Nederland (bestaande uit Achterhoek en Twente). Ook de gedeputeerden van Overijssel en Gelderland (met wonen in portefeuille) sluiten hierbij aan. Namens het Poho ROV zijn Ted Kok en Ingrid Lambregts aanwezig. BZK gaat in gesprek met alle nieuw gevormde woningmarktregio's. Concrete aanleiding is een brief van de minister aan de Kamer hierover.

Pilots Zon op Erf en Asbesttrein

Van beide pilots zijn recent de uitkomsten gepresenteerd. Er wordt nu verder verkend of – en op welke wijze – deze een vervolg kunnen krijgen. Hierin wordt samen opgetrokken met de provincie.

Actualisatie Omgevingsvisie- en verordening, onderdeel Plussenbeleid

Voor o.a. Plussenbeleid (uitbreiding niet-grondgebonden veehouderij) is een actualisatie van de provinciale Omgevingsverordening vastgesteld. Regionaal wordt gewerkt aan beleidsregels voor de uitvoering van dat beleid.

Voorstel

Kennisnemen van de terugkoppeling

Procedure: DB d.d.: Poho d.d.:	Vervolgactie: communicatie: Mededeling beslissing aan:	Bijlagen: Meegezonden: Ter inzage: Plaats van inzage:	Consequenties: Financieel: Personeel:
Nadere informatie bij: M. Bok		Tel.nr.: (0314) 32 12 05	

Terug naar agenda

C: R. Heij

T: 0545-250 250

E: info@gemeenteberkelland.nl

Bezoekadres: Marktstraat 1, Borculo

Vereniging van Nederlandse Gemeenten
De heer mr. P.G.A. Noordanus (voorzitter)
Postbus 30435
2500 GK DEN HAAG

Zaaknummer : 192279
Onderwerp : Aanbeveling wethouder J.B. Boer voor de commissie Werk & Inkomen
Verzonden : **27 MRT 2017**

Geachte adviescommissie,

In de ledenbrief van de VNG van 09 maart 2017 roept de VNG gemeentebestuurders, secretarissen en griffiers op zich kandidaat te stellen voor vacatures in het VNG bestuur en beleidscommissies. Wethouder Han Boer (D66) uit de gemeente Berkelland heeft zich kandidaat gesteld voor de commissie Werk & Inkomen.

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Berkelland beveelt wethouder Boer van harte aan. De portefeuille van wethouder Boer (zie bijlage) valt samen met de vereisten die u in uw profielschets lid commissie Werk & Inkomen noemt.

De heer Boer legt als portefeuillehouder actief verbinding tussen enerzijds de plaatselijke en regionale economie en onderwijs en aan de andere kant de opgaven van de gemeente op het terrein van werk en inkomen. Zo is hij lid van het Platform Onderwijs Arbeidsmarkt Achterhoek. En lid van het regionale Werkbedrijf Achterhoek met focus op de realisering van de Kleinsma-banen.

Hij heeft daarbij een brede portefeuille en belangstelling en schroomt niet om soms voor onorthodoxe en creatieve oplossingen te kiezen. In die zin is hij iemand die in staat is om "out of the box" te denken. We kennen hem als een snelle denker en een enthousiaste persoonlijkheid. Als voorbeeld noemen we zijn rol als stimulator en bestuurlijk trekker voor het Onderwijsplein Neede waarbij onderwijs beter aan moet sluiten op de behoeftes van het bedrijfsleven.

Op alle thema's van de commissie Werk & Inkomen heeft hij ervaring. Hij is voorzitter van het dagelijks bestuur van de Sociale dienst Oost-Achterhoek en voorzitter van het dagelijks bestuur van Hameland sociale werkvoorziening. De heer Boer is bestuurlijk trekker van het proces om beide organisaties te integreren in het kader van de invoering van de Participatie wet. De heer Boer zit in de Euregionale commissie Ausschuss wirtschaft und arbeidsmarkt, met o.a. als doel het oplossen van barrières met de Duitse arbeidsmarkt.

Hij is goed in netwerken (op alle niveaus), kan snel schakelen, heeft een natuurlijke souplesse en is gemakkelijk benaderbaar. Daarbij houdt hij altijd het gemeentelijk belang (op zowel strategisch als ook operationeel niveau) voor ogen. Wij denken daarbij aan zijn lokale betrokkenheid bij lobbyactiviteiten in Brussel in het belang van breedband in het buitengebied. Hij is regionaal mede vormgever van de nieuwe werkgeversdienstverlening en -benadering voor de arbeidsmarkt in de Regio Achterhoek. Landelijk heeft de heer Boer zitting gehad in klankbordgroepen op het terrein van Werk en inkomen.

Ons college vindt het belangrijk dat kennis en ervaring vanuit onze gemeente / de Regio Achterhoek en de P10 gemeenten in de commissie Werk & Inkomen wordt ingebracht. Juist vanuit zijn brede kijk en het strategische en inhoudelijk inzicht is de heer Boer een waardevolle aanvulling voor uw commissie Werk & Inkomen.

Wij wensen u veel succes met de selectieprocedure. Voor vragen kunt u contact opnemen met de heer R. Heij, telefoonnummer 0545-250 216.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Berkelland,
de secretaris, de burgemeester,

M.N.J. Broers.

drs. J.H.A. van Oostrum.

Bijlage

Portefeuille wethouder J.B. Boer, gemeente Berkelland.

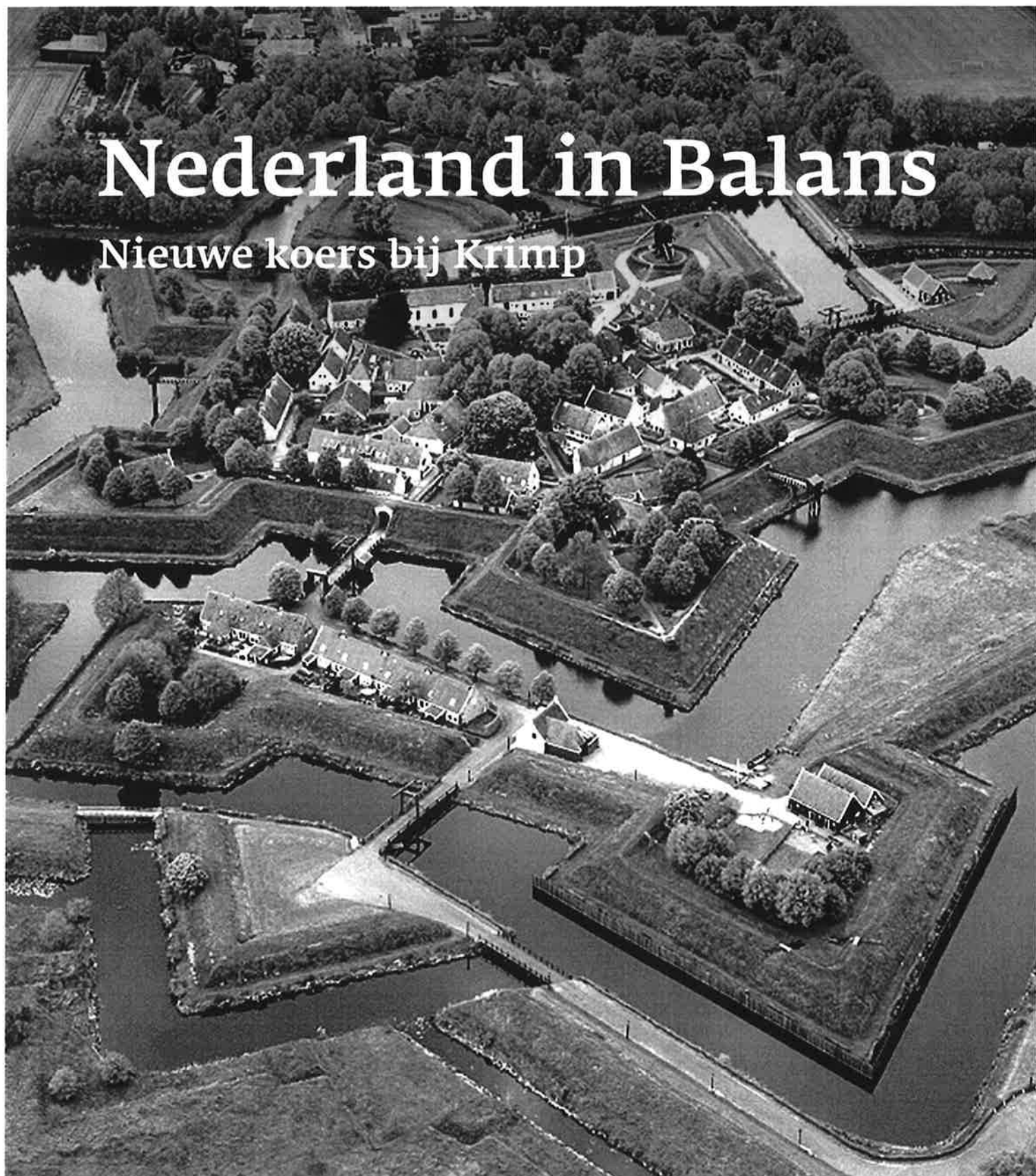
- Financiën
- Economie, arbeidsmarktbeleid, ontwikkeling Laarberg, bedrijventerreinen en werkgelegenheid, ondernemers- en vestigingsklimaat, markten, bestuurlijk aanspreekpunt voor ondernemers
- Sport, voorzieningen, accommodaties en verenigingen
- Onderwijs en volwasseneneducatie, leerplicht, passend onderwijs, onderwijshuisvesting, leerlingenvervoer, onderwijsplein.
- Transitie Participatiewet, sociale dienst, werkvoorzieningsschap, schulddienstverlening, armoedebelid, bijzondere bijstand.
- Project Revitalisering centrum Neede
- Project Revitalisering centrum Eibergen
- Project Breedband buitengebied

Kopie aan:

- Archief
- Team bestuursondersteuning / R. Heij
- Team juridisch / W. Kok
- Collegeleden
- Vereniging van Gelderse Gemeenten
Koningin Julianastraat 10, 6585 XR Mook
- Algemeen bestuur van de Regio Achterhoek
Terborgseweg 21 7001 GM Doetinchem
- P10,
Postbus 10.000, 9244 ZP Beetsterzwaag

Nederland in Balans

Nieuwe koers bij Krimp

provinsje fryslân
provincie fryslân

provincie
Gelderland

 provincie
groningen

provincie limburg

 Provincie
Zeeland

Inhoud

Twee zijden van dezelfde medaille

1. Krimp in de regio
2. De perspectieven in de regio
3. Integrale aanpak
4. De nieuwe koers, een voorstel

Bronnenlijst

Bijlage

- I Neerwaartse spiraal
- II Oplossingen

Twee zijden van dezelfde medaille

Nederland rafelt aan de randen. Aan de grenzen van het land speelt zich een ingrijpende verandering af in de bevolkingssamenstelling. Inwoners trekken weg en het aantal huishoudens wordt kleiner.

Een ongunstige ontwikkeling voor BV Nederland: in de Randstad neemt de druk toe op woonruimte, onderwijscapaciteit, grootstedelijke voorzieningen en werkgelegenheid. En tegelijkertijd neemt de druk af aan de randen van het land, waar Nederland heeft te maken met ontvolking, vergrijzing en ontgroening.

Maar, voor een duurzame economische groei heeft het land juist een evenwichtige omgang nodig met groei en krimp.

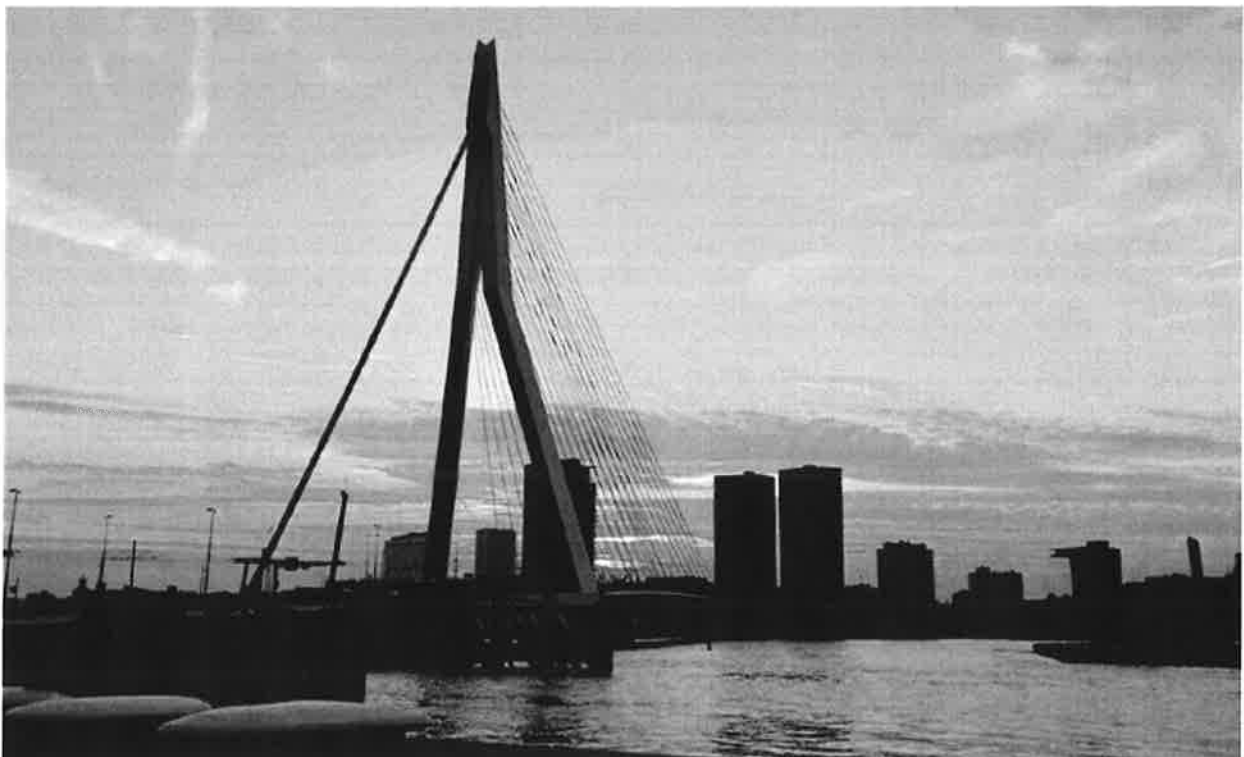
De gevolgen voor de Randstad zien we dagelijks in het nieuws: schaarste op de woningmarkt, ruimtegebrek, werkeloosheid of juist moeite vacatures op te vullen, volle schoolklassen en achterstandswijken.

De gevolgen voor de Nederlandse regio's aan de randen van het land springen landelijk minder in het oog: huizen komen leeg te staan, scholen lopen leeg en sluiten, werkeloosheid neemt toe en het wordt moeilijker overgebleven voorzieningen, zoals zorg, sport of cultuur, in de lucht te houden. De laatste buurtsuper sluit zijn deuren, en de economische fut is eruit.

De negatieve gevolgen van de groei worden krachtig bestreden in de Randstad. Tussen 2007 en 2012 werd hier per jaar tot 350 miljoen euro geïnvesteerd in de krachtwijken. Daardoor werden in de krachtwijken de kansen verbeterd voor ongeveer 800.000 Nederlanders, zo'n 400 euro per persoon per jaar.

Krimp in de regio is een ander negatief gevolg van groei in de Randstad. Ook hier is ingrijpen noodzakelijk om de neerwaartse trend van ontgroening, vergrijzing en afnemende perspectieven te keren. Het gaat om een vitaal leefklimaat voor 1,3 miljoen inwoners, 8 procent van de Nederlandse kiezers (circa 12 zetels in de Tweede Kamer). Per inwoner investeert het Rijk hier op dit moment 10 euro per jaar ter bestrijding van de negatieve gevolgen van krimp.

In het Actieplan Bevolkingsdaling (2016) erkent het Rijk dat het probleem urgent is. De oplossing van het Actieplan is echter niet toereikend voor de regio's: er is een nieuwe kijk nodig op groei en krimp in Nederland, met bijhorende investeringsmaatregelen.

Gezien de gevolgen voor Nederland zijn groei en krimp twee zijden van dezelfde medaille.
De provincies pleiten dan ook bij het Rijk voor een integrale en evenwichtige aanpak van de gevolgen van de demografische verschuivingen.

Nederland in balans, in het belang van het hele land.

**Namens provincie
Fryslân**

mr. J.G. Kramer
Gedeputeerde

provinsje fryslân
provincie fryslân

**Namens provincie
Gelderland**

B. Schouten
Gedeputeerde

 provincie
Gelderland

**Namens provincie
Groningen**

E. Eikenaar
Gedeputeerde

 provincie
groningen

**Namens provincie
Limburg**

D.M.M.T. Prevoo
Gedeputeerde

provincie limburg

**Namens provincie
Zeeland**

A.J. van der Maas
Gedeputeerde

 Provincie
Zeeland

1. Een kennismaking met de regio's

Terwijl de groei zich vooral manifesteert in het westen en midden van Nederland, liggen de krimpregio's in de periferie van het land. Het betreft de Achterhoek, Noordoost Fryslân, Noord- en Oost-Groningen, Zeeuws-Vlaanderen en Zuid-Limburg

De aanduiding krimp doet de regio's beslist te kort: gelukkig hebben deze delen van het land veel meer te bieden dan alleen krimp. Een korte kennismaking.

Ongeveer 1,35 miljoen mensen, 8 procent van de Nederlandse bevolking, wonen hier op een oppervlakte van 4.750 km². Dat is ruim 14 procent van de totale landoppervlakte van Nederland. Tezamen leveren deze regio's 11 procent op van het BBP, met 10 procent van het totaal aantal arbeidsjaren. Dat betekent dat men hier bovengemiddeld productief is. De regio's zijn goed voor ruim 500.000 banen en het aantal werkenden ligt op ruim 630.000. Ruim 100.000 werknemers wonen in een krimpregio, maar werken elders.

Kortom, het belang van deze regio's voor Nederland is aanzienlijk. Op het oog lijkt er niets aan de hand, maar de ontwikkelingen geven een ander beeld.

Zo is het aantal inwoners in deze regio's de afgelopen jaren gedaald, een trend die verder doorzet. Naar verwachting daalt het aantal inwoners tot en met 2025 met zo'n 55.000 mensen, ongeveer de helft van de gemeente Leiden. Deze daling is niet alleen een gevolg van relatief lage geboortecijfers en hoge sterftcijfers. Het gaat vooral om migratie van vooral kansrijke groepen mensen.

En het is een negatieve spiraal: de relatief laag opgeleide achterblijvers zijn steeds minder in staat de voorzieningen op peil te houden die juist nodig zijn voor leefbaarheid en vitaliteit van hun omgeving. Gevolgen: werkloosheid, leegstaande woningen, sluiting van scholen, sportvoorzieningen en culturele voorzieningen, met nog meer migratie van kansrijken en hoogopgeleiden als uitkomst (zie model Bijlage 1).

In het dorpsbeeld worden de gevolgen van de sociaaleconomische neergang stukje bij beetje zichtbaar: zorgcentra moeten sluiten en de huisartsen verdwijnen, de lokale voetbalclub redt het niet langer en moet de kinderen enkele dorpen verderop naar de velden sturen, muziekverenigingen vallen uit elkaar bij gebrek aan leden, scholen sluiten of fuseren, hoogopgeleide leraren gaan hun geluk beproeven in het Westen.

Fotograaf: Annabel Hesselink

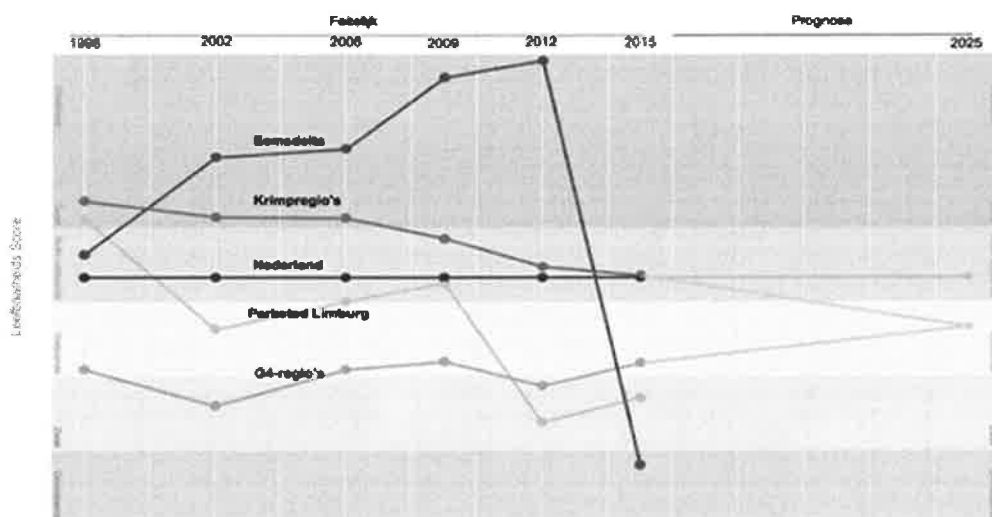
De volgende tabel laat de cijfers zien van deze neerwaartse spiraal. Hij geeft de huidige verhouding weer tussen de krimpregio en het landelijk gemiddelde, en de vooruitzichten voor de regio's in 2025 als niet stevig wordt ingegrepen.

Indicator	Krimpregio's (2015)		Nederland (2015)	Krimpregio's (2025)	
Netto arbeidsparticipatie	62,2%	634.000	65,4%	60,6%	-22.000
Op hoger beroepsniveau werkzaam	39,8%	252.000	46,3%	33,3%	-88.000
Havo/vwo gediplomeerden (over periode van 4 jaar)	43,4%	23.200	45,1%	40,4%	-3.900
Gemiddeld besteedbaar inkomen		€ 14.200	€ 15.100	€ 13.700	- € 500
Ervaren gezondheid niet goed	26,2%	289.000	23,5%	42,7%	+223.000
WOZ-waarde		€ 163.200	€ 206.000	€ 140.000	- € 23.000

De krimpregio's staan op achterstand in 2015 en de kloof met het landelijk gemiddelde wordt bij ongewijzigd beleid groter.

Belangrijk signaal is de brain drain. Met het aantal havo- en vwo-diploma's kunnen de regio's nog altijd goed meekomen. Maar als deze gediplomeerden hoger onderwijs gaan volgen, ziet de regio ze meestal niet meer terug.

De tabel laat een prognose zien. Voor sommige krimpregio's is het scenario van de neerwaartse spiraal al in volle gang. De Leefbaarometer van de provincie Groningen maakt dit duidelijk aan de hand van een grafiek waarin enkele regio's met elkaar worden vergeleken.

Bronnen: Leefbaarometer (voor definitie leefbaarheid), WOZ (voor gegevens), provincie Groningen (voor prognose)

Ontwikkeling leefbaarheid krimpregio's 1998-2025
H.Hanssen, provincie Groningen (2016)

2. De perspectieven in de regio

Het vorige hoofdstuk schetst het scenario als de neergaande trend in de regio's niet wordt gestopt. Het goede nieuws is dat de trend wel degelijk kan worden afgezwakt, gestopt en misschien wel omgeboogen.

De krimpregio's van het land beschikken over belangrijke voordelen, die nieuwe perspectieven met zich meebrengen.

Nederland netwerkstad

Op het relatief kleine stuk grond van ons land vinden veel activiteiten plaats. Met de groeiende verwevenheid tussen steden onderling en tussen stad en ommeland begint Nederland steeds meer te lijken op een netwerkstad. In deze stadstaat is relatief veel ruimte voor recreatie in het groen, industriële, agrarische en andere economische activiteiten, die gewoonlijk niet passen in een stedelijke agglomeratie. Nederland heeft daarmee een unique selling point ten opzichte van de rest van de wereld.

Om de netwerkstad Nederland goed te onderhouden kan ons land zich geen achterstandsmilieus veroorloven, geen achterstandswijken in de stad of achterstandsgebieden aan de grens.

Regiogebonden bedrijvigheid

Een aanzienlijk deel van het Nederlandse BNP wordt verdiend in de krimpregio's. Vaak betreft het bedrijven die al lange tijd versmolten zijn met hun omgeving. Ze maken deel uit van het regionale DNA, denk aan chemie in Zeeuws-Vlaanderen en Zuid-Limburg, de maakindustrie in de Achterhoek, het energiecluster Groningen en MKB Noordoost Fryslân.

Die bedrijven zitten daar vanwege de ruimte en vanwege het nu nog aanwezige menselijke kapitaal.

Deze bedrijvigheid hangt af van de kwaliteit van het vestigingsklimaat. Het bedrijf trekt de regio omhoog, maar is tegelijkertijd afhankelijk van diezelfde regio. Werknemers met een passende opleiding, werknemers die zich met tevredenheid in de buurt vestigen, werknemers die in die buurt graag hun kinderen naar school zien gaan, stuk voor stuk factoren die die elkaar en de regio wederzijds versterken. Het onderhoud van vestigingskwaliteit is een cruciaal wapen tegen economische teruggang.

Nederland moet dan ook investeren in deze regiogebonden bedrijvigheid. Gaat ze eenmaal verloren voor de regio, dan gaat ze zeker verloren voor Nederland.

Poort naar Europa

Vanuit de Randstad gezien liggen de regio's aan de randen van ons land. Dat zien de regio's zelf heel anders; vier van de vijf krimpregio's liggen centraal in Europa. Daarmee vormen de krimpregio's de poort naar Europa, met veel potentiële kansen.

Taal-, cultuur- en juridische verschillen zorgen in sommige gebieden nog voor een barrière. Maar waar de grens geheel wordt opgeheven, ontstaat een nieuwe dynamiek in de economie, blijkt uit onderzoek van Atlas voor Gemeenten. Zo vormen Zuid-Limburg, Aken en Luik, als stedelijke agglomeratie een potentieel verzorgingsgebied van vergelijkbare omvang als de Amsterdam. De afstand tussen Groningen naar Hamburg, de tweede stad van Duitsland, is net zo ver als de afstand Groningen - Den Haag. Dit biedt kansen voor Nederland.

Ruimte

Misschien wel het grootste voordeel van een achterblijvende economische ontwikkeling is de ruimte waarover krimpgebieden bij uitstek beschikken. Goedkope grond, schone lucht en rust zijn schaarse producten in de Randstad. De regio's hebben daarmee het perspectief activiteiten te ontwikkelen die complementair zijn aan de bedrijvigheid in het westen en midden van het land. Denk daarbij aan recreatie, natuurontwikkeling, energie en agrarische innovatie.

3. Integrale aanpak

Om de teruggang te stoppen en een duurzame benutting van de perspectieven in de krimpregio's te bewerkstelligen, is het belangrijk met een nieuwe bril naar de ontwikkelingen te kijken.

De krimp in de regio's kan alleen worden aangepakt in samenhang met de groei in andere delen van Nederland. Groei- en krimpregio's kampen namelijk met gelijksoortige problemen. Een investering om de negatieve gevolgen van deze demografische trends te bestrijden is een investering in de basale kwaliteit van BV Nederland.

Het Rijk kan zich niet veroorloven regionale krimp op zijn beloop te laten.

Niet investeren in de krimpregio's betekent dat zij de economische groei, de komende jaren voorspelt in de rest van Nederland, niet kunnen bijhouden, met als gevolg minder werk en een hogere uitkeringslast.

Het aandeel van de krimpregio's in het Bruto Binnenlands Product (BBP) neemt dan af met ongeveer 15 procent. In het huidige BBP gaat het om 10 miljard euro per jaar. Een bedrag dat bovendien op geen enkele wijze ten goede komt aan de rest van Nederland.

Een investering om de positie van de regio's te versterken, is nodig op de volgende gebieden.

Economie en arbeidsmarkt

De juiste mensen op de juiste plek. Dat is de essentie van een duurzaam verdienvermogen. Hiervoor zijn om-, her- en bijscholingstrajecten noodzakelijk. Dit voor een optimale inzet van het arbeidspotentieel, wat leidt tot kostenbesparing en een vitale leefomgeving. Het gaat hier ook om maatschappelijk vitale functies, zoals leerkrachten, huisartsen en wijkverpleegkundigen, van wie een tekort wordt verwacht door de vergrijzing.

Wij pleiten voor een Rijksinzet ter stimulering van de regionale economie waarin met inzet van provincies gebiedsgericht wordt ingezet op innovatie en stimulering van arbeidsplaatsen, waarbij Europese (sociale) fondsen optimaal worden benut voor economisch vitale gebieden.

Bereikbaarheid

De perspectieven voor de regio kunnen pas goed worden benut als de regio's optimaal bereikbaar zijn. Om een geloofwaardige plek te behouden in het sociaaleconomisch verkeer tussen regio's en landen is snelle en levendige uitwisseling van arbeid, producten, personen, digitale gegevens en ideeën cruciaal.

Investerings zijn dan ook noodzakelijk in snelle breedbandverbindingen en in infrastructurele sleutelprojecten tussen krimpgebieden en de Randstad, zoals de spoorverbinding Arnhem-Doetinchem-Winterswijk, en een snelle ov verbinding naar het Noorden of de internationale verbindingen Eindhoven-Heerlen-Aken, Arnhem-Düsseldorf-Frankfurt en Groningen - Hamburg.

Wij pleiten voor het investeren in snelle verbindingen tussen gebieden in Nederland en de Randstad, waarbij de grensregio's als belangrijke toegangspoort naar de rest van Europa worden gewaardeerd.

Particuliere woningvoorraad

De particuliere eigenaar is natuurlijk verantwoordelijk voor het onderhoud van zijn woning. Door omstandigheden is dat echter niet altijd mogelijk. De investeringen zijn erop gericht de buurten aantrekkelijk te houden, door wooneigenaren te helpen, of door blokjes op te kopen en te slopen.

Tegelijkertijd verandert de vraag steeds. Dit vraagt een permanente investering in de kwaliteit van de woningvoorraad. Een fonds moet ervoor zorgen dat de kwaliteit van woningen en woonomgeving in de krimpregio's blijft gewaarborgd.

Aanpak leegstand maatschappelijk vastgoed

Heel Nederland heeft te maken met leegstand van bijvoorbeeld schoolgebouwen, buurt- en dorpshuizen en cultuurvoorzieningen. In krimpregio's is dit probleem groter, terwijl juist op deze plekken de behoefte groeit aan alternatieve oplossingen, door de veranderende bevolkingssamenstelling.

Een grootschalige transformatie is noodzakelijk: oude voorzieningen worden gesloopt, herbestemd of geherstructureerd. Daarvoor in de plaats zorgen centraal gelegen multifunctionele voorzieningen straks voor instandhouding van de kwaliteit van leven in de regio's.

Wij pleiten dan ook voor een nationaal transformatiefonds waarbinnen zowel de groei als krimp in Nederland gefaciliteerd kan worden.

4. De nieuwe koers, een voorstel

Met de doelstelling de regio's een duurzame rol te geven in BV Nederland brengen we de balans terug in het land van groei en krimp.

Achtereenvolgende Nederlandse regeringen onderstreepten het belang hiervan. Zo sprak in 2009 toenmalig minister Eberhard van der Laan over de solidariteit in Nederland: de grote steden hebben hun huidige positie te danken aan ruime beschikbaarheid van nationale middelen ten tijde van de stadsvernieuwing. Het is nu tijd solidair te zijn met de krimpregio's. Ook het Actieplan Bevolkingsdaling (2016) van de rijksoverheid spreekt van een 'urgente problematiek' (p5).

De regio's kunnen intussen terugzien op een lang voortraject van samenwerking, kennisuitwisseling en gezamenlijk plannen maken. Dit stadium is inmiddels gepasseerd, tijd voor investering.

Om van krimpregio's weer kansregio's te maken -zo wordt duidelijk- is een stevige impuls nodig. Gelukkig gaat ook hier de kost voor de baat uit: de relatief bescheiden investering nu voorkomt veel schade in de toekomst.

De kosten van een spiraal van ontvolking, verloedering, ongezonde levensstijl en werkeloosheid, zijn met een geraamde 10 miljard euro per jaar vele malen hoger dan de investering. Daarnaast levert de investering winst op door de perspectieven die de regio's hebben om een structurele bijdrage te leveren aan het BNP. De investering betaalt zich vanzelf terug.

Voor de noodzakelijke sociaaleconomische impuls van de krimpregio's zijn de volgende investeringen noodzakelijk voor de komende 15 tot 20 jaar.

Benodigd investeringsfonds	Bedrag p/j
Arbeidsmarkt	€ 50 mln.
Bereikbaarheid	€ 85 mln.
Particuliere woningvoorraad	€ 85 mln.
Leegstand maatschappelijk vastgoed	€ 140 mln.
Totaal	€ 360 mln.

Voor een nadere uitwerking van de bedragen, zie bijlage 2.

De rijksoverheid heeft herhaaldelijk aangegeven dat het in het belang van heel Nederland is dat de regio's niet achterblijven in de sociaaleconomische dynamiek. Maatschappelijk, financieel en politiek is het niet te verkopen dat zich op plaatsen in ons land achterstandsgebieden ontwikkelen, die uiteindelijk de stabiliteit van BV Nederland ondergraven.

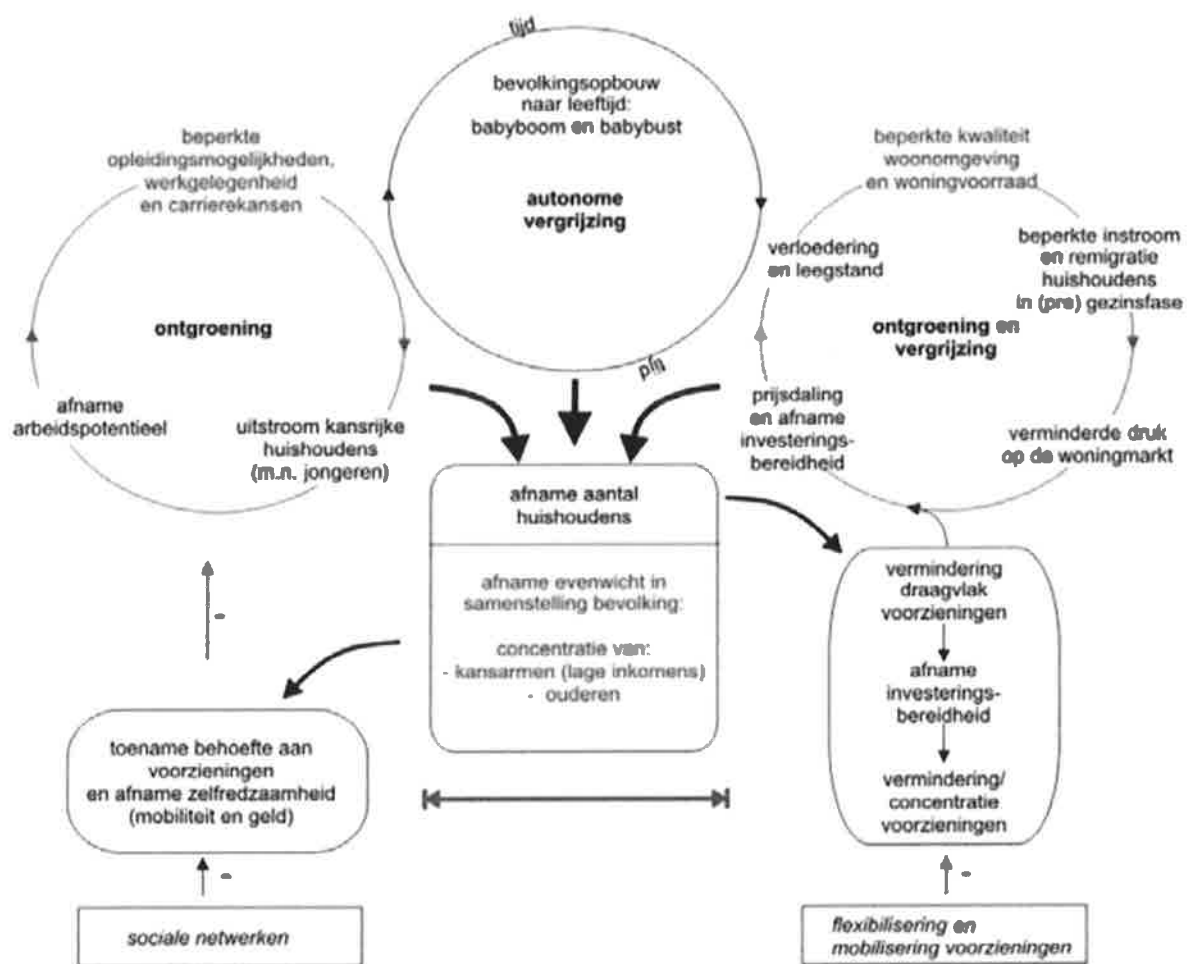
Tegelijkertijd gaat deze investering de financiële reikwijdte van provincies en gemeenten ver te boven. De regio's pleiten dan ook voor een investeringsfonds dat door de regering wordt gevoed.

En als het kabinet, de regio's zelf en de overige partijen gezamenlijk de schouders zetten onder een integrale aanpak, betekent dit een investering in de economische positie en leefbaarheid van heel Nederland.

Bijlage I

De neerwaartse spiraal

Bijlage II

Oplossingen voor de 4 hoofdthema's uit Nederland in Balans

Algemeen

Verbinding voorop: Benut de ruimten slimmer verbind groei en krimp beter aan elkaar:

Ruimte biedt kansen: Krimpregio's bieden de ruimte voor benodigde energietransitie en economische ontwikkelingen, ook voor de groeiregio's.

Solidariteit: Transitiefonds voor zowel transitie van de binnensteden als centrumontwikkeling in de krimpregio's. Nieuwbouw in groeiregio's die fonds vullen voor de noodzakelijke sloop van woningen in krimpregio's.

Particuliere woningvoorraad

Knelpunt:

Leegstand in de woningvoorraad komt steeds meer in de particuliere voorraad voor. Raming geeft aan in 2030 moeten 24167 woningen in de krimpregio's gesloopt worden. Kosten € 1,268 miljard.

Oplossing:

Onderzoek de mogelijkheid om samen met provincies en gemeenten een transitiefonds te creëren om het teveel aan goedkope particuliere woningen in krimpregio's uit de markt te kunnen halen.

Arbeidsmarkt/economie

Knelpunt:

Het gat tussen de beschikbare beroepsbevolking en het aantal banen in de krimpregio's is groot: circa 270.000 arbeidsplaatsen (potentiële beroepsbevolking – het totaal aantal banen).

Oplossingen:

- Bij Rijkshuisvesting de krimpregio's niet alleen te ontzien, maar juist voorop te stellen bij nieuwe Rijksdiensten, bijv. bij het nieuwe data kantoor van de belastingdienst.
- Structurele inzet op grensoverschrijdende arbeid, conform aanbevelingen Actieteam Grensoverschrijdende Economie en Arbeid.
- Nieuw vorm van regionaal sociaal economisch beleid is nodig, waarbij vanuit de topsectoren nadrukkelijk aangehaakt wordt bij ontwikkelingen en kennisinstellingen in de regio's en het MKB.

Leegstand maatschappelijk vastgoed

Knelpunt:

Door veranderende bevolkingssamenstelling en afname van het aantal inwoners in de krimpregio's staat er relatief veel maatschappelijk vastgoed leeg (scholen, zorgvoorzieningen, sportaccommodaties etc.) tegen een waarde van € 2,8 miljard, terwijl transformatie daarvan minder kansrijk is dan in de Randstad.

Oplossing:

Een nationaal transformatiefonds voor krimp en groei in Nederland.

(digitale) Bereikbaarheid

Knelpunt:

Om openbaar vervoer in krimpregio's op peil te houden wordt geëxperimenteerd met het integreren van het OV met doelgroepenvervoer. Rijksregelgeving belemmert deze integratie zoals verschillende budgetten en vereisten, zoals een verplicht OV bewijs voor Wmo reizigers als een OV-reiziger bij hen instapt.

Oplossing:

Ontschotting van de budgetten, en ontkoppelen van OV-bewijs aan voertuig maar koppelen aan reiziger.

Overig

Onderwijs

Knelpunt:

Om een toekomstbestendig kwalitatief onderwijsaanbod te realiseren in krimpgebieden moet men simpelweg samenwerken. De fusietoets vormt daarbij nog steeds een struikelblok ondanks enkele verlichtende maatregelen. De schaalvergroting zorgt ervoor dat kinderen meer kilometers moeten afleggen om deel te nemen aan alle vormen van onderwijs.

Oplossing:

Schaf in krimpgebieden de fusietoets helemaal af. Maak het mogelijk dat het vervoer van leerlingen in het basisonderwijs optimaal vorm kan worden gegeven.

Knelpunt

De nieuwe vereenvoudiging van de financiering van het voortgezet onderwijs benadeelt schoolorganisaties in krimpregio's die hun verschillende schooltypes (vmbo, havo en vwo) als gevolg van sterk dalend aantal leerlingen in één vestiging hebben geconcentreerd.

Oplossing

Maatwerk voor financiering behoud voortgezet onderwijs in krimpregio's

Retail

Knelpunt:

Krimpregio's hebben te maken met 25 à 30 procent winkelleegstand en zijn beperkt in hun mogelijkheden om winkels te transformeren of op te ruimen.

Oplossing:

Geld koppelen aan de Retaildeals die zijn gesloten tussen het Rijk en de provincies.

provinsje fryslân
provincie fryslân

 provincie
Gelderland

 provincie
groningen

provincie limburg

 Provincie
Zeeland

Directie Rijkswaterstaat Oost-Nederland
Postbus 25
6200 MA Maastricht

Terborgseweg 21
7001 GM Doetinchem
+31 314 32 12 00
info@regio-achterhoek.nl
www.regio-achterhoek.nl

Doetinchem : 14 maart 2017
In afschrift aan : Gem.Zevenaar-college, Gem.Montferland-college, Prov.Gelderland gedep. Bieze en P. Kettelarij,
VNO-NCW Achterhoek, AB Regio Achterhoek, Poho Mobiliteit, Stuurgroep Achterhoek 2020
Zaaknummer : 1211919
Onderwerp : Voorkeursvolgorde aanpak doortrekking A15

Geachte directie,

De aanleg van de doortrekking van de autosnelweg A15 naar de A12 komt steeds dichterbij. Net als u hopen wij dat deze nieuwe verbinding zal bijdragen aan een verbetering van de bereikbaarheid van onze regio Achterhoek. Op dit moment is, naar wij aannemen, de aanbestedingsprocedure hiervoor in voorbereiding. Uiteraard is dit een zaak van Rijkswaterstaat, maar wij willen u met betrekking tot de planning van de uitvoering als regio Achterhoek graag het volgende in overweging meegeven.

De aanleg van het nieuwe wegtracé A15 zal een aantal jaren duren, zo schatten wij in. Onder andere de realisatie van een nieuwe brug over de Rijn en het gereed maken van het tracé zal de nodige tijd vergen. Dat geldt ook voor de aansluiting van de A15 op de A12 tussen Duiven en Zevenaar en de voorgenomen aanleg van extra rijstroken op de A12 tussen Westervoort en knooppunt Oud-Dijk.

Voor alle Achterhoekse gemeenten en ondernemers speelt de bereikbaarheid van de regio, onder andere over de snelweg A12, een grote rol. Onze inwoners moeten op een betrouwbare en vlotte manier met de auto 's morgens hun werk in bijvoorbeeld Arnhem en Nijmegen kunnen bereiken en 's avonds zonder al te veel vertraging terug naar hun woonplaats. Achterhoekse bedrijven zijn zowel voor hun logistiek als voor werknemers die buiten de regio wonen afhankelijk van goede wegverbindingen. Bovendien worden veel voorzieningen net buiten de regio, zoals hoger onderwijs en ziekenhuizen, voor de Achterhoek ontsloten via de A12.

Wij zien in de dagelijkse praktijk een steeds groter knelpunt op de A12 en dat schaadt het economisch-, onderwijs- en leefbaarheidsbelang van onze regio. Daarom pleiten wij als Achterhoek voor een voorkeursvolgorde van de aanpak doortrekking A15, waarbij de benodigde aanpassingen aan de A12 als eerste worden uitgevoerd. Deze voorkeursvolgorde heeft wat ons betreft twee belangrijke voordelen:

TOEKOMST IN DE MAAK

1. *Het verminderen van de filegevoeligheid van de A12 tussen Arnhem en de Achterhoek*
In januari 2017 is het wegvak van de A12 tussen Arnhem en Zevenaar in de landelijke filelijst op plaats 9 gekomen. Een twijfelachtige notering. Door direct aan het begin van het gehele werk te starten met de aanpassingen aan de A12 (die de aansluiting van de doorgetrokken A15 later mogelijk maken), zal dit eerder effectief bijdragen aan een verbetering van de bereikbaarheid van de Achterhoek.
2. *Efficiënte realisatie van het nieuwe spoorviaduct A12, ten behoeve van spoorverdubbeling Didam-Zevenaar*
Om de verbinding van de Achterhoek per trein met Arnhem-Nijmegen en verder richting Utrecht te verbeteren, wordt gewerkt aan het robuuster maken van de spoorverbinding Winterwijk-Doetinchem-Arnhem. Onderdeel hiervan is de verdubbeling van het spoortraject tussen Didam en Zevenaar de komende jaren. Dit traject kruist de autosnelweg A12 en spoorverdubbeling vereist een verbreding van het bestaande spoorviaduct in de A12. Het is efficiënter dit nieuwe spoorviaduct direct mee te nemen in de werkzaamheden aan de A12. Tegelijkertijd wordt de bereikbaarheid van de Achterhoek via deze spoorlijn zo eerder verbeterd.

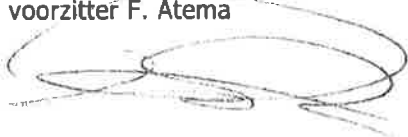
Wij lichten onze voorkeursvolgorde, als daaraan behoefte bestaat, graag bestuurlijk toe.

Met vriendelijke groet,

portefeuillehoudersoverleg Mobiliteit Achterhoek
voorzitter P. Drenth

Stuurgroep Achterhoek2020
voorzitter F. Atema

algemeen bestuur Regio Achterhoek
voorzitter J.M.E. Traag

VNO-NCW Achterhoek
voorzitter P. Rikken

Aanvraagformulier Uitvoeringsagenda^{2.0} Achterhoek2020/ Gebiedsopgave Achterhoek

1.	Naam project:	Innovatie festival	
2.	Programmaliijn:	Smart Industry	
3.	Doel/effect van het project:	Een betere bekendheid van de regio als de regio voor smart werken	
4.	Bijdrage aan Uitvoeringsagenda^{2.0} Achterhoek2020:		
a.	In hoeverre draagt het project bij aan (één van) de drie hoofdthema's en de focus op Smart Werken?	Het draag bij aan meerdere thema's maar met name aan het smart werken en de profilering van onze regio als de regio waar je goed kunt wonen en werken. Door het smart werken als leidraad te nemen komen deze sterk naar voren	
b.	In hoeverre draagt het project bij aan meer samenwerking en uitwisseling met Duitsland?	Bij diverse onderdelen zijn ook Duitse partijen uitgenodigd om te participeren.	
c.	In hoeverre draagt het project bij aan een duurzame en toekomstbestendige Achterhoek?	Niet direct	
d.	Is er draagvlak bij de drie O's?	Ja	
e.	Heeft het project regionale impact?	Ja en ook buiten de regio	
5.	Opdrachtnemer/aanvrager:	Graafschap College	
6.	Projectleider:	Kees Nieuwenhuijse	
7.	Coalition of the willing: (organisaties en personen noemen)	Graafschap College CIVON ACT Regio Achterhoek VNO-NCW POA Achterhoek Werkt ICER	Rene van Gils Kees Nieuwenhuijse Martin Stor Marit Maglio Wilma Elbertsen Liesbeth Lamann Trip Tom Saleminck Jolien Tragter
8.	Looptijd: (aanvang/einde)	1-3-2017 tm 1-5-2017	
9.	Korte projectbeschrijving:		
Het InnovatieFestival is een 'vlootshow' van projecten, organisaties en evenementen op het gebied van innovatie en smart industry in de Achterhoek. Het InnovatieFestival bundelt en etaleert deze activiteiten en levert bewijsvoering voor de Achterhoek als dé smart industry regio van Nederland op het gebied van verbondenheid, veelzijdigheid en vindingrijkheid.			

Programma 8-15 maart	Open dagen bedrijven Week van de techniek
woensdag 8 maart	Verkiezingsdebat
Donderdag 9 maart	Lancering Innovatie Magazine tijdens VNO NCW avond
Vrijdag 10 maart	Masterclass The Internet of Things Kick-off en ondernemersdag
Zaterdag 11 maart	Nieuw Werkdag
Zondag 12 maart	-
Maandag 13 maart	Science café
Dinsdag 14 maart	Open dagen bedrijven
Woensdag 15 maart	Beta-dag Achterhoek Business Challenge (Finale)
Donderdag 16 maart	Recycling Solutions productpresentatie 11.00 – 14.00 uur InnovatieHub 16.00 – 19.00 uur
Vrijdag 17 maart	Achterhoekse Denktank
Zaterdag 18 maart	Techniekdag
Zondag 19 maart	-
Maandag 20 maart	CEO for one day
Dinsdag 21 maart	Profijtdag

Voor meer informatie zie website <http://www.innovatiefestival2017.nl/>

10. Beoogde resultaten:

Het InnovatieFestival is een groot jaarlijks meerdaags event in de Achterhoek waar jongeren, studenten, werkenden en ondernemers kunnen beleven wat allemaal in de Achterhoek gebeurt op het gebied van smart industry, Human Capital en (meer algemeen) innovatie. Onder het thema 'smart verblinden' worden mensen en bedrijven met elkaar in contact gebracht rondom het onderwerp smart industry. Het doel is om meer talenten en ondernemers vanuit heel Nederland te interesseren om zich in de Achterhoek te ontwikkelen op het gebied van smart industry. Tijdens het InnovatieFestival maken deelnemers en bezoekers binnen alle georganiseerde onderdelen ook kennis met de andere onderdelen van SmartHub Achterhoek, waaronder het ACT/CIVON, de SmartHub Academy, de Talententuin, de unieke scholingsmogelijkheden, de innovatiehubs en derden. Hieruit komt voort;

- Achterhoekers en daar buiten raken meer bekend met de goede voorbeelden van Innovatie en smart industry in de Achterhoek
- De drie O's binnen en buiten de Achterhoek weten elkaar (nog beter) te vinden bij de samenwerking die nodig is om smart industry in de Achterhoek verder te ontwikkelen
- Jongeren, Inwoners en bedrijven van binnen en buiten de Achterhoek raken (door bezoek aan het festival) meer geïnteresseerd in talentontwikkeling en bedrijfsvoering
- Aandacht vestigen op 'de schepen van de vlootshow': activiteiten/organisaties die het hele jaar door in de Achterhoek werken aan innovatie en smart industry
- In totaal verwachten wij 9000 bezoekers over het hele programma verspreid
- Via media verwachten wij 15000 mensen te bereiken met de berichtgeving over de evenementen

11.	Kunt u de BTW op dit project verrekenen?	
	☐ Ja ☐ Nee ☐ Gedeeltelijk	
12.	Begrote kosten (excl. Btw)	
	Zie bijlage	€ 138.438,96
13.	Financiering:	
a.	Zie bijlage	€ 89.350,00
b.	Gebledsopgave	€ 49.088,96
c.	- Overige:geen	
	Totaal:	€ 239.661,96
14.	Mogelijke risico's:	
Er zijn risico's verbonden aan dit project		
15.	Overige aandachtspunten:	
- Er wordt gestreefd naar borging op langere termijn - Co-branding van SmartHub Achterhoek en InnovatieFestival wordt onderling afgestemd - Samenhang tussen merken van programma-elementen (als Ondernemersdag, Meest innovatieve bedrijf van de Achterhoek, Bètagdag, Denktank en Profijtdag), het merk InnovatieFestival en het merk SmartHub Achterhoek goed bewaken - Onderdelen van het InnovatieFestival moeten qua stijl en tone of volce duidelijke samenhang vertonen (dit vergt regle), zowel in promotie als qua uitvoering - In marketingcommunicatie ook 'smart' kanalen en middelen inzetten		
16.	Is een Europese aanbesteding noodzakelijk? (s.v.p. bijlage 2 invullen)	
Nee		
17.	Is er sprake van staatssteun? (s.v.p. bijlage 3 invullen)	
Nee		
18.	Heeft uw organisatie in de afgelopen 3 belastingjaren minder dan € 200.000,- publieke middelen ontvangen?	
Nee		
19.	Is de steunmaatregel vrijgesteld van aanmelding aan de Europese Commissie? (zie bijlage 4 voor nadere toelichting)	
Ja		

20. Gegevens aanvrager:	
Soort instantie:	
O Rechtspersoon, namelijk: Stichting BVE Oost-Gelderland	
Naam organisatie:	Graafschap College
Contactpersoon:	M.J.A.M. van Gils
Telefoonnummer:	0314-353601
Faxnummer:	
E-mailadres:	gls@graafschapcollege.nl
Postbus:	
Straat en huisnummer:	Slingelaan 1
Postcode en plaats:	7001 EA Doetinchem
(post)bankrekeningnummer:	NL39 RABO 0314 3504 54
Tenaamstelling rekening:	Stichting BVE Oost-Gelderland
Onder vermelding van:	InnovatieFestival

Ondertekening

Aldus naar waarheid ingevuld en ondertekend

Plaats: Doetinchem Datum: 15 maart 2017 Naam: René van Eijck

Functie: Voorzitter crb

Handtekening:

Begroting Innovatiefestival 2017

	kosten	cofinanciering Graafschapcollege/CIVON			subsidie
		uren	uurtarief	totaal uren out of pocket	
Organisatie:	€ 55.000,00				
> Overall coordinatie	€ 55.000,00	250	€ 35,00	€ 8.750,00	€ 6.250,00
Locatie:	€ 44.250,00				
> ICER	€ 22.250,00			€ 0,00	€ 12.250,00
> inrichting ICER, incl techniek	€ 22.000,00			€ 0,00	€ 10.000,00
Marketing:	€ 39.188,96				
> Netwerkapp en community	€ 6.306,00			€ 0,00	€ 2.706,00
> marketing, zie toelichting	€ 32.882,96			€ 0,00	€ 17.882,96
totaal:	€ 138.438,96			€ 8.750,00	€ 49.088,96

extra inbreng (naast subsidieaanvraag)

	Totaal Kosten	GC/CIVON totaal	Andere part. totaal
Organisatie (overige onderdelen)	€ 39.323,00	€ 39.323,00	€ 0,00
> Internet of things/Onndag	€ 4.500,00	€ 2.500,00	€ 2.000,00
> Science Café	€ 0,00	€ 0,00	p.m.
> Open bedrijvendagen	€ 5.000,00	€ 0,00	€ 5.000,00
> Verkiezingsdebat	€ 6.200,00	€ 5.000,00	€ 1.200,00
> Nieuw werk dag	€ 7.000,00	€ 5.000,00	€ 2.000,00
> Betadag	€ 9.000,00	€ 5.000,00	€ 4.000,00
> Denktank	€ 8.200,00	€ 5.000,00	€ 3.200,00
> Techniekdag	€ 22.000,00	€ 10.000,00	€ 12.000,00
> Profijttag	€ 101.223,00	€ 71.823,00	€ 29.400,00

Aanvraagformulier **Uitvoeringsagenda^{2.0} Achterhoek2020/** **Gebiedsopgave Achterhoek**

1.	Naam project:	S-Cargoo: wonen opnieuw uitgevonden vanuit een blanco canvas
2.	Programmaliijn:	Wonen
3.	Doel/effect van het project:	De aanleiding voor dit project is te vinden in drie bewegingen, die momenteel plaatsvinden: 1. De bevolking in de Achterhoek neemt al enkele jaren in aantal af en vanaf 2025 neemt ook het aantal huishoudens af. Vanaf 2025 is er geen behoefte meer aan extra woningen en verandert de situatie van een aanbiedingsmarkt naar een vervangingsmarkt. Alle woningen die we vanaf nu nog toevoegen, moeten per saldo na 2025 weer worden gesloopt. Alle woonruimte die we tijdelijk toevoegen betekent een minder grote sloopopgave. 2. In de doelstellingen van de Achterhoek staat onder meer dat we willen inzetten op het binden van jongeren aan de regio. De beste manier om dat te doen is via werk. Ondernemers, organisaties en overheden werken samen aan het creëren van mogelijkheden voor interessant werk voor hoger opgeleiden. Deze jonge high potentials willen we natuurlijk ook passende huisvesting bieden, veelal aansluitend op de tijdelijke leer- en/of arbeidscontracten, die ze veelal krijgen. 3. De derde beweging is te vinden in het feit, dat jongeren in toenemende mate op zoek zijn naar andere woonproducten. Ze zijn minder gehecht aan bezit en zijn op zoek naar meer flexibiliteit en daarmee naar nieuwe woonconcepten.
4.	Bijdrage aan Uitvoeringsagenda^{2.0} Achterhoek2020:	
	a. In hoeverre draagt het project bij aan (één van) de drie hoofdthema's en de focus op Smart Werken?	Het project is bijzonder innovatief en past daarmee uitstekend in de doelstellingen van de pijlers werken en wonen van de Uitvoeringsagenda ^{2.0} .
	b. In hoeverre draagt het project bij aan meer samenwerking en uitwisseling met Duitsland:	Op dit moment niet aan de orde, maar op termijn liggen hier ook kansen om het product te exporteren.
	c. In hoeverre draagt het project bij aan een duurzame en toekomstbestendige Achterhoek?	S-Cargoo woningen zijn dusdanig ontworpen dat ze gemakkelijk en in zeer korte doorlooptijden prefab gemaakt én afgewerkt én volledig ingericht worden in de fabriek, en dat ze vervolgens in slechts enkele uren tijd gemakkelijk te (de)monteren en te verplaatsen zijn. Eenmaal op de plaats van bestemming kunnen de bewoners nog diezelfde dag in hun nieuwe woning intrekken! Niet alleen creëert S-Cargoo een duurzame en eigentijdse woon- en leefomgeving wat een gezonde (thuis)basis zal vormen voor een flexibiliserende (arbeids)markt. Ook zal de productie van S-Cargoo woningen in de regio honderden banen opleveren.

d.	Is er draagvlak bij de drie O's?	Het project is opgezet binnen de O van Ondernemers. Vanuit gemeenten en woningcorporaties is er belangstelling om mee te gaan doen. In de komende maanden wordt bekendheid gegeven aan tijdelijk wonen in het algemeen en deze oplossing in het bijzonder. Daarmee wordt de vraag zichtbaar en kan de drie-O-samenwerking van start gaan.
e.	Heeft het project regionale impact?	Het is een product dat met Achterhoekse partners is ontwikkeld en dat met name de innovatiekracht en creativiteit in het vinden van oplossingen laat zien, zowel binnen als buiten de regio. Het biedt een oplossing voor een regionaal vraagstuk.
5.	Opdrachtnemer/ aanvrager:	S-Cargo BV - eigenaar de heer Carel van Sorgen (ook eigenaar van 247TailorSteel BV)
6.	Projectleider:	Constantijn Cox
7.	Coalition of the willing: (organisaties en personen noemen)	S-Cargo (Carel van Sorgen), gemeente Winterswijk (Rik Gommers), Jong Wonen Achterhoek (pm), binnenkort aangevuld met ondernemers uit de Regiegroep. Ook zijn gesprekken gaande met Kees Hensen van Ruimzicht voor het plaatsen van S-Cargoo-woningen bij dit hotel.
8.	Looptijd: (aanvang/einde)	2017 (project is in 2016 gestart en de eerste pilot woning is in ontwikkeling en wordt dit voorjaar gepresenteerd).
9.	Korte projectbeschrijving:	
Realiseren van de eerste pilot woning, die in Winterswijk zal staan en die benut wordt om belangstellenden te laten kennismaken met het nieuwe concept en optioneel om ook in proef te wonen. Op basis van de ervaringen wordt het concept doorontwikkeld en opgeschaald (via het project Tijdelijke woonvormen), zodat ook andere jongeren in de Achterhoek en daarbuiten op een innovatieve, duurzame en eigentijdse manier kunnen wonen in een flexibele woning, die kan meegroeien met de ontwikkeling van het huishouden en die ook als tijdelijk woonconcept aansluit bij de flexibele arbeidsmarkt. Het project heeft een duidelijke link met het project 'Tijdelijke woonvormen' en betreft een concrete invulling daarvan. De ervaringen van het project S-Cargoo worden meegenomen in het project Tijdelijke woonvormen. Zie ook projectplan (bijlage).		
10.	Beoogde resultaten:	
Zijn in het voorgaande al voldoende beschreven.		

11. Kunt u de BTW op dit project verrekenen?	
☒ Ja ☐ Nee ☐ Gedeeltelijk	
12. Begrote kosten (incl./excl. btw*): *doorhalen wat niet van toepassing is	
<u>S.v.p. gedetailleerde begroting toevoegen</u> <i>Let op: bij loonkosten het aantal uren en uurtarief noemen. Zie tevens bijlage 1 voor de regels die de provincie hanteert bij het berekenen van de kosten</i>	
a. Totale kosten (zie bijgevoegde begroting voor specificatie) (Een totaalbedrag aan kosten à € 286.537 blijven buiten deze aanvraag)	€ 398.756
Totaal:	€ 398.756
13. Financiering:	
a. Achterhoekse bijdrage: (Partijen en deelbijdrage noemen) <i>Indien bijdrage door niet-aanvrager, dan conformeringsverklaring bijvoegen</i> - S-Cargoo (in-kind en in cash) <i>(Vanuit het project Tijdelijke woonvormen dragen andere O's in de Achterhoek ook bij aan onderdelen van het project, o.a. proefwonen, bewustwording, ontwikkeling, etc.)</i>	€ 199.378
b. Gebiedsopgave	€ 199.378
c. Overige: (subsidiestromen/partijen en deelbijdrage noemen) - nvt	
Totaal:	€ 398.756
14. Mogelijke risico's:	
Terughoudendheid van gemeenten met betrekking tot het vinden en het beschikbaar stellen van locaties voor de S-Cargoo woningen en de benodigde vergunningen door onbekendheid met het nieuwe concept. De gemeente Winterswijk, Oude-IJsselstreek, Doetinchem en Bronkhorst zijn zeer geïnteresseerd en bereid om met dit nieuwe woonconcept in hun gemeenten aan de slag te gaan. Dit door bijvoorbeeld grond toe te wijzen met de vereiste (tijdelijke) woonbestemming en andere relevante vergunningen. Door middel van intensief overleg met ook de overige Achterhoekse gemeenten, willen we het concept – en de voordelen die het concept biedt – duidelijk en tastbaar maken. Dit kan door bezoeken te organiseren bij de eerste modelwoning, alsook in de fabriek waar de woningen worden gefabriceerd. Met als doel dat het concept op brede schaal uitgerold kan worden.	
15. Overige aandachtspunten:	
Bij diverse gemeenten en woningcorporaties is positief gereageerd op de initiatieven rond tijdelijke woonvormen in de Achterhoek. Ook via sociale media blijkt veel belangstelling en enthousiasme. Er zal in het S-Cargoo project intensief worden overlegd/ samengewerkt met verschillende bedrijven uit de regio (waaronder ook een aantal kleine zelfstandigen), de hierboven eerder genoemde gemeenten en Achterhoek 2020. Saar Veneman (directeur Regio Achterhoek, Smart Industry), Martin Stor (Achterhoekse Centrum voor Technologie), Hans Suurmond (Kennismakelaar Wonen van Regio Achterhoek) en Janine Geerse (Procesmedewerker Wonen & Leefomgeving van Regio Achterhoek) omarmen het initiatief, omdat zij van mening zijn dat S-Cargoo een zeer positieve impact zal hebben om de doelstellingen van Achterhoek 2020 t.a.v. wonen en leefomgeving te helpen verwezenlijken. Buiten de direct betrokken van het S-Cargoo project wordt er uiteraard intensief samengewerkt met partners in de keten inzake de ontwikkeling en uitvoering van het project 'Wonen opnieuw uitgevonden'. De belangrijkste partijen zijn: Wopereis Groep, Wim Bosman Installaties, 247TailorSteel, Mombarg Beton, Eijerkamp, Bribus, BAX Advocaten, ING Risk Management en het marketing- en communicatiebureau	

Logisz. Ook willen wij ons richten op een intensieve samenwerking met de banken, lease maatschappijen, dan wel de pensioenfondsen om te komen tot een passend financieringsmodel bij het S-Cargoo woonconcept. Tenslotte werken we bij het positioneren van dit nieuwe woonconcept nauw samen met o.a. Achterhoek2020, diverse gemeenten, woningcorporaties, Jong Wonen etc.

De bedenker van het S-Cargoo-concept en tevens de eigenaar van S-Cargo BV, de heer Carel van Sorgen, zal met zijn holding Ibsor BV, welke ook 100% van de aandelen S-Cargo BV in bezit heeft, garant staan voor de 50% eigen bijdrage t.a.v. de projectkosten. Zie de verklaring hieromtrent als bijlage toegevoegd bij de aanvraag. Ibsor BV is een financieel gezonde entiteit en daarom is er geen latent risico dat de eindstreep van het project – vanwege financiële redenen – niet gehaald wordt. Dit geldt voor dit betreffende project, maar ook voor de levensvatbaarheid van het concept op de lange termijn. Het project vraagt om een eenmalige impuls vanuit de overheid om het woonconcept uit te werken, te ontwikkelen, experimenteel te bouwen, mensen bewust te laten worden van het concept en op basis van alle ervaringen het concept in stelling te brengen voor een marktintroductie. Na afronding van dit project zal S-Cargoo op een marktconforme manier verder worden uitgerold.

16. Is een Europese aanbesteding noodzakelijk? (s.v.p. bijlage 2 invullen)

☐ Ja

☒ Nee

17. Is er sprake van staatssteun? (s.v.p. bijlage 3 invullen)

☐ Ja (verder met volgende vraag)

☒ Nee (verder met 'gegevens aanvrager')

18. Heeft uw organisatie in de afgelopen 3 belastingjaren minder dan € 200.000,= publieke middelen ontvangen?

☐ Ja, namelijk €(svp bijlage 3 invullen: De Minimis-verklaring)

☐ Nee (verder met volgende vraag)

19. Is de steunmaatregel vrijgesteld van aanmelding aan de Europese Commissie? (zie bijlage 4 voor nadere toelichting)

☐ Ja, op grond van ...

☐ Nee (maatregel ter goedkeuring aan EC voorleggen)

20. Gegevens aanvrager:

Soort instantie:

- ☒ Rechtspersoon, namelijk: BV
☐ Overheidsinstantie, te weten:
☐ Anders, namelijk:

Naam organisatie:	S-Cargo BV
Contactpersoon:	Constantijn Cox
Telefoonnummer:	06-51971650
Faxnummer:	n.v.t.
E-mailadres:	constantijn.cox@s-cargoo.com
Postbus:	n.v.t.
Straat en huisnummer:	Stevinstraat 2
Postcode en plaats:	7102 JB, Winterswijk
(post)bankrekeningnummer:	NL 76 INGB 0704422255
Tenaamstelling rekening:	S-Cargo BV
Onder vermelding van:	Project S-Cargoo: wonen opnieuw uitgevonden

Ondertekening

Aldus naar waarheid ingevuld en ondertekend

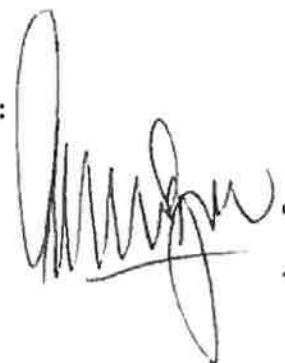
Plaats: Winterswijk

Datum: 04-04-2017

Naam: Carel van Sorgen

Functie: DGA

Handtekening:

Projectbegroting S-Cargoo

nr.	activiteit	(materiaal)kosten Cargoo pilot woning	S- interne loonkosten Cargoo	S- externe loonkosten (derden)	overige kosten (derden)	totale kosten
1	Realisatie pilot woning - materialen: zie detaillering werkblad "(materiaal)kosten pilot woning" - arbeid: zie detaillering werkblad "(materiaal)kosten pilot woning" (excl. btw)	€ 110.625 € 59.591 € 170.216	€ 30.088 € 30.088	€ 8.250 € 8.250	€ 8.250	€ 110.625 € 97.929 € 208.554
2	Proefwonen - aanleg infrastructurele basis: en nutsvoorzieningen (schatting) - transport + plaatsingskosten woning op lokale (schatting) - opstarten, begeleiding, analyseren en evaluatie proefwonen - implementatie verbeterpunten woning		€ 3.578 € 23.856 € 27.434	€ 8.250 € 5.500 € 13.750	€ 8.000 € 7.000	€ 8.000 € 7.000 € 11.828 € 29.356 € 56.184
3	Ontw. financieringsmodel en -overeenkomsten - ontwikkeling modellen en overeenkomsten extern advies -> advocaat + fiscalist (schatting)		€ 975	€ 5.500	€ 5.000	€ 6.475 € 5.000 € 11.475
4	Ontw. + Impl. Bewustwordingsplan (voor alle stakeholders) - ontwikkeling & uitwerking MarCom plan - kosten redamebureau + marcom materialen (schatting)		€ 975	€ 12.750	€ 15.000	€ 13.725 € 15.000 € 28.725
5	Ontwerp + implementatie prefabrikaten en -faciliteit - ontwikkel & implementatie-activiteiten		€ 44.791	€ 12.750		€ 57.541 € 57.541
6	Informatiedagen - organisatie en hospitality - catering, etc... (schatting)		€ 4.335	€ 5.500	€ 8.000	€ 9.835 € 8.000 € 17.835
7	Overige.... - Projectmanagement - Subsidierapportage en -administratie - Accountantscontrole + verklaring (schatting)		€ 1.193	€ 2.750	€ 3.500	€ 11.000 € 3.943 € 3.500 € 18.443
	TOTALE KOSTEN	€ 170.216	€ 109.790	€ 72.250	€ 46.500	€ 398.756

PROJECTKOSTEN S-CARGOO

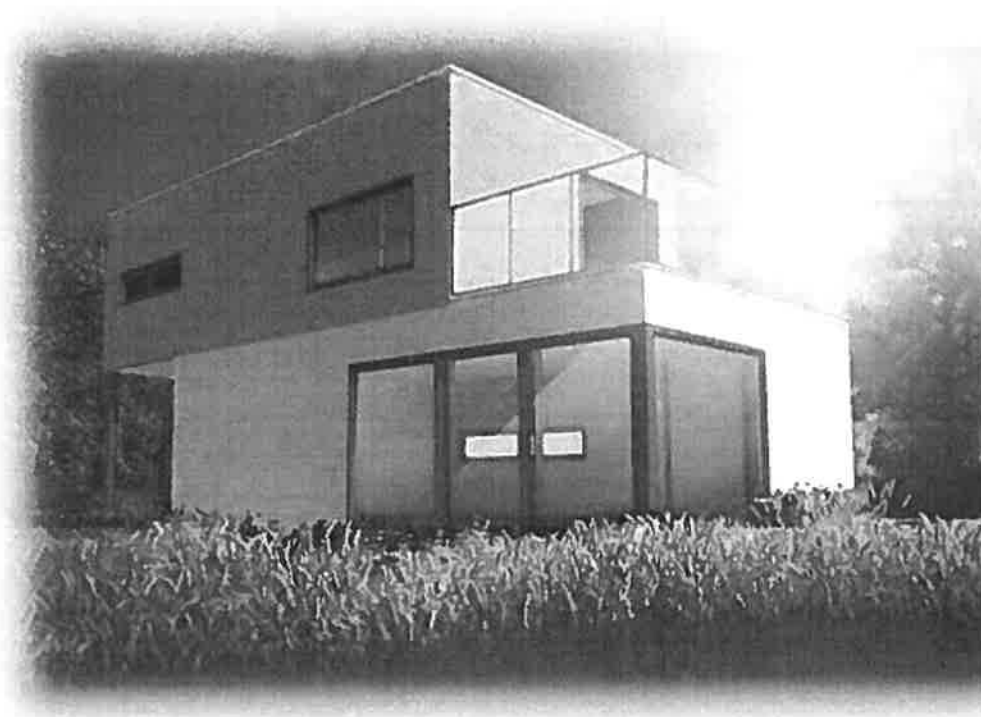
(activiteit 1 t/m 7)

FINANCIERING	€ 398.756	€ 199.378
- Provinciale subsidie (Gelderse Gebiedsopgaven)	50%	€ 199.378
- Eigen bijdrage S-Cargoo	50%	€ 199.378

Projectplan

SCARGO

FLEXIBEL WONEN IN STIJL

WONEN OPNIEUW UITGEVONDEN VANUIT EEN BLANCO CANVAS

1. Projecttitel

S-Cargoo: wonen opnieuw uitgevonden vanuit een blanco canvas

2. Samenwerkingsverband en rolverdeling

Aanvrager/penvoerder:

S-Cargo B.V.
Stevinstraat 2
7102 JB Winterswijk

Medeaanvragers:

Niet van toepassing. Plan wordt mede ondersteund door de Stuurgroep Achterhoek 2020 en de gemeente Winterswijk, Doetinchem en Oude IJsselstreek. Deze partijen tezamen vormen geen formeel samenwerkingsverband.

3. Samenvatting

3 a. Korte beschrijving van het project

Deze korte samenvatting kan worden gebruikt voor publicatiedoeleinden:

S-Cargoo wil met technologische en bouwkundige innovaties het wonen revolutionair vernieuwen. Wonen moet een beleving worden die past bij de moderne tijd. Het 'oude' wonen met zijn vaste patronen en inflexibiliteit is aan vervanging toe. S-Cargoo levert stijlvolle, demontabele en verplaatsbare woningen die naar eigen inzicht en financiële draagkracht kunnen worden samengesteld, ingericht en uitgebreid. S-Cargoo is een innovatief woonconcept waarmee een duurzame en elgentijdse woon- en leefomgeving wordt gecreëerd die aansluit bij de werkomgeving. Een gezonde (thuis)basis voor een flexibiliserende arbeidsmarkt. Samen met andere tijdelijke woonvormen levert S-Cargoo hiermee een belangrijke bijdrage aan de doelen van de Achterhoek op het gebied van wonen en werken.

3 b. Korte samenvatting van het project.

In de Achterhoek is men gestart met (de voorbereidingen voor) het project Tijdelijke Woonvormen. De aanleiding is te vinden in de volgende bewegingen, die momenteel plaatsvinden:

1. De huizenmarkt anno nu loopt vast in een spiraal van bezit en financiering. In het bijzonder voor starters is de stap naar aanschaf van een woning die bij ze past onevenredig groot, terwijl alternatieven als huren of bij de ouders blijven wonen weinig perspectief bieden.
2. De bevolking in de Achterhoek neemt al enkele jaren in aantal af en vanaf 2025 zal ook het aantal huishoudens afnemen. Vanaf 2025 zal er geen behoefte meer zijn aan extra woningen en zal de situatie geleidelijk veranderen van een aanbiedingsmarkt naar een vervangingsmarkt. Alle woningen die we vanaf nu nog toevoegen, moeten per saldo na 2025 weer worden gesloopt. Alle woonruimte die we tijdelijk toevoegen betekent een minder grote sloopopgave.
3. In de doelstellingen van de Achterhoek staat onder meer dat de regio zich wil inzetten op het binden van jongeren aan de regio. De beste manier om dat te doen is via werk. Ondernemers, organisaties en overheden werken samen aan het creëren van mogelijkheden voor interessant werk voor hoger opgeleiden. Deze jonge 'high potentials' zal natuurlijk ook een passende huisvesting geboden moeten worden, veelal aansluitend op de tijdelijke leer- en/of arbeidscontracten, die ze veelal krijgen.
4. De derde beweging is te vinden in het feit, dat jongeren in toenemende mate op zoek zijn naar andere woonproducten. Ze zijn minder gehecht aan bezit en zijn op zoek naar meer flexibiliteit en daarmee naar nieuwe woonconcepten.

De industrie in de Achterhoek zet momenteel alles op alles om de economische groei te continueren. Dit laatste door blijvend inspanningen te verrichten om goed opgeleide mensen voor de regio te behouden cq. aan te trekken. Sinds enkele jaren wordt een route ingeslagen waar bedrijven, onderwijsinstellingen en (maatschappelijke) organisaties zich verbinden om gezamenlijk een koppositie in te nemen op het gebied van Smart Industry. Met de ambitie een nog sterkere Gelderse Industrie die groeit en voor banen zorgt.

Om nu en straks een blijvend goede invulling te kunnen geven aan het groeiende aantal banen, is het van eminent belang dat er niet alleen interessante stage- en werkplekken zijn, maar dat er ook een vestigings- en woonklimaat wordt

gecreëerd dat aansluit bij de wensen van 'young professionals'. Het tekort aan betaalbare woningen voor deze groep mensen en het feit dat vaak het "vaste" woonaanbod de carrièremobiliteit van hen belemmert, laat zien dat er ten aanzien van het huidige vestigings- en woonklimaat nog het één en ander kan verbeteren. Daarbij, is anno nu het 'oude' wonen met zijn vaste patronen en inflexibiliteit aan vervanging toe. Immers, wie van ons weet nu hoe de situatie is over 20 jaar? Waarom bouwen we toch nog steeds woningen met een permanent karakter, terwijl een tijdelijke gebiedsontwikkeling, passend bij de dan geldende vraag, meer voor de hand ligt. Duurzame groei van werkgelegenheid behoeft ons inziens een duurzaam vestigingsklimaat van 'human capital'.

Om tegemoet te komen aan de bovengenoemde bewegingen, zet Achterhoek 2020 in op een maximale ondersteuning van meerdere woonprojecten binnen de pijler 'wonen'. Deze projecten zullen intensief worden begeleid en geëvalueerd. Het is de insteek om potentiële belangstellenden tijdelijk in de nieuwe woonconcepten te laten wonen, om ze niet alleen te informeren over en kennis te laten maken met dit nieuwe eigentijdse woonconcept, maar ook om ze 'het nieuwe wonen' daadwerkelijk te laten ervaren.

Trendwatcher Adjiedj Bakas baseert de trends voor dit jaar op het feit dat 2017 volgens de Chinezen het jaar van de Haan is. "Hanen jaren typeren zich door verdieping, directheid, ruimte voor zonderlingen met vreemde ideeën, schitterende ijdelheid, weinig subtiliteit, meer onbevangenheid. Hanen geven graag bescherming aan anderen. Naast 'zelfvoorziening' is 'bescherming' dan ook het woord dat 2017 zal kenmerken", aldus Bakas. Als er iets is dat bescherming geeft, dan is het wel jouw (t)huis, jouw S-Cargoo.

S-Cargoo Residence is een vernieuwend, flexibel woonconcept voor 'young professionals' op de woningmarkt die kwalitatief hoogwaardig willen wonen en die ongebonden hun huis mee willen kunnen nemen naar elders wanneer zij dat maar wensen. S-Cargoo zorgt voor een nieuwe, sensationele 'living experience' en zal op verfrissende wijze een positieve bijdrage leveren aan de vitaliteit van de regio. Kortom, een eigentijdse en gezonde thuisbasis voor een flexibiliserende arbeidsmarkt.

S-Cargoo woningen worden dusdanig ontworpen dat ze gemakkelijk en in zeer korte doorlooptijden prefab gemaakt én afgewerkt én volledig ingericht worden in de fabriek, en dat ze vervolgens in slechts enkele uren tijd gemakkelijk te (de)monteren en te verplaatsen zijn. Eenmaal op de plaats van bestemming kunnen de bewoners nog diezelfde dag in hun nieuwe woning intrekken! Niet alleen creëert S-Cargoo een duurzame en eigentijdse woon- en leefomgeving wat een gezonde (thuis)basis zal vormen voor een flexibiliserende (arbeids)markt. Ook zal de productie van S-Cargoo woningen in de regio honderden banen opleveren.

Niet alleen zullen bewoners ervaren wat wooncomfort, –gemak en –plezier in optima forma daadwerkelijk inhoudt, tegelijkertijd dient S-Cargoo een breder belang ten aanzien van *mens, milieu en maatschappij*.

- **Mens:** woongenot (sfeer, uitstraling, behaaglijkheid), woongemak (ontzorging door domotica en smart home connected house hold devices), woonflexibiliteit (meeneembaar, zelf in te richten en verschillende keuzemogelijkheden m.b.t. financieringsvormen)
- **Milieu:** duurzame en recycleerbare (bouw)materialen, minimale CO₂-uitstoot per transportkilometer, geen fijnstof op (bouw)locatie, gasloos en straks nul-op-de-meter
- **Maatschappij:** flexibele beschikbaarheid van betaalbare starterswoningen, voorkomen van 'overschot' van woningen op woningmarkt, door productie- en ontwerpefficiëntie worden S-Cargoo woningen straks ook beschikbaar en betaalbaar voor andere doelgroepen, S-Cargoo locaties kunnen na verloop van tijd (indien nodig) weer een andere maatschappelijke en/of economische functie toebedeeld krijgen. Verantwoord gebruik van (bouw)grond komt daar dus bovenop, of is het "ligt daaronder"?

Dit project behelst de ontwikkeling en experimentele bouw van de eerste S-Cargoo pilot woning, waar we alle stakeholders mee willen laten kennismaken. Waarbij ook wordt gedacht aan het laten proefwonen van de doelgroep waar we ons in het begin op willen focussen, te weten de startende HBO-plusser, de zogenoemde 'young professionals'. Op basis van deze (woon) ervaringen wordt het concept verder doorontwikkeld en opgeschaald, zodat uiteindelijk zoveel mogelijk jongeren in de Achterhoek en daarbuiten op een comfortabele, betaalbare en eigentijdse manier kunnen wonen in een flexibele woning, die kan meegroeien met de ontwikkeling van het huishouden en die ook als tijdelijk woonconcept aansluit bij een flexibiliserende arbeidsmarkt. Met deze pilot woning beogen wij een positief hefboomeffect te creëren, opdat S-Cargoo ook in andere gemeenten haar intrede op de woningmarkt zal doen.

Om dit tot een succes te maken is het van belang dat er bekendheid wordt gegeven aan dergelijke nieuwe woonconcepten. Daarbij spelen de initiatiefnemers, de Industrie, gemeenten en de potentiële bewoners vanzelfsprekend een belangrijke rol. Vraag en aanbod zullen elkaar moeten treffen en vinden om zodoende het project succesvol uit te rollen en op te kunnen schalen.

4. Project

4 a. Huidige situatie

In de Achterhoek is sprake van ontgroening en vergrijzing. Tussen 2012-2014 is er een sterke daling geweest van bewoners tussen de 25 en 40 jaar en een grote toename van 65-plussers (zie Woningmarkt monitor Achterhoek 2015). Voor de vitaliteit – zowel sociaal als economisch – van de Achterhoekse gemeenten is dit een grote bedreiging. Uit de resultaten van een enquête van Achterhoek 2020 Jong is echter gebleken dat er grote belangstelling is voor het wonen in de Achterhoek onder jongeren (18-35 jaar). Jonge starters ondervinden echter problemen met betrekking tot het vinden van geschikt woonaanbod en betaalbare prijzen, en de verwachting is dat deze barrière niet geslecht zal worden de komende jaren. Daarnaast blijkt uit recent onderzoek dat jongeren andere woonwensen hebben (minder gericht op bezit, meer flexibel en tijdelijk).

4 b. Probleem dat wij willen aanpakken bij de uitvoering van het project

Met dit projectvoorstel willen we als het ware het 'nieuwe wonen' demonstreren, versus het 'oude wonen'.

- 'gebruik' versus 'bezit';
- 'living experience' versus 'wonen';
- 'tijdelijke woonplek' versus 'vaste woonplek';
- 'gebruik van roerend goed' versus 'bezit van roerend goed';
- 'maximale flexibiliteit, mobiliteit en dus vrijheid' versus 'beperkte flexibiliteit, mobiliteit en dus vrijheid';
- 'positief effect op besteedbaar inkomen' versus 'belemmerend effect t.a.v. besteedbaar inkomen'.

De mens staat binnen S-Cargoo centraal, en dan vooral die personen die op het punt staan om een nieuwe fase van hun leven in te slaan. Op welke mensen willen wij ons gaan richten?

Dit kunnen *afgestudeerden* zijn die aan het begin staan van hun professionele carrière. De huizenmarkt anno nu loopt vast in een spiraal van bezit en financiering. In het bijzonder voor starters is de stap naar aanschaf van een woning die bij ze past onevenredig groot, terwijl alternatieven als huren of bij de ouders blijven wonen weinig perspectief bieden. S-Cargoo biedt deze doelgroep woonflexibiliteit in optima forma.

Maar ook voor de *"young professionals"*, die op het punt staan hun volgende carrièrestap te gaan maken, biedt S-Cargoo maximale vrijheid en flexibiliteit om gemakkelijk met de nieuwe baan mee te verhuizen. Je neemt je (t)huis simpelweg snel en eenvoudig met je mee! In tegenstelling tot het 'oude' wonen, loop je geen risico van waardeverlies van de woning.

Anderzijds kunnen dit ook *ouderen/ gepensioneerden* zijn die kleiner willen wonen en dichterbij hun kinderen en kleinkinderen. De S-Cargoo woning kan worden uitgerust met de modernste domotica- en seniorenvoorzieningen, waardoor ook ouderen er comfortabel, zorgeloos en blijvend kunnen wonen.

Maar ook voor o.a. *multinationals* en *universiteiten* kan S-Cargo een flexibele oplossing bieden om expats, tijdelijke inleenschrijvers, (internationale) trainee's, lectoren, docenten, AIO's, etc... (tijdelijk) comfortabel te huisvesten. Bijkomend aspect is dat de werkgever de S-Cargoo residenties op haar balans kan zetten en kan afschrijven.

Door de unieke combinatie van innovatieve technologieën, design, laag energieverbruik, domotica en volledig ingericht en gemeubileerd, biedt S-Cargoo de koper een nieuw "living experience" in de hoedanigheid van een stijlvol, comfortabel, efficiënt en financieel aantrekkelijke residentie. Het is de bedoeling dat er uiteindelijk door heel Nederland speciaal ontworpen percelen tot stand komen, waarop de S-Cargoo woning in slechts enkele uren tijd geplaatst kan worden. S-Cargoo biedt niet alleen op het land, maar ook op het water woonflexibiliteit en -comfort in optima forma!

Positief bijkomend effect zal zijn, dat de toekomstige bouw van S-Cargoo woningen simpelweg extra banen zal opleveren in de Achterhoek. Ook zal het concept een belangrijke ondersteunende rol vervullen ter verbetering van de woon-, werk- en leefomgeving. Immers, als er straks in de Achterhoek banengroei gaat plaatsvinden – om dit te bewerkstelligen, zet de Achterhoek sterk in op het Smart Industry gedachtegoed – zal er een aantrekkelijk (en flexibel) woonaanbod gecreëerd moeten worden, om deze banen ook concreet met mensen in te kunnen vullen. Hierdoor zal het concept op haar eigen(zinnige) manier een positieve stimulans hebben op de vitaliteit van de regio. De Achterhoek wordt ook voor jongeren straks weer 'hip' om te (blijven of gaan) wonen, omdat er naast voldoende, leuke en uitdagende banen ook eigentijdse, flexibele en laagdrempelige woningen beschikbaar zijn.

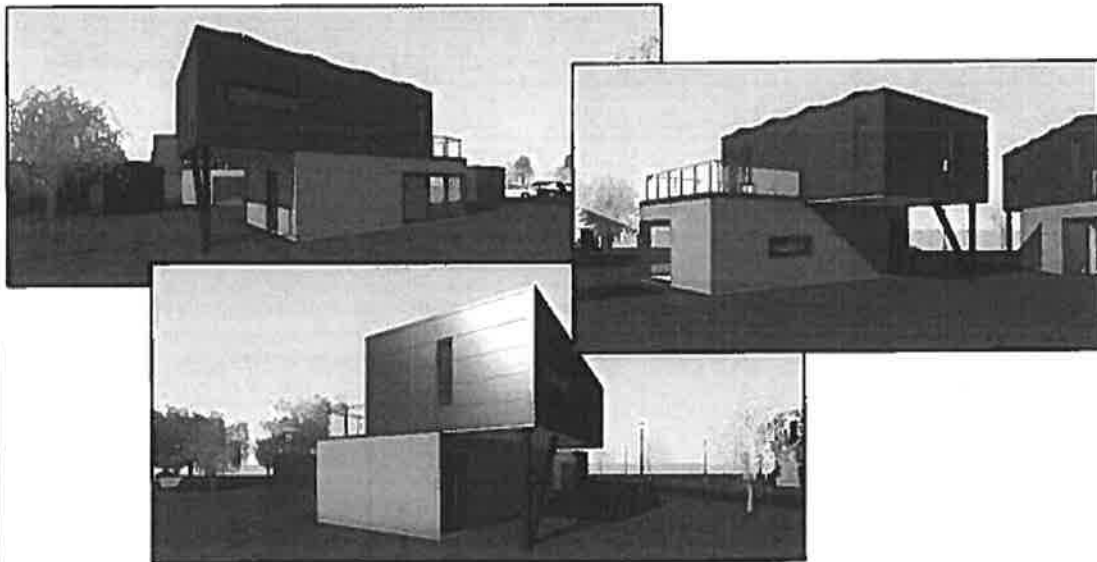
4 c. Omschrijving van de projectdoelstelling

Doelstelling van dit project is om middels een pilot woning potentiële bewoners, maar ook andere stakeholders, kennis laten maken tijdelijke woonvormen in het algemeen en met de S-Cargoo Residentie in het bijzonder. S-Cargoo wil met technologische en bouwkundige innovaties het wonen revolutionair vernieuwen. Wonen moet een beleving worden die past bij de moderne tijd. Het 'oude' wonen met zijn vaste patronen en inflexibiliteit is aan vervanging toe. S-Cargoo levert stijlvolle, betaalbare, demontabele en verplaatsbare woningen die naar eigen inzicht en budget online middels een zeer uitgebreid keuzemenu kunnen worden samengesteld en ingericht/ gemeubileerd.

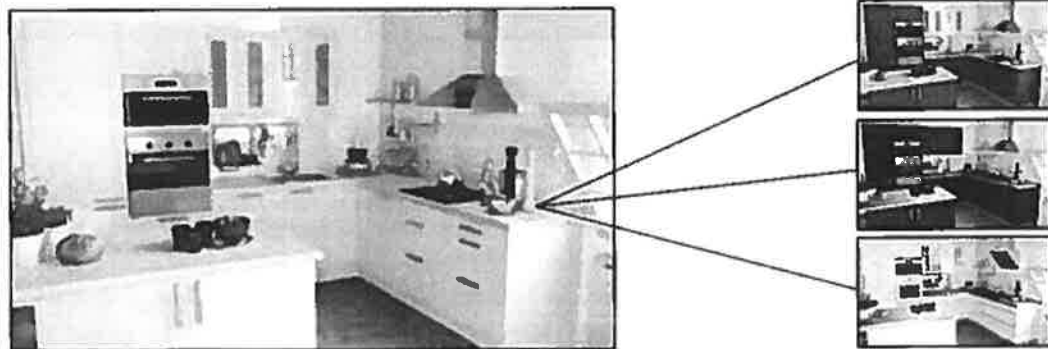
S-Cargoo woningen worden dusdanig modulair ontworpen dat ze snel, efficiënt en gemakkelijk prefab gemaakt en afgewerkt kunnen worden in de fabriek en dat ze vervolgens in slechts enkele uren tijd snel en eenvoudig te (de)monteren en te verplaatsen zijn. Eenmaal op de plaats van bestemming kunnen de bewoners nog diezelfde dag in hun nieuwe woning intrekken!

Als men zich na verloop van tijd ergens anders wil vestigen, zou men heel eenvoudig de bestaande woning 'mee kunnen nemen'. Ook kan straks de bestaande woning eventueel altijd modulair worden uitgebreid. Dit is ten opzichte van de huidige bouw- en woonwijze een nieuwe zienswijze. Daarnaast zal het grondstoffenpaspoort van de woningen het hergebruik van de materialen aan het eind van de levensduur makkelijker maken waardoor het goed aansluit bij de duurzaamheidgedachte van gemeenten. En daar de woningen gasloos en nul-op-de-meter (NOM) worden, zal een beperktere infrastructuur voor de bouwlocaties volstaan.

Modulair kunnen er straks verschillende type woningen worden samengesteld.....

Illustratief voorbeeld van hoe men o.a. de keuken met verschillende modules zelf naar eigen smaak en budget kan inrichten.....

De ontwikkeling van S-Cargoo leidt tot een nieuwe mogelijkheid van wonen en dient daarmee een gemeenschappelijk doel. Zomaar enkele feiten: de Achterhoek vergrijsst, de Achterhoek krimpt, jongeren willen in de regio Achterhoek blijven wonen, er is een tekort aan betaalbare woningen (op korte termijn) en gemeenten hebben grond over van niet gerealiseerde projecten. S-Cargoo heeft een positief effect op al deze punten.

Met dit project willen wij verschillende partijen buiten de gebaande paden laten treden en uitdagen op het gebied van wonen. Kennisoverdracht tussen S-Cargoo, Achterhoekse gemeenten, bedrijfsleven, bewoners en overige partijen speelt hierbij een belangrijke rol en zal plaatsvinden door middel van informatiedagen. Tijdens deze momenten kunnen alle stakeholders informatie inwinnen over S-Cargoo, en kennismaken met de woning. Wij willen daarmee gemeenten laten inzien dat er alternatieven zijn voor het realiseren van onroerend goed, namelijk stijlvol roerend goed. Verder willen wij feedback ontvangen van en sparren met bewoners over wat zij belangrijk vinden in de woning. Het resultaat van dit project moet zijn dat wij een breed publiek (individueel, ook gemeente, overheid en bedrijven) kennis laten maken met het 'nieuwe wonen' en dat we kunnen laten zien dat het concept past bij de wensen van een cruciaal gedeelte van de bevolkingsgroep en een positieve bijdrage levert aan de (ambities van de) Achterhoek.

4 d. Uitvoering en realisatietermijn

Activiteit	Start- en einddatum	Resultaat
1. Bouw S-Cargoo pilot woning	01-2017 t/m 03-2017	Bouw pilot woning
2. Proefwonen	04-2017 t/m 12-2017	Pilot woning + 'woon' ervaringen/ resultaten
3. Ontw. financieringsmodel en koop- en/of lease-overeenkomsten	01-2017 t/m 06-2017	Financieringsvormen + koop- en/of lease-overeenkomsten
4. Ontw. + Impl. bewustwordings- en marketingplan	02-2017 t/m 06-2017	Marketing- en communicatieplan (+ materialen)
5. Ontwerp + Implementatie prefabketen en -faciliteit	05-2017 t/m 12-2017	Ontwerp S-Cargo in-line productiefaciliteit en supply chain
6. Informatiedagen	04-2017 t/m 12-2017	Kennismaking doelgroepen met concept
7. Projectmanagement	01-2017 t/m 12-2017	Projectadministratie en -verslaglegging

4 e. Omschrijving van de resultaten van het project

Het beoogde resultaat is gemeenten, bedrijven, maatschappelijke organisaties en vooral starters/ 'young professionals' kennis laten maken met deze nieuwe manier van wonen. Daarnaast beogen wij met dit project in te spelen op de verandering van bezit naar gebruik. Starters hechten minder waarde aan bezittingen, maar vinden een prettige sfeer wel belangrijk. S-Cargoo biedt een stijlvolle en betaalbare woonoplossing waardoor aan de woonbehoefte wordt voldaan en er genoeg financiële middelen overblijven om leuke dingen te doen. Het project heeft als belangrijk doel om mensen de mogelijkheid te bieden om zelf daadwerkelijk te zien en ook te beleven hoe 'het nieuwe wonen' het welzijn voor de bewoner alsook de stad/ het dorp waarin hij woont verbetert.

4 f. Meting resultaten

Nr.	Omschrijving resultaat	Wijze van meten/toetsen
1	Realisatie pilot woning	Check a.h.v. bouwoplevering en testen functioneren applicaties
2	Pilot woning + 'woon' ervaringen/ resultaten	- Interviews onder proefbewoners - Metten aantallen bezoekers van de woning - Enquête onder bezoekers - Enquête binnen Achterhoekse gemeenten over bekendheid met het concept - Publiciteit via lokale, regionale en provinciale media
3	Financieringsvormen + koop- en/of lease-overeenkomsten	- Toetsen van mate van flexibiliteit en verlaagde woonlasten voor een starters op de woningmarkt - Uitwerken, toetsen en analyseren van de verschillende mogelijke (vernieuwde) financieringsvormen
4	Marketing- en communicatieplan (+ materialen)	Realisatie van website en marketingstrategie, inclusief infotainment materialen (brochures, leaflets, educatie- cq. promotiefilm)
5	Ontwerp S-Cargoo in-line productiefaciliteit (en benoeming key suppliers)	- Percentage in-house productie t.o.v. totaal - Metten efficiency- en doorlooptijdvoordelen van fabrieksmatig bouwen

6	Kennismaking doelgroepen met concept	▪ Meten aantal informatiedagen ▪ Analyse terugkoppelingen van de stakeholders
7	Projectadministratie en -verslaglegging	▪ Accountantscontrole

4 g. Risico's en randvoorwaarden

Terughoudendheid van gemeenten met betrekking tot het vinden en het beschikbaar stellen van locaties voor de S-Cargoo woningen en de benodigde vergunningen door onbekendheid met het nieuwe concept. De gemeente Winterswijk, Oude-IJsselstreek, Doetinchem en Bronckhorst zijn zeer geïnteresseerd en bereid om met dit nieuwe woonconcept in hun gemeenten aan de slag te gaan. Dit door bijvoorbeeld grond toe te wijzen met de vereiste (tijdelijke) woonbestemming en andere relevante vergunningen. Door middel van intensief overleg met ook de overige Achterhoekse gemeenten, willen we het concept – en de voordelen die het concept biedt – duidelijk en tastbaar maken. Dit kan door bezoeken te organiseren bij de eerste modelwoning, alsook in de fabriek waar de woningen worden gefabriceerd. Met als doel dat het concept op brede schaal uitgerold kan worden.

5. Hoofdcriteria

5 a. Beschrijving hoofdcriteria/ thema's waar het project toe zal bijdragen

1. Bevolkingskrimp

- In de Achterhoek is sprake van ontgroening en vergrijzing. Tussen 2012-2014 is er een sterke daling geweest van bewoners tussen de 25 en 40 jaar en een grote toename van 65-plussers (zie Woningmarkt monitor Achterhoek 2015). Voor de vitaliteit – zowel sociaal als economisch – van de Achterhoekse gemeenten is dit een grote bedreiging. Uit de resultaten van een enquête van Achterhoek 2020 Jong is echter gebleken dat er grote belangstelling is voor het wonen in de Achterhoek onder jongeren (18-35 jaar). Potentiële kopers verwachten echter problemen met betrekking tot het vinden van geschikt aanbod en de prijzen.
- In de Achterhoek wordt momenteel middels allerlei initiatieven een route ingeslagen waar bedrijven, onderwijsinstellingen en (maatschappelijke) organisaties zich verbinden om gezamenlijk een koppositie in te nemen op het gebied van Smart Industry! Met de ambitie een nog sterkere Achterhoekse industrie die groeit en voor banen zorgt. Om nu en straks een blijvend goede invulling te kunnen geven aan de beschikbare banen, is het van eminent belang dat er een juist woon- en werkklimaat aanwezig is, dat aansluit bij de wensen van de 'nieuwe' werknemers.
- Ook heeft de Achterhoek de ambitie om dé stageregio van Nederland te worden. Dat vraagt niet alleen om stage- en werkplekken, maar juist ook om de juiste invulling van andere randvoorwaarden, zoals o.a. adequate huisvesting.
- Een ander probleem waar de Achterhoekse gemeenten nu al op moeten inzetten, is de ontwikkeling van het aantal huishoudens in de komende jaren. De eerste jaren zal de Achterhoek nog te maken hebben met een groei van het aantal huishoudens, en deze zullen allen moeten worden gehuisvest. Tussen 2025-2030 zal deze groei echter omslaan in een daling van het aantal huishoudens. De S-Cargoo woningen zullen in dit geval bijdragen aan het voorkomen van leegstand en verpaupering van de woningvoorraad.

2. Verstevenigen van de stad-land relatie

- Zoals eerder in dit document beschreven, ligt de meerwaarde van dit project voor de Achterhoek vooral in het gegeven dat S-Cargoo een innovatieve en eigentijdse oplossing biedt ten behoeve van het vestigingsklimaat in de Achterhoek, dit kan zowel in de stad zijn, alsook in dorpen. S-Cargoo is een oplossing voor het behouden en/of aantrekken van 'young professionals' in de regio Achterhoek. Duurzame groei van werkgelegenheid behoeft een duurzaam vestigingsklimaat voor 'human capital'.
- Daar komt bij dat het project een breder belang dient dan de business case op zich en de schaalbaarheid en de maatschappelijke impact enorm zijn, iets wat zeker aansluit bij de politieke agenda van de provincie Gelderland alsook de agenda van Achterhoek2020. Het concept draagt bij aan de versterking van de Achterhoekse maakindustrie en leidt tot een toename van het aantal arbeidsplaatsen. Door haar uniciteit zal het project veel publiciteit opleveren. Ook zal het project een mooi voorbeeld zal zijn voor andere Gelderse gemeenten, hoe ook zij
 - Onbenutte bouwlocaties tijdelijk of permanente in kunnen vullen;
 - Snel en flexibel in kunnen spelen op groei of krimp;
 - Starters op de woningmarkt een betaalbaar alternatief kunnen bieden;
 - De diversiteit in de bevolkingsopbouw kunnen bevorderen.

Ook verwachten wij dat het project veel spin-off kan genereren en dat er een positieve impuls zal worden gegeven aan Achterhoek 2020.

3. Activiteiten die de sociale cohesie platteland vergroten

Het nieuwe woonconcept speelt in op de vraag van jongeren naar meer starterswoningen op het platteland. Er is bijna geen woonaanbod voor jongeren en hierdoor vertrekken jongeren naar plekken waar wel woningen beschikbaar zijn, zoals in de (grotere) steden. Dit leidt tot scheve verhoudingen in de dorpen en kleinere steden en hierdoor wordt de balans tussen jong en oud verstoord. Ons innovatieve woonconcept houdt jongeren op het platteland (trekt ze wellicht zelfs aan) en dit komt de leefbaarheid cq. sociale cohesie ten goede.

4. Circulaire economie, biobased economie en duurzame energie

De circulaire economie is een zeer belangrijk onderdeel van het business model van S-Cargoo.

- De woningen worden dusdanig ontworpen dat ze makkelijk demontabel en verplaatsbaar zijn. Als men zich na verloop van tijd ergens anders wil vestigen (omdat bijvoorbeeld het werk dit vraagt), kan men heel eenvoudig de bestaande woning 'meenemen'. Dit is ten opzichte van de huidige bouw- en woonwijze een nieuwe zienswijze. Daarnaast zal het grondstoffenpaspoort van de woningen het hergebruik van de materialen aan het eind van de levensduur makkelijker maken waardoor het goed aansluit bij de duurzaamheidgedachte van de gemeenten.
- Onbenutte (bouw)locaties kunnen tijdelijk of permanent geschikt gemaakt worden. Wat tot nu toe altijd beschouwd wordt als 'onroerend' goed, verwordt in het nieuwe concept 'roerend goed'. Bouwlocaties worden flexibel en daarmee snel en gemakkelijk inzetbaar voor toekomstige invullingen die dan wenselijk zijn.
- De woningen worden gasloos en de komende jaren nul-op-de-meter (NOM). Door het ontbreken van de gasaansluiting, zal een beperktere infrastructuur voor de bouwlocaties volstaan. NOM-woningen zijn nog erg schaars in de Achterhoek, de modelwoning kan een belangrijke bijdrage leveren in het bekend maken van NOM en kan woningbezitters verleiden om ook zelf aan de slag te gaan met NOM.

5 b. Beschrijving sociaal-maatschappelijke draagvlakken

1. Bottom-up

- Zoals eerder beschreven, is er grote belangstelling voor het wonen in de Achterhoek én valt er de komende jaren een groei te verwachten onder alleenstaande huishoudens en een flinke afname van gezinnen met kinderen.
- Het project is ontstaan vanuit problematiek op de woningmarkt, waarbij starters onevenredig veel problemen ondervinden bij het vinden van een passende, betaalbare en (hypothecair) financierbare woning. En dat terwijl de bedrijvigheid in de Achterhoek momenteel toeneemt, de economie een gezonde groeiontwikkeling laat zien en er daardoor voldoende aanbod is van aantrekkelijke banen met een duurzaam toekomstperspectief. Met andere woorden, aan het aspect werkgelegenheid wordt hard gewerkt met een duidelijk positieve tendens, nu is het zaak om met innovatieve en eigentijdse oplossingen te komen ten behoeve van het vestigingsklimaat.
- S-Cargoo sluit aan bij de wooninitiatieven van Jong Wonen Achterhoek, welke aangeeft dat er behoefte is aan dergelijke concepten. Tevens zal Jong Wonen Achterhoek de schakel vormen naar de (potentiële) doelgroep. Ook Achterhoek 2020 kan aanvullend hierop een verbindende rol spelen naar andere stakeholders.
- S-Cargoo is een concept dat wordt omarmt door de gemeente Winterswijk, alsook de gemeenten Bronckhorst, Oude-IJsselstreek en Doetinchem, Achterhoek2020, Jong Wonen Achterhoek en Smart Hub Achterhoek. Het S-Cargoo projectmanagement bestaat voor een groot deel trouwens uit jonge starters cq. 'young professionals' op de arbeidsmarkt (net hun universitaire opleiding afgerond).

2. Innovatief

- Een stijlvolle, comfortabele, demontabele en verplaatsbare woning – naar eigen smaak en budget samen te stellen - bestaat nog niet. Niet in de Achterhoek en niet in Nederland.
- Een S-Cargoo woning zal compleet in de fabriek worden gemaakt en worden afgewerkt om vervolgens daarna in modules naar de woonbestemming getransporteerd te worden. Eenmaal op de plaats van (woon)bestemming kunnen de bewoners nog diezelfde dag in hun nieuwe woning intrekken!
- Een ander disruptief aspect van S-Cargoo is het achterliggende financieringsmodel van de woning. M.b.t. de financiering willen we de koper ook zoveel mogelijk flexibiliteit aanbieden. Denk aan de volgende financieringsvarianten: (i) lease-sell-back, (ii) huur-koop of (iii) koop. T.a.v. (i) en (ii) maakt een hoge restwaarde van de woning – o.a. door het gunstige grondstoffenpaspoort – de maandelijkse lease- cq. huurkosten zeer laag(drempelig), en dus ook betaalbaar voor de doelgroep van jonge starters.
- Vernieuwend grondstofgebruik. Er komt geen baksteen aan te pas en er zal veel gebruik worden gemaakt van staal voor een uiterlijk dat uitstekend past bij deze tijd en de herbruikbaarheid ervan op de lange termijn.

3. Samenwerking/netwerk-opbouw

- Bij diverse gemeenten en woningcorporaties is positief gereageerd op de Initiatieven rond tijdelijke woonvormen in de Achterhoek. Ook via sociale media blijkt veel belangstelling en enthousiasme.
- Er zal in het S-Cargoo project intensief worden overlegd/ samengewerkt met verschillende bedrijven uit de regio (waaronder ook een aantal kleine zelfstandigen), de hierboven eerder genoemde gemeenten en Achterhoek 2020. Saar Veneman (directeur Regio Achterhoek, Smart Industry), Martin Stor (Achterhoeks Centrum voor Technologie), Hans Suurmond (Kennismakelaar Wonen van Regio Achterhoek) en Janine Geerse (Procesmedewerker Wonen & Leefomgeving van Regio Achterhoek) omarmen het initiatief, omdat zij van mening zijn dat S-Cargoo een zeer positieve impact zal hebben om de doelstellingen van Achterhoek 2020 t.a.v. wonen en leefomgeving te helpen verwezenlijken.

4. Overdracht van kennis en ervaring

- De ontwikkeling van S-Cargoo leidt tot een nieuwe mogelijkheid van wonen en dient daarmee een gemeenschappelijk doel. Zomaar enkele feiten: de Achterhoek vergrijsst, de Achterhoek krimpt, jongeren willen in de regio Achterhoek blijven wonen, er is een tekort aan betaalbare woningen (op korte termijn) en gemeenten hebben grond over van niet gerealiseerde projecten. Door de realisatie van de eerste modelwoning en het proefwonen, gaan wij actief aan de slag met een oplossing voor bovenstaande problemen. S-Cargoo heeft een positief effect op al deze punten. Met dit project willen wij verschillende partijen buiten de gebaande paden laten treden en uitdagen op het gebied van wonen.
- Kennisoverdracht tussen S-Cargoo, Achterhoekse gemeenten, regionale ondernemingen, woningcorporaties, bewoners en overige partijen speelt hierbij een belangrijke rol en zal plaatsvinden door middel van informatiemiddagen en –avonden. Tijdens deze momenten kunnen deze, voor ons cruciale partijen, informatie inwinnen over S-Cargoo. Wij willen daarmee gemeenten laten inzien dat er alternatieven zijn ten opzichte van het realiseren van onroerend goed, namelijk stijlvol roerend goed. Verder willen wij feedback ontvangen van en sparren met bewoners over wat zij belangrijk vinden in een woning. Het resultaat van dit project moet zijn dat wij een breed publiek (naar individuen, ook gemeente, overheid en bedrijven) kennis hebben laten maken met “wonen opnieuw uitgevonden”, het concept past bij de wensen van het publiek en een positieve bijdrage levert aan de Achterhoek.
- Samenwerking en uitwisseling van informatie vormt de basis voor het project en het welslagen ervan. Kennis en ervaring zullen derhalve continu worden uitgewisseld en gedeeld. Alleen dan zijn we met z'n allen in staat om continu slimmer en beter (met elkaar samen) te werken en succesvol te zijn.
- We maken hiervoor onder meer gebruik van de Facebook pagina van Samen Anders Wonen (Achterhoek 2020), de website van Achterhoek 2020 en andere vormen van sociale media, zoals Twitter.

5. Gebiedsgericht (integrale aanpak/multisectoraal, Publiek-privaat/partnerschap, overdraagbaar)

- Zoals eerder in dit document beschreven, ligt de meerwaarde van dit project voor de Achterhoek vooral in het gegeven dat S-Cargoo een innovatieve en eigentijdse oplossing biedt ten behoeve van het vestigingsklimaat. S-Cargoo is een oplossing voor het behouden en/of aantrekken van ‘young professionals’ in de regio Achterhoek. Duurzame groei van werkgelegenheid behoeft een duurzaam vestigingsklimaat van ‘human capital’.
- Daar komt bij dat het project een breder belang dient dan de business case op zich en de schaalbaarheid en de maatschappelijke impact enorm zijn, iets wat zeker aansluit bij de politieke agenda van de provincie Gelderland alsook de uitvoeringsagenda 2.0 van Achterhoek2020. Het concept draagt bij aan de versterking van de Achterhoekse maakindustrie en leidt tot een toename van het aantal arbeidsplaatsen. Door haar uniciteit zal het project veel publiciteit opleveren. Ook zal het project een mooi voorbeeld zal zijn voor andere Gelderse gemeenten, hoe ook zij onbenutte bouwlocaties tijdelijk of permanente in kunnen vullen, snel en flexibel in kunnen spelen op groei of krimp, starters op de woningmarkt een betaalbaar alternatief kunnen bieden en de diversiteit in de bevolkingsopbouw kunnen bevorderen.

5 c. Beschrijving haalbaarheid en levensvatbaarheid:

1. Organisatorisch

De organisatie van en rond S-Cargoo ziet er als volgt uit. Het S-Cargo team bestaat uit de bedenker en eigenaar van S-Cargoo, een projectleider, een bouwkundige, en een algemeen medewerker. Deze worden bijgestaan door een senior projectadviseur, en een Interieur architect.

Buiten de direct betrokken van het S-Cargoo project wordt er uiteraard intensief samengewerkt met partners in de keten inzake de ontwikkeling en uitvoering van het project ‘Wonen opnieuw uitgevonden’. De belangrijkste partijen zijn: Wopereis Groep, Wim Bosman Installaties, 247TailorSteel, Mombarg Beton, Eijerkamp, Bribus, BAX Advocaten, ING Risk Management en het marketing- en communicatiebureau Logisz. Ook willen wij ons richten op een intensieve samenwerking met de banken, lease maatschappijen, dan wel de pensioenfondsen om te komen tot een passend

financieringsmodel bij het S-Cargoo woon concept. Tenslotte werken we bij het positioneren van dit nieuwe woonconcept nauw samen met o.a. Achterhoek2020, diverse gemeenten, woningcorporaties, Jong Wonen etc.

2. Financieel

De bedenker van het S-Cargoo-concept en tevens de eigenaar van S-Cargo BV, de heer Carel van Sorgen, zal met zijn holding Ibsor BV, welke ook 100% van de aandelen S-Cargo BV in bezit heeft, garant staan voor de 50% eigen bijdrage t.a.v. de projectkosten. Zie de verklaring hieromtrent als bijlage toegevoegd bij de aanvraag. Ibsor BV is een financieel gezonde entiteit en daarom is er geen latent risico dat de eindstreep van het project – vanwege financiële redenen – niet gehaald wordt. Dit geldt voor dit betreffende project, maar ook voor de levensvatbaarheid van het concept op de lange termijn. Het project vraagt om een eenmalige impuls vanuit de overheid om het woonconcept uit te werken, te ontwikkelen, experimenteel te bouwen, mensen bewust te laten worden van het concept en op basis van alle ervaringen het concept in stelling te brengen voor een marktintroductie. Na afronding van dit project zal S-Cargoo op een marktconforme manier verder worden uitgerold.

5 d. Value for money (waar voor geld)

1. Kleinschalig

Mensen zijn de 'motor' van de economie. Een groeiende en welvarende economie staat hoog op de Gelderse politieke agenda. Dit vraagt om voldoende en bekwaame arbeidskrachten. Om deze arbeidskrachten aan te kunnen trekken dan wel te behouden, is een gezond en vitaal vestigingsklimaat, alsook een goede woon-werk omgeving van cruciaal belang. S-Cargoo kan op haar wijze zeker een steentje bijdragen aan het creëren van een juist vestigingsklimaat voor deze voor een dynamische economie zo belangrijke 'asset', namelijk de starter. Deze eerste modelwoning kan een enorm spin-off effect teweeg brengen: uitrollen/ opschalen van S-Cargoo woningen, toename van arbeidsplaatsen om deze uitrolfase te realiseren, positieve impuls t.a.v. vitaliteit waardoor de regio een aantrekkingskracht zal hebben op (jonge) starters. De Achterhoek wordt 'hip' om er te wonen, simpelweg omdat er voor de 'young professionals' voldoende interessante en uitdagende banen zijn, maar ook omdat het er gewoonweg mooi, eigentijds en betaalbaar wonen is. Hiermee wordt een passend antwoord gegeven op enkele aanwezige vraagstukken, die hoog op de agenda van de regio staan.

2. Efficiënt

Zoals eerder is aangegeven, is het bouwen van een eerste woning geen doel op zich, maar een middel om de beschreven doelen op het gebied van (tijdelijk) wonen en werken te kunnen realiseren. De verhouding tussen de gevraagde subsidiebijdrage en het resultaat van het project (eerste model- cq. demonstratiewoning) alleen geeft wellicht niet het juiste 'investeringspotentieel' weer. Aangezien het project (en zeker de uitrol ervan straks) een veel breder belang dient, levert die ene euro subsidiebijdrage aan deze eerste modelwoning misschien wel een honderdvoud op:

- (i) niet alleen worden er in de directe sfeer banen gecreëerd (de ontwerpers en bouwers en exploitanten van het concept),
- (ii) ook indirect levert het werkgelegenheid op bij de toeleveranciers en andere partijen die straks producten en diensten kunnen leveren,
- (iii) tevens creëer je een laagdrempelig woningconcept dat zeker kan helpen bij het aantrekken of behouden van (jonge) starters/ werknemers/ werkzoekenden, die broodnodig zijn om de economische groei van het regionale bedrijfsleven te realiseren en te waarborgen, en
- (iv) deze aanwas van jonge werknemers stopt niet alleen de vergrijzing, maar zorgt ook voor een positieve impuls voor de lokale middenstand, horeca, theaters, etc.....

Het 'value for money'-effect van het project is wellicht moeilijk in concrete euro's te benoemen, maar het is zeer aannemelijk dat dit significant zal zijn. Het aantrekken van 'young professionals' bevordert de diversiteit m.b.t. de bevolkingsopbouw en tevens betekent ook dat er besteed zal worden in de lokale en regionale economie. Hieronder een cijfermatig voorbeeld ter beeldvorming. Stel:

- Er worden straks in iedere Achterhoekse gemeente, als gevolg van het onderhavig project, een tiental S-Cargoo woningen geplaatst; en
- Het gezamenlijk inkomen van beide starters in een dergelijke S-Cargoo woning is tussen de €50.000 - €80.000 (10 woningen vertegenwoordigen dan voor de betreffende gemeente een gezamenlijk inkomen van €500.000 - €800.000); en
- Van dit gezamenlijk inkomen wordt minimaal 10% jaarlijks besteed aan de lokale en regionale economie.

Dan leveren die 10 S-Cargoo woningen jaarlijks een positieve financiële injectie van €50.000 - €80.000 ten behoeve van de lokale/ regionale economie. Daarbij, in de hoedanigheid van de gemeentelijke belastingen/ heffingen, zorgen deze 10 woningen voor de gemeente voor een jaarlijkse additionele inkomstenstroom tussen de €7.000 - €10.000. Ook voor gemeenten is het 'investeren' in S-Cargoo percelen zeer rendabel, in de breedste zin des woords.

3. Waarom vragen wij subsidie aan voor dit project?

Wat wij middels een financiële ondersteuning vanuit het programma Gelderse Gebiedsopgaven hopen te kunnen realiseren, is een positief hefboomeffect, waardoor het initiatief haar momentum niet verliest en we samen met elkaar onze ambities in Gelderland nú waar kunnen gaan maken t.a.v. een nog sterkere Achterhoekse (maak)industrie die vitaal is, groeit en voor banen zorgt en hiervoor een juist vestigingsklimaat creëert. Het project overstijgt dus een veel breder belang dan alleen het (individuele) belang van de aanvragende partij, en de bij het project direct betrokken partijen.

6. Begroting

Voor de projectbegroting verwijzen wij u graag naar het excel document (Definitieve Projectbegroting S-Cargoo), waarin de projectbegroting in detail wordt gepresenteerd en onderbouwd. Er zijn vier werkbladen:

1. Werkblad "Projectbegroting": Totaaloverzicht van de verschillende kostensoorten per projectstadium.
2. Werkblad "Interne Loonkosten": Dit betreft de loonkosten van de medewerkers van S-Cargoo. De berekeningen van de gehanteerde uurtarieven zijn in het werkblad toegelicht en onderbouwd.
3. Werkblad "Externe Loonkosten": Dit betreft de vergoeding voor externe adviseurs
4. Werkblad "Materiaal- en realisatiekosten Pilot Woning": In het werkblad hebben we aangegeven welke kostensoorten (de items 1,2,3 en 5B) zijn meegenomen in de begroting, en welke kostensoorten niet (de overige items 4, 5A, 6 en 7).. Deze laatst genoemde kostensoorten hebben geen betrekking op onderzoek en (experimentele) ontwikkelingsactiviteiten. Die eerste 4 kostensoorten wel.

Het project past binnen het Programma Gelderse Gebiedsopgaven van de provincie Gelderland. Daar het project valt in de categorie 'disruptive Innovation' komt het niet in aanmerking voor een reguliere financiering via banken. Een subsidiebijdrage vanuit het bovengenoemde subsidieprogramma om dit baanbrekende project ten uitvoer te brengen is niet alleen zeer gewenst, maar past ook binnen de definitie van geoorloofde staatssteun. De projectactiviteiten vallen sowieso binnen de definitie van onderzoek, (experimentele) ontwikkelingen en innovatie. Alle Projectactiviteiten en -kosten zijn aanvullend op de reguliere bedrijfsactiviteiten en zijn bedoeld om de innovatie (versneld) te realiseren. Kosten die geen betrekking hebben op onderzoek, (experimentele) ontwikkelingen en het proces om bewustwording van het concept in de markt te creëren – dus de reguliere bedrijfsactiviteiten – zijn *niet* meegenomen in de projectbegroting.

Om de betrokkenheid t.b.v. het project van ook andere stakeholders te onderschrijven, maken wij graag melding van de toezegging van de gemeenten Winterswijk, Oude-IJsselstreek, Doetinchem, Bronckhorst en de Regio Achterhoek om tijd en effort te steken in het concretiseren van de mogelijkheden ter plaatsing van S-Cargoo woningen in hun gemeenten. Deze betrokkenheid en benadering met een onbevangen en 'open mind' is van essentieel belang is belangrijk om succesvol te zijn en om straks na afronding van het onderhavige project de ervaringen te kunnen vertalen naar een succesvolle uitrolstrategie van het woonconcept in de Achterhoek.

Z1217499

Aanvraagformulier Uitvoeringsagenda^{2.0} Achterhoek2020/ Gebiedsopgave Achterhoek

1.	Naam project:	Verbindingsorganisatie Achterhoek 2020 (2017)
2.	Programmaliijn:	Agenda Achterhoek 2020
3.	Doel/effect van het project:	Achterhoek 2020 is een samenwerking van ondernemers, maatschappelijke organisaties en overheden (de drie O's). Zij zetten zich in voor een sterke Achterhoekse economie, een aantrekkelijke en leefbare woonomgeving en goede regionale verbindingen via de weg, het spoor en digitaal (breedbandinternet). De gezamenlijke doelen staan beschreven in de Uitvoeringsagenda ^{2.0} Achterhoek 2020.
4.	Bijdrage aan Uitvoeringsagenda^{2.0} Achterhoek2020:	
a.	In hoeverre draagt het project bij aan (één van) de drie hoofdthema's en de focus op Smart Werken?	De verbindingorganisatie is de drager en verbindende schakel van de Uitvoeringsagenda ^{2.0} . De stuurgroep geeft richting, brengt focus aan en verbindt en zij ondersteunt waar mogelijk nieuwe initiatieven. Zij voert zelf echter nagenoeg geen projecten uit, omdat de uitvoering gebeurt door de zogenoemde Coalitions of the willing.
b.	In hoeverre draagt het project bij aan meer samenwerking en uitwisseling met Duitsland?	De stuurgroep toetst de projecten aan het volgende afwegingskader:
c.	In hoeverre draagt het project bij aan een duurzame en toekomstbestendige Achterhoek?	- De mate waarin het project bijdraagt aan één van de drie hoofdthema's Werken, Wonen en Bereikbaarheid met als strategische focus "Smart Werken"; - De mate waarin het project bijdraagt aan meer (economische) samenwerking en uitwisseling met Duitsland; De mate waarin het project bijdraagt aan een duurzame en toekomstbestendige Achterhoek; - Voor het project is een coalition of the willing die naar verhouding bijdraagt in het project en een uitgewerkt projectplan; - Er is draagvlak voor het project bij de drie O's (ondernemers, maatschappelijke organisaties en overheid); - Het project heeft een regionale impact Daarnaast bewaakt de stuurgroep of de doelstellingen van een project worden behaald en onderneemt zij actie als dit niet het geval is.
d.	Is er draagvlak bij de drie O's?	Ja, Achterhoek 2020 is een drie O beweging. Vanuit de stuurgroep Achterhoek geeft elke O sturing aan zijn eigen achterban om belemmeringen in de uitvoering van projecten weg te nemen en te zorgen dat projecten succesvol worden uitgevoerd. De stuurgroep staat daarbij in contact met diverse (30) gremia als: De regiegroep Smart Industry, het POA, Achterhoek 2020 jong, portefeuillehoudersoverleggen, Commissie Grens, Stuurgroep Regiovisie wonen etc. De stuurgroep maakt daarnaast voor het realiseren van haar doelstellingen en het inwinnen van advies onder andere gebruik van de inzet van drie kennismakeelaars binnen de programma's Werken,

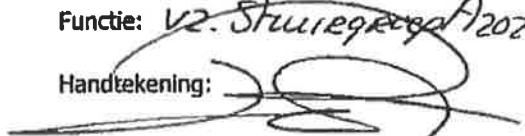
		Wonen en Bereikbaarheid. Deze makelaars verbinden mensen, projecten, ideeën, vragen, regio's, buurlanden en kennis(instellingen) met elkaar
e.	Heeft het project regionale impact?	Zie onder a,b,c het afwegingskader
5.	Opdrachtnemer/ aanvrager:	Regio Achterhoek namens de Stuurgroep Achterhoek 2020
6.	Projectleider:	Wilma Stortelder
7.	Coalition of the willing: (organisaties en personen noemen)	Zie http://www.achterhoek2020.nl/organisatie/stuurgroep-achterhoek-2020/
8.	Looptijd: (aanvang/einde)	Geheel 2017
9.	Korte projectbeschrijving: Zie www.achterhoek2020.nl	
10.	Beoogde resultaten: Zie uitvoeringsagenda ^{2.0} op http://www.achterhoek2020.nl/uitvoeringsagenda/	
11.	Kunt u de BTW op dit project verrekenen? ☐ Ja ☒ Nee ☐ Gedeeltelijk	
12.	Begrota kosten (Incl./excl. btw*): *doorhalen wat niet van toepassing is	
a.	S.v.p. gedetailleerde begroting toevoegen Verbindingsorganisatie A2020 (zie bijlage, begroting)	€ 355.000
	Totaal:	€ 355.000
13.	Financiering:	
a.	Achterhoekse bijdrage: (Partijen en deelbijdrage noemen)	
	- Out of pocket	€ 90.000
	- Uren	€ 115.000
b.	Gebiedsopgave, tbv kennismakelaars.	€ 150.000
c.	Overige: (subsidiestromen/partijen en deelbijdrage noemen)	
	- nvt	
	Totaal:	€ 355.000

14.	Mogelijke risico's:
15.	Overige aandachtspunten:
16.	Is een Europese aanbesteding noodzakelijk? (s.v.p. bijlage 2 invullen)
☐ Ja ☒ Nee	
17.	Is er sprake van staatssteun? (s.v.p. bijlage 3 invullen)
☐ Ja (verder met volgende vraag) ☒ Nee (verder met 'gegevens aanvrager')	
18.	Heeft uw organisatie in de afgelopen 3 belastingjaren minder dan € 200.000,- publieke middelen ontvangen?
☐ Ja, namelijk € ... (s.v.p. bijlage 3 invullen: De Minimis-verklaring) ☐ Nee (verder met volgende vraag)	
19.	Is de steunmaatregel vrijgesteld van aanmelding aan de Europese Commissie? (zie bijlage 4 voor nadere toelichting)
☐ Ja, op grond van ... ☐ Nee (maatregel ter goedkeuring aan EC voorleggen)	

20. Gegevens aanvrager:	
Soort instantie:	
☐ Rechtspersoon, namelijk:	
☒ Overheidsinstantie, te weten: Regio Achterhoek	
☐ Anders, namelijk:	
Naam organisatie:	Regio Achterhoek
Contactpersoon:	Wilma Stortelder
Telefoonnummer:	0314 321242
Faxnummer:	
E-mailadres:	w.stortelder@regio-achterhoek.nl
Postbus:	
Straat en huisnummer:	Terborgseweg 21
Postcode en plaats:	7001 GM
(post)bankrekeningnummer:	NL10BNGH0285031279
Tenaamstelling rekening:	Regio Achterhoek
Onder vermelding van:	Stuurgroep Achterhoek 2020

Ondertekening

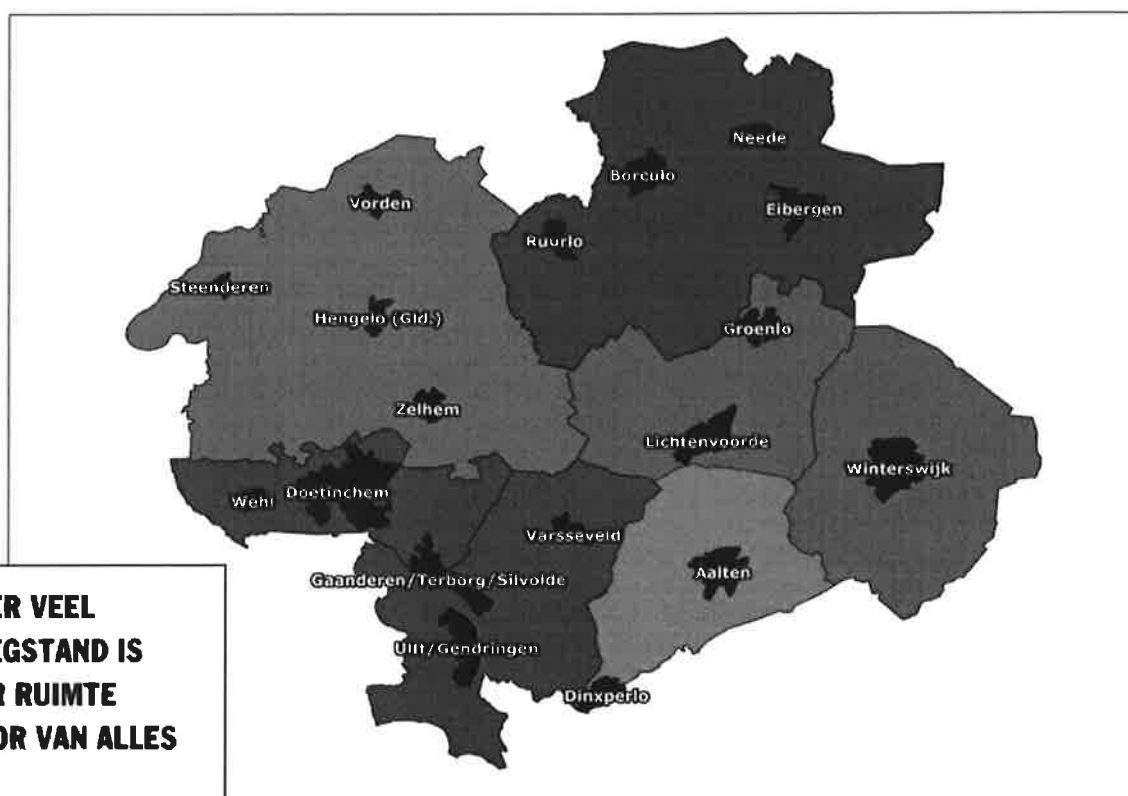
Aldus naar waarheid ingevuld en ondertekend

Plaats: *Hengelo*Datum: *27-3-2017*Naam: *Foppe Akema*Functie: *Vz. Stuurgroep A2020*Handtekening:

LASTEN		BATEN	
Omschrijving	Begroting 2017	Omschrijving	Begroting 2017
1. Kosten stuurgroep (voorzitter, secretaris en algemene ondersteuning)	117.000	1. Inkomsten Decentralisatiebudget Rijk (krimpbijdrage)	355.000
2. Kosten kennismakelaars (kennismakelaars 'werken', 'wonen' en 'bereikbaarheid')	150.000	Bijdrage gemeenten in natura	90.000
3. Kosten bijeenkomsten (o.a. halfjaarlijkse Achterhoek2020 bijeenkomsten)	20.000	Bijdrage provincie	115.000
4. Communicatiekosten (capaciteit en middelen)	43.000		150.000
5. Inzet lobbyist bereikbaarheid	15.000		
6. Ondersteunen Initiatieven	10.000		
Totaal lasten	355.000	Totaal baten	355.000

EEN INTEGRALE AANPAK VAN LEEGSTAND IN DE ACHTERHOEK

Eindrapport van de werkgroep Financiering en Programmering van Leegstand

**ALS ER VEEL
LEEGSTAND IS
IS ER RUIMTE
VOOR VAN ALLES**

Loesje

Postbus 1142
6800 AD Arnhem - www.loesje.nl

Eindredactie: Hans Suurmond – 28 maart 2017

Inhoudsopgave

Voorwoord	- 03
Samenvatting	- 04
1. Leegstand in de Achterhoek	- 06
2. Omvang en monitoring	- 10
3. Gebiedsgerichte benadering	- 12
4. Uitgangspunten	- 15
5. Aan de slag (d'ran)	- 16
6. Vervolgstappen	- 17
Bijlagen	- 18
1. Selectiecriteria	- 19
2. Wat doen gemeenten al aan projecten	- 20
3. Wat doen gemeenten al aan financiering	- 22
4. Intergemeentelijke samenwerking in twee werkgroepen	- 24
5. Beschrijving leegstand in soorten vastgoed	- 26
6. Gebruikte literatuur	- 33

Leeswijzer:

Na een **voorwoord** door de beide eerst verantwoordelijke wethouders volgt een **samenvatting** (blz. 4). Het rapport begint met een hoofdstuk, waarin het vraagstuk van **leegstand** wordt geduid, gevolgd door een hoofdstuk waarin de **omvang** van het vraagstuk wordt besproken. In hoofdstuk 3 bespreken we de (gebiedsgerichte) **aanpak**. Het vierde hoofdstuk benoemt de uitgangspunten voor de (regionale) **samenwerking** en in het vijfde hoofdstuk wordt beschreven hoe we daadwerkelijk **aan de slag** gaan. We eindigen met het benoemen van een aantal **vervolgstappen**. Vanaf blz. 18 treft u nog een zestal **bijlagen** aan.

Voorwoord

De demografische veranderingen in de Achterhoek brengen met zich mee, dat er in toenemende mate sprake is van leegstaand vastgoed in alle sectoren, of het nu gaat om winkels en ander zakelijk vastgoed, maatschappelijk vastgoed, kantoren, woningen of boerderijen. Voor veel gebouwen geldt dat er niet of nauwelijks meer functies voorhanden zijn. Door de leegstand komt de kwaliteit van het woon- en leefklimaat onder druk te staan. Het programma Wonen in de Uitvoeringsagenda^{2.0} van Achterhoek 2020 draagt bij aan het behoud van een aantrekkelijk woon- en leefklimaat, een gezonde leefomgeving en een mooi landschap. Deze factoren spelen een rol bij de vestiging van bedrijvigheid en het aantrekken van werknemers.

Een van de programmalijnen binnen het programma Wonen richt zich op het voorkomen en aanpakken van leegstand in het vastgoed. Doel is het realiseren van een evenwichtige en kwalitatieve vastgoedvoorraad. Dit vraagt om een heldere visie en aanpak en om het maken van heldere keuzes.

De afgelopen jaren hebben alle Achterhoekse gemeenten kleine stappen gezet in de aandacht voor en aanpak van leegstand. In het komende decennium gaat de leegstand echter toenemen. In deze notitie wordt een integrale aanpak van de (toekomstige) leegstand beschreven voor de komende drie jaar. Op basis van monitoring en een grondige evaluatie dient nagegaan te worden of we met deze aanpak het proces in voldoende mate in gang kunnen krijgen, zodat de eigenaren van vastgoed meer en meer op eigen kracht in staat zijn de kosten te dragen.

We hebben al veel geleerd over de leegstand in de Achterhoek. In het project Kernenfoto's nam dit vraagstuk een prominente plek in. In de rapporten "100% doorbestemmen" (Karres en Brands, 2014) en "Achterhoeks vastgoed in de etalage" (Marco Broekman, 2016) werd de materie verder uitgediept. De ambtelijke Intervisiegroep Leegstand van de zeven gemeenten werkt aan een koffer met instrumenten, die we nu al gebruiken bij het maken van afwegingen en het uitvoeren van projecten en activiteiten. Kortom, de focus en de energie zijn goed gericht op de aanpak van de leegstand.

Met deze notitie zetten de Achterhoekse gemeenten een belangrijke en gezamenlijke stap. Vanuit de overtuiging dat we samen verder aan de slag moeten en dat de overheid aan zet is, komen we met ingrijpende voorstellen. Vanzelfsprekend zijn eigenaren van vastgoed primair verantwoordelijk, maar wij als overheid hebben ook een eigen verantwoordelijkheid, zeker waar veiligheid, leefbaarheid en toekomstperspectief van de Achterhoek in het geding komen. Vanuit het algemeen belang voelt de overheid de urgentie om nu te starten met een aanpak. Wij kunnen het echter niet alleen; we vragen ondernemers, financiers, maatschappelijke organisaties en kennisinstellingen een (hoofd)rol te vervullen.

Samen willen we met vastgoedeigenaren en andere betrokkenen de komende jaren op een integrale, gebiedsgerichte manier aan de slag om lokaal maatwerk te leveren in het voorkomen en terugdringen van leegstand.

Patricia Hoytink-Roubos, wethouder gemeente Berkelland

Ingrid Lambregts, wethouder gemeente Doetinchem

Samenvatting

Een van de programmalijnen binnen het programma Wonen in de Uitvoeringsagenda^{2.0} van Achterhoek 2020 richt zich op het voorkomen en aanpakken van leegstand in (maatschappelijk) vastgoed. Doel is het realiseren van een evenwichtige en kwalitatieve vastgoedvoorraad. Dit vraagt om een heldere visie en aanpak en om het maken van heldere keuzes. Het uiteindelijke doel hierbij is leefbaarheid. Want leegstand leidt tot verloedering, achteruitgang van de ruimtelijke kwaliteit en toename van sociale problematiek.

Een eenduidige informatievoorziening is nodig om de aard en omvang van de opgave goed te duiden en om te kunnen vaststellen of de aanpak succesvol is. Op landelijk niveau wordt gewerkt aan betere prognoses en aan een leegstandmonitor. Deze producten vormen een bouwsteen voor de Woningmarktmonitor, die jaarlijks in de Achterhoek¹ wordt gemaakt. Tevens zal op basis van de (landelijk ontwikkelde) producten een vergelijking worden gemaakt met het inventarisatiesysteem van de gemeente Doetinchem, teneinde tot de beste keuze voor de Achterhoek te komen.

In een gebiedsgerichte benadering kunnen door de samenwerkingspartners concrete keuzes gemaakt worden met betrekking tot ruimtelijke differentiatie in doelen en ambities. Hiermee kan gestuurd worden op de goede dingen op de juiste plek. Het is van belang dat, gezien de grote hoeveelheid belanghebbenden, kennis en ervaringen met betrekking tot de opgaven op een goede manier met elkaar gedeeld worden en met elkaar leren wat wel en niet werkt. Een aantal gemeenten is al bezig met de (gestructureerde) aanpak van leegstaand vastgoed en voor de top van de piramide wordt al samengewerkt tussen de gemeenten. We beogen dit uit te bouwen tot een regionale lerende omgeving en hierin alle betrokkenen mee te nemen. Niet voor alle oplossingen is er waarschijnlijk voldoende handelingsperspectief binnen bereik van de betrokkenen in de gemeenten. Mede daarom is het nodig om anderen (kennispartners en marktpartijen binnen of buiten de regio) te betrekken bij het vraagstuk en de oplossingsrichtingen.

De meeste initiatieven rond leegstand worden tot nu toe lokaal vormgegeven². Een gezamenlijk afwegingskader³ helpt bij het maken van keuzes, die mede bepalend zijn voor het al dan niet financieel ondersteunen van concrete projecten. Er is daarnaast een nieuwe manier van kijken nodig. Investerings van verschillende partijen, schaal en tijdstippen moeten in samenhang worden gebracht, waardoor gebiedsgerichte effecten optreden. Het ontwikkelen van een samenhang, het delen van kennis, het monitoren van ontwikkelingen en effecten vraagt de komende jaren om kwalitatieve procesondersteuning, die niet bij gemeenten beschikbaar is en dus aangetrokken moet worden.

Hiervoor en voor de uitvoering van projecten is geld nodig. Op dit moment wordt er geen *extra* geld gevraagd vanuit de gemeenten en/of de provincie. Gemeenten kunnen op basis van door de raad vastgesteld beleid op projectniveau geld inbrengen uit hun reserve c.q. uit extra inkomsten (verevening en/of belastingen en/of bovenwijkse fondsen). Hierbij geldt dat het door de gemeenten zelf gereserveerde/ingebrachte geld volledig binnen de eigen gemeente bestemd wordt. Eigenaren dragen op projectniveau met name bij door boekwaarde af te boeken of via verevening. Het Rijk heeft een bedrag voor de krimp in de Achterhoek beschikbaar gesteld. Dit geld wordt deels ingezet voor een

¹ Als we het hebben over de Achterhoek, dan bedoelen we het grondgebied van de zeven samenwerkende gemeenten: Aalten, Berkelland, Bronckhorst, Doetinchem, Oost Gelre, Oude IJsselstreek en Winterswijk,

² Zie bijlage 2 en 3 voor een overzicht.

³ Zie bijlage 1.

gerichte procesaanpak en deels voor het uitvoeren van concrete (pilot-)projecten. Via de lobby vinden gesprekken plaats om dit bedrag op te hogen naar tientallen miljoenen per jaar. De provincie kan bijdragen uit de Gebiedsopgave, via Steengoed Benutten en eventuele andere (sectorale) middelen.

Op de langere termijn – als de omvang van de opgave toeneemt – kan een gezamenlijke Stimuleringsregeling Transformatie nuttig zijn. De komende jaren wordt dit idee verder uitgewerkt, waarbij het zinvol is om te kijken naar de manier waarop andere krimpregio's omgaan met de financiering van de transformatieopgave. Een Stimuleringsregeling Transformatie kan leiden tot een financiële bijdrage voor de volgende thema's en opgaven:

- Wonen: sloop van (verouderde) woningen, samenvoegen van woningen en omzetten van winkels naar woningen, voor zover passend bij de afspraken in de Regionale Woonagenda 2015-2025.
- Herinrichting en herbestemming van (openbare) ruimte na sloop van een leegstaand pand.
- Herbestemmen (incl. sloop) van leegstaand (maatschappelijk) vastgoed.
- Revitaliseren van kernen: herontwikkelen van delen in dorpscentra waar veel leegstand is en langs invalswegen, zo mogelijk in combinatie met het transformeren van de bestemming naar een beter passend gebruik. Inclusief het investeren in renovatie en verbetering van de gevels.
- Innovatieve projecten, die een bijzondere impuls geven aan de ruimtelijke kwaliteit.

De periode tot 2020 willen we vooral benutten om het proces van samenwerken verder op gang te brengen. Daarvoor is dus een financiële impuls vanuit de overheid noodzakelijk, maar zeker ook de bereidheid om samen aan de slag te gaan. Dat vraagt dus niet alleen om geld, maar juist ook om tijd vanuit de overheid, burgers en vastgoedeigenaren.

Gemeenten nemen een cruciale positie in als het gaat om het creëren van oplossingen voor de gevolgen van de demografische ontwikkelingen. Dan lijkt het voor de hand te liggen dat de bestuurskracht op lokaal niveau de belangrijkste succesfactor is, maar dat is niet zo. Oplossingen moeten dus vooral worden gevonden in de samenwerking en op regionaal niveau. Dit vraagt van gemeenten loslaten en ruimte geven. In het ene geval betekent dit de samenleving in positie brengen om voor hun eigen leefwereld de goede dingen te doen en in het andere geval om regionale keuzes te laten prevaleren boven de eigen lokale wensen.

Met het perspectief uit deze notitie weten vastgoedeigenaren, ondernemers, organisaties en burgers waar ze aan toe zijn en kunnen ze succesvolle initiatieven ontplooien. De aanpak van leegstand vormt een belangrijk element voor de korte en langere termijn. De notitie vormt daarnaast een bijdrage aan de lobby richting hogere overheden.

1. Leegstand in de Achterhoek ⁴

De komende jaren krijgt de Achterhoek te maken met veel vrijkomend vastgoed. Structurele leegstand van woningen, winkels, bedrijfspanden en maatschappelijk vastgoed vormt een groeiend probleem. In de Achterhoek zijn simpelweg te veel gebouwen voor te weinig functies. Een groot gedeelte van de voorraad zal daarom gesloopt moeten worden. Een klein gedeelte kan duurzaam worden herontwikkeld voor nieuwe functies of worden 'weggegeven' aan ondernemers en bevolking voor experimenten.

We willen duidelijkheid creëren over de meest kansrijke plekken voor herbestemming. Dit biedt helderheid aan private en publieke investeerders. De gemeenten zijn in de regel eigenaar van het maatschappelijk vastgoed, dat als vliegwiel kan fungeren om andere transitie opgaven van de regio te verwezenlijken. Zo kan de herbestemming en sloop van gebouwen een impuls geven aan de circulaire economie, maakindustrie en toeristensector van de Achterhoek en ontstaat er meer ruimte voor experiment.

De rapporten "100% doorbestemmen" en "Achterhoeks vastgoed in de etalage" gaven een verkenning, die heeft geleid tot een aantal aanbevelingen. We beogen abstracte, regionale processen en ambities (top-down) aan lokale projecten en initiatieven (bottom-up) te koppelen. Maatwerk is daarbij van belang. Het verkopen c.q. herbestemmen van vastgoed levert een beter financieel en maatschappelijk rendement op als dat gebeurt tegen de achtergrond van een regionale visie op herontwikkeling. Hierin wordt alle aanbod van vastgoed in de regio betrokken en de verbinding gelegd met andere beleidsdoelen en ambities van gemeenten en regio. Om dit te bereiken moet er sprake zijn van een gemeente overstijgende focus. De gemeenten werken daarbij samen in een overkoepelend netwerk in plaats van te opereren als autonome entiteiten.

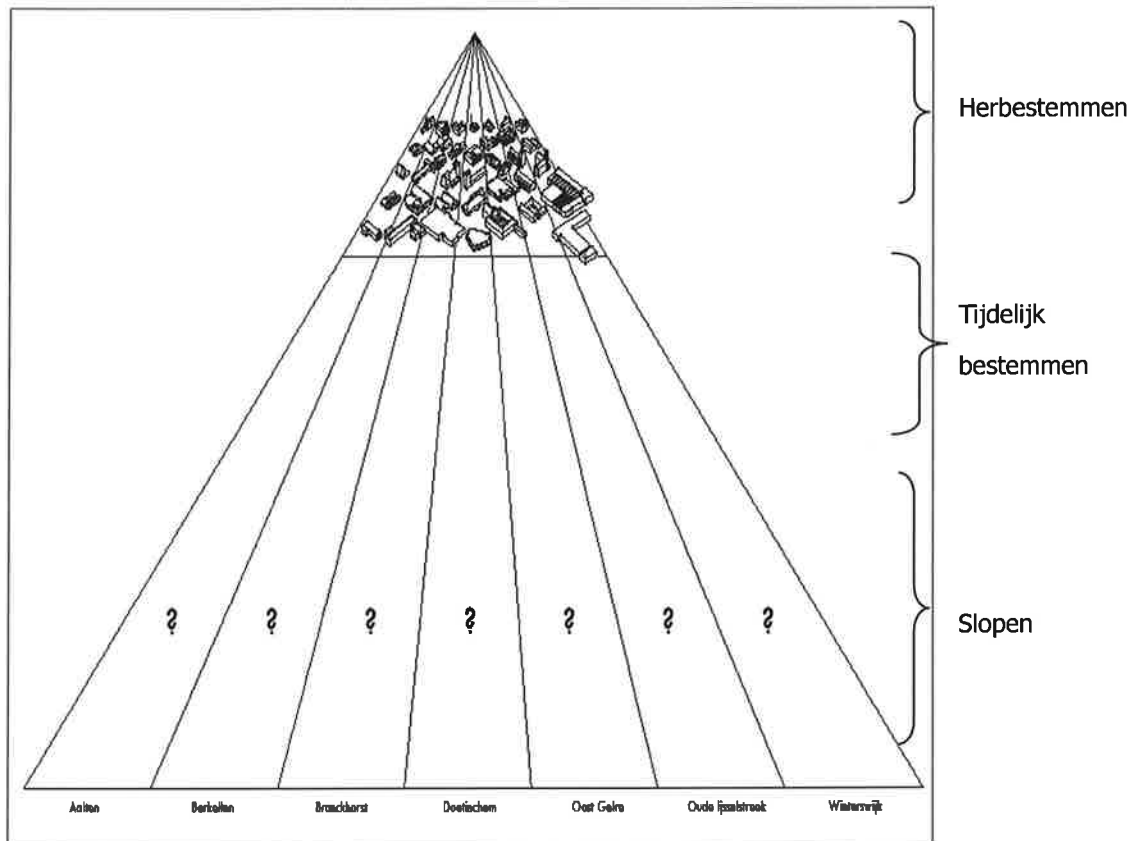
Als we de door krimp veroorzaakte leegstand niet in goede banen leiden kunnen er negatieve externe effecten optreden, die de leegstand versterken: mensen verlaten de regio vanwege functieverlies en belangrijke economische pijlers van de Achterhoek zoals toerisme en maakindustrie komen onder druk te staan. Indien dit proces zich zonder ingrijpen voltrekt, kunnen in de Achterhoek neveneffecten ontstaan als verloedering, werkloosheid, sociale problematiek, onbereikbaarheid etc. Ongecoördineerde sloop of sanering leidt tot verdere vernietiging van waarde. De onzekerheid die hier mee gepaard gaat, houdt potentiële investeerders binnen en buiten de regio af. Dit vraagt om een strategie die de krimp als kans ziet en die uitgaat van het toevoegen van kwaliteit (op termijn grotendeels door sloop) in plaats van het bouwen van kwantiteit. Gerichte sloop kan leiden tot waardestijging van omliggend vastgoed, omdat er aanbod uit de markt wordt gehaald, waardoor er weer een relatieve schaarste ontstaat. Sloop bepaalt namelijk mede de waarde van andere leegstaande gebouwen in de omgeving en helpt daarmee het proces van noodzakelijke sanering te accelereren.

Om het overschot aan leegstaand vastgoed te verminderen, onderscheiden wij drie aanpakken, die de afgelopen jaren al in kleine projecten zijn uitgevoerd en beproefd:

1. Herbestemmen:

De inschatting is dat slechts een klein gedeelte van de voorraad duurzaam herbestemd kan worden. De focus zou daarbij vooral moeten liggen op panden die qua locatie, gebouw (cultuurhistorie, bouwstaat) en gebruikerspotentie hoog scoren.

⁴ Bronnen: Rapport Kernenfoto's (Hans Suurmond), Rapport 100% doorbestemmen (Karres en Brands) en Rapport Achterhoeks vastgoed in de etalage (Marco Broekman).

2. Vrijgeven en experimenteren:

Een gedeelte van de panden zou kunnen worden 'vrijgegeven' om experimenten aan te gaan. Het biedt de mogelijkheid om nieuwe functies en ruimte concepten te testen. Gebouwen kunnen een belangrijke sociale functie hebben in de lokale gemeenschap en als experiment dienen voor nieuwe vormen van collectiviteit. De investeringen in tijd en geld die nodig zijn voor het passend maken aan de nieuwe functie, komen dan van de lokale bevolking of ondernemers. Op den duur zou nog kunnen worden besloten of tot duurzame herbestemming wordt overgegaan of tot slopen.

3. Slopen:

Een (groot) gedeelte moet worden gesloopt, vanwege het te grote aanbod en te weinig vraag. De verwachting is bijvoorbeeld dat veel gebouwen uit de periode 1950-1990 dit lot toebedeeld krijgen vanwege slechte bouwtechnische staat en de mogelijke aanwezigheid van asbest. Door de sloop kunnen op bepaalde plekken 'rotte appels' worden weggehaald en kunnen nieuwe ruimtelijke kwaliteiten worden toegevoegd. Dit biedt tegelijk een grote kans om de vrijgekomen materialen uit de sloop voor 100% in te zetten in nieuwe producten en te koppelen aan belangrijke transitie opgaven. De sloop-bouwmaterialen kunnen gebruikt worden als grondstof voor bijvoorbeeld nieuwe toeristische infrastructuur, verbouwing van te herbestemmen panden, prothese producten voor vergrijzing, tijdelijke kunstuitingen in openbare ruimte en energie productie. Door de slooppogave in de tijd uit te zetten, kunnen we vooruitkijken en weten we ook wanneer welke gebouwen vrijkomen en welke materialen daar uit komen; wat de sloopwaarde van een gebouw is. Afval- en recyclingbedrijven kunnen hierbij

een grote rol spelen en grondleggers zijn van een nieuwe economische drager in de regio. Door de sloop als kans te zien, krijgen alle gebouwen een nieuwe 'bestemming' en hoeft krimp niet te worden gezien als een stap terug, maar als een doorontwikkeling van de regio, met 100% doorbestemming. Zo kan de herbestemming en sloop van gebouwen een impuls geven aan de circulaire economie, maakindustrie, toeristensector en positieve branding van de Achterhoek.

Keuzes maken

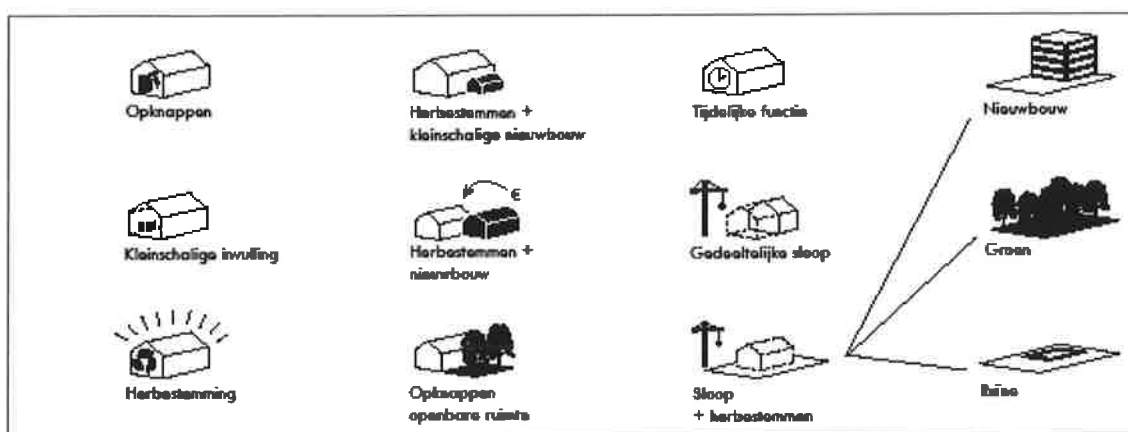
Om de meest kansrijke plekken in beeld te krijgen voor herbestemming moeten keuzes gemaakt worden. Daarbij is het gewenst om de leegstand letterlijk in kaart te brengen. Met behulp van een regionaal afwegingskader worden per gemeente de programmatische kansen aangegeven waarop aangehaakt kan worden, zodanig dat concurrentie in programma wordt vermeden. Het is van belang dat gemeentes al het huidige leegstaand vastgoed van verschillende partijen in beeld hebben, maar ook het vrijkomende vastgoed voor de aankomende periode. Zo kan de gemeente met andere vastgoedeigenaren anticiperen op toekomstige ontwikkelingen en kan een groter deel van de voorraad worden meegenomen in de keuzes omtrent sloop, weggeven of herbestemming. Om tot deze keuze te komen worden drie criteria gebruikt. Grond (locatie waarde), gebouw (cultuurhistorische, maatschappelijke en bouwtechnische waarde) en gebruik (gebruikerswaarde, vraag naar programma). Indien een gebouw goed scoort op alle criteria is herbestemming van het gebouw wenselijk. Een gebouw dat slecht scoort op alle criteria is rijp voor de sloop. Bij de gebouwen die laag scoren op één van de criteria is een menging van slopen, herbestemming of weggeven mogelijk (zie schema op blz. 7).

<i>Grond</i> Lokatie waarde Omgevingswaarde	<i>Gebouw</i> Cultuurhistorische waarde Maatschappelijke waarde Bouwtechnische waarde	<i>Gebruik</i> Gebruikspotentie Vraag naar programma	
+	+	+	herbestemmen
+	+	-	tijdelijk weggeven en later herbestemmen, bij meer vraag
+	-	+	slopen en locatie behouden voor eventueel nieuwbouw
-	+	+	weggeven indien gebruikers aanwezig
+	-	-	slopen
-	+	-	tijdelijk weggeven en later slopen of herbestemmen
-	-	+	slopen / weggeven
-	-	-	slopen

Bovenstaande aanpakken hebben ieder hun eigen financiële consequenties en risico's. Eigendomssituatie en boekwaarde kunnen de keuze voor sloop, herbestemming of weggeven beïnvloeden. Indien sprake is van afstoten of sloop wordt de boekwaarde (in bijna alle gevallen) in één keer afgeschreven en vormt daarmee een aanzienlijke kostenpost. In het geval van afstoten is de vraag welke waarde daar tegenover staat (verkoopprijs), bij sloop dient (veelal) de gehele boekwaarde als verlies te worden beschouwd. Bij transformatie staat tegenover het afschrijven (aanpassen) van de huidige boekwaarde de waarde van het vastgoed na transformatie. Fasering in de tijd is een belangrijk aspect bij het element boekwaarde. 'Wachten' tot het moment dat de boekwaarde sterk is afgenomen wordt vaak gezien als mogelijke oplossing om te komen tot transformatie of sloop.

De meeste initiatieven rond leegstand worden lokaal vormgegeven. Een gezamenlijk afwegingskader helpt bij het maken van keuzes, die mede bepalend zijn voor het al dan niet financieel ondersteunen van concrete projecten. Er is daarnaast een nieuwe manier van kijken nodig. Investerings van verschillende partijen, schalen en tijdstippen moeten in samenhang worden gebracht, waardoor gebiedsgerichte effecten optreden. Het ontwikkelen van een samenhang, het delen van kennis, het monitoren van ontwikkelingen en effecten vraagt de komende jaren om kwalitatieve procesondersteuning, die niet bij gemeenten beschikbaar is en dus aangetrokken moet worden.

Onderstaande transformatiemogelijkheden vormen een denkkader voor de aanpak van leegstaand en leegkomend vastgoed.

Werkgelegenheid

De transformatie van het bestaande vastgoed levert niet alleen een bijdrage aan het vitaal houden van de regio, maar ook aan de werkgelegenheid. Enerzijds zijn er extra handjes nodig voor het opknappen van gebouwen en van de openbare ruimte en anderzijds levert ook de sloop van gebouwen werk op. Hiermee krijgt de bouwsector een impuls en kan een bijdrage worden geleverd aan het verminderen van de werkloosheid in de regio in het algemeen en aan het bieden van mogelijkheden voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Tenslotte levert de transformatie een bijdrage aan de circulaire economie (cradle to cradle). Het betekent dat de grondstoffen volledig hergebruikt kunnen worden, zonder hun waarde te verliezen.

2. Omvang en monitoring

De leegstand in de Achterhoek per 1-1-2016 van verschillende soorten vastgoed (exclusief woningen) bedroeg volgens een recente opgave van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) 1380 gebouwen met een totale oppervlakte van bijna 725.000 m². De leegstand is gemiddeld genomen nog niet problematisch op dit moment. Op basis van de demografische ontwikkelingen weten we echter dat de leegstand de komende decennia fors gaat toenemen. Als we een doorkijk maken naar 2040 dan zal de totale leegstand – bij ongewijzigd beleid – oplopen tot meer dan 2.000.000 m². Er zijn simpelweg te veel gebouwen voor te weinig functies. De toenemende leegstand heeft grote gevolgen voor eigenaren van vastgoed. Eigenaren krijgen minder (huur-)inkomsten en zien hun eigendom in waarde dalen. Als sprake is van afstoten of sloop van leegstaand vastgoed, wordt de boekwaarde (in bijna alle gevallen) in één keer afgeschreven en de boekwaarde is daarmee een aanzienlijke kostenpost. De boekwaarde van een gebouw is voor veel partijen dan ook van strategische waarde bij onderhandelingen over sloop of verkoop. Een eerste grove inschatting van de totale boekwaarde van alleen al 670.000 m² maatschappelijk vastgoed in de Achterhoek⁵ bedraagt tussen 400 miljoen en 1,2 miljard euro.⁶ De exploitatielasten van gemeentelijk vastgoed bedroegen in 2012 volgens berekeningen door Karres en Brands ruim 22 euro per m². Voor de totale 670.000 m² (mogelijk leegstand maatschappelijk vastgoed) betekent dat uitgangspunt dat de exploitatielasten circa 15 miljoen euro per jaar zouden bedragen.

Het is dus van groot belang, dat de leegstand ook op de agenda komt van de provincie en het Rijk.

Leegstand in soorten vastgoed

Hieronder beschrijven we de (huidige) leegstand in de verschillende soorten vastgoed.

Leegstand woningen

In totaal stonden op 1 januari 2016 3.877 woningen leeg in de zeven gemeenten (in 2015: 3.872).⁷ Gemiddeld staat 3,4% van de woningen leeg. Dat ligt 1,4% hoger dan het in de Regionale Woonagenda opgenomen streefpercentage van 2%. Er staat 43,7% (1.694 woningen) korter dan 1 jaar leeg. Ruim 1.000 woningen (= 26%) staan langer dan 2 jaar leeg. Tweederde van de leegstand komt voor in de 21 hoofdkernen. Van alle leegstaande woningen staat 27,5% in het buitengebied en ruim 8% in de kleine kernen. Er staan 266 woningen, met name in Aalten en Bronckhorst, leeg vanwege sloop of een ingrijpende renovatie.

Leegstand winkels

Gemiddeld staat ruim 11% van de winkels in de Achterhoek leeg. De leegstand van winkels neemt toe. In de tweede helft van 2015 zijn enkele grote winkelketens (o.a. V&D) failliet gegaan.

⁵ Dit is de volgens Karres en Brands verwachte leegstand aan maatschappelijk vastgoed in 2040 bij ongewijzigd beleid. Op 1 januari 2016 stond 125.000 m² aan maatschappelijk vastgoed leeg in de Achterhoek.

⁶ Op basis van 600 euro per m² (benchmark gemeentelijk vastgoed 2012, gebiedsontwikkeling.nu juli 2013) bedraagt de boekwaarde van 670.000 m² al ruim 400 miljoen euro. Het Kadaster raamt de totale omvang in Nederland in 2011/2012 op circa 85 miljoen m² met een totale waarde van 157 miljard (Vastgoedmarkt, november 2013). Dit komt neer op een waarde van ruim 1.800,- euro per vierkante meter maatschappelijk vastgoed. De boekwaarde is de waarde waartegen het vastgoed op de balans is opgenomen. De boekwaarde is daarmee niet per definitie gelijk aan de daadwerkelijke waarde (economische waarde), maar een weerspiegeling van de boekhoudkundige waarde. Bron: 100% doorbestemmen.

⁷ Bron: Woningmarktmonitor 2016 Achterhoek

Leegstand kantoren⁸

Het grootste percentage aan leegstand, doet zich regionaal, provinciaal en landelijk gezien voor in de kantorenmarkt. De leegstand van kantoren in Gelderland bedraagt 23% en in Nederland 26%. In een gezonde markt ligt de frictieleegstand op ongeveer 5%. In de gemeente Winterswijk wordt de leegstand in belangrijke mate veroorzaakt door de leegstand van het Belastingkantoor. Dit pand wordt over enige tijd gesloopt. In Doetinchem, Berkelland en Aalten is de leegstand bovengemiddeld.

Leegstand agrarisch vastgoed

Aan industrieel vastgoed stonden op 1 januari 2016 510 panden leeg. Dit betreft zowel boerderijen als (andere) bedrijfspanden. Het totale agrarische vastgoed in Gelderland bedroeg in 2012 ruim 21 miljoen m². Hiervan is 80% bedrijfsgebouw (stallen en schuren). Volgens prognoses van Alterra komt er de komende 15 jaar in Gelderland ruim 6,3 miljoen m² vastgoed beschikbaar door bedrijfsbeëindiging. In de Achterhoek komen tot 2030 540.000 m² woningoppervlak en 1,3 miljoen m² stallen en schuren leeg in het buitengebied.

Leegstand maatschappelijk vastgoed

De leegstand van maatschappelijk vastgoed op 1 januari 2016 bedroeg 240 panden en valt vooralsnog mee, als we die afzetten tegen de provinciale en nationale cijfers. De afgelopen jaren zijn we in staat gebleken om nog nieuwe invullingen te bedenken voor leegkomende panden. Er komen de komende decennia in de Achterhoek echter steeds meer gebouwen met een maatschappelijke functie leeg te staan. Denk aan gebouwen voor zorg, onderwijs, maar ook aan kerken en andere monumentale gebouwen. In de komende tien jaar komen bijvoorbeeld ruim 30 scholen leeg (*Bron: Transitieatlas primair onderwijs*) en tientallen kerkgebouwen.

Leegstand bedrijventerreinen

De meeste bedrijventerreinen kennen in meer of mindere mate leegstand. Daarnaast is in de Achterhoek sprake van een groot overaanbod aan plancapaciteit.

Monitoring

De leegstand gaat de komende jaren verder toenemen. De gemeente Doetinchem heeft in 2014 een eigen inventarisatiesysteem opgezet, dat driemaandelijks wordt geactualiseerd en waarmee goede ervaringen zijn opgedaan. Op landelijk niveau wordt gewerkt aan betere prognoses en aan een leegstandmonitor (CBS). De Achterhoek is – samen met andere krimpregio's – goed aangehaakt bij de ontwikkeling van deze instrumenten en werkt daarbij nauw samen met de ministeries van BZK en I&M. Naar verwachting zijn de beide systemen goed te verenigen.

⁸ Bron: Steengoed benutten, Provincie Gelderland, juni 2015 en Planbureau voor de Leefomgeving, juni 2015

3. Gebiedsgerichte benadering

In bijlage 5 beschrijven we de verschillende soorten vastgoed. In dit hoofdstuk brengen we samenhang aan door te kiezen voor een gebiedsgerichte benadering. Op deze wijze vergroten we het anticiperend, samenwerkend en uitvoerend vermogen van publieke en private partijen en daarmee de aantrekkelijkheid van de regio. Een gebiedsgerichte benadering is bij uitstek geschikt om ook anderen in het proces mee te nemen, dat laten de ervaringen in Doetinchem en Winterswijk zien. Hierdoor wordt de verantwoordelijkheid voor het vraagstuk gedeeld en wordt de betrokkenheid van vastgoedeigenaren en omwonenden vergroot. Dit sluit aan bij een ontwikkeling in de samenleving waarbij niet zozeer sprake is van bottom-up-initiatieven maar van ontwikkelingen 'door het midden'. Daarbij gaat het om nauwe samenwerking tussen overheid, betrokken bewoners en ondernemers.

In een gebiedsgerichte benadering kunnen door de samenwerkingspartners concrete keuzes gemaakt worden met betrekking tot ruimtelijke differentiatie in doelen en ambities. Hiermee kan gestuurd worden op de goede dingen op de juiste plek. Het is van belang dat, gezien de grote hoeveelheid belanghebbenden, kennis en ervaringen met betrekking tot de opgaven op een goede manier met elkaar gedeeld worden en met elkaar leren wat wel en niet werkt. Een aantal gemeenten is al bezig met de aanpak van leegstaand vastgoed en voor de top van de piramide wordt al samengewerkt tussen de gemeenten. Het verdient aanbeveling dit uit te bouwen tot een regionale lerende omgeving en hierin alle betrokkenen mee te nemen. Niet voor alle oplossingen is er waarschijnlijk voldoende handelingsperspectief binnen bereik van de betrokkenen in de gemeenten. Daarom is het nuttig om anderen (kennispartners en marktpartijen binnen of buiten de regio) te betrekken bij het vraagstuk en de oplossingsrichtingen.

In Maastricht is bewust gekozen voor prioritering. De structuurvisie maakt daartoe onderscheid in verschillende gebieden. In het centrum heeft herbestemming prioriteit en zal de overheid maximaal faciliteren en stimuleren. Daar staat tegenover dat er minimale hulp wordt geboden in het buitengebied. Sterker nog, er worden zelfs partijen verleid om naar het centrumgebied te komen en er wordt gestuurd op actieve verdunning en sloop. Daartussen ligt een meer neutraal gebied (woongebieden en bedrijventerreinen) waar herbestemming geen prioriteit heeft, behalve een selectief aantal waardevolle gebouwen. Deze aanpak in de structuurvisie combineren ze met het aangaan van experimenten die lokale creativiteit en ondernemerschap maximaal proberen te benutten, waar grotere investeerderspartijen uiteindelijk aan kunnen haken in wisselende coalities.

Bij de gebiedsgerichte benadering komen we tot de volgende indeling en prioritering:

- **Woningen:** Bij de transformatie van woningen maken we (vooralsnog) geen onderscheid naar ligging. Iedere woning, of die nu gelegen is in een grotere of kleinere kern of in het buitengebied, is in de benadering hetzelfde. We willen sloop en samenvoegen van bestaand particulier bezit stimuleren. Op termijn, als de aantallen te slopen woningen toenemen, kan gekozen worden voor een gebiedsgerichte benadering.
- **Overig vastgoed in de kernen:** Voor het overige vastgoed binnen de kernen hanteren we een hiërarchie, waarbij het accent ligt op de kwaliteit van de kernwinkelgebieden van de hoofdkernen. Dit betekent een gerichte vermindering van detailhandel in aanloopstraten, waarbij zowel transformatie naar andere functies als sloop aan de orde kunnen zijn. Het streven is er op gericht om zoveel als mogelijk is panden met een cultuurhistorische waarde te behouden, mits daaraan een functie kan worden toegekend.

- ***Vastgoed buiten de kernen:*** Het accent ligt op het slopen van (overbodige) stallen en schuren in het buitengebied. Investeren in nieuwe bedrijvigheid van enige omvang willen we met name concentreren op de bedrijventerreinen. We bieden kansen voor het ontwikkelen van broedplaatsen voor nieuwe bedrijvigheid. We stimuleren sloop door bij te dragen in de kosten voor asbestsanering en door het inzetten van revolverend geld om de eigen bijdrage bij het project "Zon op erf" haalbaar te maken.

Lokale verschillen

De aard en omvang van leegstand varieert sterk. Vanwege deze verschillen is het aan de gemeenten om accenten te leggen. De sloop van panden kan verschillende doelen dienen:

- Transformatie/ herstructurering, zodat een gebied beter gaat functioneren. Het gaat dan om sloop van gebouwen met weinig kwaliteit die ongeschikt zijn voor herbestemming.
- Het uit de markt halen van overtollige meters. Het uitnemen van meters en het omvormen van bedrijventerreinen komt de toekomst van gezonde bedrijven(terreinen) ten goede. Het uitnemen van kantoorimeters kan de directe omgeving ten goede komen (meer groen).
- Invullen met woningen. Dit is vaak de enige overgebleven functie voor een gebouw; om die reden is het verstandig om een aantal nog toe te voegen woningen hiervoor te reserveren. Daarnaast vormt sloop van minder kwalitatieve woningen in gebieden waar dat vanuit ruimtelijk en sociaal oogpunt geen problemen oplevert, maakt herbestemming van winkels als woning of nieuwbouw van woningen in en om het centrum weer mogelijk.

4. Uitgangspunten

Om tot een werkbare gezamenlijke aanpak te komen zijn uitgangspunten geformuleerd:

- ✓ *De eigenaar van het vastgoed is primair verantwoordelijk*
 Uitgangspunt is en blijft dat eigenaren primair verantwoordelijk zijn voor hun vastgoed. Daar waar veiligheid, leefbaarheid en economisch vestigingsklimaat in het geding zijn, is er ook sprake van een publieke verantwoordelijkheid, waardoor betrokkenheid van de overheid wordt gelegitimeerd.

De ervaringen met de gebiedsgerichte aanpak van de leegstand in diverse gemeenten laten onder meer zien dat het zetten van een eerste stap door de overheid cruciaal is voor het op gang krijgen van andere partijen. Doordat bijvoorbeeld in Winterswijk het Rijksvastgoedbedrijf het leegstaande belastingkantoor 'om niet' inbracht, ontstond er ruimte om ruildeals te gaan maken en uiteindelijk te komen tot een keuze voor de beste aanpak van de sloop van overtollig vastgoed. Ook in het centrum van Doetinchem zien we, dat – nadat de gemeente het initiatief nam – de vastgoedeigenaren in onder meer de Veentjes in beweging kwamen.

- ✓ *Gemeenten staan als eerste overheid aan de lat*
 De aanpak van leegstand is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van decentrale overheden, vastgoedeigenaren en burgers. De overheid fungeert als aanjager, verbinder, initiator met name vanuit het belang van leefbaarheid. Daarnaast zijn gemeenten verantwoordelijk voor de openbare ruimte en de openbare orde en veiligheid.
- ✓ *Niet alle leegstand is een probleem*
 Leegstand heeft altijd bestaan en zal er altijd zijn. Frictieleegstand is zelfs gewenst om de markt van vraag en aanbod goed te laten functioneren. De groeiende omvang van de leegstand enerzijds en het ontbreken van de vraag anderzijds maken het noodzakelijk om het vraagstuk op een planmatige manier aan te pakken.
- ✓ *Integraal kijken en handelen*
 Leegstand in het ene segment kan niet los worden gezien van andere segmenten. Dit vraagt, net als bij het proces rond de kernfoto's, om samenwerking tussen allerlei disciplines binnen de gemeenten en met partners 'buiten'.
- ✓ *Positieve framing van de stip op de horizon*
 We willen de focus vooral leggen op de kansen, die de leegstand biedt, of het nu gaat om herbestemmen of om sloop. Denk daarbij aan de positieve invloed van waardeontwikkeling, bevorderen leefbaarheid en creëren van nieuwe ruimte.
- ✓ *Aanjaagfunctie voor korte/middellange termijn*
 Aan de ene kant gaat deze notitie in op de aanpak voor de komende paar jaar, aan de andere kant biedt dit stuk een kader voor de verdere ontwikkeling van een aanpak voor de toekomst.
- ✓ *Op langere termijn kanteling naar de markt (eigenaren van vastgoed)*
 De aard en omvang van de leegstand maakt dat deze alleen gezamenlijk kan worden opgepakt. Bij de recente aanpakken zagen we, dat het belangrijk is dat de overheid een eerste stap moet zetten om de rest in beweging te krijgen.
- ✓ *Snel starten met de uitvoering*
 Het draagvlak voor de aanpak van leegstand ontwikkelt zich in een rap tempo en vraagt naast het doorpakken van bestuurders en beslissers om tempo. We zijn lokaal al begonnen met de verkenning en aanpak van de leegstand. Hoe eerder we starten met een regionale, integrale en gebiedsgericht aanpak, des te beperkter is de inhaalslag die we moeten plegen.

5. Aan de slag

Zonder de verantwoordelijkheid voor het vastgoed weg te halen bij de eigenaren, blijkt ook uit ervaringen in andere krimpregio's, dat het faciliteren en aanjagen van het beoogde transformatieproces om inzet vanuit de overheid vraagt. Die inzet moet zorgen voor een vliegwiel van directe en indirecte andere investeringen. We zagen al dat de aard en omvang van de leegstand momenteel nog relatief beperkt is, maar de komende jaren fors zal toenemen. Het initiëren van aanpakken en projecten vergt, zo laten bijvoorbeeld de projecten Stedelijke Herverkaveling Winterswijk, het Centrumplan Doetinchem en Zon Op Erf zien, veel voorbereidingstijd. Het goed documenteren van de opgedane ervaringen vormt een belangrijk element in de komende (leer)periode. Daarbij hoort tevens het in beeld brengen van de effecten van de aanpak: wat heeft het aan inzet geleverd en wat heeft het opgeleverd.

De opgave is zeer divers. De komende jaren gaan we verder aan de slag met:

1. Wonen: sloop van (verouderde) woningen, samenvoegen van woningen en omzetten van winkels naar woningen, voor zover passend bij de afspraken in de Regionale Woonagenda 2015-2025.
2. Herinrichting en herbestemming van (openbare) ruimte na sloop van een leegstaand pand.
3. Herbestemmen (incl. sloop) van leegstaand (maatschappelijk) vastgoed.
4. Revitaliseren van kernen: herontwikkelen van delen in dorpscentra waar veel leegstand is en langs invalswegen, zo mogelijk in combinatie met het transformeren van de bestemming naar een beter passend gebruik. Inclusief het investeren in renovatie en verbetering van de gevels.
5. Innovatieve projecten, die een bijzondere impuls geven aan de ruimtelijke kwaliteit.

Om deze opgave tot een succes te maken is er enerzijds procesgeld nodig en anderzijds 'aanjaaggeld' voor de projecten zelf:

- ✚ Voor procesondersteuning bij de zeven gemeenten is geld nodig. Dit onderdeel kan gefinancierd uit de krimpgebieden, die de regio van het Rijk heeft ontvangen.
- ✚ Er wordt een aanpak voor het transformeren (inclusief slopen) van bestaande woningen ontwikkeld. Hiermee wordt gestart nadat de uitkomsten van het AWLO 2017⁹ bekend zijn. De praktijk in andere krimpregio's leert ons, dat de beste werkwijze is 'al doende te leren'. Naast de inzet van deskundigheid op dit gebied zijn er middelen nodig om daadwerkelijk woningen uit de markt te nemen.
- ✚ Op basis van onder meer het onderzoek van Karres en Brands wordt ingeschat dat de transformatie van leegstaand maatschappelijk vastgoed vraagt om een investeringsbudget van vele miljoenen. De aanpak van het maatschappelijk vastgoed kan niet los worden gezien van andere ontwikkelingen in de kernen en vraagt dus ook om een gebiedsgerichte benadering.
- ✚ Na een evaluatie van de ervaringen in het pilot-projecten Asbestrein en Zon Op Erf en aan de hand van het provinciale Plussenbeleid wordt een aanpak ontwikkeld voor de leegstaande en leegkomende agrarische bebouwing. Een vereveningsregeling door het betalen van een sloopbijdrage per m² toe te voegen meters kan hiervan een onderdeel vormen.¹⁰
- ✚ Hoewel er al flink wat is gebeurd, is voor de revitalisering van bestaande bedrijventerreinen ook in de komende jaren nog inzet vanuit de overheid nodig. Plannen hiertoe worden door de gezamenlijke gemeenten (in de Oost Achterhoek en West Achterhoek), in samenwerking met de vastgoedeigenaren, ontwikkeld.

⁹ AWLO = Achterhoeks Woonwensen- en Leefbaarheidsonderzoek, een gezamenlijke activiteit van de zeven gemeenten, de vier woningcorporaties en de provincie Gelderland, uit te voeren in 2017.

¹⁰ Een ambtelijke werkgroep i.o. gaat zich buigen over groeimogelijkheden en verevening.

- ✦ Belangrijk onderdeel van veel gebiedsgerichte aanpakken vormen de kernwinkelgebieden in de hoofdkernen. Ervaringen tot nu toe leiden tot de conclusie, dat de aanpak alleen succesvol is als die mede gedragen wordt door de (lokale) ondernemers en vastgoedeigenaren. Concrete casussen laten zien dat er (extra) middelen nodig zijn voor het verplaatsen, slopen en/of samenvoegen en voor herinrichting/vergroening van vrijkomende locaties en van de openbare ruimte. Uitgangspunt zou kunnen zijn, dat een bijdrage vanuit de overheid uitsluitend geldt voor door de gemeenteraad afgebakende gebieden. Dat kunnen zowel kernwinkelgebieden als aanloopstraten of andere gebieden waar transformatie wenselijk is.

Financiering

- Op dit moment wordt er geen *extra* geld gevraagd vanuit de gemeenten en/of de provincie. Gemeenten kunnen op basis van door de raad vastgesteld beleid op projectniveau geld inbrengen uit hun reserve c.q. uit extra inkomsten (verevening en/of belastingen en/of bovenwijkse fondsen). Hierbij geldt dat het door de gemeenten zelf gereserveerde/ingebrachte geld volledig binnen de eigen gemeente bestemd wordt.
- Eigenaren dragen op projectniveau met name bij door boekwaarde af te boeken of via verevening.
- Het Rijk heeft een bedrag voor de krimp in de Achterhoek beschikbaar gesteld. Dit geld wordt deels ingezet voor een gerichte procesaanpak en deels voor het uitvoeren van concrete (pilot-)projecten. Via de lobby vinden gesprekken plaats om dit bedrag op te hogen naar tientallen miljoenen per jaar.
- De provincie kan bijdragen uit de Gebiedsopgave, via Steengoed Benutten en eventuele andere (sectorale) middelen.
- Een bijdrage kan een subsidie zijn, maar kan ook revolverend zijn.
- Een financiële bijdrage om leegstaand vastgoed aan te pakken vindt pas plaats als er een aantoonbaar belang is voor (de transformatie van) een groter gebied en/of er sprake is van een gecombineerde opgave, waarbij meerdere doelen worden gediend.
- Een plan moet voldoen aan de criteria van de Uitvoeringsagenda^{2.0} van Achterhoek 2020 (krimpgelateerd, samenwerken in een coalitie, relatie met werken, wonen, bereikbaarheid etc.).

Uitwerking / onderzoek

Op de langere termijn – als de omvang van de opgave toeneemt – kan een gezamenlijke Stimuleringsregeling Transformatie nuttig zijn. De komende jaren wordt dit idee verder uitgewerkt, waarbij het zinvol is om te kijken naar de manier waarop andere krimpregio's omgaan met de financiering van de transformatieopgave. Daarbij kan gedacht worden aan:

- Een gerichte inzet van OZB in gebieden waar door transformatie sprake is van waardevermeerdering van vastgoed (Parkstad Limburg).
- Publiek-private investering met een revolverend fonds voor aankoop, tijdelijke verhuur en uiteindelijk sloop van woningen (Zeeuws-Vlaanderen).
- Subsidieregeling voor niet-gewenste particuliere woningen (Zeeland).
- Stimuleringsregeling Duurzame Particuliere Woningverbetering (SVN).
- Transitiefonds met leningen/garantstellingen, bijdrage bij sloop en statiegeldregeling (Limburg).
- Stichting Waardebehoud Onroerend Goed: verkoop-, onderhouds- en sloophbemiddeling, opkoop en sloop en woningruil (Groningen).

6. Vervolgstappen

De periode tot 2020 willen we vooral benutten om het proces van samenwerken verder op gang te brengen. Daarvoor is een financiële impuls vanuit de overheid noodzakelijk, maar zeker ook de bereidheid om samen aan de slag te gaan. Dat vraagt dus niet alleen om geld, maar ook om tijd vanuit de overheid, burgers en vastgoedeigenaren. De problematiek van leegstand is, zoals we eerder zagen, niet alleen iets van de overheid. De gevolgen raken met name ook ondernemers, organisaties en burgers. We gaan daarom het gesprek met deze partijen aan. Het accent lag in het voorgaande vooral op de fysieke en financiële aspecten van het vraagstuk, maar dat is niet waar het uiteindelijk om gaat. Het gaat niet om de leegstand, het gaat om de leefbaarheid van de regio. We gaan daarbij mensen meenemen in het proces, dat mede door de Stuurgroep Achterhoek 2020 ondersteund wordt.

Gemeenten nemen een cruciale positie in als het gaat om het creëren van oplossingen voor de gevolgen van de demografische ontwikkelingen. Dan lijkt het voor de hand te liggen dat de bestuurskracht op lokaal niveau de belangrijkste succesfactor is, maar dat is niet zo. Oplossingen moeten dus vooral worden gevonden in de samenwerking en op regionaal niveau. Dit vraagt van gemeenten loslaten en ruimte geven. In het ene geval betekent dit de samenleving in positie brengen om voor hun eigen leefwereld de goede dingen te doen en in het andere geval om regionale keuzes te laten prevaleren boven de eigen lokale wensen.

Met het perspectief uit deze notitie weten vastgoedeigenaren, ondernemers, organisaties en burgers waar ze aan toe zijn en kunnen ze succesvolle initiatieven ontplooiën. De aanpak van leegstand vormt een belangrijk element voor de korte en langere termijn en zal dus ook een majeur onderwerp zijn bij de college-onderhandelingen na de raadsverkiezingen van maart 2018 (en bij voorkeur dus al in de verkiezingsprogramma's). Tevens levert de notitie een bijdrage aan de lobby richting hogere overheden.

Stappenplan

2017

➤ Introductie website Achterhoeks vastgoed in de etalage	- april 2017
➤ Introductie instrumentenkoffer	- april 2017
➤ Inventarisatie lopende projecten en knelpunten	- mei 2017
➤ Plan van aanpak procesondersteuning gemeenten	- juni 2017
➤ Procesondersteuning gemeenten	- 2 ^e helft 2017 en 2018
➤ Voorstel monitoring	- september 2017
➤ Voorstel afwegingskader / beslisboom	- september 2017
➤ Regionale bijeenkomst leegstand: gebiedsgerichte aanpak en afw.kader	- oktober 2017

2018/2019

- Verder betrekken van vastgoedeigenaren, marktpartijen en bewoners (communicatie-aanpak)
- Uitwerken toekomstig financieringsmodel
- Ontwikkelen van aanvullende ondersteunende instrumenten
- Uitwerken van een aanpak voor het transformeren van woningen

2020

- Evalueren van proces en inhoud en conclusies daaruit aanleggen tegen de meest recente inzichten in de demografische ontwikkelingen in het algemeen en die rond leegstand in het bijzonder. Op basis daarvan formuleren we desgewenst een vervolgaanpak.

BIJLAGEN

Bijlage 1

Selectiecriteria

In het rapport is aangegeven, dat er keuzes gemaakt moeten worden. Indachtig de piramide kunnen we niet alle vrijkomende panden een nieuwe toekomst geven. Dit vraagt om een afwegingskader met criteria. De selectiecriteria uit het project "Achterhoeks vastgoed in de etalage" dienen daarbij als vertrekpunt. Deze criteria zijn een combinatie van de 'Doetinchemse methode' (beslisboom), de criteria van Rudy Stroink uit het artikel 'De gevolgen van de verkoop van een grote portefeuille overheidsgebouwen en de argumenten voor een andere aanpak' en eigen interpretatie. De intervisiegroep werkt dit verder uit.

De vier hoofdwaarden Locatiewaarde, Gebouwwaarde, Gebruikswaarde en Eigendomswaarde moeten worden ingevuld met een A,B,C classificatie. Locatiewaarde en Gebouwwaarde bestaan nog uit subwaarden die eerst ingevuld moeten worden en samen de Hoofdwaarde bepalen.

De selectiemethode heeft gediend als een discussiemiddel om tot een 'ranking' te komen. De gebouwen met de meeste A's en B's zijn naar boven gekomen, maar soms waren er ook andere redenen om een gebouw voor te dragen (bijvoorbeeld juist lastige gevallen). De geselecteerde gebouwen van het gehele aanbod van leegstaande gebouwen hebben iets bijzonders, bijvoorbeeld een zeer beeldbepalend pand of een bijzondere locatie. Vervolgens zijn deze panden stuk voor stuk geanalyseerd. Wat opvalt in de selectie is de grote mate van diversiteit. Er is bij geen enkele van de onderzochte criteria een grote groep. Bij het onderscheid in functies bijvoorbeeld is een mooie verdeling. Scholen zijn wel oververtegenwoordigd, maar in de andere categorieën is het ook druk. Een lijst maken van de verschillende grootte van panden levert ook een gelijkmatige verdeling op, evenals een onderverdeling in eigenaren, monumentale status of locatie. Een aantal typologieën komt in meerdere kernen voor en zou exemplarisch kunnen zijn voor de regio. Er zijn al aardig wat leegstaande kerken, maar de verwachting is dat die lijst nog veel langer gaat worden. Ook heeft bijna elk dorp wel een of meerdere niet gebruikte schoolgebouwen.

Een aantal factoren bepaalt of herbestemming kansrijk of kansarm is. Dat heeft te maken met grootte van het pand, eigendom, ligging en monumentale status. Gekeken naar bruto vloeroppervlak, is de lijst met panden onder de 500m² het langst. Doorgaans geldt hoe groter een pand, hoe moeilijker het herbestemmen is, omdat grote functies zich niet in hoge mate aandoen en een verzameling kleine functies moeilijker te organiseren is. Voor een klein pand is makkelijker één specifieke gebruiker te vinden.

Slechts een kwart van de geselecteerde panden is in bezit van de gemeente. Het is lastig om invloed uit te oefenen op de panden die niet in bezit zijn van de gemeente, waarbij het succes van herbestemming afhangt van de wil van de eigenaar om iets te doen aan bijvoorbeeld de vraagprijs of een andere invulling dan bedacht. Maar liefst driekwart van de panden heeft een monumentale status. Karakteristieke, historische panden hebben enerzijds een aantrekkingskracht op mensen, maar anderzijds maakt het herbestemmen in een aantal gevallen lastiger, door scherpere regelgeving. In samenwerking met cultuurhistorici van gemeentes en/of Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed moet worden gekeken of regels echt belemmerend en/of kostenverhogend werken of dat er creatieve interpretaties van de regels mogelijk zijn. Veruit de meeste geselecteerde gebouwen liggen in de grotere kernen in of nabij het centrum. Maar het probleem van leegstand is niet enkel voorbehouden aan de kernen, ook meer landelijk is leegstand te vinden, waar de kans op herbestemming nog moeilijker is.

Bijlage 2

Wat doen gemeenten al aan projecten?

Aalten

Als vervolg op het project Kernenfoto's wordt ingezet op het creëren van compacte aantrekkelijke centra. Het doel van de transformatieopgave is met name de reductie van winkelvloeroppervlak gelegen buiten de huidige kernwinkelgebieden. De focus ligt in eerste instantie op leegstaande panden met een detailhandelsbestemming, overige zakelijke dienstverlening wordt hierin ook meegenomen. Er vinden gesprekken plaats met vastgoedeigenaren en de gemeente faciliteert de mogelijkheid om een haalbaarheidsonderzoek (bouwkundige en financiële doorrekening van transformatiescenario's vastgoed) uit te laten voeren. Er is een budget van 2x € 500.000,= gereserveerd voor projecten en maatregelen in het kader van structuurversterking Kernen. Op basis van de uitkomsten van het transformatieonderzoek in twee gebieden wordt bekeken waar de behoefte ligt voor aanvullende regelingen (en financiële bijdragen).

Berkelland

Leegstand staat breed op de agenda in Berkelland. Het is als speerpunt opgenomen in de "Ontwikkelagenda voor de ruimtelijke leefomgeving" van Berkelland. Per (hoofd)kern wordt leegstand hierin in samenhang met andere factoren (zoals leefbaarheid) bekeken en daarnaast wordt een structuurvisie opgesteld per kern om voorzienbaarheid te creëren. Daarnaast om aan te geven waar we nog woningbouw willen en waar transformatieruimte naar de functie wonen mogelijk is ter versterking van het centrum. De Ontwikkelagenda is een dynamisch document dat zal worden aangevuld met dorpsagenda's voor de kleine kernen en het buitengebied. De gemeenteraad heeft een bestemmingsreserve gevormd van 7 mln die breed ingezet kan worden voor leefbare en vitale dorpen. In Beltrum loopt een pilot voor wonen. In het kader van de behoefte en transformatie van deze kleine kern wordt een passende strategie en vastgoedportefeuille ontwikkeld. Oplossingen worden gemeentebreed soms gevonden via woningtransformatie of -herstructurering of revitaliseren van winkels en woningen. Verder is verkoop van leegstaande gemeentelijke gebouwen een lopend project.

Ten aanzien van het buitengebied is ingezet op een bewustwordingsproces, samen met inwoners en gebruikers. De opgaven zijn groot en we hebben daarom een Taskforce ingesteld die in 2017 een advies gaat geven over de te volgen oplossingsrichtingen. Sloop en herbestemmingsmogelijkheden worden daarin meegenomen. Als onderdeel van het bestemmingsplan Buitengebied is een bovenplanse sloop-bonusregeling opgenomen waardoor particulieren extra kunnen bouwen met als tegenprestatie de sloop van schuren elders. Daarnaast wordt gewerkt aan het opstellen van een structuurvisie met ontsteningsbeleid in combinatie met een sloopfonds. Ook draait in Berkelland nog een pilot van de Asbesttrein waarbij seriematig asbest kan worden verwijderd van daken in het buitengebied. Het ontzorgen in combinatie met quantumkorting lijkt eigenaren toch te bewegen om nu over te gaan tot sloop van hun asbestdaken. Tot slot worden 3 bedrijven doorgerekend op de mogelijkheden met duurzame energie op het vrijgekomen erf, via het project ZonopErf.

Bronckhorst

In het landelijk gebied wordt via verevening sloop en herbestemming/functieverandering toegelaten. Via masterplannen voor de kernen wordt toegewerkt naar compactere en vitale centra. Bij de bedrijventerreinen wordt in de West-Achterhoek samengewerkt, gericht op nuttig hergebruik en het voorkomen van leegstand resp. overaanbod. Voor vrijkomende woningbouwlocaties wordt gekeken naar een nieuwe functie. Zo is op de Kwekerij in Hengelo een solarpark gerealiseerd. Via een excessenregeling welstand worden eigenaren van ontsierende en verwaarloosde panden aangeschreven. In extreme gevallen kan dit leiden tot sloop. Met dorpsraden en inwoners wordt bij vrijkomende gemeentelijke en maatschappelijke gebouwen bekeken of er behoefte is aan extra sociaal-maatschappelijk gewenste functies. Waar die oplossing gezamenlijk niet wordt gevonden zal het gebouw worden gesloopt. Tenslotte loopt er een pilot voor sloop (inzet gemeentelijke bijdrage tot max. € 100.000,--). Daarnaast wordt gekeken naar de optie om een planologische bonusregeling te introduceren (extra uitbreidingsmogelijkheden, indien daar sloop tegenover staat). De gemeente heeft voor ontwikkelingen in zowel stedelijk als het landelijk gebied een fonds Bovenwijks ingesteld. Sloop van vrijgekomen bebouwing, teneinde verpaupering te voorkomen, is een van de doelen in dat kader. Binnen dit Fonds Bovenwijks is voor de 'Integrale aanpak van leegstand' ca. 2 miljoen beschikbaar.

Doetinchem

Sinds begin 2014 wordt in het team leegstand flink ingezet op de aanpak leegstand. Er is een lijst van leegstaande panden opgesteld en er hebben inventarisaties in aantallen en op inhoud plaatsgevonden. Verder zijn er diverse instrumenten uitgewerkt, waaronder een afwegingkader/beslisboom en een makelpunt. Ook is een leegstandsverordening uitgewerkt. Diverse onderzoeken zijn uitgevoerd en gebiedsgerichte projecten sorteren een integrale aanpak en leveren maatwerkoplossingen. De factor participatie is hierbij van groot belang. Er wordt ingezet op een experimentele, vernieuwende methodiek. Zo is meegedaan aan de provinciale pilot stedelijke herverkaveling en wordt samengewerkt met het ministerie van I&M. In eerste instantie is er beperkt gebruik gemaakt van resterend budget voor de structuurvisie. Er is een budget voor het aanvalsplan binnenstad. Daarnaast zijn de uren van het team leegstand ook te vertalen in geld.¹¹ Tenslotte wordt in 2017 bij de voorjaarsnota bekeken of er middelen voor toekomstige ruimtelijke opgaven gereserveerd moeten worden.

Oost Gelre

In het kader van zorgvuldig ruimtelijk beleid wordt bij knelpunten (zowel stedenbouwkundig als leefbaarheid) maatwerk toegepast. Hierbij speelt een rol dat centrum belangrijker is dan de omliggende gebieden (steen in de vijver). Leegstand in het buitengebied wordt aangepakt door sloopbeleid bij bestaande bedrijfsgebouwen en mogelijk terugbouwen van woning(en) in relatie tot de hoeveelheid te slopen m². Er is niet specifiek geld gereserveerd voor de aanpak van leegstand. Wel heeft de gemeenteraad een budget van € 200.000,= beschikbaar gesteld voor (nader uit te werken) sloopmaatregelen.

Oude IJsselstreek

Er is geen specifieke beleidsnotitie leegstand. De gemeente spreekt bij voorkeur over toekomstige ruimtelijke opgaven. Er is en wordt nog steeds gewerkt aan centrumplannen en er is een 'rotte kiezen' inventarisatie gemaakt waar ook acties uit gekomen zijn. In de begroting 2017 is € 100.000,= opgenomen voor de sloop van een aantal leegstaande gebouwen. Daarnaast wordt in 2017 bij de

¹¹ Geldt overigens ook voor de andere gemeenten, want overal wordt ambtelijke capaciteit ingezet voor de aanpak van leegstand.

voorjaarsnota bekeken of er middelen voor toekomstige ruimtelijke opgaven gereserveerd moeten worden. Verder wordt geïnvesteerd in de revitalisering van bedrijventerreinen, waarbij ook een gevel-subsidieregeling is gestart. Binnen de woningbouwplanning zijn 50 woningen gereserveerd voor onder meer de transformatie van leegstand in de centra van de hoofdkernen.

Winterswijk

De gemeente heeft nog geen specifiek beleid m.b.t. de aanpak van leegstand, maar leegstand is wel een integraal onderdeel van de Structuurvisie voor de kern (2011), de Ruilkrant Stedelijke Hervekaveling (2016) en het Detailhandelsbeleid. Streven is vraag en aanbod van gebouwen op elkaar af te stemmen. In het buitengebied is een sloopregeling van kracht en faciliteert de gemeente functieverandering van oude schuren. In 2015 en 2016 zijn zeven toekomstige ruildeals /projecten tot stand gekomen in de kern. Bij sloop van gebouwen zijn ad hoc middelen beschikbaar gesteld. In 2017 volgt er een overall programmaplan. Financiële middelen waren er via de rotte plekken-aanpak (€180.000,=; grotendeels besteed). In de begroting 2017 staat €500.000,= bestemmingsreserve voor Stedelijke Hervekaveling en €500.000 voor woningfonds: "smeermiddel" voor sloop van slechte woningen (kwaliteitsimpuls onderkant woningmarkt).

Bijlage 3

Wat doen gemeenten al aan financiering?

1. Stimuleringsregelingen

Een overzicht van bestaande stimuleringsregelingen die in het verleden zijn - of nog steeds worden - ingezet door Achterhoekse gemeenten.

Type	Focus	Gemeente
Excessenregeling <i>Bedoeld om eigenaren van vervallen panden aan te sporen de situatie te verbeteren. Na aanschrijving krijgen eigenaren zes weken de tijd om aan te geven wat ze gaan veranderen. Als ze dit niet doen, gaat de gemeente handhavend optreden.</i>	Bronckhorst: diverse panden zowel binnen als buiten de kernen Doetinchem: vooral bedoeld voor klein aantal panden	Bronckhorst, Doetinchem
Gevelsubsidie <i>In Oost Gelre was dit onderdeel van de subsidieregeling Stad Groenlo. Voor gevelaanpassing was een bedrag beschikbaar van maximaal € 100.000,-.</i>	Winkels/ horecapanden Bedrijven	Oost Gelre, Doetinchem Oude IJsselstreek
+1 m ² bijbouwen is elders -2 m ² slopen <i>Indien een niet-agrarisch bedrijf dat niet gevestigd is op een bedrijventerrein wil uitbreiden in het buitengebied, dient deze ervoor te zorgen dat er elders leegstaand vastgoed wordt gesloopt.</i>	Niet-agrarische bedrijven die niet gevestigd zijn op bedrijventerreinen	Bronckhorst, Winterswijk, Oude IJsselstreek
Sloopsubsidie (pilot) → uit Fonds Bovenwijks <i>Dit is een eenmalige bijdrage om sloop van opstallen in het buitengebied te stimuleren. De subsidie is bedoeld om praktijkervaring op te doen met wat er bij komt kijken om opstallen te slopen (onder andere op juridisch, fiscaal, RO en financieel gebied). De bijdrage per vierkante meter gesloopte opstal in het buitengebied is € 10,- met een maximum van € 7.500,- per adres. Het subsidieplafond is € 100.000,-.</i>	Agrarisch vastgoed	Bronckhorst
Aankoop leegstaande panden voor sloop op termijn	Vastgoed in de kern	Winterswijk (onderdeel stedelijke herverkaveling)
Verplaatsingsubsidie <i>In Oost Gelre was dit onderdeel van de subsidieregeling Stad Groenlo. Voor de verplaatsingsubsidie was een bedrag beschikbaar van maximaal € 100.000,-. Vooral bedoeld als stimulans voor vestiging winkels binnen het kernwinkelgebied. Regeling voor bedrijfsverplaatsingen</i>	Winkels/ horecapanden Bedrijven	Oost Gelre Oude IJsselstreek
Financieringsmogelijkheden voor vastgoed-eigenaren om een haalbaarheidsonderzoek uit te voeren <i>Onderdeel van het project compacte aantrekke-lijke centra en specifiek de transformatieopgave van leegstaande panden met focus op panden met een detailhandelsbestemming buiten KWG. Met het haalbaarheidsonderzoek kunnen eigenaren een bouwkundige en financiële doorrekening laten doen van transformatiescenario's.</i>	Centra	Aalten
Leegstandsverordening <i>Er is een afgebakend gebied gekozen binnen de centrumomgeving van Doetinchem om deze verordening te introduceren. Besluitvorming voorjaar 2017.</i>	Centrum	Doetinchem

Rotte kiezenbeleid <i>Oude IJsselstreek heeft in het kader van de centrumplannen een inventarisatie van 'rotte kiezen' gemaakt, waar ook acties uit voortvloeien.</i>	Centra	Oude IJsselstreek
Starterslening <i>Mogelijk maken voor starters om een (bestaande) woning te kunnen verwerven.</i>	Woningen	Aalten, Berkelland, Oude IJsselstreek, Bronckhorst, Doetinchem, Oost Gelre
Blijverslening <i>Stimuleren van aanpakken en event. samenvoegen</i>	Woningen	Aalten, Berkelland, Oost Gelre, Bronckhorst

2. Projecten/processen die sloop stimuleren

Leegstaand vastgoed staat vaak niet op zichzelf, maar is onderdeel van een grotere opgave. Daarom kunnen projecten of processen met een ander doel (of meerdere doelen), tegelijkertijd wel het slopen van leegstaand vastgoed stimuleren. Vaak zijn hierbij verschillende partijen betrokken, die ook allemaal een (al dan niet financiële) bijdrage leveren. De gemeente heeft hierbij vaak een aanjaagfunctie. Hieronder worden enkele projecten genoemd.

Project	Focus	Gemeente
Stedelijke herverkaveling <i>Met behulp van 'ruildeals' kan waardevol vastgoed opnieuw ingevuld worden en ander vastgoed worden gesloopt.</i>	Kantoren, winkels, maatschappelijk vastgoed	Winterswijk, Doetinchem
Zon op Erf <i>Doel is te komen tot een verdienmodel door de combinatie sloop/asbestsanering en vrijkomende erven te gebruiken voor zonnepanelen.</i>	Agrarisch vastgoed	Pilots in diverse gemeenten
Aanpak/transformatie centra <i>Voor verschillende kernen zijn plannen gemaakt/ in ontwikkeling, welke deels met provinciale middelen kunnen worden uitgevoerd.</i>	Centra	Diverse gemeenten

3. Financiële reserves

Welke financiële middelen hebben gemeenten daarnaast al gereserveerd?

Type	Focus	Gemeente
Herstructureringsreserve <i>Gericht op financiering van gemeentelijke opgaven dan wel cofinanciering van investeringen gericht op leefbaarheid. De maximale omvang is € 7 miljoen.</i>	Met name gericht op investeringen in de kernen.	Berkelland
Reserve voor sloop van leegstaand gemeentelijk vastgoed (2017) <i>In de begroting is specifiek hiervoor € 100.000,- opgenomen. Plan van aanpak volgt bij voorjaarsnota.</i>		Oude IJsselstreek
Structuurfondsgelden en middelen voor gebiedsopgaven (Aalten en Dinxperlo)	Gericht op structuurversterking van kernen	Aalten
Fonds Bovenwijks <i>Er is voor de integrale aanpak leegstand ca. € 2 miljoen beschikbaar gesteld.</i>	Sloop vrijgekomen bebouwing om verpaupering te voorkomen	Bronckhorst
Aanvalsplan binnenstad <i>Dit gaat meer om leegstand alleen, maar de bijbehorende middelen worden ingezet onder voorwaarde dat centrumomgeving en kern profiteren.</i>	Centrum	Doetinchem
*Budget 'rotte plekken' * Bestemmingsreserve Stedelijke Herverkaveling (€ 500.000,-) *Woningfonds (€ 500.000,- in 2017) voor kwaliteitsimpuls door sloop van slechte woningen.		Winterswijk
Afschrijven boekwaardes gemeentelijk vastgoed		Diverse gemeenten

Bijlage 4.

Intergemeentelijke samenwerking in twee werkgroepen

Indachtig de piramide (blz. 7) wordt er op regionaal niveau aan twee kanten gewerkt aan een aanpak:

De bovenkant van de piramide: Intervisiegroep Leegstand

De Intervisiegroep Leegstand (voornamelijk bestaande uit ambtenaren R.O.) werkt aan het project "Achterhoeks vastgoed in de etalage", dat de aandacht richt op kansrijke leegstaande panden met het doel deze te herbestemmen. Het project heeft tot doel in beeld te brengen waar leegstaande panden in de Achterhoek liggen die een goede nieuwe invulling verdienen en eenmaal herbestemd bij uitstek een promotionele functie kunnen hebben. In het project hebben we gezien dat we hierbij het topje van de piramide in beeld hebben. De komende jaren krijgen we in toenemende mate te maken met de onderkant van de piramide: panden, waarvoor geen programma meer voorhanden is en die dus gesloopt dienen te worden. De strategie is om vast te stellen waar we in elk geval de leegstand niet willen hebben, om vervolgens over te gaan tot herbestemming en daarmee verplaatsing/clustering van de leegstand.

De Intervisiegroep Leegstand gaat de resultaten van het project op een website plaatsen. Maar een website alleen levert te weinig reuring op. Daarom wordt tevens een Achterhoek Lab in het leven geroepen. Door activiteiten rondom een pand te organiseren zal het bekendheid krijgen maar voornamelijk kunnen tijdens georganiseerde evenementen ideeën ontstaan die anders nooit bedacht zouden zijn. Het gaat bij de leegstaande panden veel meer om het lokale netwerk dat aan het pand verbonden kan worden. Succesvolle projecten laten zien, dan mensen (met hun creativiteit en inzet) het verschil maken. De rol van de gemeenten is om ruimte te geven voor experiment. Er wordt een platform ontwikkeld waarin deze experimenten worden aangegaan met burgers, initiatiefnemers, makers en investeerders. Dit platform heet "AchterhoekLab" en zal in verschillende gemeentes en kernen concrete projecten opzetten, begeleiden en voorzien van expertise. Door een breed publiek naar de panden te trekken, zullen ook eerder lokale en regionale investeerders gevonden worden. Met dit soort panden moet je het ook hebben van mensen die het pand toevallig bezoeken en al rondkijkend enthousiast worden of worden gekoppeld aan andere geïnteresseerden. Daarnaast moet je experts zien te koppelen aan groepen initiatiefnemers en bevlogen personen die specifieke expertise missen. Want het herbestemmen kan soms een lastige zaak zijn waarbij kennis van vergunningen, subsidie-mogelijkheden, bouwtechnische eisen etc. om de hoek komt kijken. Binnen het project kijken we niet alleen aan de panden, die centraal staan bij een activiteit, maar verbinden we die met het brede leegstandsverhaal.

Het project heeft een vijftiental instrumenten opgeleverd, die verder beschreven en gedocumenteerd worden. Toekomstige projecten en activiteiten leveren naar verwachting nieuwe instrumenten op en/of leiden tot verrijking van de bestaande instrumenten. Ook dit wordt ondergebracht bij de intervisiegroep leegstand. Tweemaal per jaar wordt tijdens een bijeenkomst met de ROV-bestuurders de ontwikkeling van de instrumenten afgestemd.

In het eindrapport van de eerste fase van het project wordt geconstateerd dat we van een groeiemarkt naar een vervangingsmarkt bewegen. Dit vraagt om een andere manier van planologie en om andere sturingsmechanismen. De herbestemming van een functioneel pand zal altijd een ander gebouw leeg achterlaten. Het besef van deze communicerende vaten levert een mogelijkheid op om verschuivingen in de regio teweeg te brengen. Het gaat er uiteindelijk om, om via een stap voor stap proces de juiste gebruikers op de juiste plek in het juiste gebouw te krijgen. Als de vervangingsmarkt strategisch ingezet wordt, is het mogelijk om de hele structuur van een dorp of stad op den duur te verbeteren. Meer groen waar het nodig is, en verdichting en mening van functies waar meer levendigheid gewenst is. Er moeten dus nieuwe wegen ingeslagen worden, waarbij men op zoek moet naar nieuwe kennis. Daartoe worden masterclasses georganiseerd, waarbij men deskundigheid van elders gaan inschakelen. Doel is om kennis te delen en te vergroten en nieuwe aanpakken te ontwikkelen.

De onderkant van de piramide: Werkgroep programmering en financiering van sloop

Lang niet al het leegkomende vastgoed kan worden herbestemd. In toenemende mate zal sloop de enige optie zijn. Door panden te slopen ontstaan nieuwe kansen; in veel gevallen zal sloop een positieve invloed hebben op de waarde van de omliggende panden. Sloop geeft daarnaast letterlijk nieuwe ruimte, die binnen de kernen benut kan worden om te vergroenen of om parkeren nabij het centrum mogelijk te maken. Bij de (afweging tot) sloop is het dus van belang om gebieds- en omgevingsgericht te kijken naar wat de sloop oplevert aan maatschappelijke en/of financiële waarde. De aanpak en oplossingsrichtingen verschillen daarmee dus ook sterk; het gaat om maatwerk. En het gaat om samenwerking van alle stakeholders, inclusief een zoektocht naar niet-reguliere stakeholders. Een breed gedragen aanpak van en prioriteitstelling in de aanpak van leegstand is essentieel voor het maken van onderbouwde keuzes waar wel en waar geen herstemming plaatsvindt.

Bijlage 5

Beschrijving leegstand in soorten vastgoed

In deze bijlage geven we een beschrijving van de verschillende types vastgoed en van de manier waarop we daar de transformatie kunnen toepassen.

Woningen

De processen van vergrijzing, ontgroening en gezinsverdunding leiden al op korte termijn tot grote veranderingen in de woningbehoeften. De kwalitatieve vraag verandert. Senioren blijven langer zelfstandig wonen en verhuizen niet of nauwelijks meer naar een zorginstelling. Dit doet de doorstroming staken. Hierdoor kunnen jongeren moeilijker een geschikte woning vinden, temeer omdat de laatste jaren (te) veel duurdere woningen in de koopsector zijn toegevoegd. De opgave zit in het creëren van een geschikt aanbod en aantrekkelijk houden van de dorpen, wijken en kernen. De institutionele kenmerken van de woningmarkt zorgen echter voor weinig flexibiliteit en dat breekt op. Het gevolg is dat, naast een (toekomstig) overaanbod, er een mismatch ontstaat. Er is wel vraag naar woningen, maar anders dan wat aangeboden wordt op de markt. Dit zet het systeem op slot. Enerzijds kan het krimp versterken doordat mensen geen perspectieven hebben op de regionale woningmarkt. Anderzijds raken eigenaren gevangen in hun woonsituatie. Ze kunnen niet verhuizen omdat ze hun woning moeilijk kwijt raken en er weinig geschikte opties zijn. Oplossingen moeten vooral gezocht worden in het transformeren van de bestaande voorraad.

Er zijn tot nu toe vooral woningen gesloopt door de Achterhoekse woningcorporaties. Prognoses laten zien, dat er de komende decennia (na 2025) een kwantitatief overschot aan particuliere woningen gaat ontstaan. Daarnaast neemt de nieuwbouw af; we willen minder toevoegen om de leegstand te beperken. De regio gaat mede door het minder toevoegen van nieuwbouwkwaliteit 'interen' op de waarde van het vastgoed. Binnen de bestaande woningvoorraad is enerzijds sprake van waardevermindering (door veroudering) en anderzijds van waardetoevoeging (door investeringen). Per saldo streven we zowel op regionaal als op lokaal niveau op waardebehoud.

Particuliere eigenaren zijn aan zet bij het opknappen van hun woningen. Dit is vanwege persoonlijke omstandigheden niet altijd mogelijk. Overheidsbemoeienis is dan soms wenselijk. Daarnaast kan het bij leegstand in bepaalde buurten aantrekkelijk zijn om blokjes op te kopen en te slopen. Aan de andere kant zal er voor bepaalde woonmilieus een nieuwe vraag ontstaan, dus op een aantal plekken zal ook kwaliteit toegevoegd moeten worden aan de woningvoorraad. Om de kwaliteit van woningen en woonomgeving op peil te houden is geld nodig.

Om te weten waar het noodzakelijk is om als overheid in te grijpen, is inzicht nodig en dient een programma voor de transformatie van de bestaande woningvoorraad ontwikkeld te worden. Daaruit kunnen we leren welke woningen gesloopt moeten worden. Een sloopprogramma en een investeringsprogramma moeten dus naadloos op elkaar aansluiten. Beide programma's samen moeten leiden tot de (gewenste) juiste woning op de juiste plaats.

Om enerzijds overschotten (= leegstand) te voorkomen en anderzijds te zorgen voor waardebehoud is een jaarlijks sloopprogramma van tenminste 1% van de slechtste bestaande particuliere woningvoorraad noodzakelijk. Dit zou neerkomen op een jaarlijkse sloop van 800 tot 1.000 woningen; dit aantal zal in de komende jaren beslist niet gehaald worden. Door de vraag naar nieuwe woningen te monitoren kan nagegaan worden hoeveel en welk soort woningen via nieuwbouw nog toegevoegd moet

worden. Het gaat uiteindelijk enerzijds om het verminderen van woningen, maar anderzijds zeker ook het vervangen van woningen met een slechte kwaliteit door woningen met een goede kwaliteit. Er zal namelijk altijd nieuwbouw nodig zijn om te kunnen voldoen aan de vraag van woningzoekenden.

Het vraagstuk van leegstand in het particulier woningbezit wordt veel groter dan dat van de sociale huur. Particuliere woningeigenaren slopen hun eigen woning niet, want dat is hun bezit. De vraag naar woningen neemt af, de woning is onverkoopbaar voor de prijs die zijzelf in gedachten hebben. Corporaties kunnen minnen tegen plussen wegpoetsen. Een particulier kan dat niet. Je kunt het vraagstuk van de leegstand in het particulier woningbezit alleen maar oplossen door het te verbinden met een entiteit, bijvoorbeeld een coöperatie en/of door woningcorporaties te betrekken bij de aanpak. Bij een coöperatieve vorm brengt een eigenaar de waarde van de te slopen woning in, verwerft een nieuwe woning, die hij later weer een keer verkoopt. Na verkoop lost hij dat verschil af. Je moet wel een voorziening treffen voor waardedaling, maar dat is te overzien.

Het streven is er op gericht dat de feitelijke sloop van woningen (nagenoeg) budgettair neutraal kan plaatsvinden door het scheiden en vermarkten van de diverse materialen. Knelpunten vormen enerzijds het veelal aanwezige asbest en anderzijds de (boek)waarde van de woningen. Het afboeken van waarde is met name de verantwoordelijkheid van de eigenaar. De overheid kan bijdragen in primair de saneringskosten van asbest en secundair middels een (tijdelijke) 'sloop prikkel', teneinde het sloopproces in de particuliere voorraad op gang te brengen.

Maatschappelijk vastgoed

Onder maatschappelijk vastgoed wordt verstaan: de huisvesting van alle dienstverlening die, geheel of gedeeltelijk, publiek wordt gefinancierd. Dit betreft meestal gebouwen met functies als onderwijs, kinderopvang, sport, cultuur, zorg en welzijn, overig maatschappelijke dienstverlening (brandweer, politie, gemeentehuizen etc) en rijksvastgoed (kantoren, gevangenissen etc).

De Achterhoek is een regio met een relatief grote voorraad aan maatschappelijk vastgoed met tegelijkertijd een teruglopende vraag. Door demografische veranderingen maar ook door politieke keuzes in onder andere zorg, onderwijs en organisatie van de overheidstaken ontstaat er structurele leegstand in maatschappelijk vastgoed. In de Achterhoek bevindt zich een groot aantal basisscholen, bibliotheken, zwembaden en dorpshuizen die in snel tempo leeg komen te staan; een probleem voor burgers, gemeenten en eigenaren.

In de pilot "100% doorbestemmen" werd berekend, dat er in de Achterhoek ca 1.600.000 m² aan maatschappelijk vastgoed staat (2.340 gebouwen) en dat de verwachting is dat hiervan 40% leeg komt binnen 25 jaar (670.000 m² / 936 gebouwen). Dit komt neer op ongeveer 25.000 m² per jaar. Het grote probleem wordt dus pas met de tijd zichtbaar. De gebouwen zijn divers in grootte, functie, bouwjaar, ligging, boekwaarde, eigendomssituatie en kwaliteit. De voorraad bestaat uit een aanzienlijk deel gebouwen met cultuurhistorische waarde of maatschappelijke waarde. Een kwart van de gebouwen heeft de status van rijks- of gemeentelijk monument. Het aandeel rijksvastgoed wat leeg komt, valt relatief mee en behelst ca. 50.000 m². Echter op lokaal niveau kan een pand grote invloed hebben wanneer het leeg komt te staan (bv. het belastingkantoor in Winterswijk). Daarnaast zijn er grote demografische verschillen binnen de regio. Zo zal de verwachte leegstand van maatschappelijk vastgoed in gemeente Bronckhorst misschien liggen op 6.000 m² per jaar, terwijl dit in Doetinchem slechts 1.000 m² per jaar is. De leegstand in maatschappelijk vastgoed moet met name in samenhang worden gezien met de verwachte leegstand van boerderijen, en in mindere mate winkels, kantoren en woningen. De totale leegstand van al het vastgoed is meer dan 2.000.000 m² tot 2040, zo werd

becijferd in het rapport "100% doorbestemmen". De transformatie in maatschappelijk vastgoed dat eigendom is van de gemeenten is het eenvoudigst op te pakken en te financieren. Hiermee kan een helder signaal wordt afgegeven aan eigenaren van ander vastgoed.

Erfgoed

Ook is er aandacht voor leegstand van cultuurhistorisch vastgoed met een sterk publiek belang, die niet per se in publiek bezit zijn, zoals rijksmonumenten, gemeentelijke monumenten en kerken. Die zijn via het bestemmingsplan beschermd tegen sloop, om zodoende erfgoed en ruimtelijke kwaliteit in het landelijk gebied te behouden. Het gaat om erfgoed in de kernen maar nadrukkelijk ook in het landelijk gebied. Het begeleiden van krimp en de zorg voor cultureel erfgoed hebben veel met elkaar van doen. Beide hebben te maken met leefbaarheid en ruimtelijke kwaliteit. Stuurloze krimpgebieden lopen het risico van een vicieuze cirkel van verval- wegtrekken van bewoners - nog meer verval - etc. Cultureel erfgoed geeft een gevoel van continuïteit en saamhorigheid en draagt bij aan een aangename (kwalitatieve) leefomgeving. Het Rapport 'Goud in handen' is een voorbeeld waarin met concrete projecten sturing kan worden gegeven hoe erfgoed verankerd kan worden in de verschillende thema's. De gemeenten Aalten, Winterswijk en Oost Gelre gaan hier samen met de gemeenten in de Regio Achterhoek mee aan de slag. Vanuit het PoHo VE is hiertoe een ambtelijke werkgroep ingesteld.

Het aanbod van erfgoed in de Achterhoek is veel omvattend en de huidige inzet van gemeenten, bedrijven en instellingen is groot. Om middelen zowel effectief als efficiënt in te zetten is het belangrijk om keuzes te maken. Dit kan door de meest urgente opgaven in beeld te brengen en dan de focus te leggen op opgaven waarvoor samenwerking en/ of afstemming op regionaal niveau vereist is en waar dit nog niet of onvoldoende gebeurt. Het accent ligt dan op acties die bijdragen aan de regionale identiteit in aansluiting op de Uitvoeringsagenda^{2.0} en de Agenda Vrijtijdseconomie 2016-2020.

Er wordt ingezet op het lange termijn behoud van de kwaliteit van erfgoed door regionaal samen te werken. Door ensemblelocaties¹² van monumenten en andere economische functies zoals wonen, werken, winkelen en recreatie verder te versterken, vergroten we de aantrekkingskracht van de Achterhoek op bewoners, bezoekers en bedrijven. De kracht van de Achterhoek bestaat echter ook uit de breedte van het aanbod door de grote betrokkenheid van bewoners en organisaties.

De regionale identiteit, gebaseerd op de landschappelijke en cultuurhistorische waarden, en het erfgoedaanbod zijn onderscheidende factoren voor het werven van bezoekers, bedrijven en bewoners. Om de betekenis van erfgoed te benutten moet het een prominentere positie hebben in de afwegingen die gemaakt worden bij regionale opgaven zoals leegstand. Met andere woorden: erfgoed moet meewerkend ontwikkelen met de Uitvoeringsagenda^{2.0}. Want bevolkingskrimp heeft een onmiskenbare negatieve impact op de beschikbaarheid en gebruikswaarde van erfgoed (bezuinigen, leegstand). Een gebiedsgerichte benadering is nodig om de schaarse ruimte vraag te kunnen verbinden met de instandhouding van waardevol en karakteristiek erfgoed.

Agrarisch vastgoed

In het buitengebied streven we naar het behoud van een goed woon- en leefklimaat met mogelijkheden voor bedrijven, in een goed onderhouden landschap als decor. In 2012 zijn de speerpunten voor het regionale ruimtelijke beleid geformuleerd in de Regionale Structuurvisie Achterhoek (RSV). Het gaat daarbij om enerzijds het behoud van ruimtelijke kwaliteit en anderzijds het (onder voorwaarden)

¹² De meest aantrekkelijke en waardevolle ensembles zijn concentraties van rijksmonumenten, waarvan ten minste één met (culturele) publieksfunctie of openbare voorziening, in combinatie met ten minste één economische functie (bijvoorbeeld museum, winkel, restaurant, kantoor, hotel, zwembad etc.), gelegen in of nabij dorp of stad.

mogelijk maken van (nieuwe) ontwikkelingen, zoals kleine start-ups in vrijkomende agrarische bedrijfsgebouwen.

Jaarlijks stoppen veel agrarische bedrijven. Afgelopen decennia werden deze boerderijen omgebouwd tot woonboerderijen of werden bedrijfsgebouwen voor andere functies gebruikt. Sinds de jaren zeventig zijn er door schaalvergroting in de sector grote schuren en grote (ligbox)stallen bijgebouwd die in de komende jaren vrij zullen komen. Vanwege de krimp wordt het voor die leegkomende stallen en schuren moeilijk, zo niet onmogelijk, om een goede nieuwe economische bestemming te vinden. Naar verwachting wordt de helft tot driekwart van deze opstallen niet meer hergebruikt. De kwaliteiten van het landelijk gebied kunnen daarmee onder druk komen te staan en dat terwijl het landelijk en agrarisch karakter van de Achterhoek juist wordt gekoesterd. Daarnaast heeft de leegstand ook een negatief effect op de economische vitaliteit van het gebied, hetgeen tot maatschappelijke kosten leidt. Ook kunnen gezondheidsrisico's ontstaan wanneer de gebouwen nog asbest bevatten. Dit alles vraagt om het slopen van (niet karakteristieke, cultuurhistorisch waardevolle of monumentale) stallen en schuren, waarvoor geen functie meer is. Maar sommige boeren willen in het kader van de schaalvergroting juist ook opstallen toevoegen. Dit toevoegen van 'rood' wordt zoveel mogelijk verevend met nieuw 'groen': het aanleggen van nieuw landschap volgens het gemeentelijke Landschapsontwikkelingsplan.¹³

Leegstand in een krimpgebied als de Achterhoek laat zich lastiger oplossen dan in andere regio's, omdat de vraag naar functieverandering en herbestemming minder groot is. Dit legitimeert ook extra aandacht vanuit de overheid voor de transformatieopgave in het buitengebied. Deze opgave vraagt om een aanpak, die gericht is op

- Bewustwording: zorgen voor een samenhangend verhaal over kansen en mogelijkheden van herbestemming, zodat het besef doordringt dat de toekomstperspectieven sterk aan het veranderen zijn;
- Ondersteuning: bij bedrijfsbeëindiging kunnen de mogelijkheden van hergebruik en sloop onder de aandacht worden gebracht van de eigenaar en van eventuele belangstellende initiatiefnemers;
- Belemmeringen wegnemen: ontwikkelen van verdienmodellen en financieringsmogelijkheden
- Ontwikkelingsgericht werken: positieve en actieve houding (ja, mits), gericht op lokaal maatwerk en ontwikkelen van experimenteerruimte en financiële arrangementen voor innovatieve initiatieven.

Er is een behoefte aan nieuwe economische activiteit, enerzijds om de vitaliteit van het buitengebied te stimuleren en anderzijds om invulling te geven aan ruimte op de bedrijventerreinen. Compensatieregelingen kunnen daarbij nuttig zijn om de inzet van sloopmeters te benutten. De vraag naar sloopmeters is (zeker op termijn) echter vele malen kleiner dan het aanbod aan sloopmeters. Voor een optimale handelbaarheid van sloopmeters en een betere afstemming tussen vragers en aanbieders is de introductie van een veilingstelsel wellicht interessant.¹⁴

Momenteel worden in de Achterhoek twee pilots uitgevoerd: Zon op erf en Asbestrein. De uitkomsten van deze pilots zijn belangrijke bouwstenen voor het opschalen van de aanpak. Het slopen van stallen en schuren en het plaatsen van zonnepanelen op de vrijkomende grond vergt een investering, die deels door de boer zelf (voor)gefinancierd moet worden. Niet elke boer heeft dit geld beschikbaar. Hiervoor is

¹³ Toevoegen kan zowel Buitenplans (dus na partiële herziening), maar Binnenplans heeft men veelal rechten binnen het bouwperceel. Bijdrage kan direct of (nog liever) via slopen van objecten tot een x bedrag per m2 extra bebouwing).

¹⁴ Hogeschool Saxion heeft onderzoek gedaan naar een betere matching van vraag en aanbod van vrijkomende agrarische bebouwing om te komen tot een kwaliteitsimpuls van het buitengebied door meer economische vitaliteit. Zie literatuurlijst op blz. 28.

behoefte aan een revolverend fonds, waarbij de boer uit de verdiensten van de zonne-energie zijn lening kan terugbetalen. Het gebiedsgericht verwijderen van asbest uit stallen en schuren leidt tot een lager kostenniveau, maar er zal altijd geld bij moeten. Dit zou goeddeels gedekt kunnen worden door het vragen van een sloopbijdrage van een ondernemer die op zijn terrein gebouwen wil toevoegen. Hiermee kunnen de sloopkosten worden betaald, mits de gesloopte materialen kunnen worden vermarkt en hergebruikt.

De Brabantse gemeente Someren heeft een sloopregeling in combinatie met een sloopbank opgericht, waarin voorfinanciering van sloop van oude stallen gekoppeld wordt aan een marktplaats voor vraag en aanbod van sloopmeters. Daarnaast zijn er diverse voorbeelden in Twentse gemeenten uitgewerkt. Zie voetnoot 11.

Zon op Erf is een plan van de AGEM om leegstand tegen te gaan en vrijkomende boerenerven te benutten voor de opwekking van zonne-energie. De schuren worden gesloopt en het asbest gesaneerd. De aangemelde boerderijen die zijn gestopt of op korte termijn beëindigen, worden beoordeeld op de bedrijfsmatige haalbaarheid. Vervolgens kan het bedrijf een volgende fase ingaan als zonneboer. Ambitie is om een groot decentraal zonnet netwerk van 750 MW te realiseren, waarbij voormalige agrarische gebouwen gesloopt worden en asbest gesaneerd. Dit levert fraai in het landschap ingepaste zonneboerderijen op, waarbij per erf 1 ha zonnepanelen wordt geïnstalleerd (tot 1 MW, 4000 zonnepanelen). Meer informatie: www.achterhoek2020.nl/zonoperf/.

Bedrijventerreinen

Een regionaal Programma Bedrijventerreinen (RPB) is in ontwikkeling. Er is sprake van een kwantitatief overaanbod aan bedrijventerreinen. Het verminderen van het aantal meters en het revitaliseren van de bestaande terreinen vormen peilers voor het beleid in de komende jaren. De provincie draagt niet bij in het afboeken van gronden, maar kan wel bijdragen bij de revitalisering. Het afboeken van de gronden is een verantwoordelijkheid van de eigenaren (i.c. de gemeenten) en zal in de meeste gevallen vooralsnog niet plaatsvinden.

Daarnaast constateren we dat bestaande bedrijventerreinen snel verouderen. Doordat er veel aanbod beschikbaar is, verplaatsen bedrijven zich sneller. Investeren in nieuwe panden is voor veel eigenaren aantrekkelijker dan investeren in bestaand vastgoed, zowel gezien vanuit de eindgebruiker als de belegger. De veroudering en de toename van leegstand leiden er toe dat sommige terreinen minder aantrekkelijk zijn en vergroot uiteindelijk ook de sociale onveiligheid. Belangrijk aandachtspunten zijn de vraag hoe de smart-industry ambities van de Achterhoek en de belangen van het MKB het best gediend kunnen worden. Hiervoor dient sprake te zijn van voldoende aanbod van de juiste kwaliteit. Het MKB is veelvuldig op gemeentelijke bedrijventerreinen gevestigd en heeft hierin veel geld geïnvesteerd. Bij blijvend overaanbod staan deze investeringen onder druk door toenemende leegstand, dalende vastgoedwaardes en terreinen waar het minder prettig ondernemen en werken is.

Op de korte termijn zal de focus met name liggen op het faciliteren van bestaande bedrijven, liefst op bestaande terreinen, om deze hiermee gevuld en up-to-date te houden (en dus een continu proces van revitaliseren). Daarnaast zijn soms investeringen in de openbare ruimte en aan gevels van bedrijfsgebouwen wenselijk.

Winkels

De krimpproblematiek in de Achterhoek (winkellegeestand is hier ongeveer anderhalf keer zo groot en de behoefte aan nieuwe toevoegingen is beperkt) maakt dit tot een pregnanter probleem dan elders. Het behoud van een aantrekkelijke winkelstructuur voor inwoners van en bezoekers aan de Achterhoek is van groot belang. Centra zijn het visitekaartje van een kern en zijn hierdoor essentieel voor het woon- en leefklimaat in de kernen. De focus ligt dus op behoud van vitale kernen.

Met de komst van onlinewinkels wordt fysiek winkelen steeds meer een onderdeel van de 'experience economy': het gaat niet alleen om de aankoop, maar ook om de beleving. Veranderende consumentenvoorkeuren dwingen tot investeringen in de openbare ruimte, horeca en ontspanning. Dit vraagt om samenwerking van ondernemers en overheid en om een gezamenlijke strategie.

Winkels clusteren graag samen om van elkaars bezoekers te profiteren. Leegstaande winkels hebben daarentegen een negatieve invloed op de burens. Als er sprake is van aanzienlijke en structurele leegstand is overheidsingrijpen wenselijk. Het RO-beleid is een voor de hand liggend beleidsinstrument om transformatie van leegstaand vastgoed naar een andere, meer rendabele functie te stimuleren.

Transformatie en leegstandsbestrijding van het bestaande winkeloppervlak buiten de kernwinkelgebieden ligt lastig, maar blijkt elders wel effectief, omdat het leidt tot hogere bezoekersaantallen en minder leegstand binnen de kernwinkelgebieden. Het afnemen van detailhandelsbestemming leidt mogelijk tot een verliesmodel voor de eigenaren van vastgoed buiten de kernwinkelgebieden en daarmee wellicht tot planschades. Alternatieve invullingen zijn in de Achterhoek niet gemakkelijk te vinden. Omdat de effecten van herbestemming de gemeentegrenzen kunnen overstijgen, is afstemming op regionaal niveau in sommige situaties nodig. Met het Afsprakenkader Detailhandel (2014) beogen we de juiste ontwikkeling op de juiste plek, behoud van een aantrekkelijke winkelstructuur en plannen voor nieuwe ontwikkelingen met elkaar te delen. Een lokale uitwerking dus, waaruit zal blijken of schrappen van meters (winkeloppervlak) noodzakelijk is. En omdat effecten rond nieuwe ontwikkelingen en rond herbestemming gemeentegrenzen kunnen overstijgen is afstemming op (sub)regionaal niveau in sommige situaties nodig.

In Winschoten (gemeente Oldambt) daalde het aantal leegstaande panden in twee jaar van 91 naar 54. Dat is knap voor een gebied dat veel last heeft van krimp. Volgens wethouder Laura Broekhuizen komt dat door de inzet van een leegstandsverordening. Die houdt in dat de gemeente pandeigenaren boetes kan opleggen als zij hun pand leeg laten staan. Dat klinkt negatief, maar de verordening is vooral een instrument om in gesprek te gaan met eigenaren. Dan kan de gemeente ze in contact brengen met huurders. En uitleggen dat een pand wellicht in de boeken staat voor meer geld dan het nu waard is. Kortom: praten en samen naar een oplossing zoeken. Dankzij een stimuleringsfonds kregen ondernemers de gelegenheid om de gevel van hun winkel op te knappen of om te verhuizen naar een pand in het centrum.

In Zuid-Limburg begeleidt de organisatie Streetwise startende ondernemers in alle aspecten van de voorbereiding: van concept tot ondernemingsplan, locatie, huurvoorwaarden, financiering en vergunningen. Dit leverde in een jaar tijd 31 nieuwe winkels en horecazaken op. De casus laat zien dat regionaal georiënteerde ondernemingen de consument aan zich weten te binden met kwaliteit en service. Ook versterken ze de identiteit van de winkelgebieden waar ze zich vestigen.

Kantoren

Na de sloop van het voormalige belastingkantoor in Winterswijk (eigendom van het Rijksvastgoedbedrijf) kent alleen de gemeente Doetinchem een substantieel leegstandsvraagstuk ten aanzien van kantoren. In Doetinchem is de leegstand van kantoren aanzienlijk en kan overheidsingrijpen noodzakelijk zijn, veelal in combinatie met andere vormen van leegstand. Zolang er echter fiscale voordelen bij leegstand voor de vastgoedeigenaren voorhanden zijn, ligt het voor de hand om terughoudend te zijn met (extra) financiële prikkels vanuit de overheid. Er zal slechts zeer incidenteel sprake zijn van een financiële bijdrage vanuit de overheid om de leegstand in de kantorenmarkt aan te pakken en de legitimering zal vooral gelegen zijn in de ruimtelijke kwaliteit van een gebied.

Bijlage 6.

Gebruikte literatuur

- Rapport Kernenfoto's – Hans Suurmond (red.), 2013
- Woningmarktmonitor Achterhoek – Hans Suurmond (red.), 2016
- 100% doorbestemmen – Karres en Brands, 2014
- Achterhoeks vastgoed in de etalage – Marco Broekman, 2017
- Brabantse Aanpak Leegstand – Provincie Noord-Brabant, 2017
- Goud in handen, Rendement van cultuur en erfgoed in de Achterhoek – Bureau Buiten, 2014
- Kiezen voor karakter, Visie erfgoed en ruimte – Ministeries van OC&W en I&M, 2011
- Aanpak van de particuliere voorraad in krimpgebieden – Marieke Jonker-Verkaart en Tineke Lupi, 2016
- Landelijk gebied en leegstand – T.J.A. Gies c.s., Wageningen Universiteit, 2016
- Afsprakenkader Detailhandel regio Achterhoek, 2014
- Winkelleegstand na de crisis – Iouila Ossokina c.s., CPB, 2016
- Deze drie gemeenten snappen wel hoe je leegstand oplost – Opinieblad Forum, 24-10-2016
- Regionale Structuurvisie Achterhoek, 2012
- Regionale Woonagenda 2015-2025 Achterhoek, 2015
- Kansrijke financiële arrangementen voor de transitie van de vastgoedvoorraad, Stec, 2014
- Erfgoed en krimp, beleid in beweging, Lysias Consulting Group, 2017
- Een betere matching van vraag en aanbod van vrijkomende agrarische bebouwing, Saxion, 2013
- Landelijke Leegstandsmonitor per 1-1-2016, CBS, februari 2017

ACTIEVE SCHRIFTELIJKE INFORMATIEVOORZIENING

Bestemd voor: Commissie Bestuur en Ruimte 10 mei 2017

Steller: wethouder M.H.H. van Haaren

Datum verzending: 9 mei 2017

Bestemmingsplanprocedure N18

Op 20 augustus 2013 stelde de Minister van Infrastructuur en Milieu het Tracébesluit N18 Varsseveld – Enschede vast. Dit Tracébesluit is op 8 april 2015 onherroepelijk geworden. Volgens de Tracéwet moet de gemeente het onherroepelijke Tracébesluit binnen een jaar verwerken in een bestemmingsplan. Om te voorkomen dat het Tracébesluit vervalt met het verstrijken van deze termijn, bepaalt de Tracéwet ook dat het Tracébesluit gedurende een periode van tien jaar geldt als voorbereidingsbesluit.

De bij het N18-project betrokken grondgebiedgemeenten in Overijssel en Gelderland hebben gewerkt aan het gezamenlijk opstellen van een bestemmingsplan voor de N18. Onlangs is het voorontwerpbestemmingsplan voor het Berkellandse gedeelte opgeleverd. Wij zijn van plan om dit nog deze maand ter inzage te leggen en daarbij een inspraaktermijn van twee weken aan te houden. Omdat het hier gaat om een bestemmingsplan dat een Tracébesluit vertaalt, kan daartegen uiteindelijk geen beroep worden ingediend. Op deze manier wil de Tracéwet voorkomen dat een onherroepelijk geworden Tracébesluit bij de vertaling naar het gemeentelijke bestemmingsplan opnieuw inhoudelijk ter discussie wordt gesteld in een juridische procedure.

Excursie van de Berkellandse kernen naar Groningen/Drenthe

Aanstaande vrijdag 12 mei gaan 41 mensen vanuit dorpsorganisaties, welzijnsraad, seniorenraad, huurdersverenigingen, Prowonen en gemeente op excursie naar Groningen en Drenthe. De excursie is georganiseerd door wethouder Patricia Hoytink-Roubos met als doel gezamenlijk ideeën op te doen om de Berkellandse kernen nu en in de toekomst leefbaar te houden, ondanks de bevolkingsdaling, ontgroening en vergrijzing.

Er zal allereerst gekeken worden naar het project waardebehoud onroerend goed in Stadskanaal. Daarna vertellen inwoners uit Musselkanaal meer over een herstructureringsproject dat ze samen met gemeente, corporatie en ondernemers oppakken en gaat er gekeken worden naar een bewonersinitiatief om het plaatselijke zwembad open te houden. In de middag zal het Platform kwadrant de Monden, een overlegorgaan van 6 bewonersorganisaties in de gemeente Emmen, meer vertellen over het project Mondenzorg. Het project is bedoeld om zo lang mogelijk zieke en/of oudere mensen in hun eigen omgeving te laten wonen. Aan het eind van de dag hopen we hierdoor gezamenlijk meer inspiratie opgedaan te hebben om de kernen in Berkelland leefbaar te houden.

Commissie Bestuur en Ruimte

Dossiernummer 812
Vertrouwelijk Nee
Vergaderdatum 10 mei 2017
Agendapunt 8
Omschrijving Bespreekstuk commissie / Omgevingsvergunning
Nieuwstraat 63 in Eibergen (geagendeerd op verzoek
van de PvdA-fractie)

Geagendeerd	Vergaderdatum
Commissie Bestuur en Ruimte	10 mei 2017

REGULIERE OMGEVINGSVERGUNNING

Project : uitbreiden van het bedrijfspand
Locatie : Ter Braakstraat 22 b in Eibergen (kadastrale gegevens: gemeente Eibergen, sectie G en nummer 1696)
Nummer : AB 2016233
Verzonden : 21 NOV. 2016

Besluit

Gelet op artikel 2.1, 2.2 en paragraaf 2.3 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) besluiten wij aan u, de heer C.O. Dusoleil, wonende op het adres Kiefteweg 51 in Eibergen de omgevingsvergunning te verlenen voor de activiteiten:

- **"het gebruiken van gronden of bouwwerken in strijd met het bestemmingsplan"** (Wabo artikel 2.1, lid 1, onder c) voor het uitbreiden van het bedrijfspand buiten het bouwblok. En het vestigen van detailhandel op het perceel Ter Braakstraat 22 b in Eibergen.
- **"het bouwen van een bouwwerk"** (Wabo artikel 2.1 lid 1 onder a), voor het uitbreiden van het bedrijfspand op het adres Ter Braakstraat 22 b in Eibergen.

Bijlagen

Ook uw aanvraag om een omgevingsvergunning, bijbehorende tekeningen en andere bijlagen zijn onderdeel van dit besluit. Deze documenten zijn gestempeld en digitaal met 'we transfer' aan u verzonden.

Procedure

Publicatie ingekomen aanvraag

Wij hebben de ontvangst van uw aanvraag op 27 september 2016 gepubliceerd in de bijlage "Berkelbericht" van het huis-aan-huisblad "Achterhoek Nieuws". Naar aanleiding van deze kennisgeving zijn geen reacties binnengekomen.

Bevoegd gezag

Op basis van de door u ingediende gegevens blijkt dat wij bevoegd zijn om een beslissing te nemen over uw aanvraag (hoofdstuk 3 Besluit omgevingsrecht).

Nemen van het besluit

De voorbereiding tot het nemen van een besluit hebben wij uitgevoerd volgens de reguliere procedure (artikel 3.7 van de Wabo).

Uw aanvraag hebben wij getoetst aan het Bouwbesluit, de gemeentelijke Bouwverordening, het bestemmingsplan en aan redelijke eisen van welstand (artikel 2.10 van de Wabo). Daarnaast hebben wij uw aanvraag ook getoetst aan het Besluit omgevingsrecht en de Ministeriële regeling omgevingsrecht. Uw aanvraag voldoet hieraan.

Aanvullingen

Op 21 oktober 2016 hebben wij aanvullende gegevens gevraagd. Deze hebben wij van u ontvangen op 30 oktober 2016.

Verlenging beslistermijn

Op 9 november 2016 hebben wij besloten om de beslissing op uw aanvraag om een omgevingsvergunning met maximaal 6 weken uit te stellen (artikel 3.9 lid 2 Wabo).

Bezwaar

Op de laatste bladzijde van dit besluit, na de ondertekening, leest u hoe u bezwaar kunt maken tegen dit besluit.

Voorschriften

Aan deze omgevingsvergunning zijn de volgende voorschriften verbonden:

- U moet uw bouwplan uitvoeren zoals dat is aangegeven op de gestempelde tekeningen en bijlagen.
- Reguliere detailhandel is op dit perceel niet toegestaan.
- Er moeten 8 parkeerplaatsen op het eigen terrein aanwezig zijn, dan wel worden gerealiseerd.
- De toegang tot opslag en showroom is beperkt tot de Nieuwstraat. Omdat de entree vanaf de ter Braakstraat zich in een woonomgeving bevindt.
- De hemelwaterafvoer mag u niet aansluiten op het gemeenteriool. Voor de afvoer van het hemelwater moet u een voorziening treffen op eigen terrein. Bijvoorbeeld door een infiltratiesysteem te plaatsen.
- Als u bij graafwerkzaamheden een zaak vindt waarvan men weet of vermoedt dat het een monument(ale vondst) is (in roerende of onroerende zin), meldt u dit zo snel mogelijk bij de gemeente. Deze aangifte moet u ook doen bij de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed in Amersfoort en de Provincie Gelderland. Wij adviseren u eerst de verantwoordelijk medewerker van de Omgevingsdienst Achterhoek (mw. A. Lugtigheid) hiervan in kennis te stellen, tel. 06-86862232 of per mail Annemieke.Lugtigheid@ODAchterhoek.nl.

Aanwijzingen bij de uitvoering

Bij de uitvoering van de werkzaamheden moet u zich aan een aantal regels houden. Deze vindt u in de **groene bijlage** bij dit besluit.

Opmerkingen

Voor deze omgevingsvergunning is een 'overeenkomst tegemoetkoming in schade' gesloten, tussen de Gemeente Berkelland en de heer C.O. Dusoleil.

Overwegingen

Aan het besluit liggen de volgende inhoudelijke overwegingen ten grondslag:

1. Bestemmingsplan

Het perceel waarop u wilt bouwen ligt in het bestemmingsplan "Eibergen, Centrum 2011". Volgens het bestemmingsplan heeft het perceel de bestemming "Bedrijf".

Het perceel wordt in uw bouwplan gebruikt voor detailhandel. Het is daarmee in strijd met de gebruiksvoorschriften van het bestemmingsplan. Deze bepalen dat de voor 'Bedrijf' aangewezen gronden bestemd zijn voor bedrijfsactiviteiten in de categorieën 1 en 2. Onder voorwaarde dat detailhandel (en ook een showroom) niet is toegestaan.

Daarnaast wordt de aanbouw in zijn geheel buiten het op de bestemmingsplankaart aangegeven bouwvlak gebouwd. Het is daarmee in strijd met artikel 3.2 van het bestemmingsplan. Dit artikel bepaalt dat een gebouw binnen een bouwvlak moet worden gebouwd.

Een aanvraag die in strijd is met het bestemmingsplan geldt ook als verzoek om af te wijken van het bestemmingsplan (artikel 2.11, lid 2 Wabo).

Buitenplanse kleine afwijking (artikel 2.12, lid 1, sub a, onder 2)

Artikel 4 lid 1. uit bijlage II van het Besluit omgevingsrecht (Bor) geeft ons de mogelijkheid om af te wijken van het bestemmingsplan voor het gebruik van gronden en opstallen in strijd met het bestemmingsplan. In aanmerking komt daarvoor een bijbehorend bouwwerk binnen de bebouwde kom. Uw project voldoet hieraan.

Hiervoor hebben wij het volgende overwogen:

Bestemming

Het te vestigen bedrijf Dusoleil verkoopt, repareert en plaatst gas-, hout- en palletkachels. Het plan betreft een showroom, opslagruimte en ruimte om kachels te repareren. Binnen de geldende bestemming is detailhandel (evenals een showroom) niet toegestaan. Opslag en reparatie wel.

Centrumplan

Vanuit het centrumplan Eibergen wordt gestimuleerd om detailhandel/winkels te concentreren. De Nieuwstraat valt buiten het concentratiegebied. De winkels die er nog zitten zijn specifiek bestemd met een bestemming "Wonen" en een functieaanduiding die is toegeschreven op het huidige gebruik. In de directe omgeving zitten een bakker en een vishandel, die ook als zodanig zijn bestemd.

Vanwege dit concentratiebeleid voor detailhandel, is het dan ook onlogisch om op de locatie aan de Nieuwstraat nieuwe detailhandel toe te voegen. Het nieuwe bestemmingsplan wil dit juist beperken. Bij voorkeur zelfs volledig verplaatsen uit de Nieuwstraat.

Volumineuze (grootschalige) detailhandel

De begrippenlijst van het bestemmingsplan omschrijft deze detailhandel als: *"detailhandel die vanwege de omvang van de gevoerde artikelen een groot oppervlak nodig heeft voor de uitstalling, in de vorm van de verkoop van auto's, boten, caravans, landbouwwerktuigen, grove bouwmaterialen, keukens, sanitair en naar aard daarmee gelijk te stellen artikelen"*.

Het tentoonstellen en verkopen van diverse soorten kachels kan gelijkgesteld worden met keukens en sanitair. Derhalve valt het verzoek van Dusoleil onder "volumineuze detailhandel". Dergelijke detailhandel past niet in de, vaak kleinschaligere, centrumgebieden. Volumineuze detailhandel vindt plaats op bedrijventerreinen en in de aanloopstraten naar winkelcentra.

Afwijken van de bestemming

De locatie aan de Nieuwstraat vinden wij geschikt voor de gewenste functie. Ook, omdat het een aanrijstraat naar het kernwinkelgebied betreft. Het moet dan echter wel beperkt blijven tot de genoemde volumineuze detailhandel, en met de toegang (ontsluiting) volledig aan de Nieuwstraat. Reguliere detailhandel blijft uitgesloten.

Aan dit verzoek kan met een kleine buitenplanse afwijking worden meegewerkt. In een nieuw op te stellen bestemmingsplan wordt dan de functieaanduiding volumineuze detailhandel aan deze locatie toegevoegd.

Parkeernorm

Er moeten voldoende parkeerplaatsen op het terrein aanwezig zijn, dan wel worden gerealiseerd. Na overleg met onze verkeersdeskundige, wordt gesteld dat in totaal 8 parkeerplaatsen op het eigen terrein moeten zijn.

Via de volgende berekening is hiertoe gekomen:

- Showroom = 215 m² (hiervoor geldt een norm van 1,1 per 100 m²);
- Werkplaats = 80 m² (hiervoor geldt een norm van 2,0 per 100 m²);
- Opslag = 415 m² (hiervoor geldt een norm van 0,7 per 100 m²).

Voor het bedrijf met werkplaats, opslag en showroom zijn dan in totaal:

$2,4 + 1,6 + 2,9 = 6,9$, afgerond 7 parkeerplaatsen nodig. Hiernaast moet voor de bestaande woning aan de Nieuwstraat (nr 65) op het terrein ook één parkeerplek behouden blijven. De norm voor een vrijstaande woning is 2. De "tweede" plek ligt voor de woning aan de Nieuwstraat (openbaar gebied).

Verder zijn er geen ruimtelijk relevante redenen om niet mee te werken aan het afwijken van het bestemmingsplan ten behoeve van uw aanvraag. Ook zijn er naar onze mening geen belangen van derden die met dit plan onevenredig worden geschaad. Voor het gebruik van het bouwwerk in afwijking van het bestemmingsplan (artikel 2.12 lid 1 sub a onder 2) verlenen wij daarom de vergunning.

2. Welstand

De Welstandscommissie van het Gelders Genootschap heeft op 28 september 2016 uw bouwplan getoetst. De commissie is van mening dat uw project voldoet aan redelijke eisen van welstand. Wij nemen het advies van de Welstandscommissie over.

3. Bouwbesluit en Bouwverordening

Wij hebben uw aanvraag getoetst aan het Bouwbesluit 2012 en aan de gemeentelijke Bouwverordening. U heeft met de door u ingediende gegevens aannemelijk gemaakt dat uw aanvraag hiermee in overeenstemming is. Wel hebben wij een aantal voorschriften opgesteld. Deze voorschriften hebben wij hierboven onder het kopje "Voorschriften" al weergegeven.

4. Bodem

Voor uw bouwplan is volgens artikel 8, lid 3 van de Woningwet geen onderzoek naar de verontreiniging van de bodem nodig. Wij hebben het perceel op verontreiniging beoordeeld. Volgens de beschikbare gegevens is er geen vervolgonderzoek nodig.

5. Archeologie

Voor uw project is geen archeologisch onderzoek nodig.

Het oppervlak van de verstoring van de grond in uw bouwplan is $\pm 100 \text{ m}^2$.

Volgens ons archeologisch beleid heeft de locatie waarop u wilt bouwen een "hoge verwachting".

Volgens het beleid is er een onderzoek nodig als de te bouwen oppervlakte groter is dan 250 m^2 .

6. Exploitatieplan

Op uw perceel is geen exploitatieplan als bedoeld in artikel 6.12 van de Wet ruimtelijke ordening van toepassing.

Borculo, 21 november 2016

Namens burgemeester en wethouders van Berkelland,

i.o.v.
R. Kempers,

Vergunningverlener omgevingsrecht.

U kunt bezwaar maken als u het niet eens bent met dit besluit

U heeft hiervoor zes weken de tijd. Deze zes weken gaan in, één dag na het versturen van dit besluit. Uw bezwaar stuurt u naar het college van burgemeester en wethouders van Berkelland, Postbus 200, 7270 HA in Borculo.

In uw bezwaar moet altijd het volgende staan:

- uw naam en adres;
- de datum waarop u uw bezwaar verstuurt;
- het besluit waartegen u bezwaar maakt;
- de reden waarom u bezwaar maakt.

Let erop dat u een *handtekening* onder uw bezwaar zet.

Voor ons is het makkelijk als u een kopie van het besluit (=deze brief) meestuurt. Het besluit blijft geldig tot er op uw bezwaar is beslist.

Kunt u de beslissing op uw bezwaar niet afwachten?

Dan kunt u bij de rechtbank vragen om een voorlopige voorziening. Dit kan alleen als u al bezwaar heeft gemaakt. U laat de rechter weten dat het uitvoeren van dit besluit ernstige gevolgen voor u heeft. De rechter beslist of met de uitvoering van het besluit moet worden gewacht. U stuurt uw verzoek om voorlopige voorziening naar de Voorzieningenrechter van de rechtbank Gelderland, Postbus 9030, 6800 EM in Arnhem. Let erop dat u een kopie van uw bezwaar meestuurt.

Voor het vragen van een voorlopige voorziening moet u griffierecht betalen

U krijgt hierover een brief van de rechtbank.

ASSINK b.v.

BOUWKUNDIG TEKEN- EN CONSTRUCTIE BUREAU

gemeente **Berkelland**

Behoort bij besluit van burgemeester en wethouders van Berkelland

Eibergen: Jolanda Assink
Goldsbloemstraat 1
7151 GB Eibergen
Tel. (0545) 47 77 90
Mobiel: 06 53 40 69 23

datum: 21 november 2016

zaaknr: 180609

AB-nr: AB-2016233

a.kupper@gemeenteberkelland.nl

copie: i. wijlens@gemeenteberkelland.nl

Formulierversie
2013.01

Aanvraaggegevens

Let op: vul het formulier alstublieft volledig in.

Aanvraagnummer

-

Aanvraagnaam

- du. soleil.

Uw referentiecode

-

Ingediend op

-

Projectomschrijving

-

Gefaseerd

Overzicht bijgevoegde modulebladen

Aanvraaggegevens

Aanvragergegevens

Locatie van de werkzaamheden

ter Braakshaat 22^B.

Werkzaamheden en onderdelen

Bijbehorend bouwwerk bouwen

- Bouwen

Bijlagen

Kosten

Nawoord en ondertekening

Formulierversie
2013.01

Aanvrager

1 Persoonsgegevens aanvrager/melder

Burgerservicenummer

101382601

Geslacht

☒ Man
☐ Vrouw
☐ Niet bekend

Voorletters

K.

Voorvoegsels

de

Achternaam

Soleil.

2 Verblijfsadres

Postcode

7151 N.X.

Huisnummer

51

Huisletter

-

Huisnummertoevoeging

-

Straatnaam

Kiefteweg.

Woonplaats

Eibergen

Adres

Kiefteweg 51
Eibergen

3 Correspondentieadres

Adres

Kiefteweg 51
Eibergen

4 Contactgegevens

Telefoonnummer

0545-476751

E-mailadres

info@dusoleil.nl

Formulierversie
2013.01

Gemachtigde

1 Persoonsgegevens gemachtigde

Burgerservicenummer

072 864199.

Geslacht

☒ Man
☐ Vrouw
☐ Niet bekend

Voorletters

J.H.G.

Voorvoegsels

-

Achternaam

Assink

2 Verblijfsadres

Postcode

7151 G.B.

Huisnummer

1

Huisletter

-

Huisnummertoevoeging

-

Straatnaam

Goudsbloemstraat

Woonplaats

Eibergen

Adres

Goudsbloemstraat 1
Eibergen

3 Correspondentieadres

Adres

Goudsbloemstraat 1
Eibergen

4 Contactgegevens

Telefoonnummer

0653406923

E-mailadres

leny.assink@hotmail.com

Locatie

1 Locatieaanduiding

Locatie waar de werkzaamheden plaatsvinden

- ☒ Adres
☐ Kadastraal perceelnummer
☐ Locatie op Noordzee, Waddenzee of IJsselmeer

2 Adres

Postcode

7151 C.L.

Huisnummer

22

Huisletter

Huisnummertoevoeging

B

Straatnaam

ter Braakhaat.

Plaatsnaam

Eibergen

Gelden de werkzaamheden in deze aanvraag/melding voor meerdere adressen of percelen?

- ☐ Ja > Specificeer hieronder de locatie(s)
☒ Nee

Specificatie locatie

Toelichting op locatie

-

3 Kadastraal perceelnummer

Burgerlijke gemeente

Berkelland.

Kadastrale gemeente

- idem

Kadastrale sectie

m.

Kadastraal perceelnummer

1696-1697.

Bouwplannaam

du soleil

Bouwnummer

.

Gelden de werkzaamheden in deze
aanvraag/melding voor meerdere
adressen of percelen?

☐ Ja
☒ Nee

Specificatie locatie

Toelichting op locatie

-

4 Eigendomssituatie

Eigendomssituatie van het perceel

☒ U bent eigenaar van het perceel
☐ U bent erfpachter van het perceel
☐ U bent huurder van het perceel

☒ Anders toekomstig eigenaar.

Uw belang bij deze aanvraag

het bouwen van een showroom

5 Aanvulling locatieaanduiding

RD coördinaten

X-coördinaat

-

Y-coördinaat

UTM ED50 coördinaten

UTM-zone

☐ 31
☐ 32

N-coördinaat

E-coördinaat

ETRS89 / WGS84 Coördinaten

Invoerwijze

☐ Graden.decimale graden
☐ Graden.minuten.decimale minuten
☐ Graden.minuten.seconden.decimale seconden

Lengte

-

Breedte

Kilometerraai

Rivier of kanaal

-

Kilometering

Bouwen

Bijbehorend bouwwerk bouwen

1 Type bouwwerk

⑦ Wat gaat u bouwen?

Bijbehorend bouwwerk bouwen

Showroom f.b.v. kachels

2 Zorgwoning

⑦ Gaat het om de bouw van één of meerdere zorgwoning(en)?

☐ Zorgwoning(en)

☐ Geen zorgwoning(en)

3 De bouwwerkzaamheden

⑦ Wat is er op het bouwwerk van toepassing?

☐ Het wordt geheel vervangen

☐ Het wordt gedeeltelijk vervangen

☒ Het wordt nieuw geplaatst

⑦ Eventuele toelichting

Hebt u voor deze bouwwerkzaamheden al eerder een vergunning aangevraagd?

☐ Ja

☒ Nee

4 Plaats van het bouwwerk

⑦ Waar gaat u bouwen?

☒ Op het terrein

☒ Aan of op het hoofdgebouw

☐ Aan of op een bijgebouw of ander bouwwerk > Vul hieronder de naam van het bijgebouw of bouwwerk in.

Naam van het bijgebouw of bouwwerk

5 Bruto vloeroppervlakte bouwwerk

⑦ Verandert de bruto vloeroppervlakte van het bouwwerk door de bouwwerkzaamheden?

☒ Ja > Beantwoord de volgende twee vragen over de bruto vloeroppervlakte van het bouwwerk.

☐ Nee

⑦ Wat is de bruto vloeroppervlakte van het bouwwerk in m² voor uitvoering van de bouwwerkzaamheden?

a

Wat is de bruto vloeroppervlakte van het bouwwerk in m² na uitvoering van de bouwwerkzaamheden?

a + 93 m²

6 Bruto inhoud bouwwerk

- ⑦ Verandert de bruto inhoud van het bouwwerk door de bouwwerkzaamheden?
- ⑦ Wat is de bruto inhoud van het bouwwerk in m3 voor uitvoering van de bouwwerkzaamheden?

Wat is de bruto inhoud van het bouwwerk in m3 na uitvoering van de bouwwerkzaamheden?

☒ Ja > Beantwoord de volgende twee vragen over de bruto inhoud van het bouwwerk.

☐ Nee

b

b + 295 m³

7 Oppervlakte bebouwd terrein

Verandert de bebouwde oppervlakte van het terrein na uitvoering van de bouwwerkzaamheden?

- ⑦ Wat is de bebouwde oppervlakte van het terrein in m2 voor uitvoering van de bouwwerkzaamheden?

Wat is de bebouwde oppervlakte van het terrein in m2 na uitvoering van de bouwwerkzaamheden?

☒ Ja > Beantwoord de volgende twee vragen over de bebouwde oppervlakte van het terrein.

☐ Nee

c

c + 101 m²

> Een bouwwerk kan seizoensgebonden en/of tijdelijk zijn. Denk aan bijvoorbeeld een tijdelijke bouwkeet of een strandtent die voor drie jaar achter elkaar in april wordt opgebouwd en in oktober weer afgebroken.

8 Seizoensgebonden en tijdelijke bouwwerken

- ⑦ Gaat het om een seizoensgebonden bouwwerk?

Het bouwwerk is aanwezig van

Het bouwwerk is aanwezig tot

☐ Ja > Beantwoord de volgende twee vragen over de periode waarin het bouwwerk aanwezig is.

☒ Nee

- ☐ Januari
☐ Februari
☐ Maart
☐ April
☐ Mei
☐ Juni
☐ Juli
☐ Augustus
☐ September
☐ Oktober
☐ November
☐ December

- ☐ Januari
☐ Februari
☐ Maart
☐ April
☐ Mei
☐ Juni
☐ Juli
☐ Augustus
☐ September
☐ Oktober
☐ November
☐ December

- ⑦ Gaat het om een tijdelijk bouwwerk?

☐ Ja > Vul hieronder eerst in hoeveel hele jaren het bouwwerk op de locatie blijft bestaan en vervolgens het aantal maanden (bijvoorbeeld: 0 jaren en 6 maanden of 1 jaar en 3 maanden).

☐ Nee

Hoeveel hele jaren blijft het
bouwwerk op de locatie bestaan?

—

Hoeveel maanden?

—

9 Gebruik

- ⑦ Waar gebruikt u het bouwwerk en/
of terrein momenteel voor?

☐ Wonen

☒ Overige gebruiksfuncties > Vul hieronder in waar u het
bouwwerk en/of terrein momenteel voor gebruikt.

Geef aan waar u het bouwwerk en/
of terrein momenteel voor gebruikt.

staat leeg.
ongebruikt.

- ⑦ Waar gaat u het bouwwerk voor
gebruiken?

☐ Wonen > Beantwoord de volgende twee vragen over de
gebruiks- en vloeroppervlakte.

☒ Overige gebruiksfuncties > Vul hieronder in waar u het
bouwwerk voor gaat gebruiken.

- ⑦ Wat wordt de gebruiksoppervlakte
van de woning in m2 na uitvoering
van de bouwwerkzaamheden?

—

- ⑦ Wat wordt de vloeroppervlakte
van het verblijfsgebied van de
woning in m2 na uitvoering van de
bouwwerkzaamheden?

—

Geef aan waar u het bouwwerk
voor gaat gebruiken.

Showroom

> Vul deze tabel in als het
bouwwerk één of meer van
de overige gebruiksfuncties
krijgt.

10 Gebruiksfuncties

In onderstaande tabel staan in de eerste kolom mogelijke gebruiksfuncties die in een bouwwerk
kunnen voorkomen. Vul voor alle gebruiksfuncties die voor u van toepassing zijn het aantal
personen, de totale gebruiksoppervlakte en de totale vloeroppervlakte van het verblijfsgebied in m2
in hele getallen in.

Gebruiksfunctie	Aantal personen	Gebruiksoppervlakte (m2)	Verblijfsoppervlakte (m2)
Bijeenkomst			
Cel			
Gezondheidszorg			
Industrie			
Kantoor			
Logies			
Onderwijs			
Sport			
Winkel	10	93 m ²	93 m ²
Overige gebruiksfuncties			

11 Uiterlijk bouwwerk/welstand

Beschrijf van de onderstaande onderdelen de materialen en kleuren die u voor het bouwwerk
gebruikt. U mag het veld leeg laten als u materialen en kleuren in de bijlagen vermeldt

Onderdelen	Materiaal	Kleur
Gevels	baksteen	rood.
- Plint gebouw	-	
- Gevelbekleding	-	
- Borstweringen	-	
- Voegwerk	cementvoeg	grijs
Kozijnen	meranti	crème
- Ramen	meranti	crème
- Deuren	meranti	donker gekleurd
- Luiken	-	
Balkonhekken	-	
Dakgoten en boeidelen	multipler	crème
Dakbedekking	AP.P.	anhaciet
Vul hier overige onderdelen en bijbehorende materialen en kleuren in.		

12 Mondeling toelichten

- ⑦ Ik wil mijn bouwplan
mondeling toelichten voor
de welstandscommissie/
stadsbouwmeester.

- ☐ Ja
☐ Nee

reeds goed gekeurd.
(wel gewijzigd).

> Beantwoord onderstaande
vragen alleen als u één of
meerdere zorgwoningen
of wooneenheden gaat
bouwen.

13 Wonen en zorg

Zorgwoningen zijn woningen waar bewoners zorg krijgen. Het kan gaan om grondgebonden woningen of woningen in een woongebouw. De woningen hebben een eigen voordeur waarachter bewoners individueel of in een groep wonen al dan niet met een gezamenlijke huishouding.

- ⑦ Om welk soort woning gaat het?

- ☐ Zelfstandige woning, grondgebonden (individueel wonen)
☐ Zelfstandige woning, in woongebouw (individueel wonen)
☐ Geclusterde grondgebonden woningen i.v.m. zorg (individueel wonen)
☐ Geclusterde woningen i.v.m. zorg in woongebouw (individueel wonen)
☐ Groepswoning

- ⑦ Welke zorgvoorziening is aanwezig
in de woningen/wooneenheden?

- ☐ Geen zorg/n.v.t.
☐ Zorg op afspraak (thuiszorg)
☐ Zorg op afroep (zorgpost in de buurt, via intercom)
☐ 24-uurs zorg (zorgverleners in huis)

Formulierversie
2013.01

Kosten

Bouwen

Bijbehorend bouwwerk bouwen

Wat zijn de geschatte kosten in
euro's (exclusief BTW)?

36.000,-

Projectkosten

Wat zijn de geschatte kosten
voor het totale project in euro's
(exclusief BTW)?

Formuliersversie
2013.01

Nawoord en ondertekening

*Alleen te beantwoorden
als de bijlagen nog niet
compleet zijn*

*Alleen te beantwoorden
als de bijlagen nog niet
compleet zijn*

Zijn de bijlagen bij deze aanvraag
compleet

☐ Ja
☒ Nee

De volgende bijlagen dien ik later
in

Statische berekeningen

De volgende bijlagen dien ik niet in

-

Vul uw eventuele persoonlijke
opmerkingen over uw aanvraag
hier in.

Als blijkt dat voor één van de
onderdelen geen vergunning
verleend kan worden, wilt u dan
voor de overige onderdelen wel
een vergunning ontvangen?

☒ Ja
☐ Nee

Geeft u toestemming om persoons-
en adresgegevens van de
aanvrager/melder en, indien van
toepassing, de gemachtigde
openbaar te maken?

☐ Ja
☒ Nee

Geeft u toestemming om de
geschatte projectkosten / kosten
van de werkzaamheden openbaar
te maken?

☐ Ja
☒ Nee

☒ Hierbij verklaar ik dat ik de aanvraag/melding naar waarheid heb ingevuld en dat ik weet dat er
kosten verbonden kunnen zijn aan het indienen van een aanvraag.

*Niet verplicht in te vullen
indien u gemachtigde
bent*

Handtekening aanvrager

Datum

12-9-2016

Handtekening

[Handtekening]

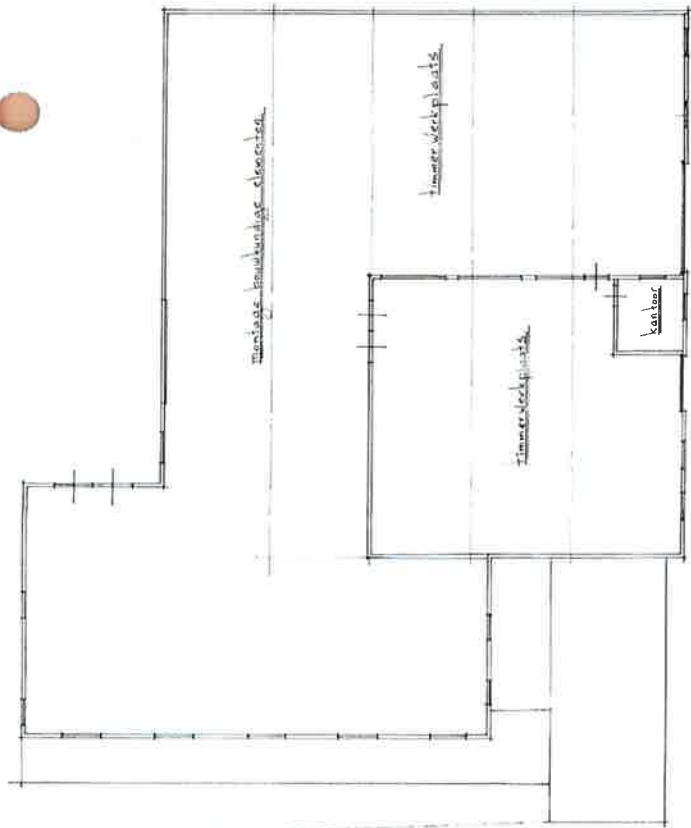
Handtekening gemachtigde

Datum

12-9-2016

Handtekening

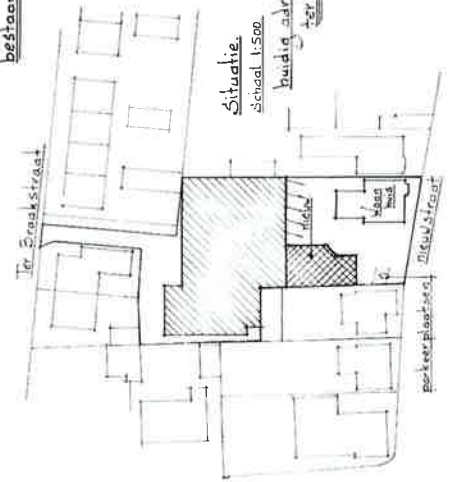
[Handtekening]

bestaande situatie

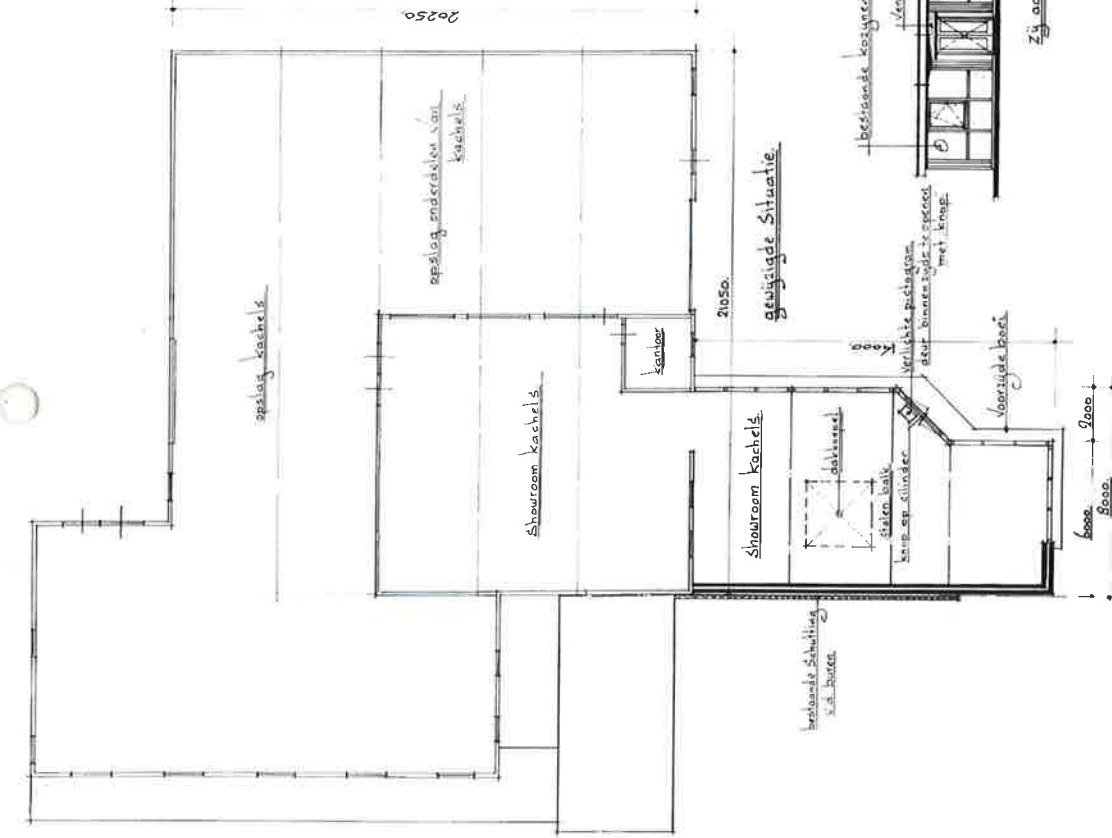

bestaande voorgevel

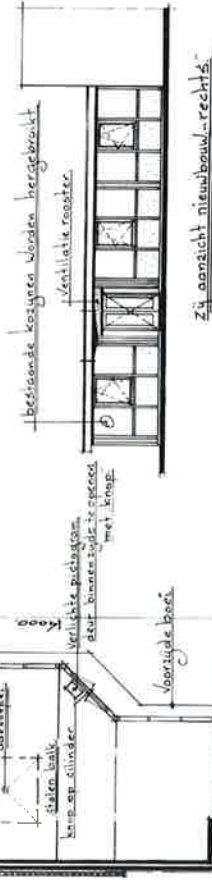

Situatie
schaal 1:500

huidig adres
ter Brakstraat 22B

geplande situatie

zij aanzicht nieuwbouw-rechts

geplande voorgevel

zij aanzicht nieuwbouw-links

de statische berekeningen zullen nodig worden aangeleverd

Doorsnede

Advies: positief
datum: 28 sept 2016

Berkelland
Behoort bij kantoor van
burgemeester en wethouders
van Berkelland
datum: 21 nov 2016
zaaknr: 180609
ABnr: AB 2016233

get: 15-7-2016 gew: 5-7-2016 school: licoe John Fassin
bureau: afdeling bouw
aanvraag: 15-7-2016

→ 19-12-2017

1086395

per GEWONE POST en per mail.
info@gemeenteberkelland.nl

P.H. Oude Hilbert
Nieuwstraat 57
7151 cd Eibergen
e-mail bakkerij@oudehilbert.com
telefoon 0545 471595

Aan

College van Burgemeester en wethouders van Berkelland
Afdeling Bezwaar en beroep
postbus 200
7270 HA Borculo

Onderwerp: bezwaarschrift

Eibergen 18-12-2016

Geachte heer, mevrouw,

Ik teken bezwaar aan tegen uw beslissing van 21 november 2016 om een omgevings-vergunning te verlenen betreffend ter Braak straat 22 b Eibergen (uitbreiding bedrijfspand met showroom)

Ik vind dat de beslissing niet juist is omdat deze ten eerste in strijd is met het huidige bestemmingsplan en ten tweede niet strookt met het door de gemeente sinds 1996 zo bewierookte centrum concentratie beleid.

Ik wil mijn bezwaren graag mondeling en met jurisprudentie aan tonen dat de plannen zo die nu voor liggen i.v.m. de geplande showroom toch echt detailhandel is en dus op die plek niet is toegestaan. Ik wil dat graag toelichten in een hoorzitting.

Daarnaast wil ik in aanmerking komen voor vergoeding van de kosten die ik voor deze bezwaarprocedure maak.

Ten slotte verzoek ik u om de beslissing niet uit te voeren totdat u een beslissing op mijn bezwaarschrift hebt genomen.

Hoogachtend,

P.H. Oude Hilbert

SCHRIFTELIJKE VRAAG - Nieuwstraat 63 Eibergen

Indiener: H. Pelle (PvdA)
Datum indiening vraag: 28 januari 2017
Datum verzending antwoord: 16 maart 2017

Geacht college,

Voorop wil ik stellen, dat mijn vragen betrekking hebben op het gevoerde gemeentelijke beleid en niet de ondernemer Dusolei wil benadelen.

De gemeenteraad van Berkelland heeft op 22 mei 2012 het **Bestemmingsplan "Eibergen, Centrum 2011"** vastgesteld. Daar is onder andere in afgesproken dat de gemeente Berkelland een concentratiebeleid kernwinkelgebied gaat voeren en graag wil dat winkels zich in dat kernwinkelgebied van de Eibergen gaan vestigen. De bestaande detailhandel winkels aan de Nieuwstraat te Eibergen, die door dit raadsbesluit buiten het kernwinkelgebied van Eibergen vielen, werden beperkt tot de detailhandel functie van de branche alwaar ze nu hun inkomsten uit genereren. Naast het feit dat dit besluit financiële consequenties voor die ondernemer met zich meebrengt, was dit voor die winkeliers toen en nu nog steeds een fikse tegenvaller, wat tot op de dag van vandaag heeft geresulteerd in diverse juridische procedures.

Als gemeenteraadslid ervaar ik het als tegenstrijdig en bijzonder, dat u nu als college uw medewerking verleent aan het realiseren van een nieuwe winkel / showroom voor kachels en het verplaatsen van de hoofdingang van deze winkel / showroom naar die Nieuwstraat 63. Verder bent u voornemens om dit pand te voorzien van een in mijn ogen veel zwaardere bestemming (volumineuze detailhandel), terwijl u op nog geen 50 meter van dit pand, nog volop verwickeld bent in diverse juridische procedures om juist daar de bestaande, reguliere detailhandel in de Nieuwstraat te beperken. Omdat u aan de ene kant het beleid hanteert van "het beperken" van de detailhandel en aan de andere kant blijkbare "het uitbreiden" van de detailhandel, concludeer ik hier voorzichtig dat u geen consistent beleid voert.

Ik moet er echter dan ook niet aan denken (mocht deze winkel / showroom om welke reden dan ook ooit eens vertrekken van deze locatie) er zich hier een garage, bouwmarkt, of caravanverkoop kan gaan vestigen omdat dit dan bestemmingsplan technische gezien, mogelijk is.

Na aanleiding van dit bovenstaande, wil ik u de volgende vragen voorleggen.

Vraag: Klopt het dat in het voormalige pand van bouwbedrijf Geerdink aan de M. ter Braakstraat 22B te Eibergen zich een kachelwinkel / showroom met opslag gaat vestigen?

Antwoord:

Nee, het betreft hier een kachelbedrijf. Het kachelbedrijf van Dusoleil uit Eibergen wil zich gaan vestigen in de voormalige panden van bouwbedrijf Geerdink. Het is een bedrijf dat kachels monteert, plaatst en repareert.

Vraag: Wat wordt er opgeslagen?

Antwoord:

Opgeslagen worden nieuwe (te plaatsen) kachels, te repareren kachels en materialen voor het monteren, plaatsen en repareren van kachels.

Vraag: Kunt u aangeven wie nu de eigenaar is van dit pand?

Antwoord:

De eigenaren van Dusoleil zijn eigenaar van de percelen en de panden. De

<i>woning aan de Nieuwstraat 65 is hier ook onderdeel van. De smalle percelen die aansluiten op de Ter Braakstraat zijn overigens nog eigendom van Geerdink.</i>	
Vraag: Is de eigenaar van het pand, ook de eigenaar van de winkel / showroom? Antwoord: <i>De eigenaar van de panden is het kachelbedrijf Dusoleil. Zie ook vorig antwoord.</i>	
Vraag: Welke bestemming rust er nu op dit moment op deze locatie? Antwoord: <i>Voor de bedrijfspanden geldt de bestemming 'Bedrijf' (bedrijfsactiviteiten in de categorieën 1 en 2) en voor de woning (Nieuwstraat 65) geldt de bestemming 'Wonen'.</i>	
Vraag: Mag er nu op deze locatie detailhandel bedreven worden? Antwoord: <i>Binnen de bestemming 'Bedrijf' is alleen productiegebonden detailhandel toegestaan. Dit zijn goederen die ter plaatse worden vervaardigd en/of gerepareerd in het productieproces, waarbij de detailhandelsfunctie ondergeschikt is aan de productiefunctie.</i>	
Vraag: Klopt het dat de ingang van dit pand naar de Nieuwstraat wordt verplaatst? Antwoord: <i>Ja. Geerdink blijft kadastraal eigenaar van de percelen aan de Ter Braakstraat, naast zijn woning op nummer 22a.</i>	
Vraag: Klopt het dat u de bestemming van deze locatie wilt veranderen in volumineuze detailhandel? Antwoord: <i>Nee. In de verleende vergunning is per abuis hierover een passage opgenomen. Pas bij een herziening van het bestemmingsplan voor deze locatie wordt hierover geoordeeld. Wij achten dit niet wenselijk, gezien ons huidige centrumbeleid.</i>	
Vraag: Wanneer verwacht u de wijziging voor het bestemmingsplan te kunnen voorleggen aan de commissie Ruimte en Gemeenteraad? Antwoord: <i>Deze omgevingsvergunning is verleend met een kleine buitenplanse afwijking (Wabo, artikel 2.1, lid 1, onder c). Dit is een bevoegdheid van het college. Van een herziening van het bestemmingsplan is op dit moment geen sprake.</i>	
Naar enige zoekwerk, lees ik dat de betekenis / definitie van volumineuze detailhandel door u omschreven wordt als; <i>detailhandel die vanwege de omvang van de gevoerde artikelen een groot oppervlak nodig heeft voor de uitstalling. in de vorm van de verkoop van auto's, boten, caravans, landbouwwerktuigen, grove bouwmaterialen, keukens, sanitair en naar aard daarmee gelijk te stellen artikelen'.</i>	
Vraag: Is deze bovenstaande omschrijving correct weergegeven? Antwoord: <i>De genoemde tekst staat in het geldende bestemmingsplan (Eibergen, Centrum 2011). Inderdaad, onder de begripsomschrijving voor volumineuze (grootschalige) detailhandel.</i>	
Vraag: Kunt u mij uw gegronde onderbouwing geven waarom deze kachelwinkel met opslag onder deze bestemming dient te worden geplaatst? Antwoord: <i>Wij willen aan deze locatie geen bestemming 'Volumineuze detailhandel' toekennen. In de vergunning is hier per abuis enigszins op gezinspeeld, hetgeen onjuist is. Uiteraard betreuren wij dit. Het is de bedoeling om dit in de beslissing op bezwaar te herstellen, zodat ook geen verwachtingen worden gewekt.</i>	
Vraag: Kunt u mij een gegronde onderbouwing geven waarom deze kachelwinkel met opslag geschikt acht voor deze locatie? Antwoord:	

<i>Dusoleil monteert, plaatst en repareert diverse soorten kachels. Het is als eerste een bedrijf. De geldende bestemming is 'Bedrijf'. Het kachelbedrijf past hier binnen. Om potentiële klanten te kunnen laten zien wat het bedrijf maakt en plaatst is een ruimte nodig om de kachels uit te stallen. Dit noemen we een showroom, en een showroom is formeel ook detailhandel.</i> <i>Wij vinden het vooral positief dat de bestaande bedrijfsgebouwen, waar moeilijk een nieuwe functie voor gevonden kan worden, worden ingezet voor dit bedrijf. Het grootste deel van de gebouwen, zo'n 70%, wordt gebruikt voor opslag, montage en reparatie van kachels. Een kleine ruimte wordt ingericht om de kachels aan potentiële klanten te kunnen laten zien. Er is gekozen om hier een aparte ruimte voor in te richten. Dit is ook het deel dat afwijkt van de bestemming, en waarvoor een kleine afwijking is verleend.</i>
Vraag: Komen op deze locatie ook de bedrijfsvoertuigen in opslag te staan? Antwoord: <i>Dusoleil heeft één bedrijfsvoertuig. Deze kan hij op het terrein plaatsen (daar is voldoende ruimte voor). Of, als hij dat wenst, in de opslag en/of werkplaats.</i>
Vraag: Welke winkels binnen het bestemmingsplan Eibergen, Centrum 2011 hebben nog meer de bestemming "volumineuze detailhandel"? Antwoord: <i>Het bestemmingsplan Eibergen, Centrum 2011 kent geen bestemming of functie-aanduiding 'Volumineuze detailhandel'.</i>
Vraag: Hoe ziet u uw juridische mogelijkheden ontwikkelen, gelet op het feit u zich in lopende juridische procedures bevindt m.b.t. de eigenaren van andere detailhandel winkels in de Nieuwstraat? Antwoord: <i>Op dit moment lopen er geen juridische procedures m.b.t. eigenaren van andere winkels. Recent is een beslissing op bezwaar genomen inzake een planschade-procedure van een winkelier. Tegen dit besluit kan nog beroep worden ingesteld. Wij zien geen directe relatie tussen genoemde zaak en de vergunningverlening voor Dusoleil.</i>
Tijdens de gemeenteraadsdiscussie van 22 mei 2012, werd nergens gesproken over volumineuze detailhandel. Ook staat mij niet bij dat dit in het bestemmingplan en het desbetreffende raadsbesluit is opgenomen.
Vraag: Waar en wanneer heeft de gemeenteraad van Berkelland in de discussie aangegeven mee te willen gaan om in het bestemmingsplan Eibergen, Centrum 2011 de mogelijkheid te bieden aan volumineuze detailhandel? Antwoord: <i>Hier is destijds niet over gesproken. Wij willen hierbij ook nogmaals benadrukken dat wij hier geen 'Volumineuze detailhandel' willen toestaan.</i>
Vraag: Hoe verhoudt zich het realiseren van deze kachelwinkel / showroom t.o.v. de discussie en het besluit van 22 mei 2012? Antwoord: <i>Er is hier sprake van maatwerk. Het kachelbedrijf wil de voormalige locatie van aannemersbedrijf Geerdink gebruiken. Dit kan grotendeels binnen de geldende bestemming. Wij hebben hier gekozen voor maatwerk, om tot een goede invulling te komen. Uiteraard passend binnen de kaders van ons centrumbeleid, maar ook om leegstand te voorkomen dan wel te beperken. Voor het tentoonstellen van enkele kachels die het bedrijf kan plaatsen, is een kleine afwijking van het geldende bestemmingsplan noodzakelijk.</i>
Vraag: Hoe ziet u uw medewerking t.a.v. de kachel winkel / showroom en opslag, t.o.v. het vastgestelde beleid Eibergen, Centrum 2011, de vele bezwaarschriften en planschade procedures van de omliggende ondernemingen? Antwoord:

Zie vorige antwoorden.

Vraag: Wat gaat u doen, als deze ondernemer (om welke reden dan ook) ooit gaat vertrekken en de locatie gebruikt gaat worden door een andere volumineuze detailhandelaar, zoals bijvoorbeeld een garage, caravanhandel, keukencentrum en of bouwmarkt?

Antwoord:

Wij willen aan deze locatie geen bestemming of functie 'Volumineuze detailhandel' toekennen. De verleende vergunning (besluit op bezwaar) wordt heel specifiek gebaseerd op het kachelbedrijf. De ruimte die beoogd is als showroom van kachels wordt ook als zodanig specifiek opgenomen in de vergunning. De ruimte mag niet groter worden en er mogen alleen kachels worden tentoongesteld. Bij eventueel vertrek van het kachelbedrijf van deze locatie, kan het pand waarin de showroom is toegestaan alleen gebruikt worden voor het tentoonstellen van kachels. Het terrein en de panden kunnen dan nog wel volledig gebruikt worden voor een bedrijfsfunctie in de categorieën 1 en 2.

Toelichting:

- 1. Schriftelijke vragen worden kort en duidelijk geformuleerd.*
- 2. Het antwoord volgt binnen 14 dagen nadat ze zijn ingediend bij de griffie.*
- 3. Voor de overzichtelijkheid uw vragen in de daarvoor bestemde vakken plaatsen. Bij elke nieuwe vraag kunt u d.m.v. de tabtoets een nieuwe regel aanmaken. Het antwoord zal dan geplaatst worden bij de desbetreffende vraag.*

Zaaknummer: 186395
Datum verzending: 14 MAART 2017

**Verslag van de openbare hoorzitting van de commissie bezwaarschriften,
kamer grondgebied van woensdag 8 februari 2017**

Verslag van de hoorzitting die op woensdag 8 februari 2017 om 20.30 uur in de collegekamer van het gemeentehuis te Borculo werd gehouden naar aanleiding van het bezwaarschrift dat is ingediend door de heer R.W.M. Klein Gunnewiek, namens de heer Oude Hilbert Het bezwaarschrift is gericht tegen het besluit van 21 november 2016 waarbij aan de heer Dusoleil een omgevingsvergunning is verleend voor het uitbreiden van een bedrijfspand met showroom aan de Ter Braakstraat 22b in Eibergen

Aanwezig waren:

De leden van de hoorcommissie	: de heer H.A.M. Plegt (plv. voorzitter) en mevrouw mr. I. Willemsen (lid)
Commissiesecretariaat	: mevrouw J.I. Vonkeman en de heer R.B. Kattenbelt
Namens het gemeentebestuur	: de heren S. van der Spek en C. Nieuwenhuis
Bezwaarde	: de heer P. Oude Hilbert

Afwezig met kennisgeving:

Lid hoorcommissie	: de heer drs. E. Nijhuis
Vergunninghouder	: de heer en mevrouw Dusoleil

De voorzitter opent de vergadering met een woord van welkom en deelt mee dat men verschenen is voor een hoorzitting die plaatsvindt in verband met het bezwaarschrift dat is ingediend door de heer Oude Hilbert. Het bezwaarschrift is gericht tegen het besluit van 21 november 2016 waarbij aan de heer Dusoleil een omgevingsvergunning is verleend voor het uitbreiden van een bedrijfspand met showroom aan de Ter Braakstraat 22b in Eibergen

De heer Oude Hilbert deelt de pleitnota uit en leest deze voor (bijlage 1).

De heer Van der Spek zegt dat er gesproken wordt over een showroom. Deze is feitelijk maar twee dagen geopend. Namelijk op vrijdagmiddag en op zaterdag.

De heer Nieuwenhuis voegt daar aan toe dat ze het zien als kachelbedrijf. Er wordt wat gemaakt. De showroom is een klein deel van het bedrijf. Er worden kachels gemaakt. In hun ogen is het bedrijf vergelijkbaar met een keuken- of sanitairbedrijf. Je komt kijken en laadt het niet achterin de auto. Vandaar dat zij dit mogelijk achten. Ze weten natuurlijk ook van het beleid.

De heer Plegt zegt tegen de heer Oude Hilbert dat als hij het wil tegenhouden hij een voorlopige voorziening moet vragen. Het opschorten van een vergunning kan de gemeente niet. Ook wordt gevraagd om een kostenvergoeding. Als hij vindt dat de kosten moeten worden vergoed, dan moet hij dat onderbouwen.

De heer Oude Hilbert zegt dat hij bij een bureau is geweest en zij hebben hem geholpen met het opstellen van het bezwaar. Dat was 3 uur x 85 euro.

De heer Plegt vraagt of hij een verschuiving bespeurt van het accent. Het was volumineus en nu wordt gesteld dat het maar twee dagen in de week open is.

De heer Van der Spek zegt dat de reparatie hoofdzaak is en de showroom bijzaak. Het is maar twee dagen in de week open.

De heer Plegt vraagt of dat verschil maakt voor detailhandel. Waar het om gaat is dat het wordt verkocht aan particulieren. Daar is sprake van.

Mevrouw Willemsen merkt op dat het niet in de vergunning staat, maar ook niet in de aanvraag.

De heer Plegt geeft aan dat een centrale rol de begripsbepaling van volumineuze detailhandel is. Als voorbeeld staan genoemd de grote dingen. Nu kan hij zich bij sanitair een wastafel of een toiletpot voorstellen. Maar het kan ook, gezien de andere voorbeelden, een complete badkamer zijn in plaats van losse elementen.

De heer Nieuwenhuis geeft aan dat met sanitair een complete badkamer wordt bedoeld en zegt het bij een kachel ook niet alleen de kachel is, maar hij wordt ingebouwd.

De heer Plegt vraagt wat bedoeld wordt.

De heer van der Spek zegt dat in de showroom wordt bekeken. Dan wordt bij de mensen thuis de situatie bekeken en dan wordt een deal gesloten. Hij wordt altijd ter plaatse bij mensen thuis ingebouwd.

De heer Plegt zegt dat je dat niet in de afweging ziet, maar hij vraagt zich af of dat er toe doet.

Mevrouw Willemsen heeft een vraag over de aanloopstraat en centrum gebieden. In het besluit staat "dergelijke detailhandel past niet in de, vaak kleinschaligere, centrumgebieden. Volumineuze detailhandel vindt plaats op bedrijventerreinen in de aanloopstraten naar winkelcentra". Hier staat vindt plaats. Dat lijkt alsof er een beleidsstuk is. Staat dit ook ergens als feit gepresenteerd?

De heer Nieuwenhuis antwoordt dat het kan zijn dat de aanloopstraten in andere plannen genoemd staan die van latere orde zijn. Dat zijn gedachten geweest, maar hij weet niet waar het zoal staat. In het centrumplan van Borculo staat dat de Spoorstraat ook een aanloopstraat is.

De heer Nieuwenhuis zegt dat dit specifieke bedrijf is toegestaan. Niet zo maar iedere volumineuze detailhandel wordt toegestaan.

De heer Plegt merkt op dat kennelijk volumineuze detailhandel geen probleem is. Waarom zou je dit dan toch zo beperken?

De heer Nieuwenhuis antwoordt dat het hier alleen een showroom is bij een bedrijf is.

Mevrouw Willemsen zegt dat verderop in het besluit staat dat "de locatie aan de Nieuwstraat geschikt is voor de gewenste functie, ook omdat het een aanrijstraat naar het kernwinkelgebied betreft". Gesteld wordt dat reguliere detailhandel wordt uitgesloten. Is kachels nou wel of niet volumineus.

De heer Nieuwenhuis reageert dat ze kachels gelijk zien aan sanitair en dus volumineus.

De heer Plegt zegt dat deze stelling impliceert dat een keukenzaak ook zou kunnen, gezien het gestelde in het besluit. Dat zou logisch zijn als je dit accepteert.

De heer Nieuwenhuis geeft aan dat het zou kunnen als een keuken ook zo'n kleine showroom heeft.

De heer Plegt vraagt waarom dit zo belangrijk is.

De heer Nieuwenhuis geeft aan dat het maar een beperkte omvang heeft.

Mevrouw Willemsen vraagt waar ze parkeernormen kan vinden?

De heer Nieuwenhuis zegt dat die in het bestemmingsplan staan.

Mevrouw Willemsen zegt dat grootschalige detailhandel niet genoemd is in centrum.

De heer Nieuwenhuis geeft aan dat die normaliter niet in het centrum voorkomen. Hij legt uit hoe ze hier op komen. Als ze de parkeernorm voor perifeer er op leggen kom je op 53. Het is ondergeschikt aan het bedrijf.

De heer Plegt als je dan uitgaat van ondergeschikte detailhandel, dan zou die daar ook niet onder kunnen vallen.

De heer Nieuwenhuis antwoordt bevestigend. Vandaar dat er ook een afwijking is gevoerd.

De heer Plegt geeft aan dat in de bestemming Eibergen centrum ook witgoed zit Dit wordt ook thuis afgeleverd. Zitten die er dan illegaal? In de bestemming centrum is volumineuze detailhandel uitgesloten, terwijl die er wel zitten.

Mevrouw Willemsen geeft aan dat wordt gezegd in het besluit dat in het nieuwe bestemmingsplan de functie volumineuze detailhandel wordt toegevoegd.

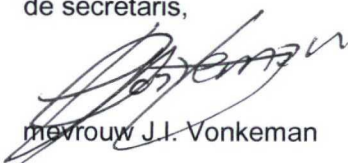
De heer Nieuwenhuis geeft aan dat zij dat ook niet vinden kunnen. Dit wordt gewijzigd bij de beslissing op bezwaar.

De heer Oude Hilbert zegt tot slot dat de gemeente hem niet echt heeft kunnen overtuigen. Hij vraagt zich af waar het beleid dan is, waar het staat. De voorzitter heeft destijds al gezegd dat een showroom een winkel is. Daarvoor maakt de openingstijd niet uit. Je bent een winkel of niet. De parkeerplaatsen zijn ingetekend. De bevoorrading vindt daar ook plaats. Als er bezoekers zijn, kan er geen vrachtwagen in of uit. Bevoorrading mag niet plaatsvinden aan de Ter Braakstraat. Dat de plaatsing bij mensen thuis plaatsvindt maakt niet uit. Er wordt verkocht. In de aangehaalde jurisprudentie ging het ook om bezorging thuis. Ook dat was detailhandel. Hij heeft op zich geen probleem met het bedrijf. Het gaat hem om de verkoop. Er zijn zo'n 14 locaties aan te wijzen, die in meer of mindere mate geschikt zouden zijn. De mogelijkheden zijn er.

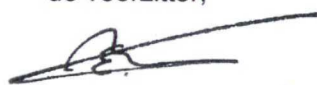
De voorzitter sluit af met de opmerking dat het verslag en het advies in principe binnen drie a vier weken aan een ieder zal worden toegezonden. Het definitieve besluit zal daarna door het college worden genomen. Nadat de aanwezigen te kennen hebben gegeven niets meer te willen toelichten sluit de voorzitter de mondelinge behandeling onder dank aan de aanwezigen voor de verstrekte inlichtingen.

Gezien en akkoord,

de secretaris,

mevrouw J.I. Vonkeman

de voorzitter,

H.A.M. Plegt (plv) b.a.

Pleitnota bakkerij Oude Hilbert (8-2-2017)

Beste commissieleden,

Allereerst hecht ik er waarde aan te vermelden dat mijn bezwaarschrift op zich niet tegen Dusoleil Kachels is gericht maar tegen het besluit van de gemeente die deze vergunning heeft verleend. Ik heb ook een poos getwijfeld om een bezwaarschrift in te dienen omdat de mogelijkheid bestaat dat een collega ondernemer en bijna (toekomstig) buurman hier de dupe van wordt. Maar mijn onrechtvaardigheidsgevoel dat is ontstaan door het handelen van de gemeente heeft me toch doen besluiten tegen deze vergunning een bezwaarschrift in te dienen. En wel om de volgende redenen.

1) Beleid detailhandel gemeente Berkelland

Ten eerste word in de omgevingsvergunning steeds vermeld dat het gaat om ter Braakstraat 22b. Zodoende werden de plannen behandeld als onderdeel van een aanpalende wijk in plaats van dat voor het centrum. De bedrijfsactiviteiten spelen zich echter af aan de Nieuwstraat 63. Dat ligt precies in het midden tussen mijn winkel aan de Nieuwstraat 57, bakkerij Oude Hilbert, en de winkel aan de Nieuwstraat 69/71 (voormalig schoenmaker Laarhuis nu Jokies boetiek) en schuin aan de overkant Nieuwstraat 26 vishandel Fentsham. Alle drie deze winkels liggen binnen een straal van +/- 30 meter van de beoogde locatie voor de kachelwinkel. Deze winkels zijn tegen onze zin in het geldende bestemmingsplan (Eibergen, Centrum 2011) zeer specifiek bestemd met een soort sterfhuisconstructie. In de toelichting van het bestemmingsplan staat daarover aangegeven 'De winkels buiten het winkelcentrumgebied hebben een woonbestemming, maar daarvoor geldt dat de huidige vorm van detailhandel is toegestaan'. Daar waar onze winkel decennia een normale detailhandel bestemming had, staat de gemeente hier nu enkel nog een bakkerij toe, terwijl ons pand qua indeling en ruimte niet voldoet aan de eisen van een moderne bakkerij. Dit maakt een eventuele verkoop voor detailhandel onmogelijk. Dat is ook exact wat de gemeente wil, het bemoeilijken van detailhandel buiten het kernwinkelgebied zodat nieuwe detailhandelsvestigingen daarnaartoe trekken. Gek genoeg wordt er nu tussen de bestaande winkels die voor ons gevoel worden weggepest opeens wel een nieuwe winkel voor kachels mogelijk gemaakt. Sterker nog de gemeente werkt mee aan de uitbreiding van het pand om extra winkelruimte mogelijk te maken! De gemeente schrijft zelf in de vergunning dan ook dat het onlogisch is om op de locatie aan de Nieuwstraat nieuwe detailhandel toe te voegen en dat detailhandel bij voorkeur zelfs volledig wordt verplaatst uit de Nieuwstraat. Daar waar de gemeente een zeer strikt regime hanteert met betrekking tot detailhandel in onze straat is men opeens wel positief over een kachelwinkel. Daar kunnen wij met ons hoofd niet bij.

2) Definitie volumineuze detailhandel

Dat op deze locatie geen detail handel mag worden gevoerd komt in de vergunning duidelijk naar voren. De gemeente spreekt echter opeens van 'volumineuze detailhandel' en tot onze verbazing kan met deze 'truc' opeens alles. Met dat label acht men de locatie opeens geschikt voor een winkel, waar het de bestaande ondernemers in de buurt een verkoop in de toekomst onmogelijk wordt gemaakt.

In de vergunning hanteert de gemeente de definitie voor volumineuze (grootschalige) detailhandel die uit het geldende bestemmingsplan (Eibergen, Centrum 2011) komt: 'detailhandel die vanwege de omvang van de gevoerde artikelen een groot oppervlak nodig heeft voor de uitstalling, in de vorm van de verkoop van auto's, boten, caravans, landbouwwerktuigen, grove bouwmaterialen, keukens, sanitair en naar aard daarmee gelijk te stellen artikelen'. Volgens ons valt het met de

omvang van de artikelen (de kachels) reuze mee, een kachel is geen keuken, badkamer, auto of boot. Het grote oppervlakte dat nodig is voor uitstalling (de showroom in de vergunning) bedraagt 215 m², wat helemaal niet groot is. Ik verwijs hier daarom graag naar de 'Agenda voor de toekomst voor detailhandelsbeleid regio Achterhoek' (Droogh Trommelen en partners, maart 2012, projectnummer 1079.0911). Het stuk dateert weliswaar uit 2012, maar uit de rapportage blijkt dat de gemiddelde winkelvloeroppervlakte per winkel (normale detailhandel) in Eibergen gek genoeg exact 215 m² bedraagt. De motivering van de gemeente dat voor deze kachelwinkel 'vanwege de omvang van de gevoerde artikelen een groot oppervlakte nodig heeft voor de uitstalling' (definitie volumineuze detailhandel) klopt gewoon niet. Daarbij verwijs ik ook naar een uitspraak van de Raad van State (d.d. 31 oktober 2007: ECLI:NL:RVS:2007:BB6822). Dit betreft weliswaar een handhavingszaak, maar daar spreekt de Raad van State bij een beddenzaak uit dat wel degelijk gaat om normale detailhandel. Dit mede omdat er ter plaatse spullen (kussens, dekbedden e.d.) kunnen worden gekocht. Dergelijke kleinschalige aanverwante producten (reinigingsmiddelen, kolen kit, pellet brokken, aansluit materialen en zelfs barbecue,s) worden ook door Dusoleil aan particulieren verkocht, zodat ook hier sprake is van normale detailhandel. Als een beddenzaak al geen volumineuze detailhandel is, hoe kan een kachelwinkel dat dan wel zijn. Volgens ons kan de showroom (winkelruimte) zowel qua maat van de artikelen als qua oppervlakte die nodig is voor de uitstalling prima binnen het kernwinkelgebied. Als Dusoleil Kachels ons buurperceel vervolgens wil gebruiken voor opslag en als werkplaats, dan hebben wij daar geen moeite mee en juichen dat zelfs toe wanneer dit in de regels van het bestemmingsplan past.

3) Beleid volumineuze detailhandel gemeente Berkelland

Daar waar de gemeente een zeer restrictief (schrik-) beleid hanteert met betrekking tot normale detailhandel buiten het kernwinkelgebied is er kennelijk voor volumineuze detailhandel alles mogelijk. Niet duidelijk is op welk door de gemeenteraad vastgestelde beleidskader dit is gebaseerd. In de vergunning staat *'de locatie aan de Nieuwstraat vinden wij (het college) geschikt voor de gewenste functie. Ook, omdat het een aanrijstraat naar het kernwinkelgebied betreft'*. Dit treft ons omdat in een gebied waar de gemeente lang gevestigde ondernemers met een sterhuisconstructie weg probeert te krijgen nu kennelijk de deuren openzet voor grootschalige detailhandel. Dit terwijl de SAOZ in haar advies (d.d. februari 2016) n.a.v. ons planschade verzoek dit gebied nog omschrijft als *'zijnde een buiten het kernwinkelgebied gelegen straat met overwegend woningen in de directe omgeving'*. Wij vragen ons dan ook zeer af of dit het beleid is dat de gemeenteraad van Berkelland nastreeft en verzoeken het college het beleidsstuk te overleggen waaruit dat blijkt. Volgens ons is de kachelwinkel geen grootschalige detailhandel (zie punt 2) en zelfs als het gezien wordt als grootschalige detailhandel is een omgeving met overwegend woningen waar nieuwvestiging van normale detailhandel uit den boze is niet de juiste locatie. Zulke grootschalige functies (autozaken/bouwmarkten e.d.) verwacht je eerder aan de rand van de kern aan de voorzijde van een bedrijventerrein of langs een provinciale weg. Wij vragen ons dan ook af of de gemeente (mocht de kachelwinkel om welke reden dan ook niet slagen) hier ook een autozaak of bouwmarkt toestaat nu de deur naar grootschalige detailhandel open is.

4) Zorgvuldige besluitvorming

De verleende omgevingsvergunning getuigt niet van een zorgvuldige besluitvorming. De vergunning maakt het mogelijk om een normaal bedrijfsperceel voor lichte bedrijvigheid (categorieën 1 en 2) te gebruiken voor een kachelwinkel. Uit de al eerder aangehaalde 'Agenda voor de toekomst voor detailhandelsbeleid regio Achterhoek' (Droogh Trommelen en partners, maart 2012, projectnummer 1079.0911) blijkt dat er een aanzienlijke winkelleegstand is van 10,5% in Eibergen. De gemeente maakt het nu mogelijk om een perceel waar in het bestemmingsplan geen winkels zijn toegestaan te gebruiken voor een kachelwinkel met 215 m² aan showroom. Het overaanbod aan winkelruimte in Eibergen wordt daarmee nog groter. Daar komt nog bij dat er

sprake is van een bevolgingskrimp en een veranderende detailhandelmarkt (internetverkoop) waardoor de verwachting is dat de vraag naar winkelruimte in de gemeente Berkelland en Eibergen verder zal afnemen. Dit past niet binnen het streven van het Rijk naar een duurzaam ruimtegebruik (zoals bijvoorbeeld voor grote plannen is verwoord in de ladder voor duurzame verstedelijking). Alternatieven, welke er met een oppervlakte van slechts 215 m² zeker zijn, zijn niet afgewogen en de noodzaak tot deze ontwikkeling ontbreekt. Volgens ons is er dan ook geen sprake van een zorgvuldige besluitvorming.

5) Gelijkheidsbeginsel

Wat ons het meest frustrereert is dat de gemeente burgers en locaties kennelijk niet gelijk lijkt te behandelen. Terwijl de planschade procedure's vanuit de bestaande winkels nog niet eens zijn afgerond is deze gekozen locatie Nieuwstraat 63 met een nieuwe winkel op zijn minst uiterst ongelukkig gekozen omdat deze wel heel erg gevoelig ligt. Dat op deze locatie geen detailhandel mag worden gevoerd komt in het geldende bestemmingsplan en de vergunning duidelijk naar voren maar dat er dan deze truc is bedacht om het volumineuze detailhandel te noemen en dat dan op deze locatie toe te staan schets onze grote verbazing. De grote mate van tegenwerking die wij ondervinden bij de mogelijkheden van ons pand wordt letterlijk 2 huizen verderop eenvoudig terzijde geschoven om een nieuwe kachelwinkel mogelijk te maken. Er is geen sprake van consistentie en duidelijke keuzes. Wij als inwoner en winkeleigenaar worden zeer terughoudend benaderd, terwijl een toekomstige buurman met een kachelwinkel niet alleen kan beginnen op een locatie waar dat in het bestemmingsplan niet mag, maar hier ook nog eens voor mag uitbreiden. Dit alles onder het motto van 'volumineus' waar een beleidskader voor ontbreekt en het geldende bestemmingsplan niets over zegt en terwijl er voldoende winkelruimte beschikbaar is in het dorp. Zoals ik in het begin al aangaf heb ik niets tegen Dusoleil Kachels. Wel vraag ik de gemeente om een eerlijke en gelijke behandeling. En toewijzing van vergoeding van de ingehuurde deskundigen kosten.

Dank voor uw aandacht.

Commissie bezwaarschriften, kamer Grondgebied

Contactpersoon: Vonkeman, J.I.

T: 0545-250 621

E: j.vonkeman@gemeenteberkelland.nl

Bezoekadres: Marktstraat 1, Borculo

Aan het college van burgemeester en
wethouders van Berkelland

Zaaknummer : 186395
Onderwerp : advies bezwaarschrift
Verzonden : 14 MAART 2017

Geacht college,

Hierbij doen wij u ons advies als bedoeld in de artikelen 16 en 17 van de Verordening commissie bezwaarschriften toekomen inzake het bezwaarschrift van de heer P. Oude Hilbert, Nieuwstraat 57 in Eibergen (hierna te noemen: bezwaarde).

Het bezwaarschrift is gericht tegen het besluit van het college van burgemeester en wethouders van 21 november 2016, waarbij aan de heer C.O. Dusoleil (hierna: vergunninghouder), een omgevingsvergunning is verleend voor de activiteiten:

- het gebruiken van gronden of bouwwerken in strijd met het bestemmingsplan (artikel 2.1, lid 1, onder c van de Wabo) voor het uitbreiden van het bedrijfspand buiten het bouwblok en het vestigen van detailhandel op het perceel Ter Braakstraat 22 b in Eibergen;
- het bouwen van een bouwwerk (artikel 2.1 lid 1 onder a van de Wabo), voor het uitbreiden van het bedrijfspand op het adres Ter Braakstraat 22 b in Eibergen.

Het bezwaarschrift is ingediend op grond van artikel 7:1, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht (hierna te noemen: Awb).

Puntsgewijs en chronologisch overzicht van de belangrijkste achtergronden

- Op 13 september 2016 wordt een aanvraag om omgevingsvergunning ingediend voor het gebruiken van gronden of bouwwerken in strijd met het bestemmingsplan en het bouwen van een bouwwerk;
- Op 28 september 2016 brengt de welstandscommissie positief advies uit;
- Op 24 oktober 2016 wordt verzocht om aanvullende gegevens in te dienen;
- Op 11 november 2016 wordt de beslistermijn verlengd;
- De vergunning wordt op 21 november 2016 verleend (verzonden: 21 november 2016);
- Bezwaarde kan zich hiermee niet verenigen en dient een bezwaarschrift in. Het bezwaarschrift wordt op 19 december 2016 per mail ontvangen en op 4 januari 2017 per post;
- Het bezwaarschrift wordt ter advisering in handen van onze commissie gegeven.

Hoorzitting

Het bezwaarschrift is in een openbare hoorzitting van onze commissie van woensdag 8 februari 2017 behandeld, waarbij bezwaarde en uw college aanwezig waren en de mogelijkheid hadden om hun standpunt mondeling toe te lichten. Vergunninghouder was met kennisgeving afwezig. Van het besprokene is een verslag gemaakt, welke als bijlage bij dit advies is gevoegd.

Vergaderquorum

In de Verordening commissie bezwaarschriften is onder andere de samenstelling van de commissie aangegeven. De commissie dient te bestaan uit een voorzitter en tenminste twee leden. Tijdens de hoorzitting was maar één lid aanwezig. Er is geen wettelijk bezwaar tegen het horen in het kader van de bezwaarprocedure door de voorzitter en één lid van de adviescommissie, indien de advisering door de voltallige commissie heeft plaatsgevonden. De heer drs. E. Nijhuis, het afwezige lid, heeft aangegeven zich te kunnen vinden in dit advies.

De bezwaren

De bezwaren worden, onder verwijzing naar de inhoud van het bezwaarschrift, als volgt samengevat:

- Het plan is in strijd met het huidige bestemmingsplan en strookt niet met het centrum concentratiebeleid;
- Bezwaarde doet een beroep op het gelijkheidsbeginsel.

Ontvankelijkheid van het bezwaarschrift

Het besluit om de vergunning te verlenen is verzonden op 21 november 2016. Tegen dit besluit is een bezwaarschrift ingediend. Het bezwaarschrift is per email ontvangen op 19 december 2016 en op 4 januari 2017 per post. Krachtens artikel 6:9, eerste lid, van de Awb is een bezwaarschrift tijdig ingediend als het voor het einde van de termijn is ontvangen.

Het besluit is verzonden op 21 november 2016 zodat de termijn aanvangt op 22 november 2016. De indieningstermijn eindigt derhalve op 2 januari 2017.

Het bezwaarschrift is binnen de termijn ontvangen en derhalve ontvankelijk. Het bezwaarschrift voldoet voorts aan de vereisten van artikel 6:5 van de Awb.

De commissie oordeelt dat bezwaarde als belanghebbende als bedoeld in artikel 1:2 van de Awb is aan te merken. Hij is de eigenaar van een woning in de directe omgeving van het bouwplan.

Overwegingen en oordeel van de commissie.

Wettelijk kader

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo)

Op grond van artikel 2.1, eerste lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (hierna te noemen: Wabo) is het verboden zonder omgevingsvergunning een project uit te voeren, voor zover dat geheel of gedeeltelijk bestaat uit:

- a. het bouwen van een bouwwerk;
- b. (...);
- c. het gebruiken van gronden of bouwwerken in strijd met het bestemmingsplan;
- d. (...) t/m i (...).

Ingevolge artikel 2.10, eerste lid, van de Wabo moet een aanvraag om omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, van de Wabo, onder a, worden geweigerd indien:

- a. de aanvraag en de daarbij verstrekte gegevens en bescheiden het naar het oordeel van het bevoegd gezag niet aannemelijk maken dat het bouwen van een bouwwerk waarop de aanvraag betrekking heeft, voldoet aan de voorschriften die zijn gesteld bij of krachtens een algemene maatregel van bestuur als bedoeld in artikel 2 of 120 van de Woningwet;
- b. de aanvraag en de daarbij verstrekte gegevens en bescheiden het naar het oordeel van het bevoegd gezag niet aannemelijk maken dat het bouwen van een bouwwerk waarop de aanvraag betrekking heeft, voldoet aan de voorschriften die zijn gesteld bij de bouwverordening of, zolang de bouwverordening daarmee nog niet in overeenstemming is gebracht, met de voorschriften die zijn gesteld bij een algemene maatregel van bestuur als bedoeld in artikel 8, achtste lid, van de Woningwet dan wel bij of krachtens een algemene maatregel van bestuur als bedoeld in artikel 120 van die wet;
- c. de activiteit in strijd is met het bestemmingsplan, de beheersverordening of het exploitatieplan, of de regels die zijn gesteld krachtens artikel 4.1, derde lid, of 4.3, derde lid, van de Wet ruimtelijke ordening;
- d. het uiterlijk of de plaatsing van het bouwwerk waarop de aanvraag betrekking heeft, met uitzondering van een tijdelijk bouwwerk dat geen seizoensgebonden bouwwerk is, zowel op zichzelf beschouwd als in verband met de omgeving of de te verwachten ontwikkeling daarvan, in strijd is met redelijke eisen van welstand, beoordeeld naar de criteria, bedoeld in artikel 12a, eerste lid, onder a, van de Woningwet, tenzij het bevoegd gezag van oordeel is dat de omgevingsvergunning niettemin moet worden verleend;
- e. (...).

Het betreffen in artikel 2.10 van de Wabo dwingende weigeringsgronden. Een aanvraag mag alleen en moet worden geweigerd als er strijd is met één van bovengenoemde criteria. Dit houdt in dat de omgevingsvergunning alleen op deze gronden kan worden geweigerd.

Op het voorgaande moet wel de nuancering worden aangebracht dat bij strijd met het bestemmingsplan de aanvraag om een omgevingsvergunning - voor zover hier relevant - tevens wordt aangemerkt als een aanvraag om een afwijking op grond van artikel 2.12 van de Wabo.

In het eerste lid van artikel 2.12 van de Wabo is bepaald dat voor zover de aanvraag heeft op een activiteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder c, een omgevingsvergunning slechts kan worden verleend:

- a. Indien de activiteit in strijd is met het bestemmingsplan of de beheersverordening:
 1. Met toepassing van de in het bestemmingsplan of de beheersverordening opgenomen regels inzake afwijking;
 2. in de bij algemene maatregel van bestuur aangewezen gevallen, of
 3. Indien de activiteit niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening en de motivering van het besluit een goede ruimtelijke onderbouwing bevat.
- b. t/m d.

Besluit omgevingsrecht

Artikel 4 van bijlage II bij het Besluit omgevingsrecht (hierna: Bor) bepaalt dat:

lid 1: voor verlening van een omgevingsvergunning voor een activiteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder c, van de wet waarbij met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder 2°, van de wet van het bestemmingsplan of de beheersverordening wordt afgeweken, komen in aanmerking een bijbehorend bouwwerk of de uitbreiding daarvan;

lid 2 t/m 8 (...);

lid 9: het gebruiken van bouwwerken, eventueel in samenhang met bouwactiviteiten die de bebouwde oppervlakte of het bouwvolume niet vergroten, en van bij die bouwwerken aansluitend terrein, mits (...).

Het bouwplan valt onder de reikwijdte van het eerste en negende lid van artikel 4 van bijlage II bij het Bor.

Het geldende bestemmingsplan

Bestemming

Het bedrijf aan de Ter Braakstraat 22bin Eibergen ligt in het bestemmingsplan 'Eibergen, Centrum 2011' en heeft de bestemming 'bedrijf'.

Op grond van artikel 3.1 van de planvoorschriften zijn de voor bedrijf aangewezen gronden bestemd voor:

- a. bedrijfsactiviteiten in de categorieën 1 en 2 van de bij deze regels behorende 'staat van bedrijfsactiviteiten';
- b. (...);
- c. (...)

met dien verstande dat detailhandel niet is toegestaan, met uitzondering van productiegebonden detailhandel, en detailhandel genoemd onder artikel 3.1, onder c.

Onder productiegebonden detailhandel wordt volgens artikel 1.101 van de regels van het bestemmingsplan verstaan: "detailhandel in goederen die ter plaatse worden vervaardigd en/of gerepareerd in het productieproces, waarbij de detailhandelsfunctie ondergeschikt is aan de productiehandel.

Onder detailhandel wordt ingevolge artikel 1.51 van de regels van het bestemmingsplan verstaan: "het bedrijfsmatig te koop aanbieden (waaronder de uitstalling ten verkoop), verkopen, verhuren en leveren van goederen aan personen die die goederen kopen of huren voor gebruik, verbruik of aanwending anders dan in de uitoefening van een beroeps- of bedrijfsactiviteit, waaronder volumineuze (grootschalige) detailhandel, tuincentrum of supermarkt" (art. 1.51).

Afwijking van het bestemmingsplan – gebruik

Niet ter discussie staat dat detailhandel in strijd is met het bestemmingsplan. Uw college geeft in het besluit van 21 november 2016 aan te willen afwijken van het bestemmingsplan, omdat uw college van oordeel is dat hier sprake is van volumineuze detailhandel en dit ter plaatse wel mogelijk zou moeten zijn.

Volumineuze detailhandel

Uw college is van opvatting dat het tentoonstellen en verkopen van diverse soorten kachels aangemerkt kan worden als volumineuze detailhandel. Het kan gelijk worden gesteld met het tentoonstellen van keukens en sanitair. Op grond hiervan is uw college van oordeel dat het tentoonstellen en verkopen van kachels kan worden aangemerkt als volumineuze detailhandel in de zin van de bepalingen van het bestemmingsplan.

Onder 'volumineuze (grootschalige) detailhandel' wordt ingevolge artikel 1.116 van de begripsbepalingen van het bestemmingsplan verstaan: "detailhandel die vanwege de omvang van de gevoerde artikelen een groot oppervlak nodig heeft voor de uitstalling, in de vorm van verkoop van auto's, boten, caravans, landbouwwerktuigen, grove bouwmaterialen, keukens, sanitair en naar aard daarmee gelijk te stellen artikelen".

De commissie is van oordeel dat het tentoonstellen en verkopen van kachels niet kan worden aangemerkt als volumineuze detailhandel. De commissie is van opvatting dat de verkoop van kachels niet gelijk te stellen is aan bijvoorbeeld de verkoop van keukens en sanitair. De commissie wijst erop dat keukens en sanitair te koop worden aangeboden in complete keuken- en badkameropstellingen, in opstellingen derhalve die een groot verkoopoppervlak vergen. Anders dan voor keukens en sanitair het geval is, plegen kachels als losse elementen te worden verkocht. De commissie is daarom van oordeel dat de verkoop van kachels niet gelijk te stellen is aan de verkoop van keukens en sanitair zoals uw college tijdens de zitting gesteld heeft.

Het bouwplan is in zoverre dan ook in strijd met het bestemmingsplan. Het betoog van bezwaarde dat sprake is van strijd met het bestemmingsplan slaagt.

De bezwaren zijn gegrond.

Afwijking van het bestemmingsplan – bouwen

Het bouwplan voorziet in de bouw van een showroom buiten het op de plankaart aangegeven bouwvlak. Daarmee is het bouwplan in strijd met artikel 3.2 van het bestemmingsplan, dat bepaalt dat een gebouw binnen een bouwvlak moet worden gebouwd.

In uw besluit van 21 november 2016 geeft uw college aan met toepassing van artikel 4, eerste lid van bijlage II van het Bor af te willen wijken van het bestemmingsplan.

Op grond van artikel 2.12 van de Wabo mag het plan niet in strijd te zijn met een goede ruimtelijke ordening. Het besluit dient zodanig te zijn gemotiveerd dat aangetoond is dat sprake is van een goede ruimtelijke ordening.

De commissie merkt op dat bij het bepalen van de keuze om wel of geen medewerking te verlenen aan het verzoek tot afwijking uw college een ruime beleidsvrijheid heeft om te bepalen of een bepaalde ontwikkeling uit het oogpunt van een goede ruimtelijke ordening acceptabel is. Bepaalde beoordelingsmarges mogen echter niet worden overschreden en het recht mag niet onjuist worden toegepast. Tevens dienen de in het geding zijnde belangen op een zorgvuldige wijze te zijn afgewogen. Er dient een zorgvuldige belangenafweging plaats te vinden.

Ontmoedigingsbeleid

In paragraaf 2.2. van de plantoelichting behorende bij het bestemmingsplan Eibergen, Centrum 2011 is de functionele structuur van het plangebied weergegeven.

De gemeenteraad van Berkelland vindt het, in verband met de aantrekkelijkheid en een goed functioneren van het winkelgebied, belangrijk dat winkels zoveel mogelijk worden geconcentreerd in het kernwinkelgebied. Daartoe heeft het kernwinkelgebied de bestemming 'centrum' gekregen, op basis waarvan meerdere functies zijn toegestaan, hetgeen de uitwisselbaarheid van functies bevordert. Winkels buiten het kernwinkelgebied, maar binnen het winkelcentrumgebied, hebben de specifieke bestemming 'detailhandel' gekregen.

Strijd met het concentratiebeleid

Het perceel Ter Braakstraat 22b ligt niet in het winkelcentrumgebied, wat impliceert dat (al aanwezige) winkels in dit deel een woonbestemming hebben, met dien verstande dat de huidige vorm van detailhandel is toegestaan. Nu de verkoop van kachels niet als volumineuze detailhandel kan worden aangemerkt, maar als reguliere detailhandel moet worden geduid, is de commissie van oordeel dat de bouw van een showroom ten behoeve van de verkoop van kachels in strijd is met het concentratiebeleid. In zoverre is het bouwplan niet in overeenstemming met het uitgangspunt dat er sprake moet zijn van een goede ruimtelijke ordening.

Parkeernormen

De commissie stelt vast dat uw college bij het vaststellen van het vereiste aantal parkeerplaatsen niet uit is gegaan van de parkeernorm behorende bij volumineuze detailhandel. Voor volumineuze detailhandel geldt de norm van 7,5 parkeerplaats per 100 m² bruto vloeroppervlakte. Op basis van deze norm dient vergunninghouder 53 parkeerplaatsen te realiseren. Het behoeft geen betoog dat een dergelijk aantal parkeerplaatsen niet door vergunninghouder op eigen terrein kan worden gerealiseerd.

Daarbij merkt de commissie op dat de thans geprojecteerde parkeerplaatsen zodanig liggen dat zij niet kunnen worden gebruikt voor het parkeren van auto's van klanten van het bedrijf als er moet worden geladen of gelost bij het bedrijf. Hierdoor kan niet te allen tijde gebruik worden gemaakt van de parkeerplaatsen, waardoor de desbetreffende parkeerplaatsen niet meegerekend kunnen worden, tenzij vastgelegd wordt dat alleen buiten de openingsuren geladen en gelost mag worden.

Beroep gelijkheidsbeginsel

Bezwaarde doet een beroep op het gelijkheidsbeginsel. Bezwaarde exploiteert een bakkerij in de directe omgeving van het bedrijf van vergunninghouder. Het perceel van bezwaarde heeft de bestemming 'wonen' gekregen, waarbij een bakkerij is toegestaan. Dit omdat het perceel van bezwaarde buiten het winkelcentrumgebied valt en de raad een ontmoedigingsbeleid voert.

Door op korte afstand, maar nog verder van het winkelkern/winkelcentrumgebied – maar binnen het zelfde bestemmingsplan - wel detailhandel toe te staan, voelt bezwaarde zich benadeeld en doet om die reden een beroep op het gelijkheidsbeginsel.

Niet ter discussie staat dat het perceel van bezwaarde een andere bestemming heeft dan het perceel aan de Ter Braakstraat 22b in Eibergen. De commissie oordeelt dat de situatie op het perceel van bezwaarde dan ook niet vergelijkbaar is met de situatie op het perceel van vergunninghouder, zodat reeds hierom geen sprake is van een gelijk geval. Een beroep op het gelijkheidsbeginsel slaagt dan ook niet.

De commissie acht de bezwaren hiertegen ongegrond.

Vergoeding kosten

Bezwaarde heeft verzocht om vergoeding van de kosten die bezwaarde heeft moeten maken. Ter zitting heeft bezwaarde desgevraagd toegelicht dat het hier gaat om de kosten die bezwaarde heeft moeten maken in verband met het feit dat een derde voor bezwaarde een bezwaarschrift heeft opgesteld. Ingevolge artikel 7:15, tweede lid, van de Awb bestaat het recht op vergoeding van de kosten die een belanghebbende redelijkerwijs heeft moeten maken in verband met de behandeling van het bezwaar alleen, indien het besluit wordt herroepen wegens een aan het bestuursorgaan te wijten onrechtmatigheid. Herroeping vindt plaats indien een ontvankelijk bezwaar leidt tot een intrekking of wijziging van het primaire besluit. Voorwaarde is dat alleen die kosten vergoed worden die door een derde beroepsmatig zijn gemaakt. Het is daarbij van belang dat het verlenen van rechtsbijstand een vast onderdeel vormt van een duurzame, op het vergaren van een inkomen gerichte taakuitoefening. Het is onze commissie niet gebleken dat bezwaarde zich bij heeft laten staan door een derde die aan bovenstaande kwalificaties voldoet.

De commissie adviseert uw college dan ook om de gevraagde proceskostenvergoeding af te wijzen.

Conclusie

De commissie oordeelt dat het besluit onvoldoende zorgvuldig en gemotiveerd tot stand is gekomen. De commissie is van mening dat in onderhavige situatie geen sprake is volumineuze detailhandel maar van 'reguliere' detailhandel. Dit is in strijd met het bestemmingsplan en het eigen - in het bestemmingsplan Eibergen, Centrum 2011 - opgenomen ontmoedigingsbeleid. Daarbij kan – mocht het college toch van oordeel blijven dat er wel sprake is van volumineuze detailhandel – er op generlei wijze voldaan worden aan de parkeernormen. Het beroep op het gelijkheidsbeginsel slaagt naar het oordeel van de commissie niet.

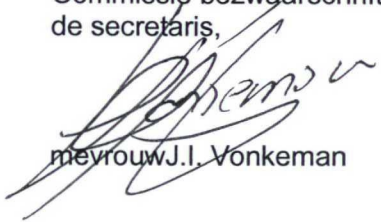
Advies

Samenvattend adviseert de commissie uw college:

- Bezwaarde in zijn bezwaren te ontvangen;
- Het beroep op het gelijkheidsbeginsel ongegrond te verklaren;
- De overige bezwaren gegrond te verklaren;
- Het verzoek om vergoeding van de kosten af te wijzen;
- Een heroverwegingsbesluit te nemen waarbij alle relevante aspecten en individuele belangen op een zorgvuldige wijze zijn afgewogen.

Borculo, 12 maart 2017

Commissie bezwaarschriften, kamer Grondgebied
de secretaris,

mevrouw J.I. Vonkeman

de voorzitter,

H.A.M. Plegt (plv) bla

De Raads- en commissieleden
Gemeente Berkelland

Zaaknummer : 186395/180609
Onderwerp : Kachelbedrijf met showroom in Eibergen
Verzonden : **25 APR 2017**

Geachte raads- en commissieleden,

In de vergadering van 5 april van de Commissie ruimte is het onderwerp over het kachelbedrijf met showroom aan de Nieuwstraat 63 in Eibergen doorgeschoven naar een volgende vergadering. Dit in afwachting van ons besluit op het ingediende bezwaar tegen de omgevingsvergunning. Op 18 april hebben wij een besluit op het ingediende bezwaar genomen. In deze brief informeren wij u over ons besluit.

De commissie bezwaarschriften adviseerde om te heroverwegen

Tegen ons besluit van 21 november 2016 om een omgevingsvergunning te verlenen voor een kachelbedrijf mét showroom op de locatie Nieuwstraat 63 in Eibergen is bezwaar gemaakt. Dit bezwaar is behandeld door de commissie. Zij adviseerde ons om een heroverwegingsbesluit te nemen waarbij alle relevante aspecten en individuele belangen op een zorgvuldige wijze worden afgewogen.

Wij handhaven ons eerdere standpunt: het kachelbedrijf met showroom is passend

Wij hebben ons eerder genomen besluit voor de omgevingsvergunning zorgvuldig heroverwogen. We blijven bij ons eerdere standpunt dat een kachelbedrijf mét showroom passend is op deze locatie. Wel hebben we een fout hersteld en de vergunning beter gemotiveerd. Graag lichten wij ons besluit hieronder toe.

Fout "volumineuze detailhandel" is hersteld

Wij zijn het eens met de commissie bezwaarschriften dat er geen sprake is van volumineuze detailhandel (zoals keuken-, sanitair- of bouwmarkt) op deze locatie. Dat is een verkeerde argumentatie voor de vergunningverlening (van de showroom) geweest. Wij hebben dit dan ook hersteld in de aangepaste omgevingsvergunning.

We wijken voor een klein gedeelte van het perceel af van het bestemmingsplan

Wij zijn het eens met de commissie dat er voor wat betreft het (kleine) gedeelte 'showroom' strikt juridisch sprake is van "reguliere detailhandel", omdat er kachels worden tentoongesteld en verkocht. Formeel valt een showroom inderdaad onder 'detailhandel'. Er wordt dus voor een klein gedeelte van het perceel afgeweken van het geldende bestemmingsplan. Het gebruik van het grootste gedeelte van het perceel past binnen de geldende bestemming van "Bedrijf"

De vergunning is in lijn met het winkelconcentratiebeleid

De commissie wijst ons er ook op dat vestiging van het kachelbedrijf mét showroom op deze plek in strijd is met het winkelconcentratiebeleid zoals dat door uw raad is vastgesteld in het

bestemmingsplan "Eibergen, Centrum 2011". Dit plan geeft aan dat buiten het winkelcentrumgebied geen detailhandel meer gewenst is. Bestaande winkels zijn specifiek bestemd. Aan nieuwe wordt in principe niet meer meegewerkt. Wij zijn van mening dat de vestiging van het kachelbedrijf niet in strijd is met het winkelconcentratiebeleid zoals door u vormgegeven. Wij zijn er van overtuigd dat wij hebben besloten in de geest / de bedoeling van het winkelconcentratiebeleid.

Het gaat om grotere maatwerkproducten die bij de klant worden geïnstalleerd

Hoewel er nu sprake is van een showroom die formeel valt onder de functie 'detailhandel', gaat het hier om een bedrijf waarbij de hoofdverkoop bestaat uit grotere maatwerk producten (kachels) die niet direct worden meegegeven met de klant, maar specifiek worden samengesteld en op klantlocatie worden geïnstalleerd. Dit is een groot verschil met reguliere detailhandel die wél onder het concentratiebeleid valt, zoals bloemen-, kleding-, en 'huishoud'winkels. Wij vergunnen de showroom ook alleen (in afwijking van de geldende bestemming), als deze uitsluitend wordt gebruikt voor het uitstallen en tentoonstellen van kachels en aanverwante artikelen. In de (herziene) vergunning is dit nu heel specifiek opgenomen. Er mag op geen enkele wijze andere detailhandel plaatsvinden.

80% van de panden valt onder de huidige bestemming

Minder dan 20% van de gebouwen van dit kachelbedrijf valt onder de noemer "detailhandel" en dus meer dan 80% onder de bestemming "Bedrijf" die reeds op de locatie rust. Op deze locatie zat namelijk tot enige tijd geleden een aannemersbedrijf. De geldende bestemming is hier op gebaseerd. De bestaande panden zijn geschikt voor een klein bedrijf, passend binnen een woonomgeving. Het kachelbedrijf is een bedrijf dat hoofdzakelijk kachels opslaat, monteert, plaatst en repareert en past in deze zin dan ook goed op deze locatie.

Wij hebben gekozen voor een maatwerkoplossing

Zoals hierboven beschreven, hebben we een zeer zorgvuldige afweging gemaakt. Het is niet eenvoudig om in Berkelland voor vrijkomende panden en terreinen nieuwe alternatieven te vinden en we willen leegstand zo veel mogelijk voorkomen. Met deze maatwerkoplossing hebben wij gehandeld in lijn met het winkelconcentratiebeleid, geven we deze locatie een nieuwe toekomst en de ondernemer ontwikkelingsruimte.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Berkelland,
de secretaris, de burgemeester,

M.N.J. Broers.

drs. J.H.A. van Oostrum.

b.a.

Kopie aan:

- Archief
- Team dienstverlening omgeving / C. Nieuwenhuis/ S.A. van der Spek

Commissie Bestuur en Ruimte

Dossiernummer 811
Vertrouwelijk Nee
Vergaderdatum 10 mei 2017
Agendapunt 9
Omschrijving Voorstel bespreekstuk / Onderzoeksrapport 'Twee keer raden', toelichting door Rekenkamercommissie Berkelland, Bronckhorst, Lochem en MontferlandBLM

Geagendeerd	Vergaderdatum
Commissie Bestuur en Ruimte	10 mei 2017

Zaaknummer : 191119

Raadsvergadering : 23 mei 2017

Onderwerp : Onderzoek rekenkamercommissie "Twee keer raden"

Collegevergadering :

Portefeuillehouder : J.H.A. van Oostrum

Steller : J.A. Bannink

tel: : 0545-250 800

Te nemen besluit:

1. Kennisnemen van het onderzoeksrapport "Twee keer raden"
2. De bestuurlijke reactie van het college, in de zin dat de aanbevelingen betrokken worden bij de vernieuwing van de convenanten met de dorpsraden, onderschrijven.

Waarom dit voorstel en wat is het effect

Door de Rekenkamercommissie Berkelland, Bronckhorst, Lochem en Montferland is een onderzoek gedaan naar de wijze waarop de gemeente samenwerkt met dorps- en wijkraden. Het rapport geeft een uitgebreid beeld van de samenwerking tussen de gemeente en de inwoners. Daarnaast geeft het een wensbeeld voor de toekomstige samenwerking. Een wensbeeld dat gebaseerd is op inwoners, dorpsraden, uw raad en het college. Het rapport geeft aanbevelingen ter verbetering van de samenwerking.

Argumentatie:

1. De werkwijze bij en de rapportage van het onderzoek is afwijkend van de gebruikelijke onderzoeksmethodiek en rapportage. Het is daardoor meer aansprekend en leesbaarder. Dit verdient waardering. Deze werkwijze past meer bij de bestuurscultuur in Berkelland. We kunnen deze werkwijze toejuichen. Het is inhoudelijk een waardevol en interessant rapport. Voorstel is om onder dankzegging kennis te nemen van het rapport. Het rapport kan ook als input gebruikt worden bij het opstellen van verkiezingsprogramma's.
2. Het college stelt in zijn bestuurlijke reactie dat ze in 2018 de aanbevelingen betrekken bij de vernieuwing van de convenanten met de dorpsraden. Het komt er globaal op neer dat ze de essentie en de aanbevelingen onderschrijven. Uw raad wordt voorgesteld om de bestuurlijke reactie te onderschrijven.

Kanttekeningen en risico's

1. De lokale bestuurscultuur of zoals de rekenkamercommissie het zelf zegt de "couleur locale" is bepalend voor de wijze van samenwerking.
2. Het rapport spreekt over dorps- en wijkraden. We kennen in Berkelland alleen dorpsraden en (nog) geen wijkraden (in de grote kernen).

Financiën

Er zijn geen financiële gevolgen.

Communicatie

De Rekenkamercommissie heeft zelf een persbericht verspreid.

De Rekenkamercommissie is bereid om het rapport in de commissie Bestuur en ruimte te presenteren.

Initiatief, participatie en rol gemeente

In te vullen door Griffie:

Commissievergadering

Afhandelingsvoorstel voor raad:

0 hamerstuk

0 besprekstuk

0 anders, nl

Raadsvergadering

0 zonder hoofdelijke stemming

0 met algemene stemmen

0 stemmen voor, stemmen tegen

0 aangenomen

0 verworpen

0

De Rekenkamercommissie is er om de gemeenteraden te ondersteunen in vooral zijn kaderstellende en controlerende taak en het vergroten van de transparantie. Gekeken wordt naar doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid van het gevoerde bestuur. Doel hiervan is om aanbevelingen te doen en/of verbeterpunten aan geven.

Planning en evaluatie

In 2018 zullen de huidige convenanten met de dorpsraden vernieuwd worden. De huidige convenanten lopen tot 1 januari 2019. Het rapport geeft een goede basis voor de vernieuwing van deze convenanten. Het college heeft toegezegd de inzichten en de aanbevelingen uit het onderzoeksrapport te betrekken bij dat traject. Bij de vernieuwing zullen inwoners betrokken worden. Eind 2018 zijn de nieuwe convenanten gereed. Een ambtelijke werkgroep begeleidt dit proces en bewaakt de voortgang.

We tekenen hierbij aan dat er in 2018 gemeenteraadsverkiezingen zijn. De politieke opvattingen en inzichten kunnen in de aanloop op – en na deze verkiezingen wijzigen.

Het rapport kan ook als input en inspiratiebron gebruikt worden bij het opstellen van verkiezingsprogramma's door de politieke partijen.

de griffier,

de voorzitter,

J.A. Bannink.

drs. J.H.A. van Oostrum.

Raadsvergadering : 23 mei 2017

De raad van de gemeente Berkelland;

gelezen het voorstel van de voorzitter en griffier van 12 april 2017;

b e s l u i t :

1. Kennisnemen van het onderzoeksrapport "Twee keer raden".
2. De bestuurlijke reactie van het college, in de zin dat de aanbevelingen betrokken worden bij de vernieuwing van de convenanten met de dorpsraden, onderschrijven.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van
23 mei 2017

de griffier,

de voorzitter,

Toelichting raadsvoorstel

Onderwerp : Onderzoek rekenkamercommissie "Twee keer raden"

Hieronder ter indicatie puntsgewijs de aanbevelingen. Specifiek over Berkelland zijn er drie aanbevelingen gedaan:

- 1) Stem verwachtingen (tussen gemeente en dorpsraden) af en maak daarbij passende afspraken.
- 2) Geef contact- c.q. gebiedsambtenaren de ruimte en ondersteuning die ze nodig hebben.
- 3) Evalueer samen en apart (gemeente en dorpsraden).

De overige aanbevelingen gaan ook over de gemeenten Bronckhorst, Lochem en Montferland waar gelijktijdig dit onderzoek is uitgevoerd.

- 1) De belangrijkste functies van dorpsraden in de gemeenten Berkelland, Bronckhorst, Lochem en Montferland zijn volgens de dorpsraden belangenbehartiging en representatie.
- 2) Geen van de dorpsraden vindt het uitvoeren van maatschappelijke taken in opdracht van de gemeente tot het functiepakket behoren.
- 3) De terugtrekkende overheid leidt tot het oppakken van taken en verantwoordelijkheden door dorpsraden.
- 4) Onder een deel van dorpsraden is sprake van onduidelijkheid over de rollen en taken die de gemeente voor de dorpsraden ziet weggelegd.
- 5) Dorpsraden willen graag met de gemeente meedenken en meewerken, maar niet meebeslissen.
- 6) Het participatiebeleid is volop in ontwikkeling.
- 7) Het contact met de gemeente en specifiek met de contactambtenaren, wordt positief beoordeeld.
- 8) Vraagtekens bij de representativiteit van dorpsraden betekent niet dat de samenwerking tussen gemeente en dorpsraad geen waarde heeft
- 9) De doeltreffendheid wordt niet structureel gemeten, maar gemeente ziet wel meerwaarde van dorpsraden.

Voor meer informatie verwijzen wij naar het rapport van de rekenkamercommissie. Wij wijzen u in het bijzonder op de beschouwing op de pagina 5 en 6 en de bestuurlijke nota vanaf pagina 8. Waarbij de tekst vanaf pagina 12 min of meer beschouwd als een soort managementsamenvatting.

Ten aanzien van het proces rondom de totstandkoming wordt opgemerkt dat door de Rekenkamercommissie een goede stap gezet. Men is afgestapt van een normenkader. Er is wel een opmerking te maken, een bestuurlijke samenvatting ontbreekt en is er slechts een korte aanbiedingsbrief. Het is – zoals men zelf schrijft – een leerzaam traject voor de Rekenkamercommissie geweest. We kunnen dat traject en de uitkomsten zeker als positief beoordelen.

REKENKAMER COMMISSIE

BERKELLAND - BRONCKHORST - LOCHEM - MONTFERLAND

Secr.: J. Schreur-Spenkelink
Elderinkweg 2
7255 KA Hengelo (Gld.)
0575 750250
secretariaat@rc-bblm.nl
www.rc-bblm.nl

Aan de gemeenteraad
van Berkelland

Cc: College van B en W
Contactpersoon J. Hildering

Hengelo, 10 april 2017

Betr.: Aanbieden onderzoeksrapport 'Twee keer raden'

Geachte gemeenteraad,

Hierbij ontvangt u het rapport 'Twee keer raden', onderzoek naar de samenwerking tussen de gemeente Berkelland en de dorps- en wijkraden.

Graag horen we of u een toelichting op prijs stelt.

Met vriendelijke groet,

W.J. Lugtenburg-Sanders
voorzitter

RC BBLM

RC BBLM is de rekenkamercommissie voor de gemeenten Berkelland, Bronckhorst, Lochem en Montferland.

twée keer RADEN

Rekenkameronderzoek naar de samenwerking tussen de gemeente Berkelland en de dorps- en wijkraden

Rekenkamercommissie Berkelland, Bronckhorst, Lochem en Montferland

Mevr. drs. W.J. (Wil) Lugtenburg-Sanders, voorzitter

Mevr. drs.L.M.D. (Lydia) Zwier-Kentie, lid

Dhr. R.J.B.A.(Remon) Workel MSc., lid

Mevr. J.B.W. (Jeanet) Schreur-Spenkelink, secretaris

www.rc-bblm.nl | secretariaat@rc-bblm.nl

INHOUDSOPGAVE

1	Voorwoord	4
2	Beschouwing	5
3	Bestuurlijke nota	7
4	Nota van bevindingen	27
	Bijlagen	45

VOORWOORD

Voor u ligt het rapport “Twee keer raden” als resultaat van het onderzoek van de Rekenkamercommissie voor de gemeenten Berkelland, Bronckhorst, Lochem en Montferland (RC BBLM) naar de wijze waarop de gemeente samenwerkt met dorps- en wijkraden.

Voorafgaand aan de rapportage van het onderzoek treft u een beschouwing aan van de heer Jasper Loots. De heer Loots is naast onderzoeker van dit onderzoek tevens expert op het vlak van het samenspel tussen gemeenschap en gemeente. De voorbeschouwing dient als ‘denkraam’ waarmee u hopelijk verder kunt.

De werkwijze bij en rapportage van dit onderzoek is afwijkend van de gebruikelijke onderzoeksmethode en rapportage van de rekenkamercommissie.

Er is in dit onderzoek geen normenkader gebruikt. Dit is na ampel overleg bewust gedaan, omdat dit onderwerp zich voor het gebruik van een normenkader minder leent naar de mening van de Rekenkamercommissie. Het betreft immers een beleidsgebied waarvoor geen harde wettelijke kaders en normen gelden en waar de ‘couleur locale’ bepalend is voor de wijze van samenwerking en daarmee voor de rechtmatigheid, doelmatigheid en doeltreffendheid. Hierdoor heeft dit onderzoek een meer inventariserend karakter met vooral de bedoeling om van elkaar te leren en in beeld te brengen hoe gemeenten omgaan met hun dorps- en wijkraden en op welke wijze dorps- en wijkraden een rol spelen bij de uitvoering van de taken van de gemeente. En of en hoe dat wellicht (nog) beter zou kunnen.

Er zijn dan ook geen conclusies getrokken en oordelen gegeven aan de hand van een analyse van bevindingen afgezet tegen normen. Wel hebben we een aantal aanbevelingen c.q. denkrichtingen aangegeven die ons inziens logischerwijs volgen uit de bevindingen.

Er is geen aparte overkoepelende notitie opgesteld. De vergelijking tussen de gemeenten vindt u in het rapport per gemeente.

De verslaglegging van het onderzoek heeft uiteindelijk wat meer tijd in beslag genomen dan vooraf gedacht, omdat er met name uit de enquêtes en interviews veel interessant materiaal is gekomen dat om een nauwkeurige analyse vroeg, als ook een afgewogen wijze van rapporteren. Het op inzichtelijke wijze presenteren van al dit materiaal heeft van de rekenkamercommissie prioriteit gekregen boven de snelheid. Ook voor de RC BBLM is dit onderzoek een leerzaam traject geweest, mede omdat het afweek van de gebruikelijke wijze van werken. We hopen dat we er in zijn geslaagd voor u een interessant en leerzaam rapport samen te stellen.

Namens de rekenkamercommissie BBLM,

W.J. Lugtenburg-Sanders
voorzitter

BESCHOUWING

Afspraken

De overheid is sinds jaar en dag gebouwd op rationele systemen: algemeen geldende regels en dus voorspelbaarheid. Een van de leidende principes daarbij is het bevorderen en borgen van gelijkheid. De overheid kent geen willekeur. Het is dan ook goed te verklaren dat de overheid (sbureaucratie) reageert op onvoorspelbaarheid en onzekerheid met 'ordezoekend gedrag'. Ofwel: het is eigen aan de overheid om orde, structuur en voorspelbaarheid te brengen daar waar die ontbreekt, en er daarbij op toe te zien dat iedereen hetzelfde wordt behandeld en bedeed. Bijvoorbeeld door afspraken op papier vast te leggen, convenanten en prestatiecontracten te sluiten. Of door toezicht en controle te gaan organiseren.

Coproductie

Het is dan ook niet verwonderlijk dat de veranderende relatie tussen gemeentebestuur en gemeenschap inwoners, bestuurders van Dbo's (dorps- en wijkraden) en ook gemeentebestuurders en -ambtenaren voor uitdagingen stelt. Want het sluiten van contracten, uitoefenen van controle en organiseren van toezicht staan doorgaans haaks op de uitgangspunten van de zogenoemde improvisatiemaatschappij. In die improvisatiemaatschappij doen inwoners steeds meer zelf. En dat doen die inwoners niet alleen. Zij vervullen publieke taken in samenwerking met overheden, semi-overheden en allerhande organisaties, stichtingen en private partijen. Er is dus sprake van een kluwen van belanghebbenden en betrokkenen die al improviserend hun weg zoeken in het bevorderen van publieke waarden en het uitvoeren van publieke taken. Inwoners staan dus steeds meer zelf aan de lat. Niet als consument van overheidsproducten maar als co-producent. Dat is ook voor de inwoners even wennen.

Zoektocht

Dit samen zoeken naar nieuwe rollen is ook zichtbaar in dit onderzoek naar dorps- en wijkraden. Samen zoeken inwoners en bestuurders van Dbo's (dorps- en wijkraden) naar nieuwe vormen van overleg en betrokkenheid. En in sommige kernen zoeken Dbo's ook naar de juiste invulling van nieuwe taken. Niet per se omdat de overheid taken over draagt. Het kan ook zo zijn dat dorps- en wijkraden de noodzaak ervaren publieke taken op te pakken. Die transitie is gaande. Ook in de BBLM-gemeenten.

Helderheid

Voor de overheid betekent dit dat zij de maatschappelijke dynamiek én moet faciliteren én ook moet begrenzen. Overheidsparticipatie (de overheid die participeert) gaat immers uit van de bestaande dynamiek in de samenleving en sluit daarbij aan. Dat is niet hetzelfde als zomaar zaken loslaten en overlaten aan die energieke samenleving, integendeel. Het is voor elke bestuurder zaak en ook taak deze maatschappelijke dynamiek te kanaliseren. Om te beginnen door positieve ontwikkelingen te stimuleren en negatieve af te remmen. En ook door heel helder aan te geven richting samenleving wat behoort tot het primaat van de politiek (en wat dus niet). Door bijvoorbeeld heel helder te zijn wanneer het borgen van gelijkheid, met betrekking tot beschikbaarheid en niveau van bepaalde sociale voorzieningen bijvoorbeeld, een overheidstaak is. Dan is dus duidelijk dat de raad uiteindelijk de beslissing neemt, en niets of niemand anders.

Dynamiek

Lastiger is die situatie waarin de overheid de maatschappelijke dynamiek juist wil faciliteren. Dan moet zij zich rekenschap geven van de grenzen van haar bemoeienis. Stelt de overheid in zo'n situatie helemaal geen eisen? Geen inhoudelijke eisen? Maar wel voorwaarden, bijvoorbeeld aan de representativiteit van de groep die besloten heeft bepaalde diensten voor bepaalde inwoners te organiseren? Er is immers vaak sprake van co-productie. Inwoners vragen de overheid bijvoorbeeld om advies, of om een tegemoetkoming in een deel van de kosten. Dan bestaat het risico dat met de

betrokkenheid de bemoeienis van de overheid de overhand neemt en zo, met de beste bedoelingen, de dynamiek van die energieke samenleving deels weer teniet wordt gedaan.

Dialogoog

Dit onderzoek heeft niet uitgewezen dat dit het geval is, wel heeft het geleerd dat deze gezamenlijke zoektocht nog maar net begonnen is. De rekenkamer stelt vast die zoektocht nog te weinig gezamenlijk wordt doorgemaakt. De rekenkamer acht het raadzaam, zo niet noodzakelijk, dat er wordt geïnvesteerd in een dialoog met de Dbo's over legitimiteit en representativiteit. Die beide vragen, naar de (democratische en juridische) legitimiteit en naar de representativiteit, lagen niet zonder reden ten grondslag aan dit onderzoek. De rekenkamer is door dit onderzoek gesterkt in het belang van die vragen. Als er formeel geen taken zijn overgedragen is de vraag naar de juridische legitimiteit (nog) niet van toepassing. De vraag naar de democratische legitimiteit speelt wel degelijk. Zij het in verschillende mate per onderwerp, moment, en wijk of dorp. Het onderzoek maakt duidelijk dat de gemeenten(besturen) adviezen, gevraagd en ongevraagd, langs een representativiteitsmeetlat leggen. Welke lat dat is, dat wisselt. Per dossier, per Dbo's en is afhankelijk van degene die meet (is dat de ambtenaar, de wethouder, een raadslid). Zeker in die gemeenten waar de verwachting bestaat dat de Dbo's een springplank kunnen zijn voor maatschappelijke initiatieven wordt het zaak dat er meer transparantie ontstaat over de eisen die de gemeente stel voordat zij als facilitator of co-creator wil meewerken aan realisatie van die initiatieven. Daar zijn lijstjes en criteria voor op te stellen die altijd toepasbaar zijn. Met maatwerk-toepassing weliswaar. Het vraagt, keer op keer, om investeringen in overleg en gesprekken over rol, verwachtingen en te stellen eisen aan proces en uitkomst. De rekenkamer ziet dat de BBLM-gemeenten voorzichtig die kant op bewegen. De rekenkamer hoopt dat dit rapport een impuls geeft aan dat voortdurende gesprek tussen bestuur en bewoners.

Jasper Loots

**BESTUURLIJKE
NOTA**

1 ONDERZOEKSVERANTWOORDING

1.1 AANLEIDING

Toenemend beroep op de gemeenschap

De decentralisaties van taken op het gebied van werk en inkomen, jeugdzorg en langdurige zorg vereisen niet alleen een verandering van het systeem (transitie), maar ook een verandering in de wijze waarop gemeente, organisaties en inwoners met elkaar omgaan (transformatie). De trend is dat de gemeenschap meer betrokken wordt bij de uitvoering van publieke taken. Dat kan onder meer door dorps- en wijkraden een rol te geven in het bevorderen van zelf- en samenredzaamheid binnen leefgemeenschappen. Deze mogelijke nieuwe rol van dorps- en wijkraden en de gevolgen daarvan vormt aanleiding voor een onderzoek naar zowel de functies van dorps- en wijkraden, alsook naar de juridische en democratische legitimiteit van dorps- en wijkraden. De focus ligt daarbij op de samenwerking met de gemeente (denk aan inbedding in gemeentelijk beleid, contact tussen gemeente en dorps- en wijkraden en beelden bij rollen en taken). De rekenkamercommissie BBLM heeft Necker van Naem gevraagd dit onderzoek uit te voeren.

Verschuiving in functies van dorps- en wijkraden

Dorps- en wijkraden kunnen verschillende functies vervullen. Uit het onderzoek 'Dorps- en wijkraden in Nederland' van Necker van Naem uit 2013 (in opdracht van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties) blijkt dat de meeste dorps- en wijkraden functioneren als belangenbehartigers/representanten van inwoners en als een platform van lokale initiatieven. Het percentage van de dorps- en wijkraden dat daarnaast ook verantwoordelijk was voor gemeentelijke dienstverlening, was relatief laag. De verwachting is dat dit percentage door voortgaande decentralisaties van taken in de afgelopen jaren is toegenomen en nog verder zal toenemen.

Rechtmatigheid en doeltreffendheid van dorps- en wijkraden

De intensievere samenwerking met dorps- en wijkraden op het gebied van dienstverlening roept vragen op over democratische rechtmatigheid (bijvoorbeeld: in hoeverre zijn dorps- en wijkraden representatief?), juridische rechtmatigheid (welke functies mogen dorps- en wijkraden wettelijk vervullen?), maar ook over doeltreffendheid (wat bereiken dorps- en wijkraden en hoe verantwoorden zij zich daarover?).

1.2 DOELSTELLING EN VRAAGSTELLING

De centrale vraag van dit onderzoek luidt als volgt:

Hoe werken de BBLM-gemeenten samen met dorps- en wijkraden en gebeurt dit rechtmatig en doeltreffend?

Het doel van het onderzoek sluit aan bij deze vraag: inzicht verschaffen in de wijze waarop de gemeente met dorps- en wijkraden omgaat en werkt, wat de doeltreffendheid van deze werkwijze is en wat het democratisch gehalte van de dorps- en wijkraden is.

De volgende deelvragen zijn geformuleerd:

Algemeen

- 1 Welke dorps- en wijkraden zijn actief in de gemeenten Berkelland, Bronckhorst, Lochem en Montferland?

Governance

- 2 Wat zijn de functies die de dorps- of wijkraad vervult (bijvoorbeeld dienstverlening op korte afstand van de burger, belangenbehartiging en representatie van de lokale gemeenschap in de gemeente, platform van initiatieven uit de lokale samenleving)?
- 3 Wat is de inbedding in de gemeentelijke beleids- en besluitvorming?
- 4 Is er een duidelijke relatie en dus ook afstemming tussen het beleid met betrekking tot de dorps- en wijkraden en het gemeentelijke participatiebeleid?
- 5 Op welke wijze werken de gemeenten Berkelland, Bronckhorst, Lochem en Montferland samen met de dorps- en wijkraden?
- 6 Zijn er gemeentelijke taken gedecentraliseerd naar de dorps- en wijkraden? En zo ja, welke taken dan? Welke afspraken zijn hierbij gemaakt?
- 7 Wat zijn de taken, rollen en bekostiging van de dorps- en wijkraden?

Legitimiteit

Juridische legitimiteit

- 8 Wat is de rechtsvorm: publiek- of privaatrecht?
- 9 Indien gemeentelijke taken zijn gedecentraliseerd naar dorps- en wijkraden: wat is hiervoor de rechtsgrond (geweest) en past deze overdracht binnen de verantwoordelijkheden en bevoegdheden die dorps- en wijkraden wettelijk toekomen?

Democratische legitimiteit

- 10 Op welke wijze wordt een dorps- of wijkraad samengesteld (verkiezingen of benoeming van leden)?
- 11 Wat is de mate van democratische en vertegenwoordigende legitimiteit van de dorps- en wijkraden?

Doeltreffendheid

- 12 Op welke wijze en waarover leggen de dorps- en wijkraden verantwoording af?
- 13 Heeft de gemeente methoden ontwikkeld en ook toegepast om uitspraken te kunnen doen over de toegevoegde waarde van dorps- en wijkraden?
- 14 En wat is die toegevoegde waarde, in termen van realisatie van gemeentelijke doelstellingen en of bevordering van voor de gemeente/gemeenschap relevante waarden en ontwikkelingen?

1.3 ONDERZOEKSUITVOERING

Hieronder is beschreven hoe het onderzoeksproces eruit heeft gezien en welke methodiek is gebruikt.

Voorafgaand

De Klankbordgroep van de Rekenkamercommissie BBLM heeft bij de voorbespreking van het onderzoeksprogramma 2015-2016 duidelijke voorkeur uitgesproken voor dit onderwerp, de RC BBLM heeft besloten het onderzoek uit te voeren. Vervolgens is het concept onderzoeksplan opgesteld en voorgelegd aan de vier gemeenteraden. Tegelijkertijd heeft de aanbestedingsprocedure gelopen voor de selectie van het onderzoeksbureau. In overleg met het onderzoeksbureau is besloten om dit onderzoek zonder normenkader uit te voeren. Het normenkader uit het onderzoeksplan is daarom niet teruggekomen in het onderzoek. Het betreft immers een onderwerp waar weinig wettelijke normen op van toepassing zijn, bijna alle normen zouden subjectief zijn en geen recht doen aan het zoekende karakter van werkwijzen op dit terrein. Ook vanuit de gemeenteraden kwam de wens om geen normenkader toe te passen. Alle overige reacties zijn meegenomen in het onderzoek, maar leidden niet tot aanpassingen in het onderzoeksplan.

Fase 1 Startbijeenkomst

In de eerste fase van het onderzoek is een startbijeenkomst gehouden voor de vier gemeenten gezamenlijk. Hierbij waren contactambtenaren voor de rekenkamercommissie en vakinhoudelijke ambtenaren aanwezig. De rekenkamercommissie heeft een toelichting gegeven op de onderzoeksopzet en het –proces en heeft openstaande vragen van de organisatie beantwoord.

Fase 2 Documentanalyse en oriënterend gesprek

De rekenkamercommissie heeft in dit onderzoek een documentanalyse uitgevoerd om het beleid van de gemeente in beeld te brengen rondom dorps- en wijkraden. Ook aanpalend beleid, zoals het participatiebeleid, is hierbij bestudeerd. Daarnaast is de rekenkamercommissie nagegaan of er formele afspraken tussen gemeente en dorps- en wijkraden bestaan. In een oriënterend ambtelijk gesprek is vervolgens in kaart gebracht hoe de huidige relatie tussen de gemeente en dorps- en wijkraden eruit ziet en welke ambities en ontwikkelingen er zijn.

Fase 3 Digitale vragenlijsten

Onder vier doelgroepen is vervolgens een digitale enquête uitgezet; (1) onder alle raadsleden, (2) alle collegeleden, (3) alle besturen van dorps- en wijkraden en (4) onder inwoners. Elke doelgroep ontving een enquête op maat. Wel zijn er aan elke doelgroep vragen gesteld over governance, legitimiteit en doeltreffendheid van de dorps- en wijkraden. De enquêtes bestonden uit een mix van open en gesloten vragen. Het veldwerk voor de verschillende digitale vragenlijsten heeft plaatsgevonden tussen 1 juni en 10 augustus 2016.

Gemeenteraad, college en besturen dorps- en wijkraden

Voor de gemeenteraad en het college geldt dat alle leden individueel een enquête hebben ontvangen. Voor de besturen van dorps- en wijkraden is de enquête aan de voorzitter en secretaris verstuurd, met de mogelijkheid om de enquête ook onder de andere bestuursleden te verspreiden. De respons voor deze drie doelgroepen in Berkelland is hieronder in beeld gebracht. Voor de raads- en collegeleden gaat het om individuele respons, voor de besturen van dorps- en wijkraden is aangegeven hoeveel besturen er gereageerd hebben. Het aantal bestuursleden dat gereageerd heeft, ligt hoger. Voor drie van deze doelgroepen geldt dat minstens 40% aan het onderzoek heeft deelgenomen. Daarmee geven de uitkomsten van de enquête een beeld van hoe er in de betreffende doelgroepen over het functioneren van dorps- en wijkraden wordt gedacht.

Doelgroep (totaal)	Respons
Raadsleden (27)	14
Collegeleden (5)	2
Besturen dorps- en wijkraden (9)	5

Inwonersconsultatie

Ook onder inwoners is een enquête uitgezet. De inwoners van Berkelland konden via de website www.SamenBerkelland.nl hun mening geven over de dorps- en wijkraden. Er is gekozen voor een open hyperlink om zoveel mogelijk inwoners in staat te stellen aan het onderzoek deel te nemen. Voor de promotie van deze vragenlijst is in samenwerking met de communicatieafdeling van de gemeente een campagne gestart via de gemeentelijke website, Facebook en Twitter. Daarnaast is ook in de lokale kranten een oproep geplaatst om deel te nemen aan het onderzoek.

Door het gebruik van deze verschillende promotieactiviteiten was het bereik van de enquête groot. Echter, het aantal inwoners dat de enquête daadwerkelijk heeft ingevuld bleef achter. Hierop heeft de rekenkamercommissie de besturen van de dorps- en wijkraden verzocht de link naar de vragenlijst onder de leden te verspreiden. Daarnaast is het onderzoeksteam een halve dag langs deuren gegaan om de enquête onder inwoners af te nemen. Deze activiteiten hebben de respons in beperkte mate verhoogd. Uiteindelijk hebben 42 inwoners van Berkelland de enquête ingevuld. Het aantal deelnemers uit Berkelland is te laag om betrouwbare uitspraken te kunnen doen over de gehele gemeente, maar tekent wel de ervaring en opvatting van individuele inwoners over dorps- en wijkraden. Daarom is ervoor

gekozen om de uitkomsten van de enquête op een kwalitatieve manier te analyseren. Hierbij zijn de antwoorden van voornamelijk de open vragen bestudeerd en gebruikt in de rapportage.

Fase 4 Ambtelijk wederhoor

Gedurende de zomer is een deel van de nota van bevindingen voorgelegd aan de organisatie voor ambtelijk wederhoor. De rekenkamercommissie heeft hierin gekozen voor een alternatief moment voor de feitenverificatie, namelijk voordat de volledige nota's van bevindingen gereed waren. De reden hiervoor is dat de feitenverificatie enkel kon plaatsvinden op de resultaten van de documentanalyse en het oriënterend gesprek. Op de uitkomsten van de verschillende enquêtes was dit niet nodig, omdat het meningen, ervaringen en belevingen betreft.

Fase 5 Verdiepende bijeenkomsten

Nadat de resultaten van de enquêtes geanalyseerd waren, heeft de rekenkamercommissie twee bijeenkomsten georganiseerd. Eén voor raad, college en organisatie van de gemeente en één voor de besturen van dorps- en wijkraden. In deze bijeenkomsten zijn enkele resultaten van de enquêtes gedeeld en is hier gezamenlijk over gesproken. De rekenkamercommissie is nagegaan of de resultaten herkend werden of juist niet. Daarnaast heeft door middel van het gesprek nadere duiding van de resultaten plaatsgevonden. Deze bijeenkomsten zijn goed bezocht en de gesprekken hebben waardevolle informatie voor het onderzoek opgeleverd. Deze bijeenkomsten zijn tevens benut om de raden tussentijds te informeren over de eerste beelden van de bevindingen van het onderzoek, zoals gebruikelijk in de werkwijzen vanaf 2014.

Fase 6 Rapportage

Tot slot is er een rapportage geschreven. De rapportage bestaat uit drie delen:

- / Een bestuurlijke nota; hierin zijn behalve de onderzoeksverantwoording (hoofdstuk 1) de overkoepelende en gemeentespecifieke conclusies opgenomen (hoofdstuk 2), de reactie van het college van B&W op het rapport (hoofdstuk 3), en een nawoord van de rekenkamercommissie (hoofdstuk 4).
- / Een Nota van Bevindingen; hierin zijn de resultaten van de documentanalyse en het interview (hoofdstuk 1), de enquêtes en de bijeenkomsten (hoofdstuk 2) opgenomen. In de nota van bevindingen is het vergelijkend perspectief tussen de vier gemeenten waar relevant meegenomen;
- / Bijlagen; de gebruikte bronnen en gesproken personen zijn in dit rapport opgenomen (bijlage 1). Bijlage 2 bevat een schematische beantwoording van de deelvragen. In een aparte bijlage zijn de resultaten van de enquêtes onder alle vier de doelgroepen opgenomen.

2 BEVINDINGEN EN AANBEVELINGEN

2.1 INTRODUCTIE

In dit onderzoek staat de samenwerking tussen de gemeente en de dorps- en wijkraden (hieronder vallen ook de dorpsbelangenorganisaties) centraal.

In dit hoofdstuk vindt u de belangrijkste bevindingen en aanbevelingen. U vindt hier niet de gebruikelijke conclusies. We hebben deze term vermeden aangezien we in dit onderzoek, zoals gemeld, bewust geen gebruik maken van een normenkader. De gebruikelijk analyse aan de hand van normen leidend tot conclusies heeft dan ook niet op de voor u bekende door de RC BBLM toegepaste gebruikelijke wijze plaatsgevonden.

Tussen en binnen de vier gemeenten is een variëteit aan dorps- en wijkraden te zien, allen met een eigen karakter. De ontwikkeling die de dorps- en wijkraden hebben doorgemaakt en doormaken, betekent dat de taak- en rolopvatting verschillend kan zijn. Het betekent ook dat de samenwerking tussen de gemeente en de dorps- en wijkraden verschillend is. Deze samenwerking vergt daarom maatwerk in afspraken, waarborgen, etc. Zonder tekort te willen doen aan het feit dat elke dorps- of wijkraad zijn eigen ontstaansgeschiedenis en daarmee cultuur, taak- en rolopvatting kent; en daarmee ook de relatie met de gemeente altijd 'maatwerk' is of kan zijn, kan er over het algemeen worden geconstateerd dat zowel de gemeente als de dorps- en wijkraden tevreden zijn over de samenwerking. Gemeenten waarderen de dorps- en wijkraden en zien ook de meerwaarde in hun voortbestaan. Dit beeld wordt bevestigd door de ambtelijke en financiële ondersteuning die wordt geboden. Hoewel het niet specifiek is onderzocht, is er veel lof geuit voor hetgeen dorps- en wijkraden doen voor hun gemeenschap. Ze hebben namelijk niet in de laatste plaats een rol en betekenis die los staat van de relatie die er op momenten met de gemeente (organisatie en bestuur) is. Betekenis die voortkomt uit hun rol als initiatiefnemers en organisatoren van activiteiten die ten goede komen aan de leefbaarheid en die zorgen voor binding en saamhorigheid.

Hieronder staan achtereenvolgens gepresenteerd:

- Het beeld van Berkelland: samenvatting van de bevindingen van Berkelland
- De aanbevelingen voor Berkelland
- Algemene bevindingen voor de vier onderzochte gemeenten en een vergelijk tussen de gemeenten. Er worden zowel uitspraken gedaan ten aanzien van de vier gemeenten samen (het overkoepelende beeld) als ten aanzien van de vier gemeenten specifiek ten bate van het wederzijds leereffect.
- De bevindingen zijn gebaseerd op de documentanalyse, gesprekken, enquêteresultaten en bijeenkomsten. Dat betekent dat sommige uitspraken gebaseerd zijn op de ervaringen van groepen respondenten en anderen het oordeel van de rekenkamercommissie zelf zijn. Dit is in de tekst aangegeven.

2.2 HET BEELD VAN BERKELLAND

Berkelland kent 7 dorpsraden, c.q. belangenbehartiging van buurtschappen. De grote kern Borculo kent geen dorpsraad, zoals ook Eibergen en Ruurlo niet.

De beelden van de besturen van de dorpsraden zelf en dat van de raadsleden, het college en de inwoners over de taken en rollen van de dorpsraden verschillen enigszins. Raadsleden en collegeleden zien bijvoorbeeld ook, in tegenstelling tot de dorpsraden zelf, het signaleren van individuele problematiek als taak.

Met alle dorpsraden heeft de gemeente convenanten afgesloten. Zij hebben het recht op gevraagd en ongevraagd adviseren. Het college verbindt zich eraan de dorpsraden te informeren en betrekken als er zaken spelen op het terrein van de betreffende dorpsraad. In praktijk gebeurt dit echter zelden.

Voor de gebiedsteams van de gemeente zijn de dorpsraden een belangrijk aanspreekpunt. Ook organiseren dorpsraden meldpunten voor 0-delijnszorg, onderhoud begraafplaatsen en groenonderhoud. Voor de laatste twee zaken worden contracten afgesloten. Voor de eerste geldt dat de koppeling met de zorg en de voor-mekaar-teams nog niet structureel is ingebed.

De verwachtingen tussen dorpsraden en gemeente over en weer zijn niet altijd duidelijk. Ook zijn er verschillen van perspectief met betrekking tot de taakverandering, met name in het sociaal domein. Zo ziet de gemeente als taakveranderingen dat de dorpsraden zelf taken oppakken uit sociaal besef. De dorpsraden zijn van mening dat de nieuwe de taken bij hen neergelegd zijn door de gemeente. Een duidelijk voorbeeld hiervan is het meldpunt voor de 0-de lijnzorg. Hier worden de dorpsraden wel begeleid door de gemeente maar er zijn geen formele (juridische) afspraken gemaakt.

Over het algemeen vinden raads- en collegeleden dat dorpsraden een goede afspiegeling zijn van het dorp of de kern. Sommige besturen van de dorpsraden vinden dat ze een goede afspiegeling vormen van hun dorp of kern, anderen helemaal niet...

Gemiddeld vinden de besturen van de dorpsraden zich een minder goede afspiegeling, dan dat de college- of raadsleden dat vinden. Dat vindt de RC BBLM opmerkelijk.

Het lidmaatschapspercentage van de inwoners van de dorpsraden verschilt sterk.

De opkomst bij verkiezingen voor het bestuur ligt tussen 0 en 20%. De mening of inwoners (leden en niet-leden) voldoende betrokken zijn bij de door de dorpsraad gemaakte plannen verschilt. Ook de mate van openbaar vergaderen verschilt sterk. Deelname aan vergaderingen van de dorpsraad door inwoners varieert tussen 0 en 20%.

De invloed op het beleid vinden de dorpsraden over het algemeen onvoldoende. Dorpsraden willen meedenken en mee-uitvoeren, maar niet meebeslissen. De RC BBLM wil hierbij opmerken: dat kan eigenlijk ook niet, aangezien zij meestal geen gekozen democratisch vertegenwoordiging zijn, zoals de gemeenteraad. Het is opvallend dat dorpsraden vinden dat ze met name belangenbehartiger behoren te zijn (of zijn) op het fysieke domein (ruimtelijke ordening) en minder op het sociale domein. In praktijk blijkt de invloed op het beleid juist op het sociale domein sterker gevoeld te worden dan op het fysieke domein door de dorpsraden. Juist op het sociale domein speelt de juridische legitimiteit zoals dat ook geldt voor wijkteams. Denk hierbij aan de 0-delijns-meldpuntfunctie voor ten bate van de vroegsignalering in de jeugdzorg bijvoorbeeld. Dat kan niet zomaar zonder borging van bescherming persoonsgegevens bijvoorbeeld geïmplementeerd worden buiten de verantwoordelijkheidsscope van de gemeente.

Verantwoording wordt door de dorpsraden aan de gemeente afgelegd middels een jaarverslag, een gesprek of helemaal niet.

Toegevoegde waarde hebben de dorpsraden volgens henzelf, de raden, de colleges en de inwoners. Waarom men vindt dat die toegevoegde waarde zich manifesteert verschilt: college en dorpsraden liggen ook hier met meest op één lijn: zij noemen met name belangenbehartiging en intermediair, activeren van

inwoners en signaleren. Raadsleden zien de binding als punt, inwoners met name de belangenbehartiging en het faciliteren van het contact tussen gemeente en gemeenschap.

2.3 AANBEVELINGEN

1 Stem verwachtingen af en maak daarbij passende afspraken

Investeer in een permanente dialoog over functies, rollen en taken en maak inzichtelijk welke verwachtingen er over en weer bestaan, dus zowel bij de bestuurders van de dorps- en wijkraden als bij het gemeentebestuur.

- Ga samen in gesprek om de verwachtingen uit te spreken en af te stemmen. Doe dit met elke dorpsraad apart, een blauwdruk voor alle dorpsraden bestaat niet.
- Organiseer ook eventueel hiervoor een avond met alle dorpsraden tegelijk. Hier kunnen voor alle dorpsraden en betrokkenen van de gemeente: raad, college en ambtenaren goede ideeën uit komen. Dit geeft ook invulling aan een expliciete behoefte van dorpsraden om tot uitwisseling en intervisie te komen. Ga met elkaar in gesprek over wat men verstaat en wil met betrekking tot 'voldoende betrekken'.
- Bekijk je omgang met de dorpsraden vanuit je gehele participatiebeleid en pas daarop het gebruik van je convenanten aan. Is de dorpsraad (op papier en/of in praktijk) niet meer je primaire gesprekspartner, betekent dat dan ook niet een aanpassing aan de vereisten van democratische legitimiteit: representativiteit en draagvlak?. Wanneer kunnen inwoners, wel of niet via de dorpsraad, meepraten, mee-adviseren, meebeslissen of mee-uitvoeren?
- Denk na wat je wil dat de dorpsraden doen, en pas daar je verwachtingen en eisen aan juridische en/of democratische legitimiteit op aan. Maak daar in overleg met de betreffende dorpsraad afspraken over. Zolang de dorpsraad geen taken in het sociaal domein (zoals 0-delijszorg) heeft overgenomen van de gemeente, hoeven er geen zaken geregeld worden voor de juridische vereisten (denk aan privacy), maar blijf u bewust van welke gemeentelijke verantwoordelijkheden u overdraagt, bewust of onbewust, impliciet of expliciet. Gebruikt u de betreffende dorpsraad wel als primaire kanaal voor advies, meebeslissen, uitvoeren, dan betekent dat wat voor de eisen die u stelt aan de democratische legitimiteit. Moet er dan bijvoorbeeld door de dorpsraad openbaar vergaderd worden, vergaderingen openbaar aangekondigd worden, een minimum lidmaatschapspercentage zijn, een maximumlidmaatschapsgeld zijn, een eis voor het zorgen voor het meer betrekken van niet-leden? Indien een dorpsraad niet als belangrijkste gesprekspartner geldt, stelt u dan ook niet teveel eisen.
- Benut de dialoog om duidelijkheid te scheppen over de vraag of en hoe dorps- en wijkraden passen binnen de ambities en dus de ontwikkelrichting van het gemeentelijke participatiebeleid (zowel burgerparticipatie als overheidsparticipatie).
- Bepaal afhankelijk van de uitkomst van die dialoog of het zinvol is om afspraken, en eventueel rechten en plichten vast te leggen, en stel samen (dorpsraden en gemeente) vast welke vorm daar het meest geschikt voor is.
- Informeer en betrek de dorpsraden als er zaken spelen op het terrein van de betreffende dorpsraad, zoals vastgelegd in de convenanten. Als u dat niet meer wilt doen, pas dan het convenant ook aan. De convenanten zijn immers gedateerd (2010) en wellicht te gestandaardiseerd.

Toelichting: op dit moment lijkt er sprake te zijn van vooral impliciete opvattingen en verwachtingen. Bijvoorbeeld de verwachting dat dorps- en wijkraden een rol kunnen en ook zullen spelen bij het verder brengen van maatschappelijke initiatieven, en er primair zijn om 'de kracht van de samenleving' te faciliteren. Daar staan, vaak even impliciet, opvattingen tegenover van bestuurders die hun dorps- en wijkraden zien als de eerste gesprekspartner bij inspraak. Het is met andere woorden relevant om het gesprek te voeren over de vraag of dorps- en wijkraden er vooral zijn voor de overheidsparticipatie of voor de burgerparticipatie. Afhankelijk van de uitkomsten van zo'n gesprek kan het zinvol zijn om

afspraken vast te leggen, of dat juist niet te doen. Gedateerd beleid in combinatie met impliciete verwachtingen lijken ingrediënten voor misverstanden en frustraties.

Aangezien belangenbehartiging de primaire functie is van dorps- en wijkraden verdient het aanbeveling duidelijkheid te verschaffen - dat hoeft niet generiek maar kan per dossier - of en hoe dorps- en wijkraden in staat gesteld zullen worden aan die belangenbehartiging invulling te geven.

Te vaak voelen dorps- en wijkraden zich juist met betrekking tot de functie als belangenbehartiger gepasseerd. De gemeente(bestuurders) lijken hier willekeurig mee om te gaan, in twee opzichten. Door dorps- en wijkraden op het ene dossier wel en op het andere dossier niet mee te nemen en de kans te bieden voor behartiging van de belangen van dorp of wijk. En anderzijds door de ene keer de dorps- of wijkraad wel als gesprekspartner te zien en de andere keer andere partners als belangenbehartigers te laten optreden. Als dergelijke afwegingen niet transparant zijn en niet gemotiveerd worden, ondermijnt dit het belang en de betrokkenheid van de dorps- en wijkraden. Dorps- en wijkraden vragen geen beslissingsbevoegdheid. Maar wel willen zij vooraf inzicht in proces, betrokken spelers en de te toe te passen spelregels. Dit biedt de mogelijkheid open kaart te spelen over het belang dat wordt gehecht aan de (vermeende) representativiteit. Raads- en collegeleden geven er blijk van op grond van eigen inzichten en ervaringen een dorps- of wijkraad (in het algemeen of ten aanzien van bepaalde dossiers) meer of minder representativiteit en daarmee zeggingskracht toe te dichten. Een open vizier leidt op termijn tot betere resultaten dan het oogsten van frustratie die het gevolg is van het onuitgesproken wel of niet serieus nemen van inspanningen en inspraak vanuit dorps- en wijkraden.

2 Geef contact- c.q. gebiedsambtenaren de ruimte en ondersteuning die ze nodig hebben

Hoewel de contacten tussen gemeente(bestuur) en dorps- en wijkraden goed gewaardeerd worden, verdient het aanbeveling te investeren in de verbindingen tussen contactambtenaar en vakafdelingen.

Het komt voor dat afspraken (gemaakt via de contactambtenaar) met dorpsraden worden doorkruist door vakafdelingen die een andere route bewandelen m.b.t. inspraak en besluitvorming, al dan niet willens en wetens, dan wel omdat de contactambtenaar simpelweg tijd te kort komt om bij de vakafdelingen de dorps- en wijkraden op het netvlies te krijgen. Met als risico dat de dorps- en wijkraden de overheid gepresenteerd krijgen als een meerkoppig orgaan sprekend met meerdere tongen.

3 Evalueer samen en apart

Dat de doeltreffendheid niet wordt gemeten – hetgeen de rekenkamercommissie begrijpt en ook begrip voor heeft – betekent niet dat het niet wenselijk en nodig is om regelmatig te evalueren wat de (maatschappelijke) waarde is van de dorpsraden.

Een evaluatie geeft inzicht in waarde. Waarde die niet in doelrealisatie gemeten kan worden, of slechts ten dele. Een evaluatie die bovendien heel goed met inwoners en deels door inwoners gedaan kan worden. Dat past bij de gezochte vernieuwing en de gewenste burgerkracht. Nuttig ook omdat hoe je het ook wendt of keert er nu wel publiek geld wordt gestoken in dorps- en wijkraden, in menskracht van ambtenaren en in subsidiegeld. Maar belangrijker dan dat is dat een gesprek over de waarde een impuls geeft aan de gezochte permanente dialoog over de kracht van de gemeenschap en de rol van de gemeente. Neem bij de evaluatie ook de aanbevelingen genoemd bij 1. mee.

2.4 BEVINDINGEN VAN HET ONDERZOEK BIJ DE 4 GEMEENTEN

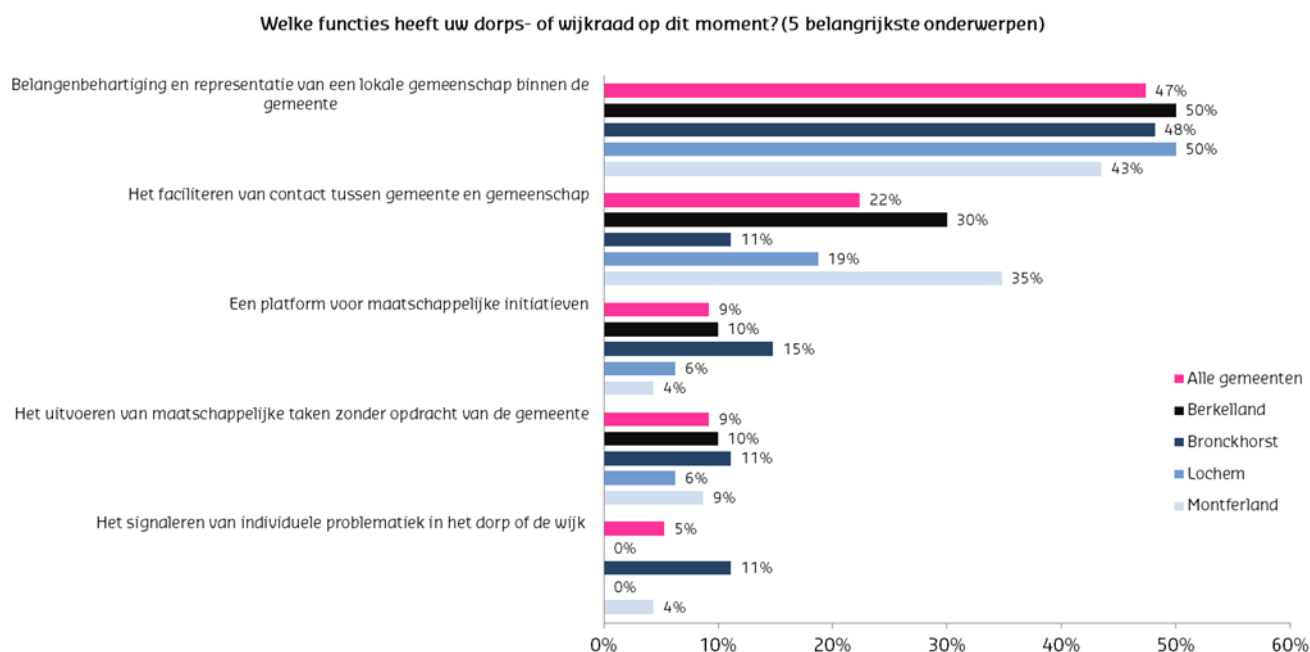
1 De belangrijkste functies van dorps- en wijkraden in de gemeenten Berkelland, Bronckhorst, Lochem en Montferland zijn volgens de dorps- en wijkraden belangenbehartiging en representatie

- / De bestuurders van dorps- en wijkraden in de gemeente Berkelland, Bronckhorst, Lochem en Montferland hebben aangegeven hun primaire functie in de belangenbehartiging en representatie van

hun dorp of wijk te zien. De tweede belangrijke functie is het faciliteren van het contact tussen gemeente en gemeenschap.

- / Het beeld van de gemeenteraden en colleges van de belangrijkste functies van dorps- en wijkraden is grotendeels in overeenstemming met wat dorps- en wijkraden zelf aangeven. In Bronckhorst is hierop een uitzondering te zien en geeft het college aan vooral het uitvoeren van maatschappelijke taken met en zonder opdracht van de gemeente en het zijn van een platform voor maatschappelijke initiatieven als belangrijkste functies te zien.
- / Het algemene beeld van de belangrijkste functies in de vier gemeenten Berkelland, Bronckhorst, Lochem en Montferland is in lijn met het landelijke onderzoek naar dorps- en wijkraden van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (2013).

Figuur 1. Belangrijkste functies van dorps- en wijkraden, volgens dorps- en wijkraden

2 Geen van de dorps- en wijkraden vindt het uitvoeren van maatschappelijke taken in opdracht van de gemeente tot het functiepakket behoren.

- / Slechts een klein percentage van de dorps- en wijkraden (in alle gevallen $\leq 11\%$) vindt het uitvoeren van maatschappelijke taken op eigen initiatief en het signaleren van individuele problematiek tot het functiepakket van een dorps- en wijkraad behoren.
- / In alle vier de gemeenten geven de dorps- en wijkraden aan dat zij het uitvoeren van opdrachten van de gemeente niet tot hun functiepakket rekenen. In het sociaal domein (welzijn, jeugd, wmo, participatie) worden nog geen taken van de gemeenten Bronckhorst en Montferland overgenomen (zie ook conclusie 3), maar wordt er door de dorps- en wijkraden wel over nagedacht en verwachten de dorps- en wijkraden dat er in de toekomst taken bij zullen komen. Te denken valt dan aan maaltijdservice voor ouderen en een eerste loketfunctie.

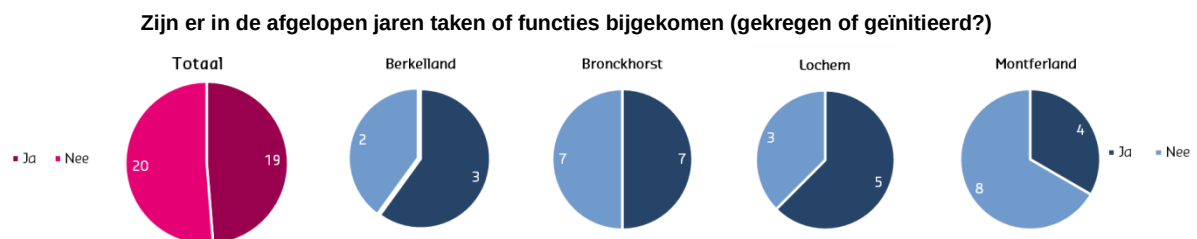
3 De terugtrekkende overheid leidt tot het oppakken van taken en verantwoordelijkheden door dorps- en wijkraden.

- / De rekenkamercommissie concludeert dat de verwachtingen over de omvang en aard van het takenpakket (of de functies) van de dorps- en wijkraden tussen gemeente en dorps- en wijkraden onuitgesproken blijft. De vier gemeenteraden en colleges geven aan op dit moment geen taken op het gebied van het sociaal domein over te dragen aan dorps- en wijkraden. Tegelijkertijd ervaren de dorps- en wijkraden wel een bepaalde druk die voortkomt uit het feit dat de overheid terug treedt en meer en meer aan de zelfkracht van de samenleving laat.
- / Hoewel er dus geen sprake is van een formele overdracht van (extra) taken vanuit de gemeente aan dorps- en wijkraden – zo blijkt uit het onderzoek –, is er wel een waarneming bij de dorps- en wijkraden

dat er meer te doen is. In sommige gevallen is dat een direct gevolg van het afstoten van taken van de lokale overheid. Zo voelen de dorps- en wijkraden in de gemeenten Bronckhorst en Montferland zich verantwoordelijk voor het in standhouden van accommodaties en voorzieningen in de dorpen, wanneer de gemeente dit niet meer wil of kan doen.

- / In sommige kernen van Lochem heeft de gemeente de verenigingen wél benaderd voor taken in het sociaal domein, maar zijn de verenigingen daarop niet ingegaan. In andere kernen is er geen vraag vanuit de gemeente gekomen en/of namen de verenigingen al taken op eigen initiatief op zich, zoals het organiseren van koffiemomenten voor ouderen in Exel in de gemeente Lochem.
- / Ook in Berkelland is er verschil van perspectief tussen de gemeente en de dorps- en wijkraden met betrekking tot de taakverandering van dorps- en wijkraden: waar dorps- en wijkraden het gevoel hebben, dat de gemeente meer taken bij hen neerlegt, meent de gemeente dat de dorps- en wijkraden vanuit sociaal besef meer taken op zich nemen. Een opvallend voorbeeld is het meldpunt voor nul-de-lijns zorg, dat door de uitvoerende dorpsraad wordt gezien als een nieuwe taak in het sociaal domein die bij de dorpsraad is neergelegd. De dorpsraad meent dat de gemeente dergelijke taken niet volledig bij de vrijwilligers van een dorps- of wijkraad kan leggen. Het college bleek echter niet op de hoogte te zijn van deze nieuwe taak van de dorps- of wijkraad en onderschreef dan ook niet dat dorps- en wijkraden taken in het sociale domein overgedragen hebben gekregen.

Figuur 2. Toename omvang takenpakket, volgens dorps- en wijkraden

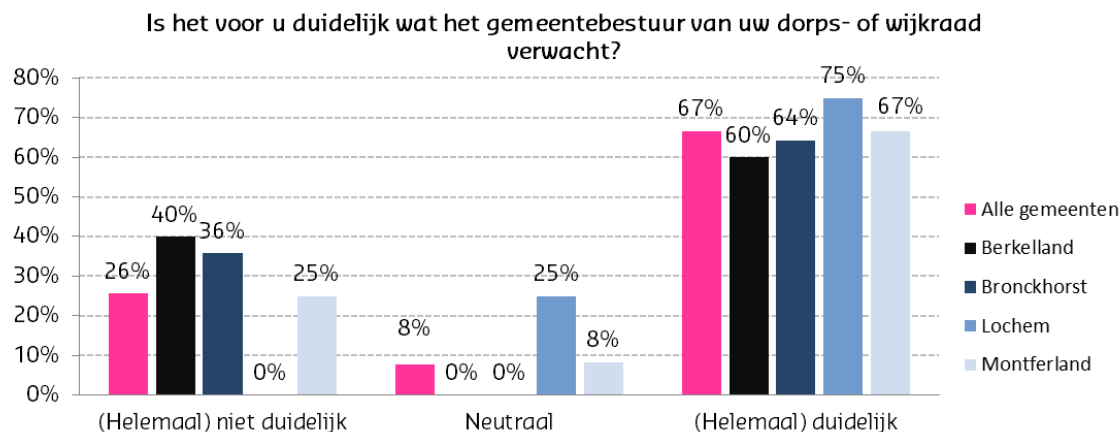

4 Onder een deel van dorps- en wijkraden is sprake van onduidelijkheid over de rol en taken die de gemeente voor de dorps- en wijkraden ziet weggelegd.

a. Perceptie verschil tussen gemeente/dorps- en wijkraden: rollen en impliciete verwachtingen vanuit de gemeente

- / Onder conclusie 3 is reeds aangegeven dat er impliciete verwachtingen zijn bij dorps- en wijkraden en gemeenten ten aanzien van het takenpakket en de functie van dorps- en wijkraden.
- / In de gemeente Lochem is het voor de dorps- en wijkraden over het algemeen wél duidelijk wat van hen wordt verwacht. Nieuwe vragen van de gemeente liggen ook in de lijn der verwachting. Onzekerheid zit er bij de verenigingen wel op de vraag of ze de capaciteit (vaardigheden en kennis) hebben om nieuwe vraagstukken op te pakken, wat het zou betekenen voor de continuïteit van een project en hoe de aansprakelijkheid geregeld is. De belangenverenigingen zijn dus volgens beide een logische partij om te benaderen voor bepaalde taken, het is uiteindelijk aan de belangenvereniging of zij de taken wel of niet oppakt.
- / In Montferland en Bronckhorst heerst het gevoel bij sommige dorps- en wijkraden dat zij voor het blok worden gezet: als zij zich niet inzetten voor het behoud van bepaalde voorzieningen, dan zal de gemeente het verdwijnen hiervan toestaan.

Figuur 3. Helderheid verwachtingen, volgens dorps- en wijkraden

b. Beleid ten aanzien van dorps- en wijkraden geeft onvoldoende duidelijkheid over samenwerking

- / Het beleid ten aanzien van dorps- en wijkraden verschilt per gemeente. In het geval van Montferland is er geen beleid en in Bronckhorst en Lochem is er gedateerd beleid. In Berkelland zijn er recent, in 2015, nog nieuwe convenanten opgesteld.
- / De rekenkamercommissie concludeert dat (de aanwezigheid en vormgeving van) beleid niet bepalend is voor de wijze waarop de samenwerking tussen gemeenten en dorps- en wijkraden in de praktijk vorm krijgt. Ook blijkt de aanwezigheid van beleid (gedateerd of recent) niet garant te staan voor heldere verwachtingen over en weer ten aanzien van rollen en taken.
- / In de gemeente Lochem is sprake van een uitzondering op dit beeld. In Lochem dateert het convenant uit 2009 en is het volgens alle partijen nog steeds van kracht. Gesprekken over verwachtingen worden regelmatig gevoerd tussen de gemeente en dorps- en wijkraden.
- / In Berkelland zijn recentelijk nog convenanten afgesloten. Ondanks dat er geen sprake is van verouderd beleid geldt dat voor een aanzienlijk deel van de dorps- en wijkraden niet duidelijk is wat de gemeente precies van de organisatie verwacht. Kennelijk bieden ook actuele convenanten geen garantie op rolduidelijkheid.
- / In Montferland geldt dat de dorps- en wijkraden naar meer formele erkenning zoeken van de status van de dorps- en wijkraden. Heldere kaders, terwijl het college bewust kiest voor een flexibelere en organische benadering van dorps- en wijkraden.
- / In Bronckhorst zijn er convenanten, maar het gesprek heeft daarover sinds 2010 niet meer plaatsgevonden. Hoewel voor de gemeente geldt dat deze convenanten nog steeds leidend zijn voor de samenwerking met dorps- en wijkraden, leidt het voor dorps- en wijkraden in de praktijk alsnog tot onduidelijkheid over de precieze rol.

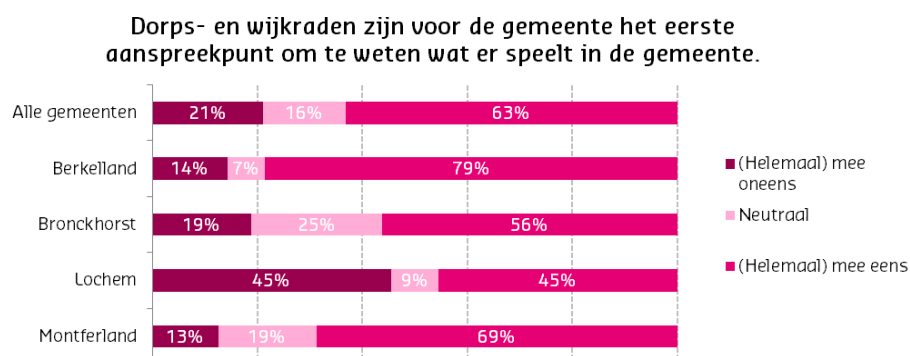
c. Er is sprake van een selectieve omgang met dorps- en wijkraden in en binnen de vier gemeenten

- / De rekenkamercommissie concludeert dat de meeste raads- en collegeleden de dorps- en wijkraden wel als (eerste) aanspreekpunt zien, maar niet in alle gevallen. De mate waarin dorps- en wijkraden worden betrokken is afhankelijk van het onderwerp, van de dorps- of wijkraad zelf, van het draagvlak dat een dorps- of wijkraad volgens de gemeente kan organiseren en van de vermeende representativiteit van de dorps- of wijkraad.
- / In Lochem wil de gemeente officieel één vertegenwoordigende partij per kern als gesprekspartner, maar in de praktijk wordt daarnaast door raadsleden per thema bepaald welke groepering daar het meeste gevoel bij heeft om die vervolgens te benaderen. Gemeente (organisatie, bestuur en raadsleden) maken bovendien keer op keer een niet uitgesproken afweging of zij de dorps- of wijkraad representativiteit en dus zeggingskracht toedichten. Zo kan het gebeuren dat op bepaalde dossiers

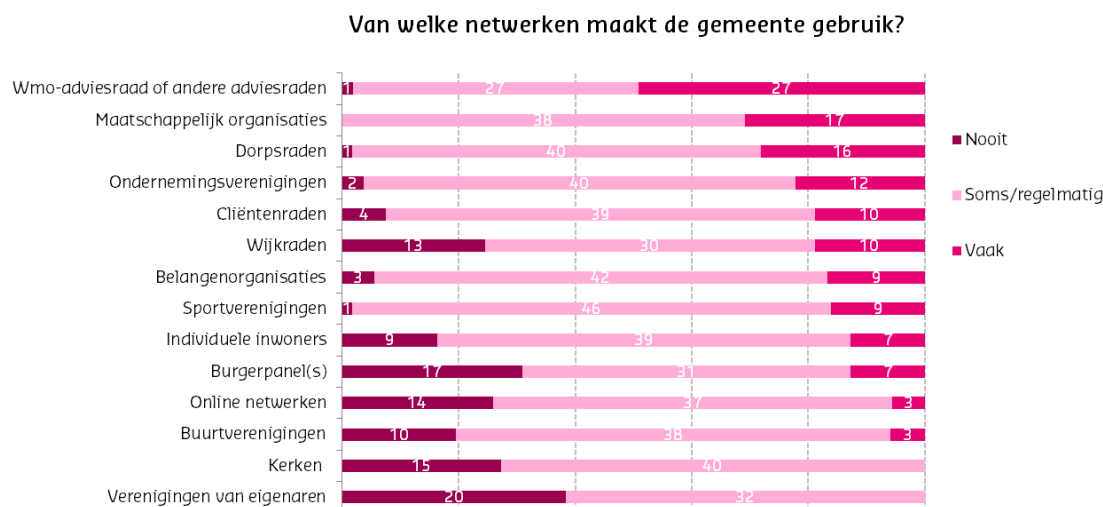
bijvoorbeeld de voetbal of de Oranjevereniging geraadpleegd wordt, en niet de dorps- of wijkraad die slechts kan gissen naar het waarom van het feit dat zij wordt gepasseerd.

- / In Berkelland antwoordt maar liefst 79% van de raadsleden dat de dorpsraden en buurtschappen het eerste aanspreekpunt zijn voor de gemeente om te weten te komen wat er speelt in de gemeente. Anderzijds blijkt uit de vraag, van welke netwerken de gemeente gebruikt maakt in het kader van burger- en overheidsparticipatie, dat de gemeente een veelvoud aan netwerken als aanspreekpunt ziet. In dat kader gebruikt de gemeente de dorpsraden en buurtschappen minder dan adviesraden, ondernemingsverenigingen, belangenorganisaties en maatschappelijke organisaties.

Figuur 4. dorps- en wijkraden als eerste aanspreekpunt voor de gemeente, volgens raadsleden van de vier gemeenten

Figuur 5. Inzet van netwerken in de samenleving, volgens raadsleden in de vier gemeenten

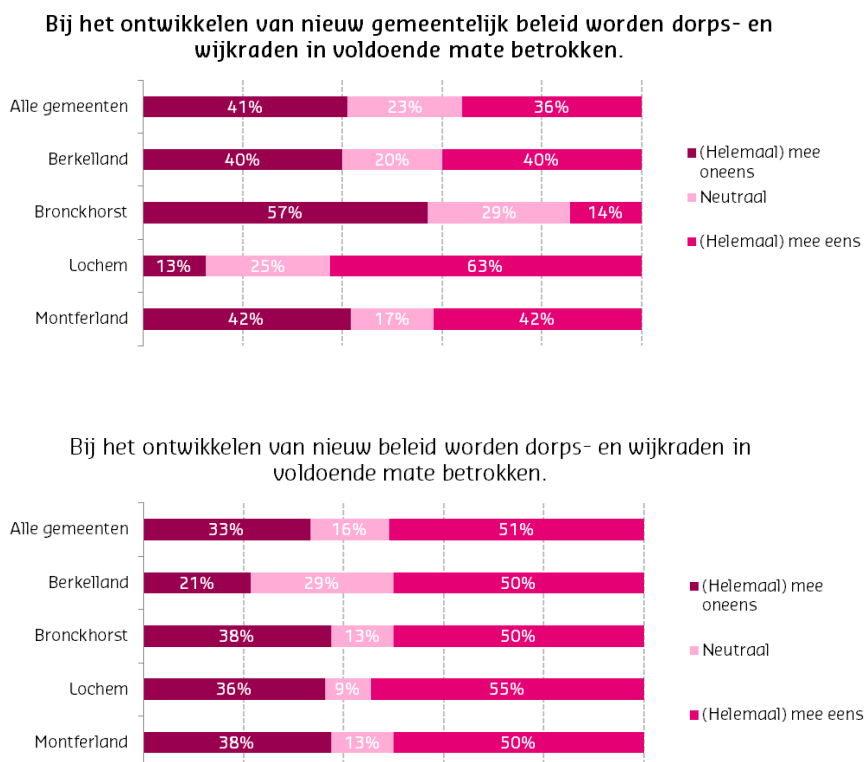
5 Dorps- en wijkraden willen graag met de gemeente meedenken en meewerken, maar niet meebeslissen

- / Vanuit de betrokkenheid bij hun dorp of wijk willen dorps- of wijkraad graag meedenken over en meewerken aan nieuw gemeentelijk beleid. De ervaring van dorps- en wijkraden is echter dat zij te laat in de beleidsvorming worden betrokken, waardoor de advisering vanuit dorps- en wijkraden onder druk komt te staan.
- / Naast een tijdige betrokkenheid, wensen dorps- en wijkraden meer zicht op wat er met hun adviezen gebeurt en betrokkenheid in het proces dat leidt tot een besluit.
- / Het beeld van de mate waarin dorps- en wijkraden worden betrokken bij de ontwikkeling van nieuw beleid verschilt enigszins tussen dorps- en wijkraden en gemeenteraden. Vooral in de gemeente Bronckhorst vindt meer dan de helft van de dorps- en wijkraden dat zij onvoldoende worden betrokken,

terwijl de helft van de gemeenteraadsleden aangeeft hen voldoende te betrekken. Het gesprek over wat de norm is (wanneer is iets voldoende?) wordt niet gevoerd.

- / Voordelen die dorps- en wijkraden noemen van tijdige en voldoende betrokkenheid zijn: benutten van de plaatselijke kennis van de dorps- en wijkraden en het kunnen meten van de 'watertemperatuur'. Ook geven ze aan dat de gemeente hen tijdig van informatie moet voorzien (conform het convenant) zodat zij hun rol van intermediair tussen gemeente en gemeenschap kunnen vervullen.
- / Tegelijkertijd geven de meeste dorps- en wijkraden aan geen vierde bestuurslaag te willen zijn en dus niet mee te willen beslissen. Een verankering in de gemeentelijke organisatie is niet gewenst.

Figuur 6 en 7. Betrokkenheid bij de ontwikkeling van nieuw gemeentelijk beleid, volgens dorps- en wijkraden (boven) en raadsleden (onder)

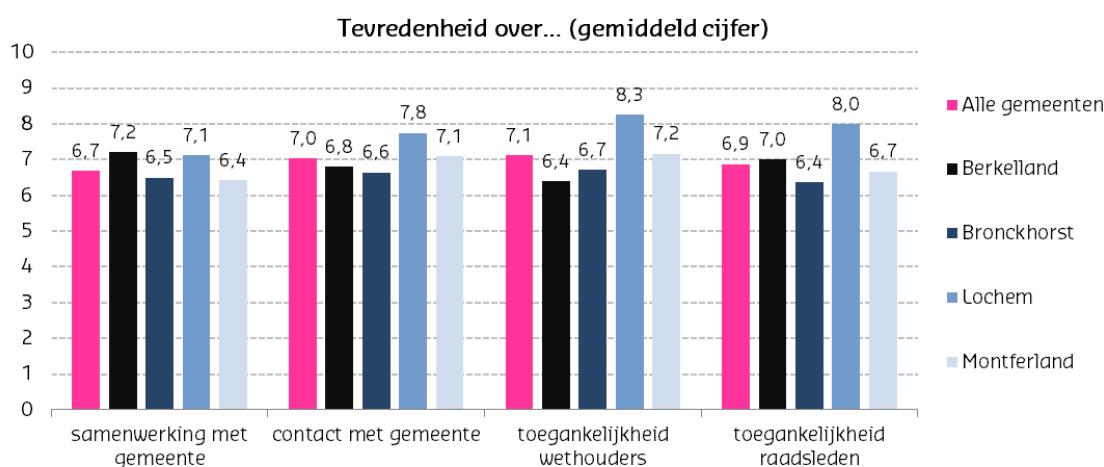
6 Participatiebeleid is volop in ontwikkeling

- / Alle vier de gemeenten zijn bezig met het (door) ontwikkelen van het participatiebeleid. De dorps- en wijkraden krijgen binnen dit beleid door de gemeenteraden en colleges een belangrijke rol. Hoe deze rol er precies uitziet en welke plek dorps- en wijkraden binnen het beleid krijgen, is echter nog onduidelijk. Veel van het participatiebeleid staat nog in de kinderschoenen – zeker waar het gaat om overheidsparticipatie – en moet nog in praktijk worden gebracht.
- / In de gemeente Berkelland ziet de gemeente een rol voor de dorps- en wijkraden in de onderwerpgerichte teams, maar dit is nog niet in de praktijk gebracht. Hiervóór is al aangegeven, dat de gemeente voor wat betreft participatie een veelvoud aan netwerken gebruikt, en dat de dorps- en wijkraden daarin geen preferente positie innemen.
- / In de gemeente Bronckhorst wordt verbindend en gebiedsgericht werken op dit moment verder ontwikkeld. Duidelijk is dat de rol van dorps- en wijkraden in feite niet veranderd: de gemeente ziet juist dorps- en wijkraden als zelfstandige organisaties, ontstaan vanuit een behoefte van inwoners, waarop de gemeente geen sturende rol kan hebben. Wel is het zo dat vanuit het perspectief van de gemeente dorps- en wijkraden niet meer als het centrale aanspreekpunt fungeren, omdat de samenleving zich steeds vaker ook andere manieren organiseert.

7 Het contact met de gemeente, en specifiek met de contactambtenaren, wordt positief beoordeeld

- / In alle vier de gemeenten wordt het contact tussen de dorps- en wijkraden en met name de contactambtenaren door dorps- en wijkraden positief beoordeeld. Zij weten elkaar goed te vinden en zien elkaar ook regelmatig.
- / Het contact met vakinhoudelijke ambtenaren wordt minder positief beoordeeld. Het verschilt per ambtenaar en per afdeling in hoeverre zij participatie als onderdeel van hun werk beschouwen, maar ook in hoeverre dorps- en wijkraden bij hen op het netvlies staan. Het komt voor dat dorps- en wijkraden bij specifieke problemen die een dorp of wijk direct aangaan, toch genegeerd worden. De rekenkamercommissie constateert dat de dialoog hierover niet gevoerd wordt.
- / De Berkellandse dorpsraden ervaren dat ze te laat of helemaal niet worden benaderd door ambtenaren, maar ook door de gemeenteraad, waarbij ze voor een voldongen feit komen te staan. De dorps- en wijkraden worden volgens het convenant uitgenodigd voor raads- en commissievergaderingen, waarbij aangelegenheden aangaande het werkgebied van de dorpsorganisatie aan de orde zijn; de dorps- en wijkraden geven echter aan dat dit niet gebeurt en dat ze uit eigen initiatief de vergaderingen bijwonen. Ook ervaren de dorps- en wijkraden dat inspanning benodigd is om gehoord te worden door de gemeente; die inspanning werpt dan wel vruchten af.
- / In de gemeente Lochem zijn de gemeente en de dorps- en wijkraden over het algemeen tevreden over het contact dat ze met elkaar hebben. Raadsleden waarderen het contact met de dorps- en wijkraden trouwens lager (6,3), dan dat het college en de dorps- en wijkraden zelf het contact beoordelen (7+). In de praktijk gebeurt het echter wel dat dorps- en wijkraden zich gepasseerd voelen.
- / In de gemeente Bronckhorst zijn dorps- en wijkraden zeer positief over de kerncontactfunctionaris. Ook de toegankelijkheid van wethouders en raadsleden wordt gewaardeerd.

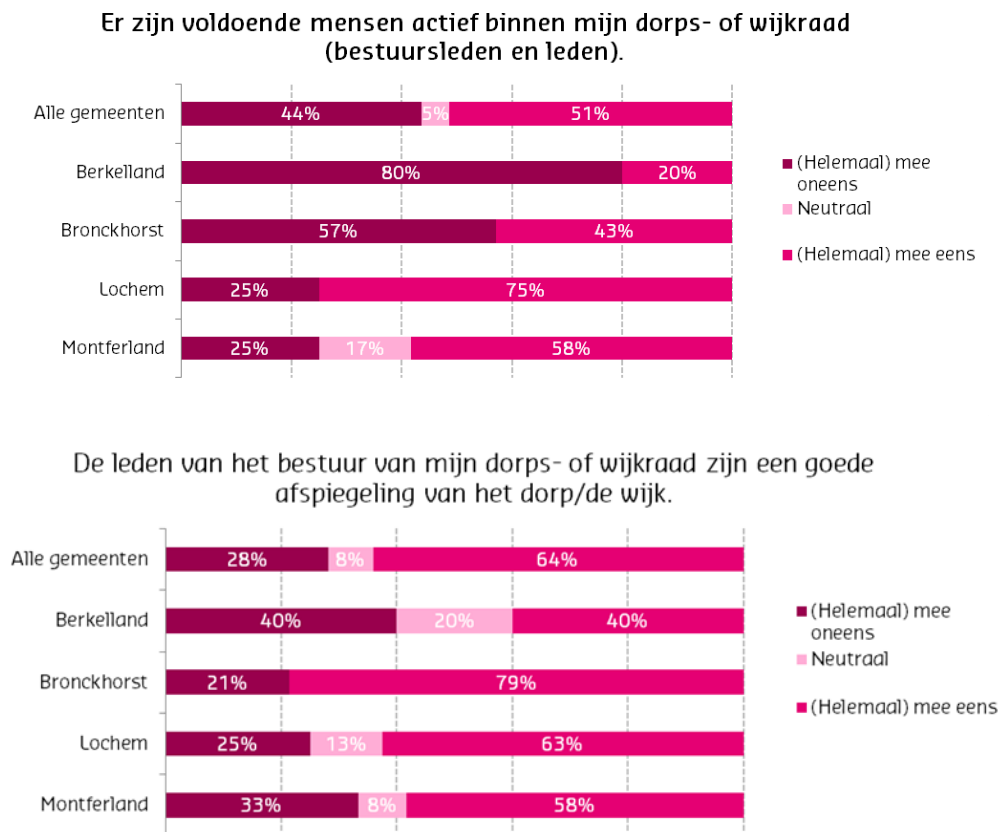
Figuur 8. Tevredenheid, volgens dorps- en wijkraden

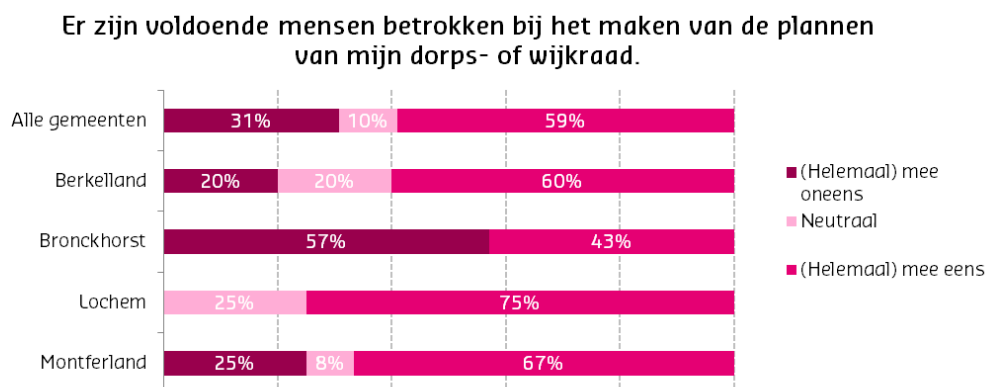
8 Vraagtekens representativiteit als norm / gebrek aan representativiteit betekent niet dat de samenwerking tussen gemeente en dorps- of wijkraad geen waarde heeft

- / De mate van representativiteit (democratische legitimiteit) verschilt sterk per gemeente en per dorps- of wijkraad. Een deel van de dorps- en wijkraden uit verschillende gemeenten geven aan dat zij om verschillende redenen moeite hebben om nieuwe leden te werven en aan zich te binden. Vooral jongeren zijn een lastige doelgroep.
- / Het feit dat de meeste dorps- en wijkraden geen democratische legitimiteit hebben, wordt door de dorps- en wijkraden niet als een probleem of zelfs als de norm ervaren. Ook de gemeenten zien hierin niet zozeer een probleem. In de formele afspraken tussen gemeenten en dorps- en wijkraden is representativiteit wel vaak een vereiste of op zijn minst een streven. Belangrijker dan representativiteit vinden gemeenten het draagvlak (georganiseerd onder leden en niet-leden) voor plannen van dorps- en wijkraden en het draagvlak dat dorps- en wijkraden kunnen organiseren voor gemeentelijke plannen.

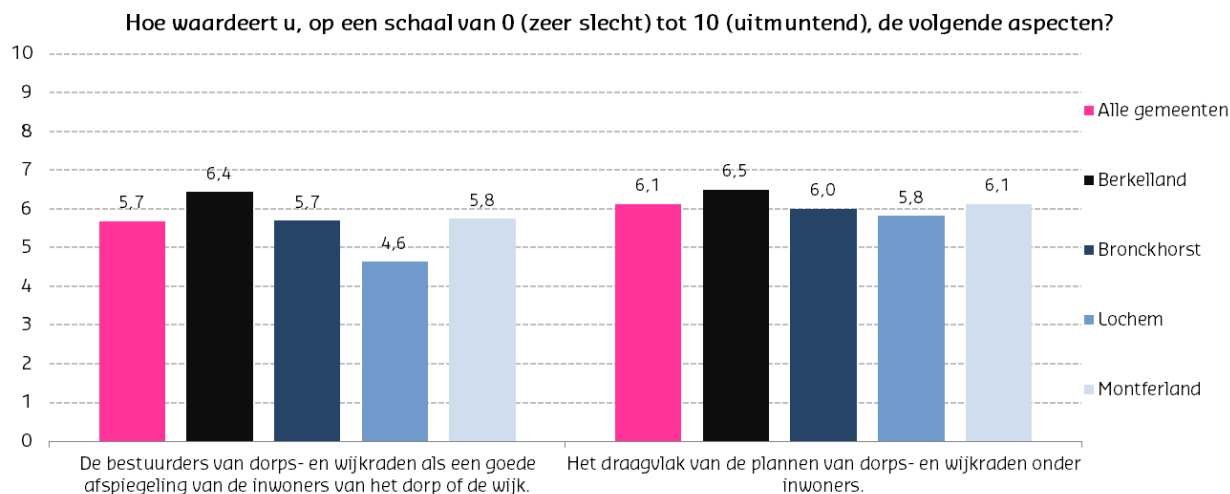
Figuur 9 en 10. Actieve leden binnen dorps- en wijkraden (boven) en afspiegeling binnen dorps- en wijkraden, volgens dorps- en wijkraden (onder)

Figuur 11. Betrokkenheid, volgens dorps- en wijkraden

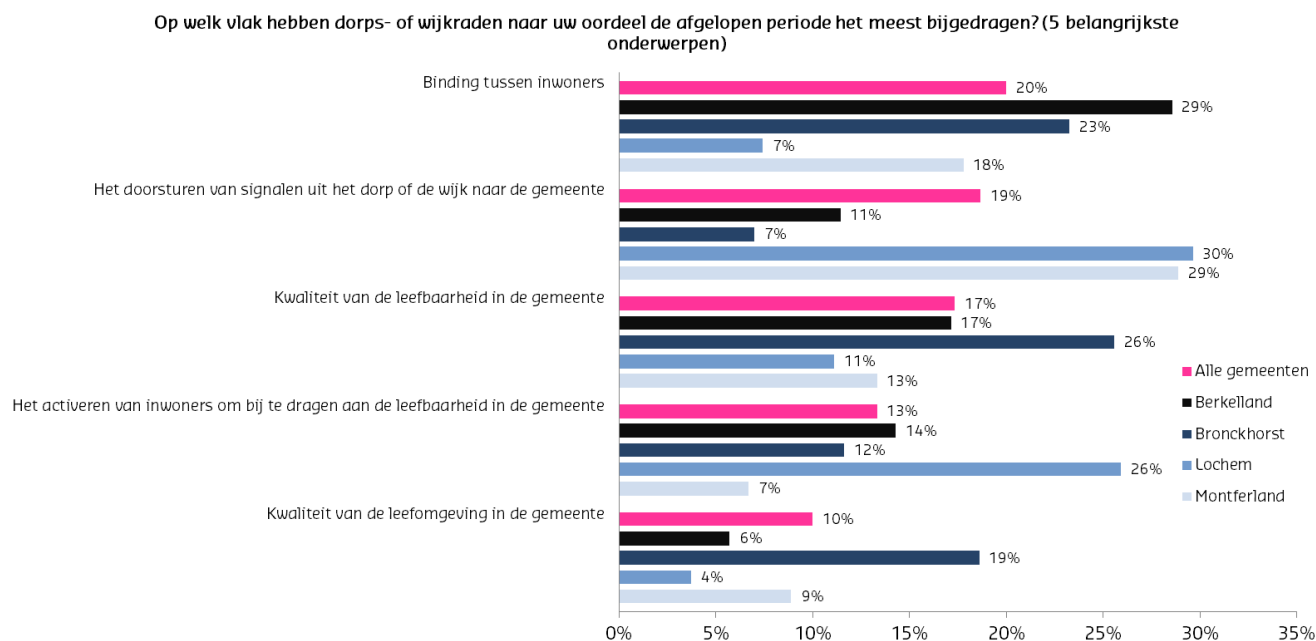
Figuur 12. Waardering afspiegeling en draagvlak, volgens raadsleden

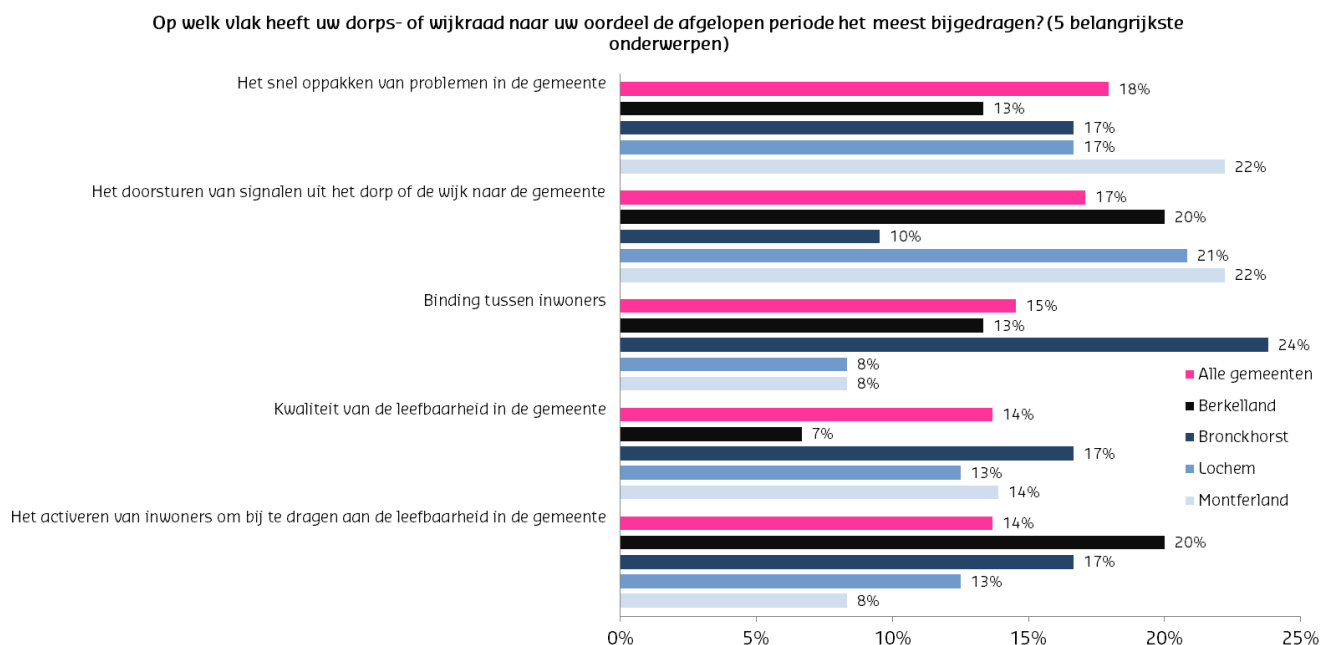
9 Doeltreffendheid wordt niet structureel gemeten, maar gemeente ziet wel meerwaarde van dorps- en wijkraden

- / Het beeld van de meerwaarde van dorps- en wijkraden verschilt tussen de vier gemeenten. Wél hebben de raadsleden uit de vier gemeenten allen dezelfde vijf belangrijkste onderwerpen gekozen. In de gemeente Berkelland zit de meerwaarde vooral in de binding die dorps- en wijkraden tussen inwoners bewerkstelligen. In de gemeenten Lochem en Montferland is het vooral het doorsturen van signalen vanuit het dorp naar de gemeente. In de gemeente Bronckhorst is het de bijdrage van dorps- en wijkraden aan de leefbaarheid.
- / Gemeenten meten – of er nu wel of geen formele afspraken bestaan – de doeltreffendheid en doelmatigheid van dorps- en wijkraden niet. Hun meerwaarde wordt veel meer bepaald op basis van aspecten als gevoel, ervaring, zichtbaarheid/contact, output.
- / Ook tussen dorps- en wijkraden geldt dat zij hun meerwaarde op verschillende onderwerpen zien. Zij kiezen een andere top 5 dan de raadsleden (zie figuur 14). Het oppakken van problemen staat gemiddeld op nummer 1. Voor de gemeente Berkelland geldt dat de dorps- en wijkraden daar vooral de binding tussen inwoners als belangrijkste meerwaarde zien. Voor de gemeente Bronckhorst is dat de kwaliteit van leefbaarheid (komt overeen met de beoordeling van de raadsleden). Voor de gemeenten Lochem en Montferland zit de meerwaarde voornamelijk in het doorsturen van signalen uit het dorp en het oppakken van problemen. De waardering van raadsleden en dorps- en wijkraden komt hiermee grotendeels overeen.

Figuur 13. Meerwaarde dorps- en wijkraden, volgens raadsleden in de vier gemeenten

Figuur 14. Meerwaarde dorps- en wijkraden, volgens dorps- en wijkraden

3 BESTUURLIJKE REACTIE

Secretariaat Rekenkamercommissie BBLM
p/a gemeente Bronckhorst
Elderinksweg 2
7255 KA BRONCKHORST

C: J.A. Hildering
T: 0545-250 250
E: info@gemeenteberkelland.nl
Bezoekadres: Marktstraat 1, Borculo

Zaaknummer : 191119
Onderwerp : Bestuurlijke wederhoor van het rekenkameronderzoek naar de samenwerking
tussen gemeente Berkelland en de dorpsraden
Verzonden : 21 MAART 2017

Geachte commissie,

Wij hebben van u het rapport ontvangen van uw onderzoek naar de samenwerking tussen de gemeente Berkelland en de dorpsraden. Hartelijk dank daarvoor.

U geeft in dit rapport een uitgebreid beeld van de samenwerking tussen de gemeente Berkelland en de dorpsraden. Daarnaast geeft u een wensbeeld voor de toekomstige samenwerking, een wensbeeld dat u baseert op een inbreng van inwoners, dorpsraden, de gemeenteraad en ons college. Ook geeft u aanbevelingen ter verbetering van de samenwerking. Dit rapport komt voor ons op een goed moment. In 2018 zullen we de huidige convenanten met de dorpsraden vernieuwen. Dit doen we in samenspraak met de betrokkenen. De inzichten en aanbevelingen uit het onderzoeksrapport helpen ons bij dit traject.

Voor vragen kunt u contact opnemen met de heer J.A. Hildering, telefoonnummer 0545-250 203.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Berkelland,
de secretaris, de burgemeester,

M.N.J. Broers.

drs. J.H.A. van Oostrum.

Kopie aan:

- Archief
- Gebiedsteam / J. Lubben, W. Swam
- Team financiën / J.A. Hildering
- Team bestuursondersteuning / R. Heij

4 NAWOORD REKENKAMERCOMMISSIE

**REKENKAMER
COMMISSIE**
BERKELLAND · BRONKHORST · LOOSDRECHT · MONTFOUR

COORDINATOR/LEIDER

Aan:
Gemeente Berkelland
College van B&W
Marktstraat 1
7270 HA Borsculo

Gemeente Bronkhorst
t.a.v. Joost Schreier
Eldersloeweg 2
7216 RA Hengelo (Gst.)

t: 0575-75 02 50
m: secretariaat@rc-bbl.nl
www.rc-bbl.nl

Geacht college,

Allereerst hartelijk dank voor uw reactie op ons rapport "Twee keer raden". Wij zijn content met het feit dat ons rapport voor u op een geschikt moment komt. Wij zullen in deze brief kort in gaan op enkele door u gemaakte opmerkingen ten aanzien van het rapport.

U geeft aan dat u in 2018 de huidige convenanten met de dorpsraden wil gaan vernieuwen en dat u dat wilt doen in samenwerking met de betrokkenen. Daarvoor gaat u ook ons rapport gebruiken. Dit kunnen wij als rekenkamer natuurlijk alleen maar van harte ondersteunen. Daarbij zouden wij ook de gemeenteraad van Berkelland willen oproepen het proces en de totstandkoming van de convenanten nauwlettend te monitoren met onze conclusies en aanbevelingen in het achterhoofd.

Met vriendelijke groet,

Dr. W.J. Lugtenburg-Sanders
Voorzitter

RC BBL

RC BBL is de rekenkamercommissie voor
de gemeenten Berkelland, Bronkhorst,
Loosdrecht en Montfort.

**NOTA VAN
BEVINDINGEN**

Deze nota van bevindingen is opgesteld door

1 Dorps- en wijkraden in gemeente Berkelland

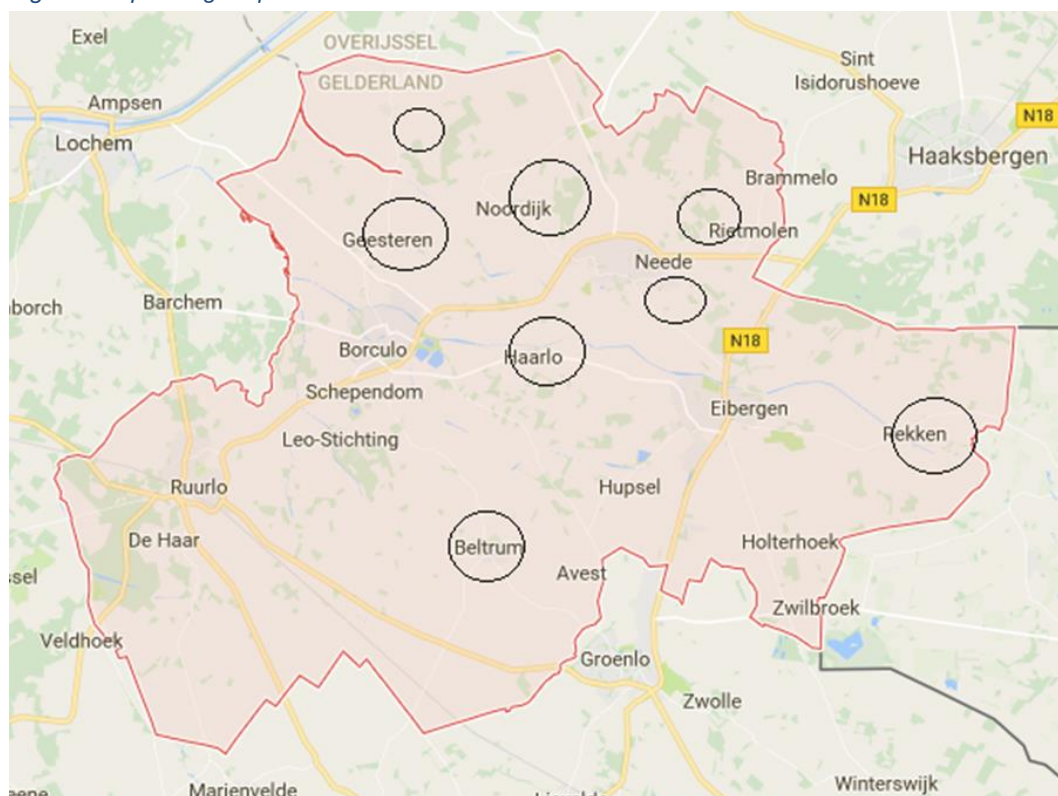
In dit hoofdstuk beschrijven we de relatie tussen dorps- en wijkraden en de gemeente Berkelland aan de hand van documenten en een interview met ambtelijk betrokkenen.

1.1 / Welke dorps- en wijkaden kent de gemeente Berkelland?

Elke kleine kern kent een dorpsraad

De gemeente Berkelland werkt samen met 7 dorpsraden (*dorpsorganisaties/belangenverenigingen*), die de kleine kernen vertegenwoordigen.¹ Daarnaast werkt de gemeente ook samen met de besturen van verschillende buurtschappen (Figuur 1). Vanuit de gemeente was er behoefte om na de gemeentelijke herindeling in 2005 verbinding te houden met de kernen. Daarom zijn met de dorpsraden en de meeste buurtschappen,

Figuur 1. Spreiding dorpsraden in Berkelland

alle privaatrechtelijk georganiseerd, convenanten afgesloten. Van de 4 grote kernen (Borculo, Eibergen, Neede, Ruurlo) is er alleen met de gemeenschapsraad Neede een convenant afgesloten en is er regulier contact. De besturen van de buurtschappen houden zich vooral bezig met het organiseren van kleinschalige activiteiten en zijn minder bezig met het behartigen van belangen van inwoners en dorpsontwikkeling dan de dorpsraden.

Afspraken in het convenant geven zicht op rollen college, raad en dorpsraad

¹ Beltrum, Geesteren, Gelselaar, Haarlo, Noordijk, Rekken, Rietmolen.

Het convenant geldt als het document waarin de rollen van de gemeente en de dorpsraad² worden vastgelegd. Zo wordt genoemd dat in de samenstelling van het bestuur 'een zo breed mogelijk draagvlak van de samenleving van het dorp/buurtschap tot uitdrukking wordt gebracht'. In het convenant wordt geëist dat het bestuur jaarlijks tijdens een openbare vergadering, waarvoor alle inwoners worden uitgenodigd, een overzicht van het door hem gevoerde beleid geeft, en hoofdlijnen voor het toekomstig beleid aangeeft.³

In het convenant is te lezen dat een dorpsraad voor de raad geldt als een adviserend lichaam ('niet zijnde een adviseur als bedoeld in artikel 3:5 Algemene wet bestuursrecht en niet zijnde een adviescommissie als bedoeld in artikel 84 Gemeentewet'). De rol van de gemeenteraad betreft het doorsturen van alle raadsvoorstellen die het werkgebied van de dorpsraden betreffen en het in staat stellen van de dorpsraden om hier mondeling of schriftelijk op te reageren. Wanneer zaken in het werkgebied van de dorpsraden worden besproken in raads- en commissievergaderingen, worden dorpsraden uitgenodigd, waarbij zij hun standpunt mondeling mogen toelichten.

Dorpsraden mogen gevraagd en ongevraagd het college van B&W adviseren. Dorpsraden en het college informeren elkaar over aangelegenheden die het werkgebied van de dorpsraden aangaan. In het convenant is de afspraak gemaakt dat er jaarlijks overleg plaatsvindt tussen college en dorpsraden, waarin onder andere over het functioneren van de samenwerkingsafspraken, het gevoerde en te voeren beleid en nieuwe ontwikkelingen wordt gesproken.

De ondertekening van het convenant geldt ook direct als een betalingsafpraak. Dorpsraden en buurtschappen krijgen een vast bedrag per jaar ten behoeve van organisatiekosten.

Informeel, praktische afspraken basis voor huidige samenwerking

De gemeente Berkelland maakt gebruik van gebiedsgericht werken, waarbij gebiedsteams het contact onderhouden binnen een aantal gebieden. Dorpsraden gelden voor de gebiedsteams als één van de belangrijkste aanspreekpunten. Leden van het gebiedsteam sluiten daarom zoveel mogelijk aan bij reguliere vergaderingen. De wijze waarop de gebiedsteams werken en het contact met dorpsraden komen vooral tot stand door middel van informele, praktische afspraken. Soms woont een raadslid een vergadering bij. En zoals hierboven al is aangegeven, gaat het college jaarlijks in overleg met de dorpsraden. Daarnaast heeft Berkelland een wethouder die verantwoordelijk is voor de kleine kernen. Het college voelt zich inhoudelijk verbonden met de kernen.

Dorpsraden hebben de mogelijkheid om dorpsvisies te schrijven en daar uitvoeringsagenda's aan te koppelen, waarvoor een bijdrage kan worden ontvangen. Een opgestelde dorpsvisie wordt wel besproken in commissievergaderingen, maar niet door de raad vastgesteld. Wanneer een dorpsvisie ideeën bevat die tegenstrijdig zijn aan politieke besluiten, komt dit aan de oppervlakte in de uitvoeringsagenda: wanneer zich dat voordoet, wordt er gezamenlijk gekeken wat er wel en niet mogelijk is. Als dit noodzakelijk is, wordt een dergelijk conflict voorgelegd aan de raad.

Het is een standaard werkwijze binnen de gemeente om bij nieuw te ontwikkelen beleid op nieuwe projecten te kijken of dorpsraden een rol zouden kunnen spelen. Participatie wordt echter wel gezien als breder dan alleen de dorpsraden. Als het gaat om specifieke thema's, worden participatie en communicatie rondom het onderwerp ingericht, waarbij de doelgroep vaak breder is dan de dorpsraad.

1.2 / Relatie met aanverwant beleid

Koppeling met zorg niet structureel ingebed binnen dorpsraden

² Voor de leesbaarheid wordt vanaf dit punt gesproken van 'dorpsraad/dorpsraden'; daarvoor dient gelezen te worden: 'dorpsraad/dorpsraden en (bestuur/besturen van) buurtchap(pen)'.

³ Convenant tussen de gemeente Berkelland en [...], artikel 1 sub e.

Het contact tussen de gebiedsteams en de dorpsraden heeft vooralsnog met name betrekking op het fysieke domein, zoals openbare ruimte en veiligheid. Gebiedsteams zijn op dit moment bezig om een ontwikkelagenda op te stellen waarbij 'hard' en 'zacht' beleid samenkomt. Ideeën worden participatief opgehaald, bij dorpsraden, inwoners en relevante organisaties. Gebiedsteams hebben daarnaast de opdracht om contact te houden met de zogeheten 'voormekaarteams' (Wmo+jeugdzorg). De voormekaarteams zijn echter (nog) niet structureel ingebed binnen de dorpsraden. Dit wordt wel gezien als een mogelijke ontwikkeling.

Overigens worden ontwikkelingen binnen het sociaal domein al vanzelf opgepikt door dorpsraden, zonder dat daar expliciet naar is gevraagd door de gebiedsteams.

Voorbeelden hiervan zijn 'autodelen' en nadenken over een alternatief voor het verdwijnen van een peuter-speelzaal. De gemeente staat hier open voor, vanuit het uitgangspunt dat zelfredzaamheid en maatschappelijk initiatief gestimuleerd moeten worden.

Veranderprogramma gericht op overheidsparticipatie

De gemeente Berkelland is op dit moment bezig met het 'Veranderprogramma Expeditie Berkelland'.⁴ Dit veranderprogramma gaat vooral om bestuurlijke vernieuwing, waarbij het de ambitie is om de organisatie zo in te richten, dat deze optimaal geschikt is voor 'overheidsparticipatie'. Gebiedsteams spelen hierbij een belangrijke rol: zij moeten het gesprek met de inwoners voeren. De wijze waarop overheidsparticipatie – oftewel maatschappelijk initiatief – moet worden gestimuleerd, moet nog worden uitgezocht: moet initiatief actief worden gestimuleerd of moeten slechts de randvoorwaarden worden geschept. De insteek is in ieder geval om steeds vaker projecten participatief in te richten. Dat betekent meer onderwerp gericht werken, waarbij gewerkt wordt in kleine werkgroepen. De eerste ervaringen zijn goed, juist in de grotere kernen waar de verbondenheid met dorpsraden kleiner is.

Dorpsraden als platform voor initiatieven

Vanuit dorpsraden worden regelmatig initiatieven bij de gemeente ingediend, maar dit wordt ook zonder tussenkomst van dorpsraden gedaan. Als er sprake is van 'grotere' initiatieven dan wordt dat via de ambtelijk contactpersoon eerst ambtelijk belegd en daarna doorgezet naar de wethouder. Per initiatief worden dan ondersteuningsmogelijkheden bekeken. Wanneer er financiële middelen nodig zijn, wordt er naar beschikbaar budget gekeken, waarbij eventueel de algemene reserve wordt ingezet. Indien mogelijk wordt er echter ingezet op het drukken van kosten door zoveel mogelijk te laten uitvoeren door inwoners zelf. Bijvoorbeeld bij het plaatsen van een speeltoestel kan de grond beschikbaar worden gesteld door de gemeente, indien inwoners het onderhoud van het speeltoestel op zich nemen. De insteek is hierbij om niet te werken met formele overeenkomsten, maar de bureaucratie zo minimaal mogelijk te houden. Voor kleine subsidies wordt geen verantwoording gevraagd. Soms vindt evaluatie plaats door middel van een gesprek in plaats van via schriftelijke verslagen.

Als er sprake is van aanvragen van dorpsraden die tegenstrijdig lijken te zijn met de opvattingen van inwoners, of dat een aanvraag van een inwoner in conflict is met het standpunt van een dorpsraad, dan is het de werkwijze binnen de gemeente om 'de plooiën glad te strijken'. Er is oor en oog voor gevoelige onderwerpen. Indien mogelijk wordt het gesprek aangegaan en wordt overlegd met de verschillende belanghebbende partijen.

De dorpsraden in Berkelland voeren taken uit die vroeger door de gemeente uitgevoerd werden, zoals het organiseren van een meldpunt voor nuldelijnzorg, maar ook onderhoud van begraafplaatsen en groenonderhoud. Bij dat laatste worden contracten gesloten. Bij het meldpunt voor nuldelijnzorg wordt de dorpsraad door de gemeente begeleid.

⁴ Veranderprogramma Expeditie Berkelland, 20 mei 2015.

2 Dorps- en wijkraden in de praktijk

In dit hoofdstuk beschrijven we de opvattingen van bestuursleden van dorpsraden en buurtschappen, het college, raadsleden en inwoners over de huidige en gewenste functies en taken van dorpsraden. We baseren ons op de antwoorden die gegeven zijn in de enquêtes en op de bijeenkomsten die zijn gehouden met de bestuursleden en de gemeentelijk betrokkenen. We bekijken hoe de opvattingen zich verhouden ten opzichte van het beleid en de ambities van de gemeente die beschreven zijn in hoofdstuk 1.

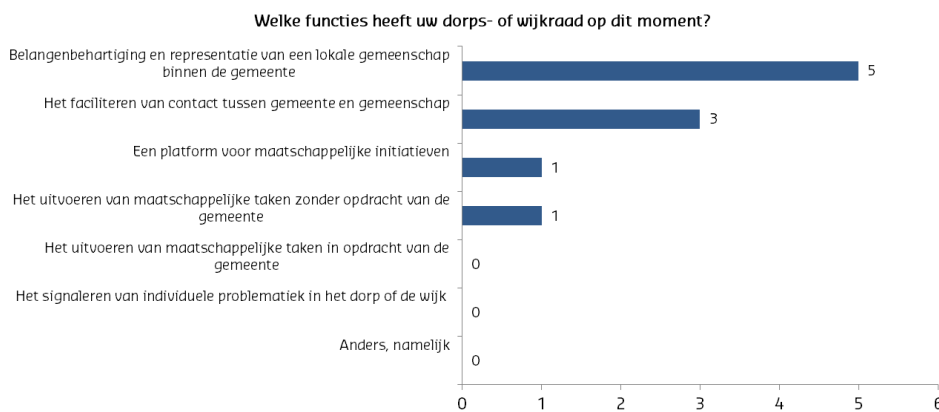
2.1 / Functies en taakveranderingen

Belangenbehartiging als belangrijkste functie

In het nationale onderzoek naar dorps- en wijkraden in 2013 is gebleken dat gemeenten belangenbehartiging als de belangrijkste functie van dorps- en wijkraden beschouwen. Ook het zijn van een platform voor maatschappelijke initiatieven werd door circa 70% van de ondervraagde gemeenten gezien als een belangrijke functie. Dit is in lijn met de convenanten die de gemeente Berkelland heeft gesloten met dorpsraden en waarin is aangegeven dat de dorpsorganisatie de belangen van de inwoners van haar werkgebied behartigt.

De besturen van de dorpsraden geven eveneens aan dat belangenbehartiging en representatie van de lokale gemeenschap hun belangrijkste functie is (zie Figuur 2). Een tweede taak is het faciliteren van contact tussen gemeente en gemeenschap. Veel minder worden dorpsraden door henzelf gezien als een platform voor maatschappelijke initiatieven en zij houden zich slechts in geringe mate bezig met het uitvoeren van maatschappelijke taken (zonder opdracht van de gemeente). De dorpsraden vinden dat het signaleren van individuele problematiek en het uitvoeren van maatschappelijke taken in opdracht van de gemeente niet tot hun functie behoort.

Figuur 2. Functies, volgens besturen dorpsraden⁵

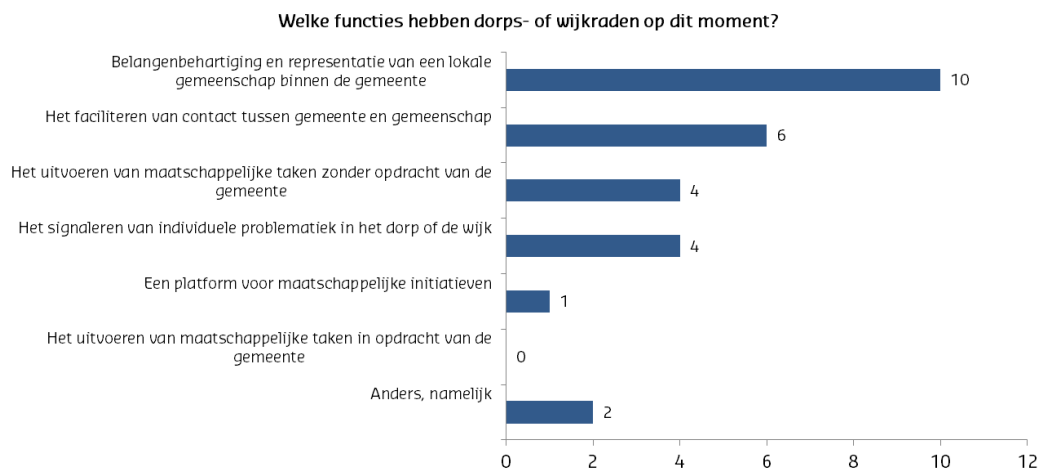

In de bijeenkomst hebben de dorpsraden meegegeven, dat belangenbehartiging, punten op de agenda krijgen, het zijn van ogen en oren, en het zijn van intermediair richting de gemeente hun voornaamste functies zijn. Informatievoorziening aan de inwoners is ook een belangrijke taak van de dorpsraad, bijvoorbeeld ten aanzien van bestemmingsplannen of belangrijke wijzigingen in de infrastructuur. Daarbij gaven ze aan, dat de gemeente de dorpsraden meer kan benutten “om de watertemperatuur vóór besluitvorming te peilen”. De gemeente moet volgens de dorpsraden meer aan de voorkant naar dorpsraden toekomen. De dorpsraden zien wat dat betreft de laatste jaren wel een positieve ontwikkeling.

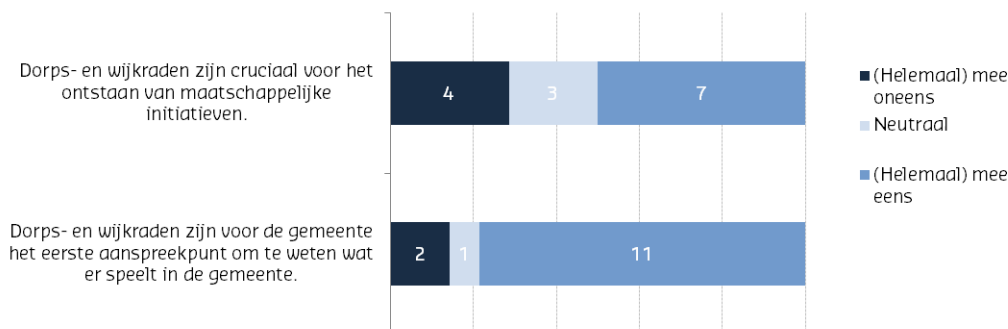
⁵ In bijschriften bij tabellen en figuren wordt telkens genoemd van welke respondentgroep de cijfers afkomstig zijn: besturen dorps- en wijkraden, raadsleden, college of inwoners.

De raadsleden van Berkelland zetten net als de dorpsraden, de belangenbehartiging en het faciliteren van contact tussen gemeente en gemeenschap op één en twee. Opvallend is wel dat de raadsleden, in tegenstelling tot de dorpsraden, ook menen dat het signaleren van individuele problematiek tot de functie van de dorpsraden behoort (Figuur 3). Eveneens opvallend is, dat 7 van de 14 raadsleden van oordeel zijn dat dorpsraden cruciaal zijn voor het ontstaan van maatschappelijke initiatieven, met 4 raadsleden die het niet eens zijn met deze stelling, zie Figuur 4, terwijl de uitvraag naar functies oplevert dat raadsleden nauwelijks een rol zien voor dorpsraden als platform voor maatschappelijke initiatieven (Figuur 3).

Figuur 3. Functies, volgens raadsleden

Figuur 4. Functies (2), volgens raadsleden

Het college zit wat betreft de taken van de dorpsraden op één lijn met de dorpsraden zelf; het activeren van inwoners om bij te dragen aan de leefbaarheid in de gemeente en het doorsturen van signalen uit het dorp of de wijk naar de gemeente zijn de belangrijkste taken.

In de bijeenkomst met vertegenwoordigers van de raad, het college en de ambtelijke organisatie is naar voren gebracht dat het creëren van binding tussen inwoners de belangrijkste taak van de dorpsraden is; dorpsraden stimuleren leefbaarheid in de kernen en betrekken inwoners daarbij. Hun rol als gesprekspartner van de gemeente 'staat als een paal boven water'. Opvallend is wel, dat werd uitgesproken dat de signaalfunctie bij de dorpsraden in Berkelland niet vooropstaat, omdat mensen zelf ook de weg weten te vinden naar de gemeente; dit is niet in lijn met de uitkomst van de enquête. Daarbij is wel de kanttekening gemaakt dat de situatie per kern in Berkelland sterk verschilt; het is dan ook lastig algemeen geldende uitspraken te doen.

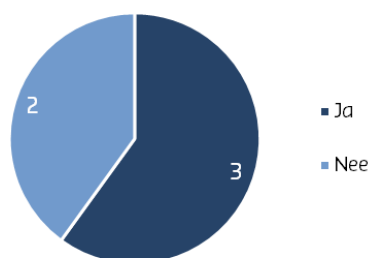
De inwoners hebben in de enquête aangegeven, dat de dorpsraden met name activiteiten organiseren op het gebied van leefbaarheid van de kern, lokale democratie (discussieavonden etc.) en sport/ontspanning. De inwoners geven aan dat de dorpsraden kunnen helpen bij de dialoog tussen gemeente en inwoners, dat ze kunnen horen wat de bewoners vinden wat moet worden aangepakt, dat ze een brug kunnen vormen tussen bewoners en gemeente en bijvoorbeeld inspraakavonden met de gemeente kunnen organiseren. De terreinen waarop dorpsraden actief zijn, zijn leefbaarheid, het opkomen voor behoud van faciliteiten, voor ouderen, voor natuur en het creëren van netwerken/mensen samenbrengen. Kortom, ook in de visie van inwoners op de dorpsraden komt belangenbehartiging en het faciliteren van contact tussen gemeente en gemeenschap sterk terug. De hoogste score 'oneens' was voor de stelling: de dorpsraad draagt bij aan democratische besluitvorming in de gemeente (24,7% tegen, 42% voor).

Wisselend beeld over ontstaan nieuwe functies

In de enquête geven 3 van de 5 responderende bestuursleden van dorpsraden en buurtschappen aan dat er de afgelopen twee jaar nieuwe taken of functies zijn bijgekomen (Figuur 5).

Figuur 5. Nieuwe taken of functies volgens besturen dorpsraden

Zijn er in de afgelopen twee jaar andere taken of functies bijgekomen (gekregen of zelf geïnitieerd)?

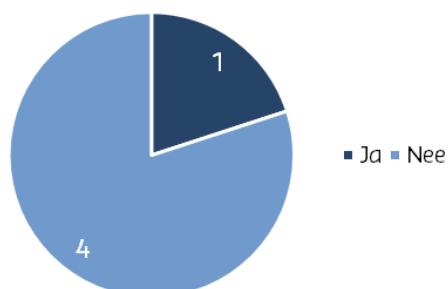

In de bijeenkomst geven de bestuursleden van de dorpsraden aan dat dorpsraden op het vlak van zorg en welzijn taken op zich nemen die in het verleden elders lagen, zoals een meldpunt voor nuldelijnzorg. Daar staan geen financiële middelen tegenover, terwijl de dorpsraad wel kosten maakt, bijvoorbeeld door het beschikbaar stellen van een locatie. De dorpsraden menen dat de gemeente de verantwoordelijkheid voor dergelijke taken niet volledig bij de dorpsraden kan leggen. Daarbij stellen de dorpsraden voorop dat de gemeente niet te hooggespannen verwachtingen mag hebben van wat je aan dorpsraden overlaat, omdat het immers gaat om vrijwilligers. Daarnaast dient, indien er omvangrijkere taken bij de dorpsraden worden belegd, daar financiering tegenover te staan en is capaciteit (ondersteuning) vanuit de gemeente wenselijk. Overigens benadrukken de gesprekspartners, dat zij geen 'vierde bestuurslaag' vormen en dat zij überhaupt geen wettelijke (gemeentelijke) taken op zich kunnen nemen daar zij niet beschikken over een wettelijke basis.

Deze terughoudendheid komt terug in de uitkomsten van de enquête, waaruit volgt dat slechts één op de vijf dorpsraden aangeeft nieuwe taken in het sociaal domein te hebben gekregen (Figuur 6).

Figuur 6. Taken op het sociaal domein, volgens besturen dorpsraden

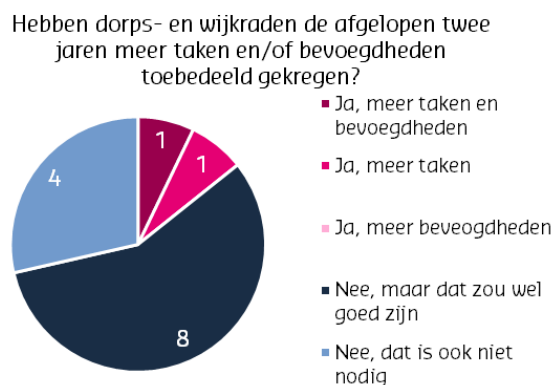
Heeft u door de veranderingen in het sociaal domein (zorg en welzijn) andere taken gekregen van de gemeente of zelf opgepakt?

Raad: dorpsraden doen méér maar geen nieuwe opgelegde taken

Uit de enquête onder raadsleden volgt dat een ruime meerderheid (12 van 14) meent dat er geen nieuwe taken zijn bijgekomen; de meerderheid meent echter, dat het wel goed zou zijn nieuwe taken bij dorpsraden neer te leggen (Figuur 7). Taken die raadsleden voor zich zien zijn representatie en advies, beheer en onderhoud van gemeenschappelijke voorzieningen en, in mindere mate, planvorming, maar wel zonder extra financiële middelen.

Figuur 7. Nieuwe taken of functies, volgens raadsleden

De twee responderende collegeleden geven aan dat er volgens hen geen nieuwe taken zijn bijgekomen. Over de wenselijkheid van nieuwe taken voor dorpsraden zijn zij verdeeld.

In de bijeenkomst met vertegenwoordigers van raad, college en ambtelijke organisatie is naar voren gebracht dat vanuit de gemeente geen nieuwe taken zijn opgedragen aan de dorpsraden, maar dat het begrijpelijk zou zijn, indien de dorpsraden dit anders ervaren. De dorpsraden doen volgens de gesprekspartners ook steeds meer, maar dat betreft niet nieuwe taken die zijn opgedragen door/vanuit de gemeente. Als voorbeelden worden genoemd groenonderhoud of het onderhoud van een begraafplaats. Er zijn inmiddels al 180 beheerovereenkomsten in het groen. In kleine kernen komen dergelijke taken snel bij de dorpsraad terecht. Het betreft echter geen nieuwe taken die zijn opgedragen door/vanuit de gemeente. De dorpsraden nemen volgens de gesprekspartners wel nieuwe taken op zich maar uit sociaal plichtsbesef. De gesprekspartners signaleren dat er ook daadwerkelijk meer tot stand komt vanuit inwoners en dorpsraden, en daartoe laat de gemeente op haar beurt meer vrijheid aan de inwoners en dorpsraden.

De autonome positie van de dorpsraden wordt gereflecteerd in het convenant. Daarin worden de belangenorganisaties gepositioneerd als de belangenbehartiger in hun werkgebied, een bron van advies voor de gemeente over aangelegenheden waarbij de belangen van de buurtschappen zijn betrokken en als overlegpartner voor de gemeente voor gemeentelijke beleidsontwikkelingen.⁶

De mate van vrijheid en autonomie van de dorpsraden uit zich ook in de rechtsvorm: van de dorpsraden en buurtschappen die de enquête hebben ingevuld, is voor één diens rechtsvorm onbekend terwijl de andere vier alle privaatrechtelijk zijn georganiseerd (Figuur 8). Deze verdeling komt overeen met het landelijke beeld: circa 80% van de dorps- en wijkraden in Nederland is georganiseerd in de vorm van een privaatrechtelijke stichting of een vereniging met leden.⁷

⁶ Convenant tussen gemeente Berkelland en [...], considerans sub b en c jo art. 1 sub a.

⁷ Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Dorps- en wijkraden in Nederland, p. 17.

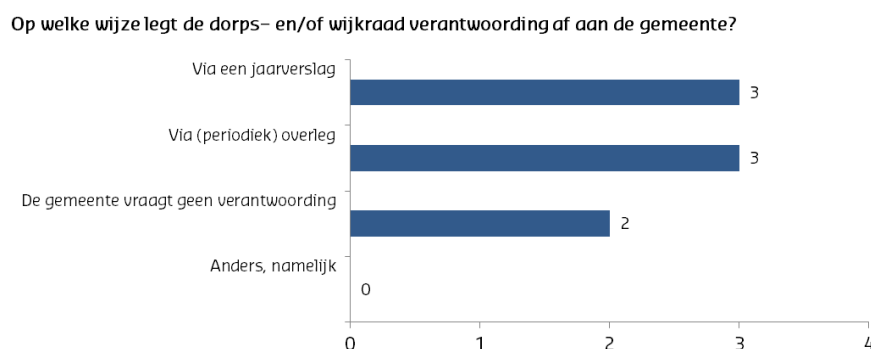
Figuur 8. Rechtsvorm, volgens besturen dorpsraden

Verantwoording

De wijze waarop dorpsraden wel of niet verantwoording afleggen aan de gemeente, vertoont een gemêleerd beeld: drie maal wordt geantwoord dat verantwoording wordt afgelegd middels een jaarverslag en even vaak wordt aangegeven dat verantwoording plaatsvindt via periodiek overleg. Tweemaal wordt echter aangegeven dat de gemeente geen verantwoording vraagt (Figuur 9).

Figuur 9. Verantwoording, volgens besturen dorpsraden

Opvallend is dat alle dorpsraden in Berkelland subsidie ontvangen, maar dat niet alle dorpsraden verantwoording zeggen af te leggen, volgens de uitkomsten van de enquête. De gemeente vraagt ook geen verantwoording bij kleine subsidies.

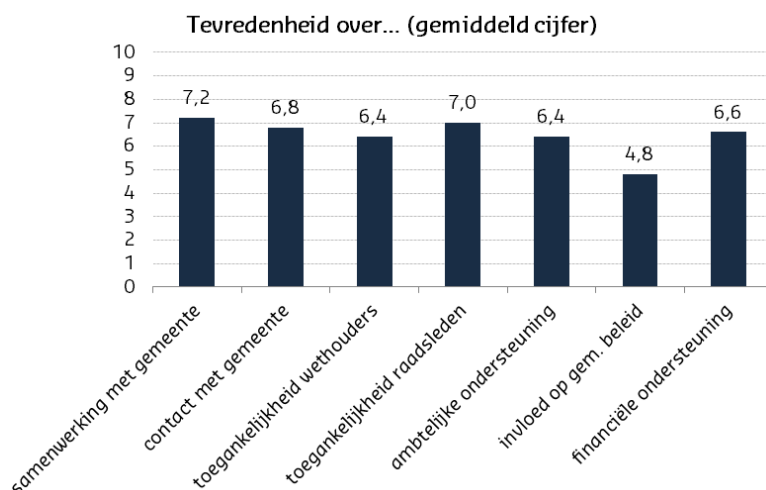
In de bijeenkomst met de gemeentelijke betrokkenen is aangegeven, dat de wethouder jaarlijks met de dorpsraden in gesprek gaat. Dit overleg is in art. 5 van het convenant voorgeschreven. In dat overleg wordt gezien, hoever de dorpsraad is met het dorpsplan en welke projecten zijn uitgevoerd. Als de uitvoering niet naar verwachting is, vraagt de gemeente of de dorpsraad ondersteuning nodig heeft. Op deze manier houdt de gemeente zicht op de doeltreffendheid van de dorpsraden.

2.2 / Relatie met de gemeente

Contact met gemeente gematigd positief gewaardeerd

De relatie tussen dorpsraden en gemeente is door middel van het convenant deels geformaliseerd. Het geeft dorpsraden het recht gevraagd en ongevraagd advies te geven aan de gemeente. Uit de enquête blijkt dat de besturen van dorpsraden in Berkelland tevreden zijn over de samenwerking met de gemeente (een 7,2 op een schaal van 0 tot 10, zie Figuur 10). Het contact met de gemeente krijgt eveneens een ruime voldoende, te weten een 6,8.

Figuur 10. Tevredenheid, volgens besturen dorpsraden

In de bijeenkomst hebben de dorpsraden aangegeven, dat in kleinere kernen het contact met de gemeente goed verloopt; in grotere kernen is het contact lastiger. Dat kan zijn oorzaak daarin vinden, dat in grotere kernen de dorpsraad niet automatisch hét aanspreekpunt is voor de gemeente, omdat daar meer grote partijen aanspreekpunt zijn, zoals sportverenigingen. Er is wel een ontwikkeling gaande dat de gemeente zich ook in de grote kern meer tot de dorpsraad richt.

De actieve communicatie vanuit de gemeente richting dorpsraden is volgens de dorpsraden een verbeterpunt. Het convenant stelt dat de gemeente actief de dorpsraden informeert over belangrijke zaken op het werkgebied van de dorpsraden, maar dat gebeurt soms niet. Een genoemd voorbeeld betrof het uitblijven van informatie over de uitbreiding van megastallen.

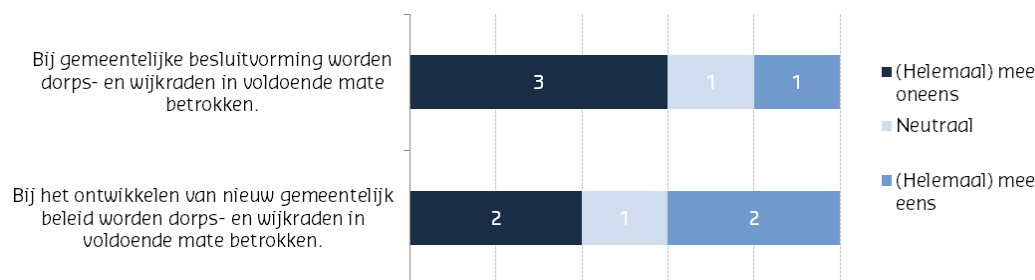
Specifiek is benoemd dat de dorpsraden de samenwerking met de gemeente ten aanzien van het glasvezelnetwerk als positief hebben ervaren. De contactpersoon aan gemeentezijde speelde daarbij een belangrijke rol. Verder geven de dorpsraden aan, dat het wel inzet/energie kost om je stem te laten horen, maar dan slagen de dorpsraden er ook in om door de gemeente gehoord te worden. Als voorbeeld werd genoemd de lobby door een dorpsraad op het terrein van woonbehoefte, die ertoe heeft geleid dat een nader onderzoek naar woonbehoefte gaat plaatsvinden. Het contact met de contactambtenaren van de gebiedsteams verloopt goed, maar dorpsraden gaan ook wel buiten de contactambtenaar om naar de wethouder en de fracties. Tot slot zijn er dorpsraden die het contact met de wethouder als goed bestempelen, maar andere zijn minder tevreden. Dat laatste vindt zijn oorzaak daarin, dat de dorpsraden menen dat afspraken van gemeentezijde niet worden nagekomen; bijvoorbeeld afspraken om tijdig geïnformeerd te worden over (de ontwikkeling van) bestemmingplannen. De wethouder is overigens nooit aanwezig bij vergaderingen maar de dorpscontactpersoon (ambtenaar) wel.

Raadsleden waarderen het contact tussen de dorpsraden en de gemeente met een 7,1. In de bijeenkomst met vertegenwoordigers van raad, college en organisatie wordt benadrukt dat het contact met de dorpsraden als waardevol wordt ervaren en dat in het jaarlijks overleg met dorpsraden en buurtschappen de gemeente informatie ophaalt die ze anders niet had opgehaald. De gemeente ziet dorpsraden als de experts in hun omgeving en maakt gebruik van die expertise.

Dorpsraden ontevreden over invloed op besluit- en beleidsvorming

3 van de 5 bestuursleden van de dorpsraden en buurtschappen die de vragenlijst hebben ingevuld, vinden dat de dorpsraden onvoldoende betrokken worden bij besluitvorming; 1 respondent is neutraal en 1 respondent vindt de betrokkenheid voldoende (Figuur 11). De antwoorden ten aanzien van beleidsontwikkeling zijn volledig in evenwicht, met twee voor, twee tegen en één neutraal.

Figuur 11. Betrokkenheid beleids- en besluitvorming, volgens besturen dorpsraden

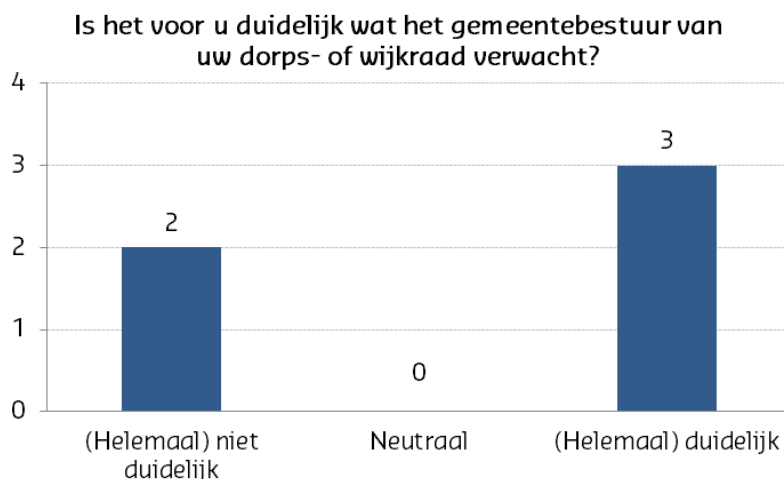

In het gesprek met de dorpsraden en buurtschappen gaven zij aan, dat zij regelmatig pas in een laat stadium in het proces worden betrokken, en daarmee voor een voldongen feit komen te staan. Wel signaleert men op dat punt verbetering: de gemeente komt vaker eerder naar de dorpsraden toe. Ook vormen de dossiers Wmo en Glasvezel hierop een positieve uitzondering, daar de gemeente in die dossiers de dorpsraden wel actief heeft benaderd.

Anderzijds benadrukken de dorpsraden geen vierde bestuurslaag te zijn, en dat het strijdig zou zijn met het democratisch beginsel indien de dorpsraden die niet democratisch zijn gekozen, veel invloed krijgen op het beleid.

Op de vraag, of het voor de bestuurders van de dorpsraad duidelijk is wat de gemeente van de dorpsraad verwacht, wordt eveneens wisselend geantwoord: voor 3 bestuursleden is het duidelijk, voor 2 niet (Figuur 12). Ook hier is een splitsing zichtbaar tussen de dorpsraden in Berkelland (neutraal is afwezig in de beantwoording). Geconcludeerd kan worden dat er grote verschillen zijn tussen dorpsraden, zowel in de rol die zij in hun werkgebied vervullen en hun relatie met de gemeente, als op het vlak van representativiteit, waarop we later terugkomen.

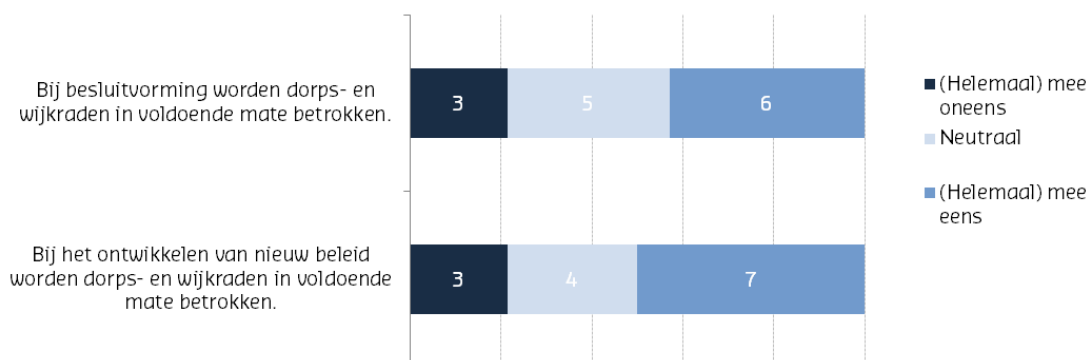
Figuur 12. Verwachtingen, volgens besturen dorpsraden

Raad ziet dorpsraden als één van de vele te benutten netwerken

Raadsleden zijn iets positiever dan de belangenorganisaties over de wijze waarop de belangenorganisaties bij beleidsontwikkeling en besluitvorming worden betrokken, met 6 respectievelijk 7 respondenten die het eens zijn met de stelling, en 3 respondenten die het ermee oneens zijn. Echter, noch bij besluitvorming, noch bij beleidsvorming is er een meerderheid van 50+% voor een positief antwoord (Figuur 13).

Figuur 13. Betrokkenheid beleids- en besluitvorming, volgens raadsleden

In de bijeenkomst met vertegenwoordigers van raad, college en ambtelijke organisatie is aangegeven dat de positie van dorpsraden als gesprekspartners buiten kijf staat. Anderzijds wordt dat beeld genuanceerd met de stelling dat met name in grotere kernen de dorpsraden, als ze al bestaan, niet het eerste aanspreekpunt zijn. In de grotere kernen zijn de netwerken anders en vormen de actieve mensen een groep die elkaar kent, en die geen platform als een dorpsraad gebruikt voor contact. Mensen spreken elkaar bij de supermarkt, bij de carnaval- of sportvereniging.

Tot slot noemen de gesprekspartners dat de waarde van een dorpsraad samenhangt met de persoonlijke invulling van het bestuur.

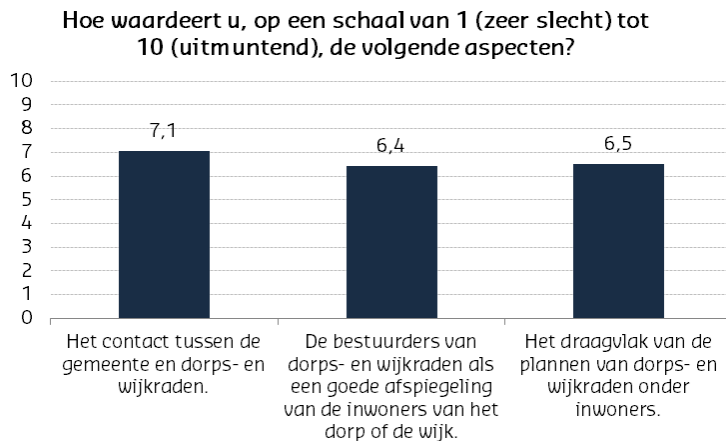
Het antwoord op de vraag of dorpsraden voor de gemeente het eerste aanspreekpunt zijn om te weten wat er speelt in de gemeente, is evenzeer verdeeld: 5 respondenten zijn het hiermee eens, 5 zijn het hiermee oneens en 1 respondent antwoordt neutraal. Het feit dat de gemeente vele organisatievormen als aanspreekpunt erkent, wordt bevestigd in de enquête waarin gevraagd wordt van welke netwerken de gemeente gebruikmaakt in het kader van burgerparticipatie: de gemeente maakt van alle 14 genoemde netwerken (van de Wmo-raad en maatschappelijke organisaties, tot sport- en buurtverenigingen) soms/regelmatig gebruik en de dorpsraden nemen daarin geen bijzondere positie in.

Representativiteit van de afzonderlijke belangenorganisaties wordt door de gemeentelijke betrokkenen *niet* genoemd als factor om een organisatie te beschouwen als aanspreekpunt in een kern. Het convenant onderstreept wel het belang van representativiteit, waar het aangeeft dat in de samenstelling van het bestuur van de belangenvereniging een zo breed mogelijk draagvlak van de samenleving tot uitdrukking moet worden gebracht.⁸

Uit de enquête blijkt dat raadsleden de bestuursleden van de dorpsraden een bescheiden voldoende geven voor representativiteit, te weten een 6,4 (Figuur 14). Het draagvlak van plannen van dorpsraden onder inwoners krijgt nagenoeg hetzelfde cijfer, een 6,5. Collegeleden beoordelen de afspiegeling van de besturen van de dorpsraden met een 7 en het draagvlak van plannen van dorpsraden met een 6,5. Deze voldoende indiceren dat representativiteit van de dorpsraden geen groot punt van zorg is voor de gemeente.

⁸ Convenant tussen gemeente Berkelland en [...], art. 1 sub b.

Figuur 14. Representativiteit, volgens raadsleden

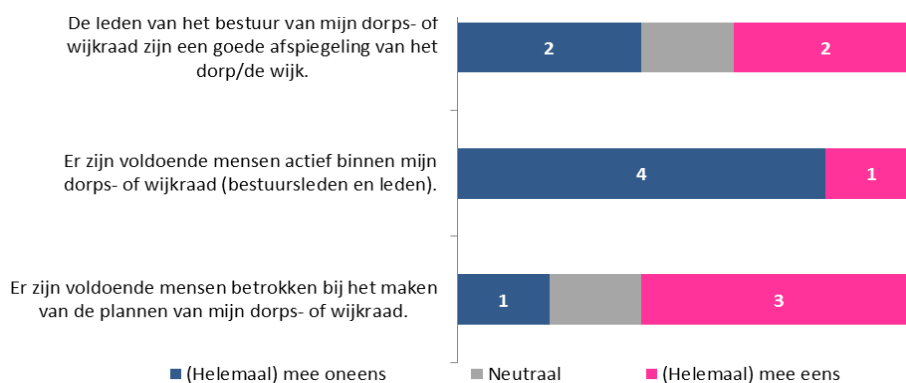
Oordeel dorpsraden over representativiteit sterk uiteenlopend

In de bijeenkomst met dorpsraden en buurtschappen kwam een sterk wisselend beeld naar voren over de door henzelf ervaren representativiteit. Alle dorpsraden en buurtschappen geven aan representativiteit belangrijk te vinden vanuit hun functie als vertegenwoordiger van de kern. Echter, enerzijds zijn er dorpsraden die uitspreken dat zij tevreden zijn met het lidmaatschapspercentage en met de opkomst bij vergaderingen. Ze krijgen bovendien op ledenvergaderingen het signaal dat ze de kern goed vertegenwoordigen.

Anderzijds zijn er dorpsraden die aangeven representativiteit een zorgpunt te vinden. Ze constateren dat het lastig is een goede verdeling te vinden tussen dorpskern versus buitengebied en in leeftijdsopbouw. Ook zou de aanwezigheid bij vergaderingen omhoog moeten. De bestuurders signaleren dat inwoners tegenwoordig zo druk zijn, dat het lastig is hen te betrekken. Bij de planning van vergaderingen probeert de dorpsraad nu rekening te houden met andere evenementen en activiteiten, in de hoop de opkomstcijfers te verhogen. Ook tracht men de vergaderingen aantrekkelijker te maken, door deze te combineren met bedrijfsbezoeken. Verder geeft een dorpsraad aan dat bewoners hen wel weten te vinden maar dat ze niet weten of bewoners zich vertegenwoordigd voelen.

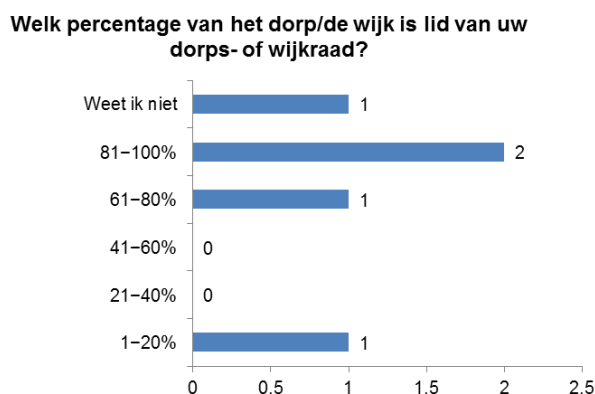
Dit beeld wordt weerspiegeld in de uitkomsten van de enquête (Figuur 15).

Figuur 15. Representativiteit, volgens besturen dorpsraden

Het uiteenlopende karakter van de dorpsraden in Berkelland blijkt ook uit onderstaande tabel (Figuur 16) over het lidmaatschapspercentage: 3 dorpsraden vallen in de categorieën van 60-100%, maar er is ook een dorpsraad met een lidmaatschapspercentage tussen 1 en 20%. De tussencategorieën zijn in de enquête niet vertegenwoordigd.

Figuur 16. Lidmaatschapspercentages volgens besturen dorpsraden

Geconfronteerd met de cijfers die raad (zie Figuur 14) en college hebben gegeven, stellen de dorpsraden dat onduidelijk is waarop raad en college zich baseren bij het geven van cijfers over representativiteit en dat het hen lijkt dat enigszins politiek opportuun is geantwoord.

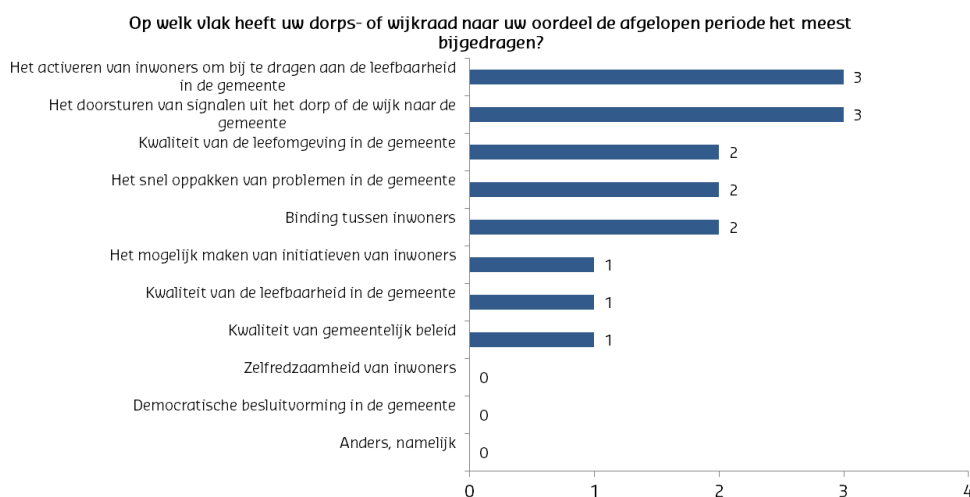
2.3 / Toekomst

Activering, signalering en binding

Uit de enquête onder besturen van dorpsraden blijkt dat de meerwaarde van dorpsraden volgens hen, zich het meest laat zien in het activeren van inwoners om bij te dragen aan de leefbaarheid en het doorsturen van signalen uit de kern naar de gemeente (Figuur 17). Interessant is dat zij veel minder meerwaarde zien op 'gemeentelijke' thema's, zoals de kwaliteit van gemeentelijk beleid of democratische besluitvorming.

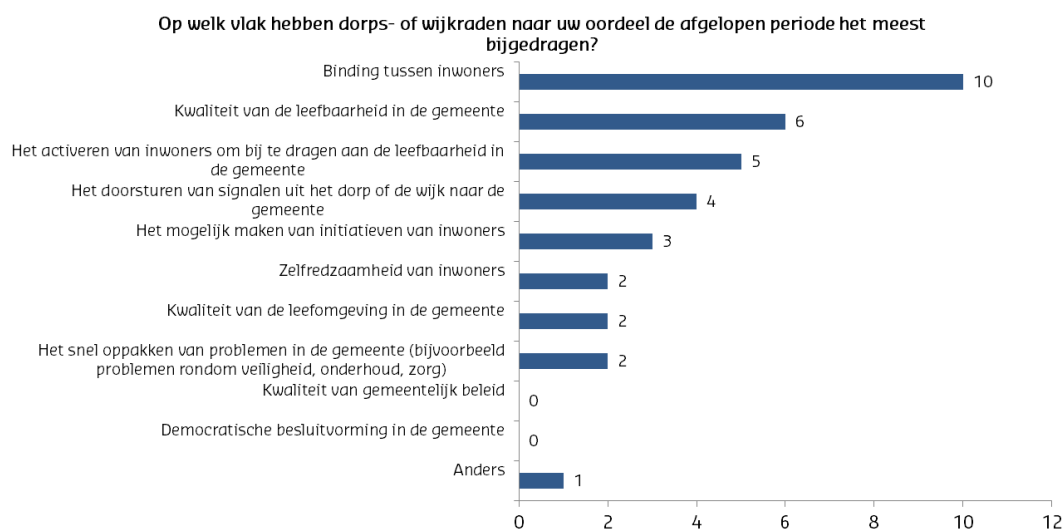
Het college zit op één lijn met de dorpsraden en benoemt eveneens het activeren van inwoners en het doorgeven van signalen het vaakst.

Figuur 17. Waarde van dorpsraden, volgens besturen dorpsraden

Voor raadsleden ligt de nadruk van de bijdragen van dorpsraden sterker op binding tussen inwoners, zie onderstaande tabel (Figuur 18).

Figuur 18. Waarde van dorpsraden, volgens raadsleden

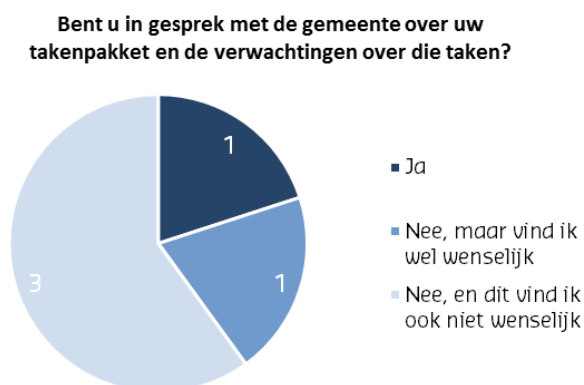

Rol belangenorganisaties in burgerparticipatie

In de bijeenkomst met raad, college en ambtelijke organisatie heeft de gemeente aangegeven te proberen de dorpsraden, die expert zijn in hun eigen omgeving, nog meer bij projecten te betrekken, zoals het schrijven van dorpsplannen, maar ook bij de onderwerp gerichte teams, en bij groenprojecten. De onderwerp gerichte teams zijn onderdeel van de nieuwe aanpak van de gemeente Berkelland op het vlak van burgerparticipatie. In de bijeenkomst is aan de dorpsraden de vraag voorgelegd of zij zich hierbij zouden aansluiten, waarop de belangenorganisaties positief hebben geantwoord. Ze benadrukken dat voor het realiseren van zaken in de dorpen draagvlak noodzakelijk is, wat vraagt om een 'bottom up'-benadering en niet 'top down'. Daaraan zou de nieuwe aanpak tegemoetkomen, dus dorpsraden zouden zich zeker aansluiten bij dergelijke werkgroepen. Daarbij merken de dorpsraden op, dat participatie een wisselwerking moet zijn, waarbij gezamenlijk gekeken moet worden waar de wensen liggen en wat haalbaar is.

Verder wijzen de dorpsraden er nadrukkelijk op, dat zij belangenverenigingen van inwoners zijn en dat de gemeente niet over de taken van dorpsraden gaat. Mocht de gemeente wensen dat de dorpsraden nieuwe taken op zich nemen, dan zal de gemeente daarover met de dorpsraden in gesprek moeten gaan. In dat licht menen de dorpsraden dat de uitslag van de enquêtes moet worden gezien. Hierin heeft een kleine meerderheid (3) van de dorpsraden aangegeven niet in gesprek te zijn met de gemeente over het takenpakket en de verwachtingen, en dat ook niet wenselijk te vinden (Figuur 19).

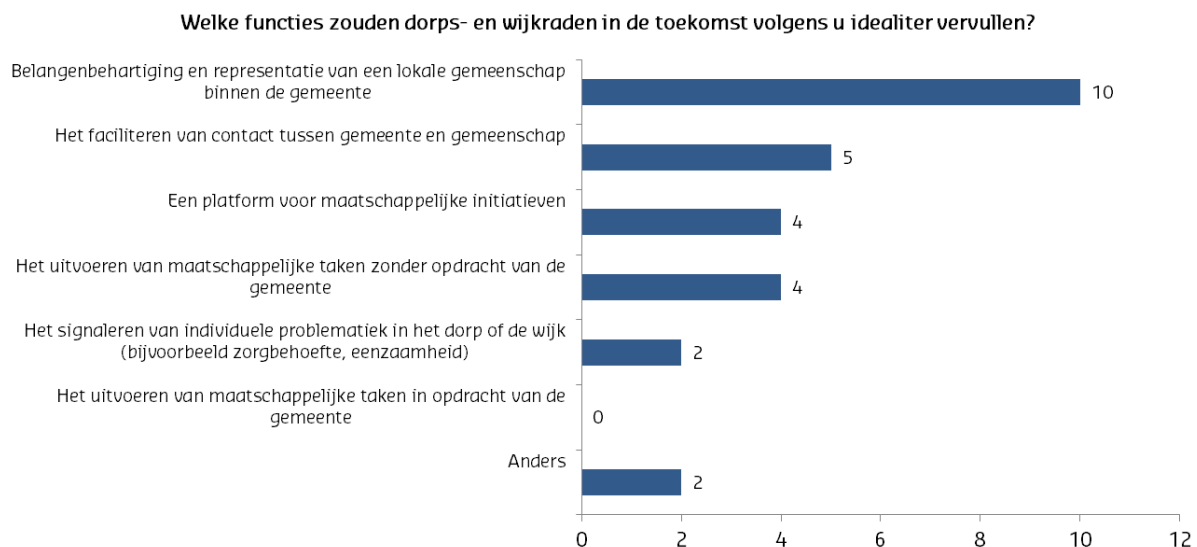
Figuur 19. Gesprek over taken, volgens besturen dorpsraden

Raadsleden zien voor wat betreft de toekomst, naast de huidige prominente taken van belangenbehartiging en het faciliteren van contact tussen gemeente en gemeenschap, een rol weggelegd

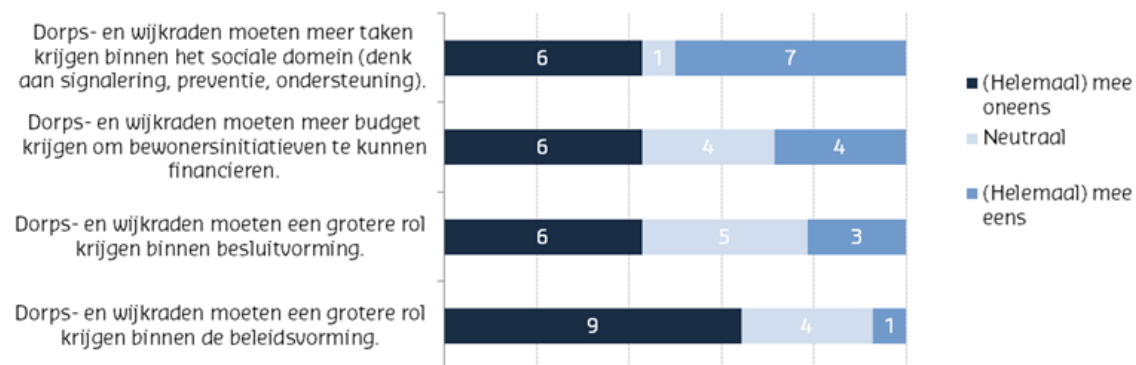
voor de dorpsraden als platform voor maatschappelijke initiatieven en in de uitvoering van maatschappelijke taken (niet in opdracht van de gemeente) (Figuur 20).

Figuur 20. Toekomstige rol van dorpsraden, volgens raadsleden

De raadsleden zijn verdeeld over de vraag of de dorpsraden meer taken in het sociaal domein zouden moeten uitvoeren, of ze meer budget zouden moeten krijgen voor burgerinitiatieven en of dorpsraden een grotere rol moeten krijgen binnen besluitvorming. Met 9 negatief responderende raadsleden is het oordeel over de vraag of de dorpsraden een grotere rol dienen te krijgen binnen de beleidsvorming wel uitgesproken in negatieve zin (Figuur 21).

Figuur 21. Toekomstige rol van dorpsraden (2), volgens raadsleden

De twee responderende collegeleden hebben opvallend genoeg als toekomstige functies van de dorpsraden belangenbehartiging niet genoemd. Wel noemden zij: platform voor maatschappelijke initiatieven, uitvoering van maatschappelijke taken (niet in opdracht van de gemeente), het faciliteren van contact tussen de gemeente en de gemeenschap en het signaleren van individuele problematiek in het dorp.

46% van de inwoners van Berkelland ziet in de toekomst een rol weggelegd voor de dorpsraden. Wanneer wordt aangegeven dat men geen rol ziet voor de dorpsraden in de toekomst (26%) wordt daarvoor bijvoorbeeld als reden genoemd dat de gemeente niet zou luisteren naar de dorpsraden.

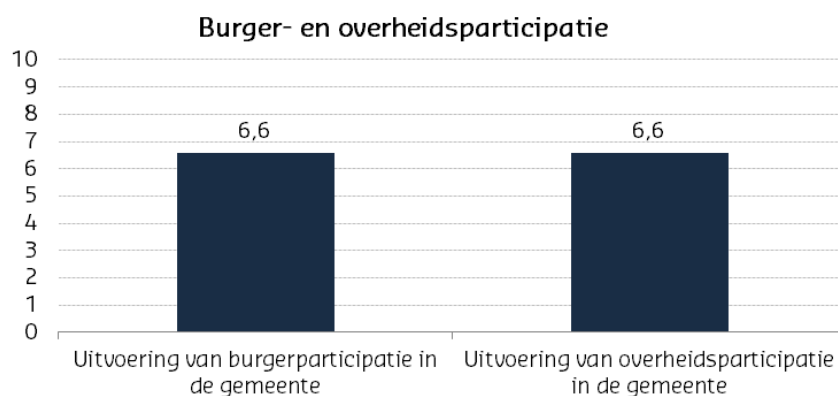
De functies die inwoners voor zich zien voor de dorpsraden zijn:

- / intermediair/bemiddelaar tussen inwoners en gemeente
- / leefbaarheid bevorderen
- / belangenbehartiger
- / mening van het volk representeren
- / de kern vertegenwoordigen binnen de gemeente

Ambities burger- en overheidsparticipatie vergen nog aandacht

Raadsleden geven de wijze waarop de gemeente burger- en overheidsparticipatie vormgeeft een 6,6 (Figuur 22). De gemeente Berkelland is bezig met het 'Veranderprogramma Expeditie Berkelland'. Gebiedsteams spelen hierbij een belangrijke rol: zij moeten het gesprek met de inwoners voeren. Dorpsraden gelden voor de gebiedsteams als één van de belangrijkste aanspreekpunten. Berkelland is nog zoekende naar de wijze waarop overheidsparticipatie moet worden gestimuleerd: moet initiatief actief worden gestimuleerd of moeten slechts de randvoorwaarden worden geschapen? Het college is overigens enigszins positiever over burger- en overheidsparticipatie, met respectievelijk een 7 en een 8. In de bijeenkomst heeft de gemeente aangegeven te proberen de dorpsraden, als expert in hun eigen omgeving, nog meer bij projecten te betrekken, zoals het schrijven van dorpsplannen, maar ook bij de onderwerp gerichte teams. De dorpsraden en buurtschappen hebben in hun bijeenkomst aangegeven daarvoor open te staan. Ze hebben echter ook aangegeven een spanning te zien op het gebied van participatie: de gemeente verwacht steeds meer inzet van de samenleving, inclusief dorps- en wijkraden, terwijl dorps- en wijkraden niet altijd de capaciteit, de kennis of de wil hebben om zich met nieuwe onderwerpen bezig te houden. De dorpsraden benadrukken dat zij vrijwilligers zijn en dat er een grens is aan wat je van vrijwilligers kunt vragen.

Figuur 22. Burger- en overheidsparticipatie, volgens raadsleden

BIJLAGEN

Bijlagen

1 Bronnen

Geraadpleegde teksten

- / Websites dorpsraden en buurtschappen
- / Convenanten dorpsraden en buurtschappen 2015
- / Veranderprogramma Expeditie Berkelland
- / Verslag van het overleg met de Gemeenschapsraad Neede in kader van het convenant 2010 t/m 2014 d.d. 18 maart 2014
- / Verslag van Overleg met Berkellandse Buurtschappen d.d. 2 juli 2015
- / Verslag van Overleg met Berkellandse Buurtschappen naar aanleiding van convenant d.d. 24 januari 2014
- / Verslag van Overleg met Berkellandse Kleine Kernen naar aanleiding van convenant d.d. 31 januari 2014

Oriënterend gesprek

In het kader van oriënterende gesprekken is gesproken met Jan Lubben (contactfunctionaris, lid van het gebiedsteam), Wouter Swam (contactfunctionaris, lid van het gebiedsteam), Roel Heij (strategisch adviseur bestuur- en dienstverlening) en Jan Hilderling (contactpersoon rekenkamercommissie).

Bijeenkomsten

Op 8 september 2016 hebben we 2 bijeenkomsten georganiseerd waarin we de resultaten van de enquêtes hebben teruggelegd en gezamenlijk hebben geduid.

Deelnemers bijeenkomst besturen dorps- en wijkraden	Deelnemers bijeenkomst intern betrokkenen
Henk Prinsen (Haarlo's Belang) Inus Westhoff (Gemeenschapsraad Neede) Marc Wielens (Contractgroep Holterhoek) Leo Schaap (Geesterens Belang) Jos Baak (Raad van Overleg Beltrum)	Joke Pot (wethouder, aanspreekpunt dorpsraden) Wouter Swam (contactfunctionaris) Erik Slotboom (raadslid D66) Erika Ordeman (raadslid Gemeentebelangen Berkelland)

2 Deelvragen beantwoord

Deelvraag	Resultaat
1 Welke dorps- en wijkraden zijn actief in de gemeente Berkelland?	Berkelland kent 7 dorpsraden: Beltrum, Geesteren, Gelselaar, Haarlo, Noordijk, Rekken, Rietmolen. Daarnaast kent Berkelland besturen van buurtschappen.
Governance	
2 Wat zijn de functies die de dorps- of wijkraad vervult (bijvoorbeeld dienstverlening op korte afstand van de burger, belangenbehartiging en representatie van de lokale gemeenschap in de gemeente, platform van initiatieven uit de lokale samenleving)?	Belangenbehartiging en representatie van de lokale gemeenschap zijn de belangrijkste functie volgens de dorpsraden, naast het faciliteren van contact tussen gemeente en gemeenschap. In mindere mate vormen de dorpsraden ook een platform voor initiatieven en geven zij signalen door naar de gemeente. De besturen van buurtschappen houden zich vooral bezig met het organiseren van kleinschalige activiteiten. Dit blijkt zowel uit de convenanten, interviews en enquêteresultaten. Uit de enquêtes blijkt verder dat er tussen de dorpsraden, raadsleden en collegeleden wat verschillende beelden bestaan over de functies van dorpsraden: Dorpsraden zien de volgende functies voor zichzelf weggelegd: belangenbehartiging en representatie (genoemd door 5), faciliteren contact gemeente/gemeenschap (genoemd door 3), platform voor maatschappelijke initiatieven (genoemd door 1) en uitvoeren van maatschappelijke taken zonder opdracht van de gemeente (genoemd door 1). Raadsleden zien de volgende functies voor dorpsraden weggelegd: belangenbehartiging en representatie (genoemd door 10), faciliteren contact gemeente/gemeenschap (genoemd door 6), signaleren van individuele problematiek (genoemd door 4), uitvoeren van maatschappelijke taken zonder opdracht van de gemeente (genoemd door 4) en een platform voor maatschappelijke initiatieven (genoemd door 1). Collegeleden zien de volgende functies voor dorpsraden weggelegd: faciliteren contact gemeente/gemeenschap (genoemd door 2), platform voor maatschappelijke initiatieven (genoemd door 1) en signaleren van individuele problematiek (genoemd door 1).
3 Wat is de inbedding in de gemeentelijke beleids- en besluitvorming?	De gemeente sluit met alle dorpsraden en buurtschapsbesturen convenanten waarin hen het recht wordt gegeven gevraagd en ongevraagd de gemeente te adviseren. Het college verbindt zich er in het convenant toe om de dorpsraden te informeren en te betrekken wanneer er zaken spelen die tot het werkgebied van de dorpsraden behoren.
4 Is er een duidelijke relatie en dus ook afstemming tussen het beleid met betrekking tot de dorps- en wijkraden en het gemeentelijke participatiebeleid?	De gemeente richt zich in het participatiebeleid op gebiedsteams, die ideeën ophalen bij dorpsraden, inwoners en relevante organisaties. De dorpsraden zijn voor de gebiedsteams wel een belangrijk aanspreekpunt. De koppeling met zorg (voormekaarteams) is niet structureel ingebed binnen dorpsraden. In de gemeente Berkelland ziet de gemeente een rol voor de dorpsraden in de onderwerppgerichte teams, maar dit is nog niet in de praktijk gebracht. De gemeente maakt gebruik van een veelvoud aan netwerken om haar participatiebeleid ten uitvoer te brengen. De dorpsraden nemen daar geen preferente positie in.
5 Op welke wijze werkt de gemeente Berkelland samen met de dorps- en wijkraden?	<u>Communicatie tussen de dorpsraden en de gemeente</u> In Berkelland onderhouden de gebiedsteams het contact binnen een aantal gebieden, en dorpsraden gelden voor de gebiedsteams als één van de belangrijkste aanspreekpunten. Leden van het gebiedsteam sluiten daarom zoveel mogelijk aan bij reguliere vergaderingen. De wijze waarop de gebiedsteams werken en het contact met dorpsraden komen vooral tot stand door middel van informele, praktische afspraken. Soms woont een raadslid een vergadering bij. Het college maakt per collegeperiode een rondje langs de dorpsraden. Jaarlijks gaan de dorpsraden met de wethouder in gesprek over de voortgang van dorpsvisies en projecten. <u>Tevredenheid over de communicatie tussen de dorpsraden en de gemeente</u> Over het algemeen wordt het contact als redelijk ervaren. De dorpsraden geven de samenwerking een 7,2. Het contact een 6,8. De toegankelijkheid van wethouders een 6,4 en dat van raadsleden een 7. De ambtelijke ondersteuning krijgt een 6,4. Verwachtingen van de gemeente zijn duidelijk voor 3 van de 5 responderende dorpsraden, voor twee (nog) onduidelijk. Eén daarvan is op het moment in gesprek met de gemeente over de verwachtingen. Raadsleden geven het contact tussen gemeente en dorpsraden gemiddeld het cijfer 7,1. Het contact tussen gemeente en

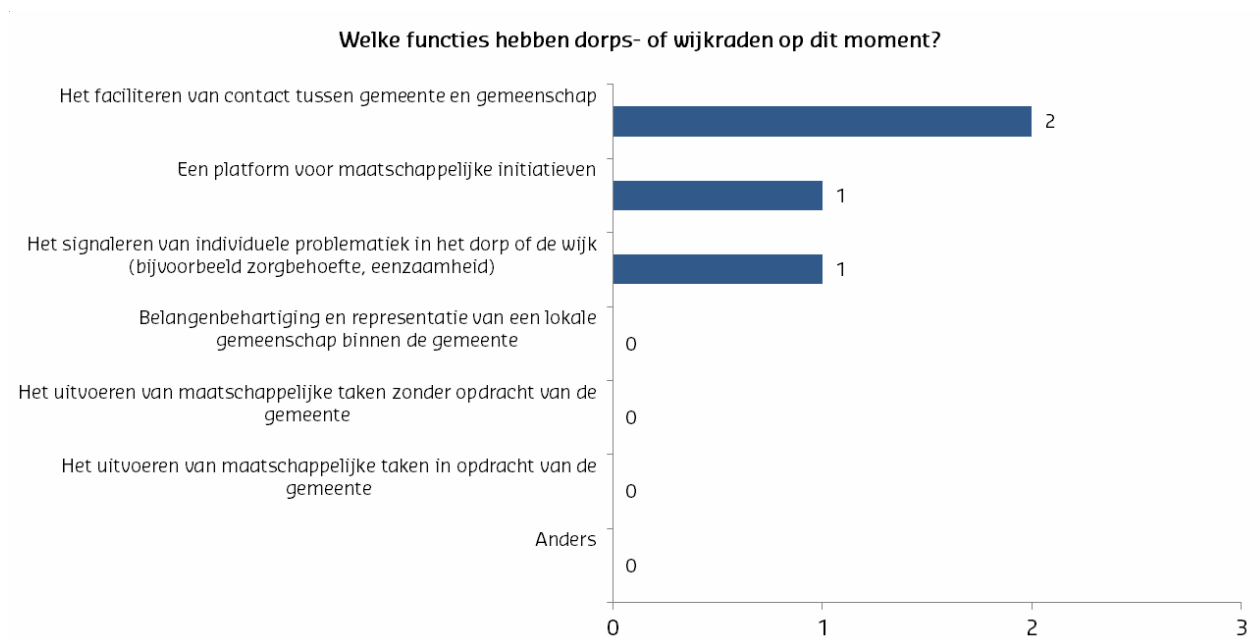
	dorpsraden krijgt van de collegeleden gemiddeld het cijfer 7,5. <u>Samenwerking op het gebied van beleids- en besluitvorming</u> In de enquête is gevraagd naar de mate van betrokkenheid bij beleids- en besluitvorming. Het betrekken kan beter blijkt uit de antwoorden. Hieronder per doelgroep het resultaat: Dorpsraden: De invloed op de besluitvorming geven de dorpsraden in Berkelland een onvoldoende (4,8). 3 van de 5 vinden de mate van betrokkenheid bij de besluitvorming onvoldoende, 1 staat er neutraal in en 1 vindt het voldoende. Evenveel mensen vinden de mate van betrokkenheid in de ontwikkeling van beleid voldoende als onvoldoende. Raad: Het betrekken van dorpsraden in beleidsvorming vindt de helft voldoende. De rest is verdeeld over neutraal of onvoldoende. In het geval van besluitvorming zakt het percentage raadsleden die vinden dat de gemeente hierin slaagt naar 43% en groeit de groep neutraal. 9 van 13 respondenten vinden dan ook dat de dorps en wijkraden een grotere rol moeten krijgen in beleidsvorming. 4 zijn neutraal. 6 zien daarbij een grotere rol voor dorps en wijkraden in de besluitvorming weggelegd. 5 zijn neutraal, 2 hier niet mee eens. College: Het betrekken van dorpsraden bij beleidsvorming vinden de 2 collegeleden net aan voldoende. Wat betreft besluitvorming zijn de twee verdeeld over licht positief of licht negatief.
6 Zijn er gemeentelijke taken gedecentraliseerd naar de dorps- en wijkraden? En zo ja, welke taken dan? Welke afspraken zijn hierbij gemaakt?	Uit de enquête en ook de bijeenkomst blijkt dat de dorpsraden in Berkelland taken uitvoeren op het gebied van het sociaal domein, zoals het organiseren van een meldpunt voor nuldelijnszorg. Hiervoor zijn geen formele afspraken met de gemeente gemaakt. Bij het meldpunt voor nuldelijnszorg wordt de dorpsraad wel door de gemeente begeleid. Daarnaast worden er op het gebied van onderhoud van begraafplaatsen en groenonderhoud taken uitgevoerd. Bij groenonderhoud worden contracten gesloten. In Berkelland is er verschil van perspectief tussen de gemeente en de dorpsraden met betrekking tot de taakverandering: waar dorpsraden het gevoel hebben dat de gemeente meer taken bij hen neerlegt, meent de gemeente dat de dorpsraden vanuit sociaal besef zelf meer taken op zich nemen. Een opvallend voorbeeld is het hierboven genoemde meldpunt voor nuldelijnszorg, dat door de uitvoerende dorpsraad wordt gezien als een nieuwe taak in het sociaal domein die bij de dorpsraad is neergelegd. De dorpsraad meent dat de gemeente dergelijke taken niet volledig bij de vrijwilligers van een dorps- of wijkraad kan leggen. Het college bleek echter niet op de hoogte te zijn van deze nieuwe taak van de dorps- of wijkraad en onderschreef dan ook niet dat dorps- en wijkraden taken in het sociale domein overgedragen hebben gekregen.
7 Wat zijn de taken, rollen en bekostiging van de dorps- en wijkraden?	<u>Taken en rollen</u> De aard van de taken en rollen is in de beantwoording van deelvraag 2 terug te lezen. Er bestaat een verschillend beeld over de ontwikkeling van taken tussen de dorpsraden en raadsleden. In de enquête geven drie van de vijf dorpsraden aan dat er andere taken zijn gekregen van de gemeente of zelf zijn opgepakt. Twee geven aan van niet. Het merendeel van de raadsleden geeft aan dat de dorpsraden geen andere taken heeft gekregen (12). Twee raadsleden geven aan dat dit wel het geval is. Eén collegelid geeft aan dat er wel taken zijn bijgekomen en één geeft aan van niet. <u>Bekostiging</u> Ondertekening van het convenant geldt als een betalingsafspraken. Dorpsraden en buurtschappen krijgen een vast bedrag per jaar ten behoeve van organisatiekosten. Alle 5 responderende dorpsraden in de enquête ontvangen subsidie van de gemeente, 3 ontvangen daarnaast ledencontributie en 1 ontvangt ook fondsen.
Legitimiteit	
<i>Juridische legitimiteit</i>	
8 Wat is de rechtsvorm: publiek- of privaatrecht?	Van de 5 responderende dorpsraden in de enquête zijn 4 privaatrechtelijk georganiseerd en weet 1 niet hoe zij is georganiseerd.
9 Indien gemeentelijke taken zijn gedecentraliseerd naar dorps- en wijkraden: wat is hiervoor de rechtsgrond (geweest) en past deze overdracht binnen de verantwoordelijkheden en bevoegdheden die dorps- en wijkraden wettelijk toekomen?	Er is geen sprake van expliciete overdracht van gemeentelijke taken naar de dorpsraden. De gemeente meent geen gemeentelijke taken aan de dorpsraden te hebben opgedragen; dorpsraden nemen uit zichzelf nieuwe taken op zich, meent de gemeente. De dorpsraden benadrukken dat ze geen (wettelijke) basis hebben om gemeentelijke taken uit te voeren.
<i>Democratische legitimiteit</i>	

10	Op welke wijze wordt een dorps- of wijkraad samengesteld (verkiezingen of benoeming van leden)?	2 Van de 5 responderende dorpsraden houden verkiezingen (o.b.v. personen en niet o.b.v. lijsten); 3 niet (benoeming leden).
11	Wat is de mate van democratische en vertegenwoordigende legitimiteit van de dorps- en wijkraden?	<u>Verkiezingen</u> De opkomst bij de meest recente verkiezingen was laag: bij de twee dorpsraden die verkiezingen kennen was de opkomst 1 tot 20%. 4 Van de 5 dorpsraden vinden dat er onvoldoende mensen actief zijn binnen de dorpsraad. Men is neutraal over de vraag of het bestuur van de dorpsraden een goede afspiegeling vormt (2 voor, 2 tegen 1 neutraal). Wel vinden 3 van de 4 dorpsraden dat er voldoende mensen betrokken zijn bij het maken van plannen van de dorpsraad; 1 is tegen en 1 is neutraal. Het lidmaatschapspercentage verschilt sterk: 1 dorpsraad kent een percentage van 1 tot 20, 1 van 60 tot 80 en 2 van 80 tot 100. 1 Dorpsraad weet het niet. 3 Van de 5 dorpsraden geven aan dat 20 tot 40% van de inwoners van de kern deelneemt aan de activiteiten, 1 zit eronder met 1 tot 20% en 1 zit erboven met 40 tot 60%. 4 Van 5 dorpsraden geven aan dat vergaderingen soms openbaar zijn en soms niet; 1 dorpsraad vergadert nooit openbaar. 1 tot 20% Van de inwoners bezoekt de vergaderingen. 3 Van de 5 dorpsraden consulteren bij het maken van de plannen soms niet-leden; 2 doen dat niet. <u>Afspiegeling van inwoners dorp</u> Op de vraag hoe de mate waarin een (het bestuur van de) dorpsraad een afspiegeling van de inwoners is, wordt gewaardeerd geeft het college een 7 en raadsleden geven een 6.4. Twee dorpsraden geven aan een goede afspiegeling te zijn, één dorpsraad staat hierin neutraal en twee dorpsraden geven aan geen goede afspiegeling te zijn. <u>Draagvlak plannen dorpsraden in de dorpen</u> In de waardering van de mate van draagvlak onder inwoners van plannen van dorpsraden geven collegeleden én raadsleden een 6.5.
Doeltreffendheid		
12	Op welke wijze en waarover leggen de dorps- en wijkraden verantwoording af?	37% Van de dorpsraden zegt verantwoording af te leggen met een jaarverslag, 37% door een jaarlijks gesprek met de gemeente en 20% antwoordt dat de gemeente geen verantwoording vraagt. De gemeente geeft aan dat de wethouder jaarlijks in gesprek met de dorpsraden kijkt naar de voortgang van de dorpsvisie en de daarop gebaseerde projecten. Het betreft meer een toetsing of de dorpsraden doen wat ze zeggen dan dat er bijvoorbeeld financieel verantwoording wordt afgelegd. Overigens vraagt de gemeente voor kleine subsidies ook geen verantwoording.
13	Heeft de gemeente methoden ontwikkeld en ook toegepast om uitspraken te kunnen doen over de toegevoegde waarde van dorps- en wijkraden?	De gemeente geeft aan de toegevoegde waarde te meten aan de doeltreffendheid van de dorpsraden; de doeltreffendheid beoordeelt de gemeente in het jaarlijks gesprek met de dorpsraden over de dorpsvisies en lopende projecten. Wat is er gerealiseerd? En heeft de dorpsraad op enig vlak ondersteuning nodig?
14	En wat is die toegevoegde waarde, in termen van realisatie van gemeentelijke doelstellingen en of bevordering van voor de gemeente/gemeenschap relevante waarden en ontwikkelingen?	De dorpsraden hebben volgens zowel de dorpsraden als de inwoners, de raad en het college, toegevoegde waarde, al is men het niet volledig eens over de punten waarop: belangenbehartiging/representatie en het zijn van intermediair richting de gemeente staan voor de dorpsraden en het college voorop; de raad ziet meer nog dan op die punten een toegevoegde waarde in de binding die dorpsraden tot stand brengen. Volgens dorpsraden laat hun meerwaarde zich het meest zien in het activeren van inwoners om bij te dragen aan de leefbaarheid en het doorsturen van signalen uit de kern naar de gemeente. Zij zien veel minder meerwaarde op 'gemeentelijke' thema's, zoals de kwaliteit van gemeentelijk beleid of democratische besluitvorming. Het college zit op één lijn met de dorpsraden en benoemt eveneens het activeren van inwoners en het doorgeven van signalen het vaakst. De raad legt de nadruk van de bijdragen van dorpsraden, naast de genoemde zaken, veel sterker op binding tussen inwoners. De inwoners zien een toegevoegde waarde van de dorpsraden op het vlak van belangenbehartiging en het faciliteren van contact tussen gemeente en gemeenschap. Dorpsraden kunnen inspraakavonden met de gemeente organiseren. Ze zijn actief op het gebied van leefbaarheid, het opkomen voor behoud van faciliteiten, voor ouderen, voor natuur en het creëren van netwerken/mensen samenbrengen.

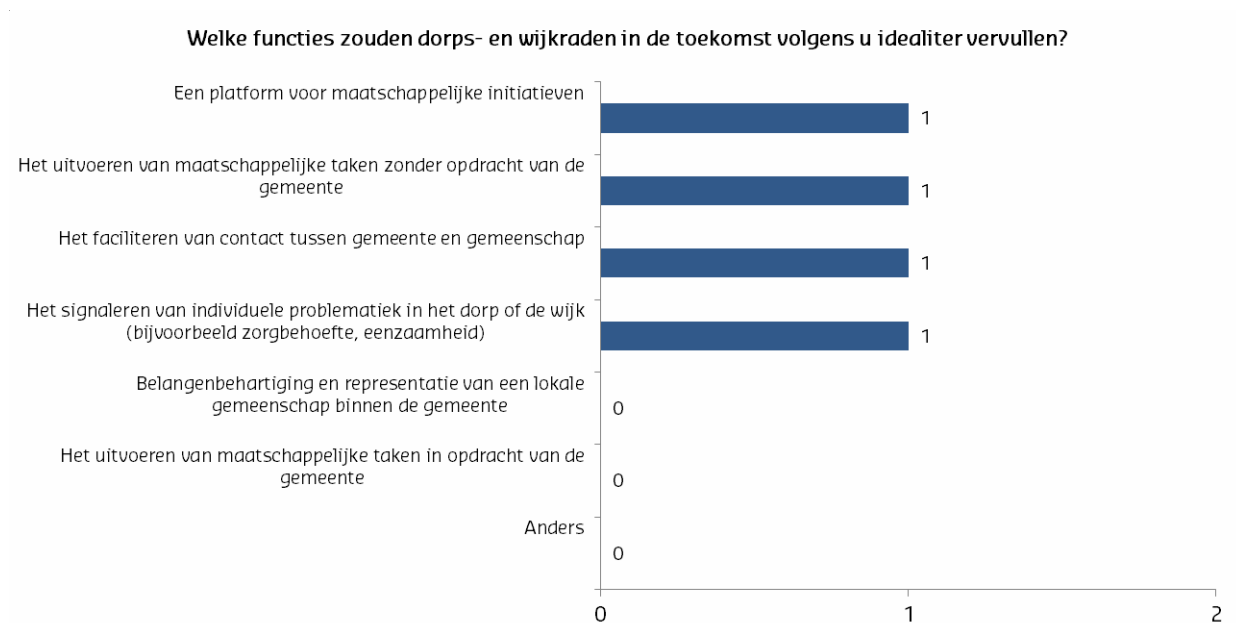
3 Bijlage met resultaten enquêtes

1.1 / Collegeleden Berkelland

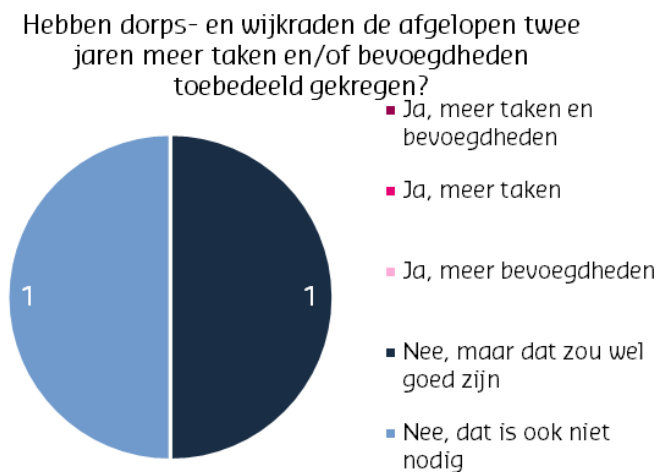
Figuur 1. Actuele functies van dorps- en wijkraden volgens collegeleden

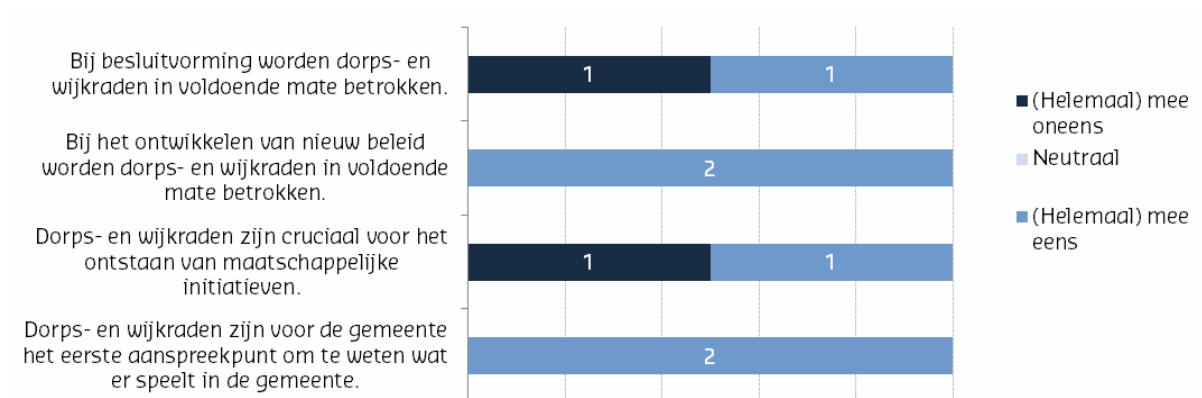
Figuur 2. Gewenste functies van dorps- en wijkraden volgens collegeleden

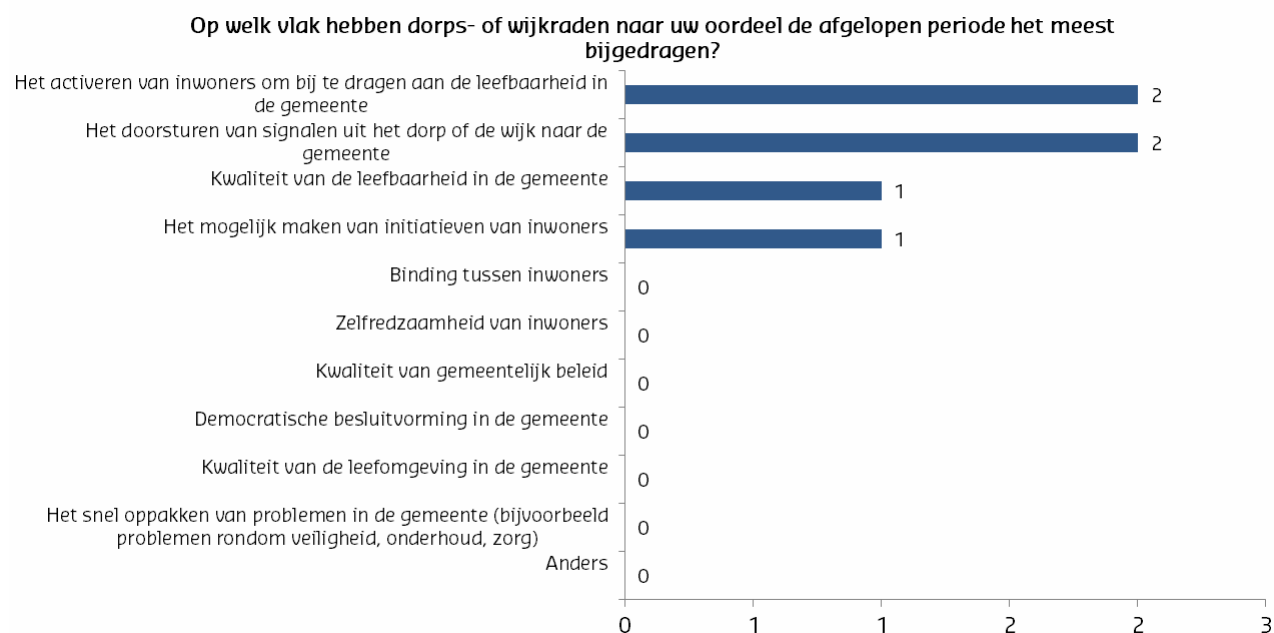
Figuur 3. Toename in taken van dorps- en wijkraden volgens collegeleden

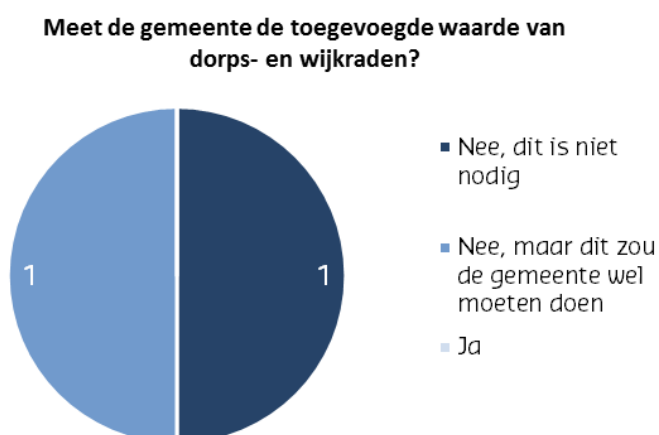
Figuur 4. Stellingen over de rol dorps- en wijkraden volgens collegeleden

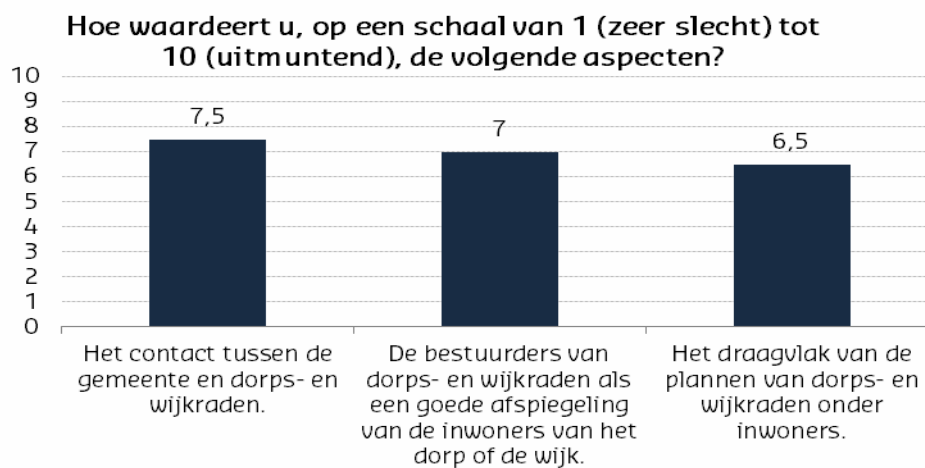
Figuur 5. De bijdrage van dorps- en wijkraden volgens collegeleden

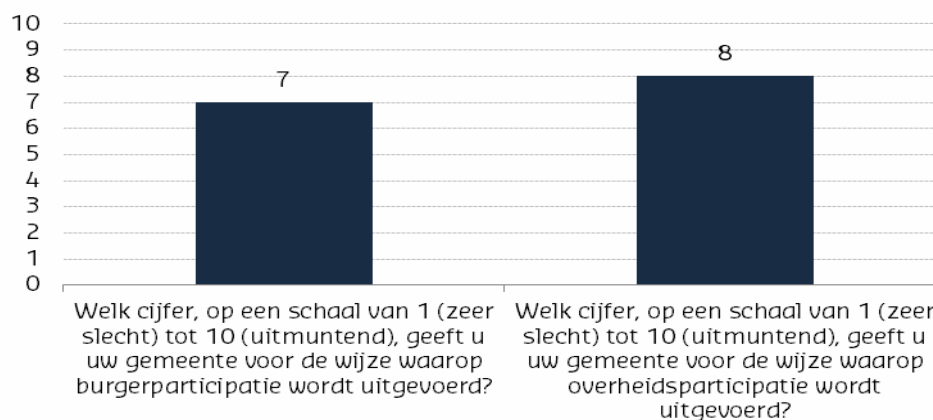
Figuur 6. Het meten van toegevoegde waarde van dorps- en wijkraden volgens collegeleden

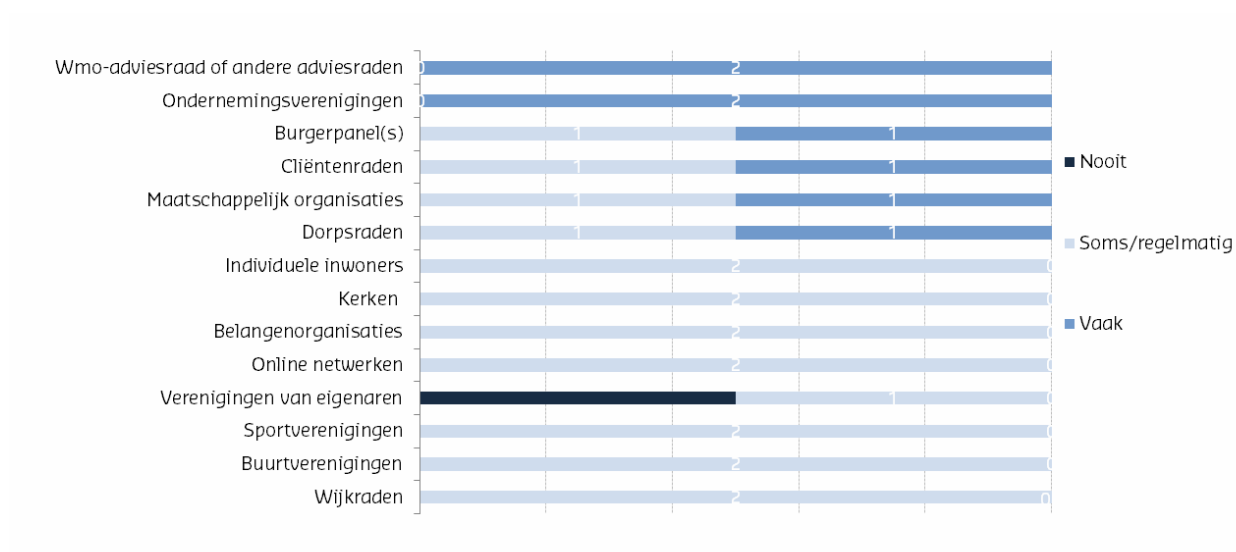
Figuur 7. Waardering van dorps- en wijkraden gerelateerde zaken volgens collegeleden

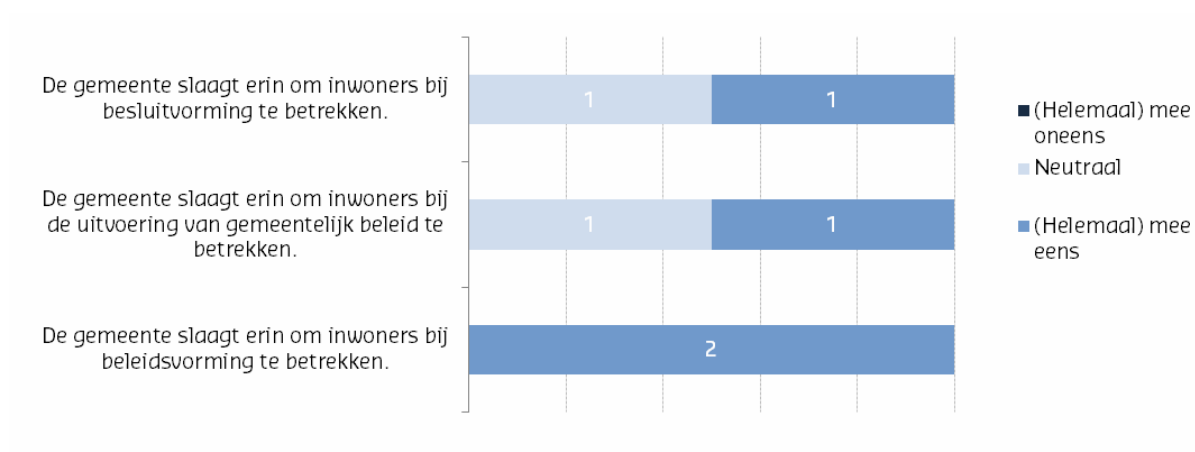
Figuur 8. Waardering burgerparticipatie en overheidsparticipatie volgens collegeleden

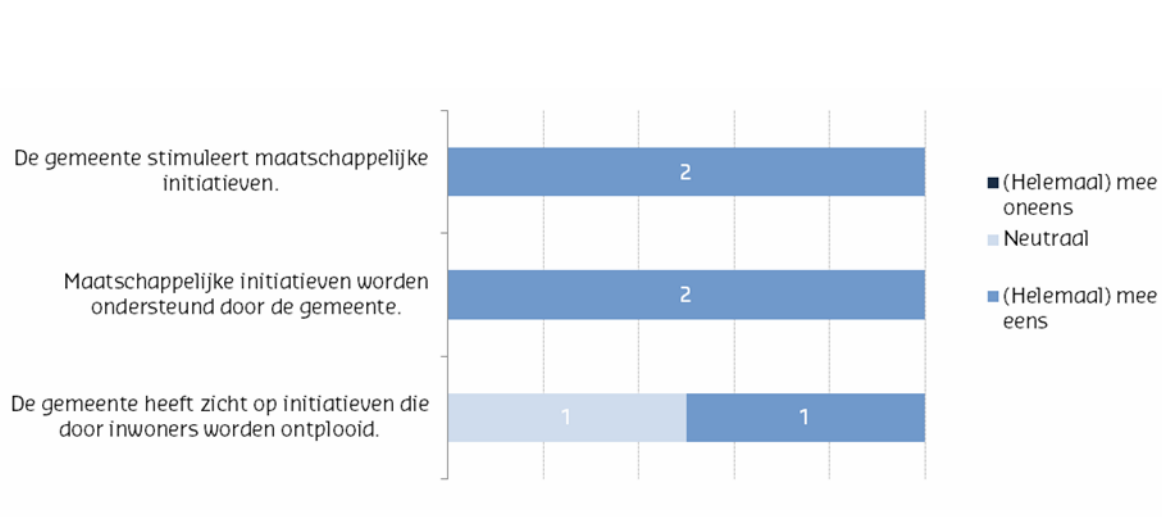
Figuur 9. Netwerken waar de gemeente gebruik van maakt in het kader van burger- en overheidsparticipatie volgens collegeleden

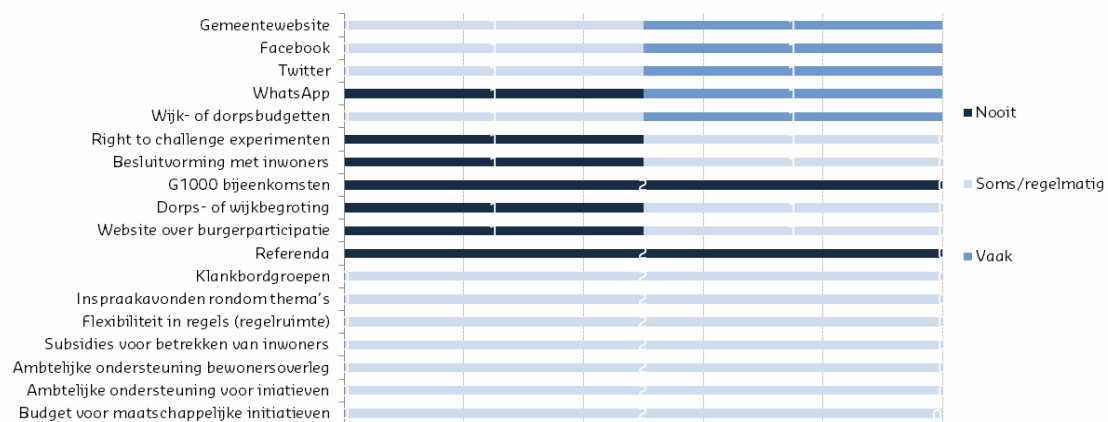
Figuur 10. Stellingen over betrekking van inwoners volgens collegeleden

Figuur 11. Stellingen over maatschappelijke initiatieven volgens collegeleden

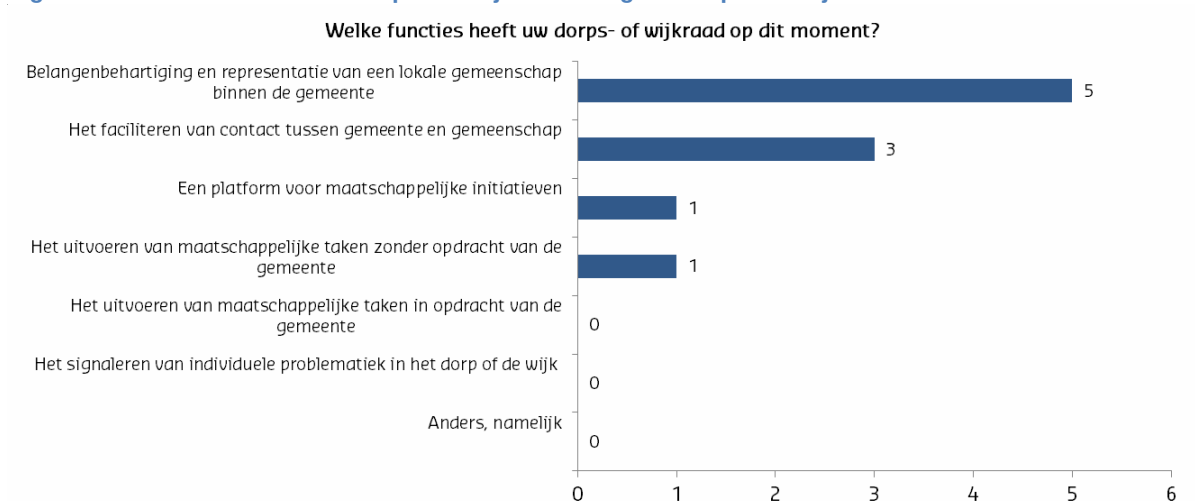
Figuur 12. Middelen die de gemeente inzet bij het maken en uitvoeren van beleid en het faciliteren van maatschappelijke initiatieven volgens collegeleden

Bijlage

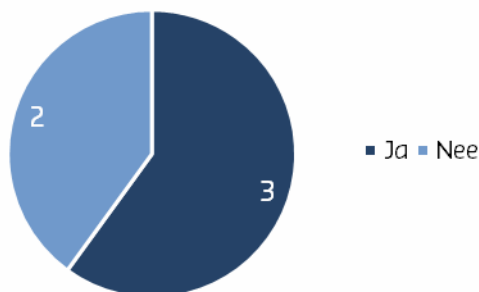
1.1 / Dorps- en wijkraden Berkelland

Figuur 1. Actuele functies van dorps- en wijkraden volgens dorps- en wijkraadsleden

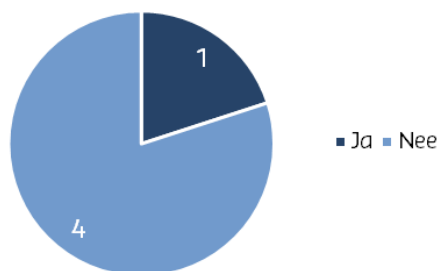
Figuur 2. Toename in taken van dorps- en wijkraden in de afgelopen twee jaar volgens dorps- en wijkraadsleden

Zijn er in de afgelopen twee jaar andere taken of functies bijgekomen (gekregen of zelf geïnitieerd)?

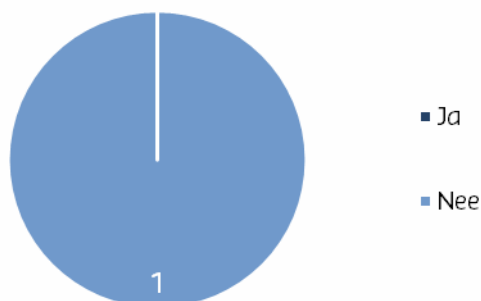
Figuur 3. Wijziging in het takenpakket van de dorps-of wijkraden door de veranderingen in het sociaal domein volgens dorps- en wijkraadsleden

Heeft u door de veranderingen in het sociaal domein (zorg en welzijn) andere taken gekregen van de gemeente of zelf opgepakt?

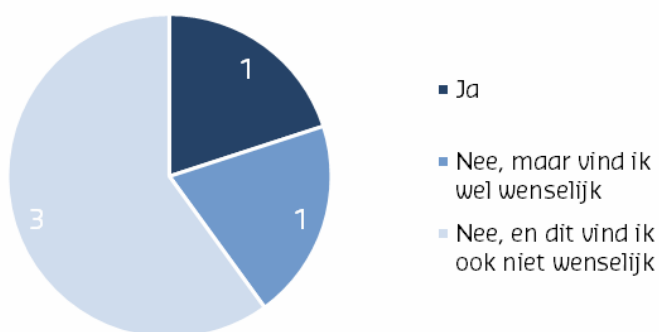
Figuur 4. Begeleiding bij wijziging in het takenpakket van de dorps- of wijkraad naar aanleiding van de vergaderingen in het sociaal domein door de gemeente, volgens dorps- en wijkraadsleden

Wordt u bij deze nieuwe taken begeleid door de gemeente, bijvoorbeeld een bestuurder of ambtenaar?

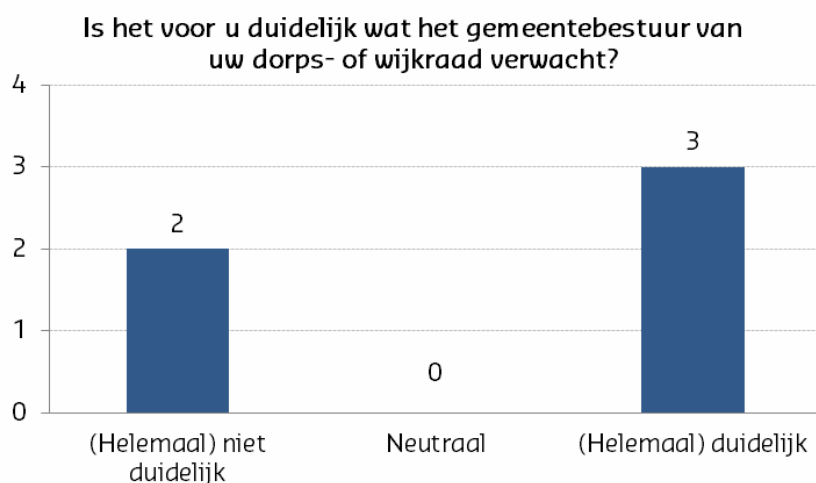

Figuur 5. Dialoog met de gemeente over het takenpakket van de dorps- en wijkraadsleden en de verwachtingen hierover volgens dorps- en wijkraadsleden

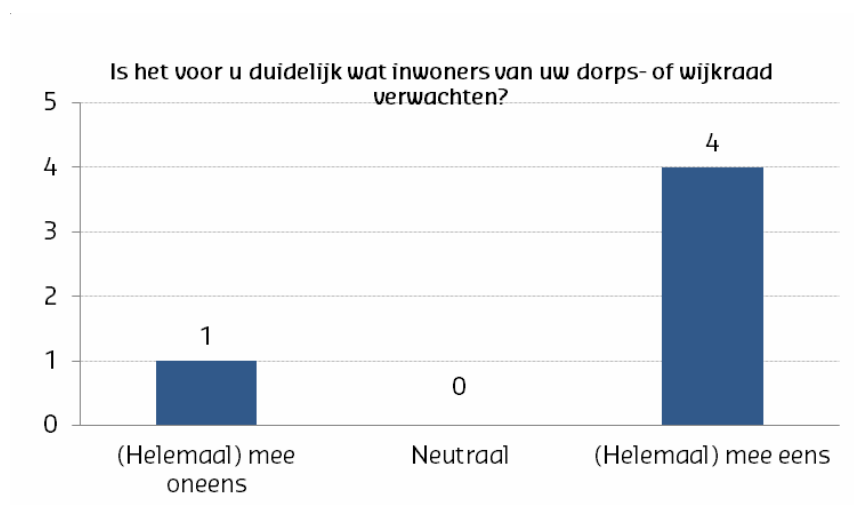
Bent u in gesprek met de gemeente over uw takenpakket en de verwachtingen over die taken?

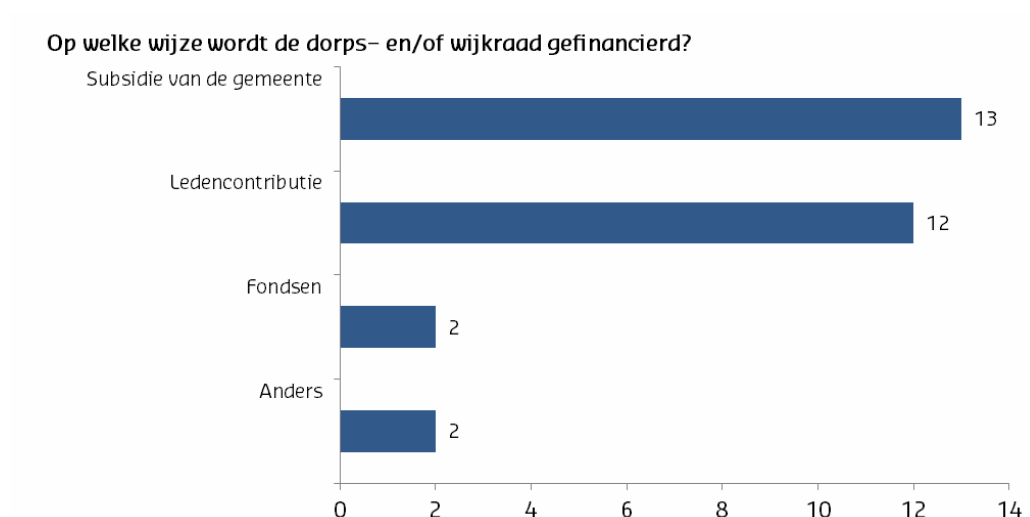
Figuur 6. [vraag 8] Verwachtingen gemeentebestuur van de dorps- of wijkraad volgens dorps- en wijkraadsleden

Figuur 7. Verwachtingen inwoners van het dorp of de wijk van de dorps- of wijkraad volgens dorps- en wijkraadsleden

Figuur 8. Financiën van de dorps- of wijkraad

Figuur 9. Rechtsvorm van de dorps- of wijkraad volgens dorps- en wijkraadsleden

Figuur 10. Verkiezing dorpsraadsleden en wijkraadsleden

Figuur 11. Wijze van verkiezen van dorpsraadsleden en wijkraadsleden

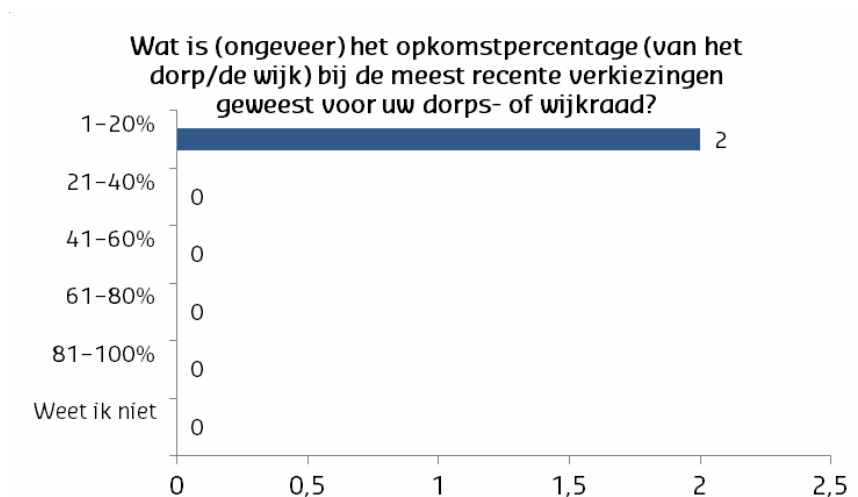
Figuur 12. Wijze van benoeming dorpsraadsleden en wijkraadsleden volgens dorps- en wijkraadsleden

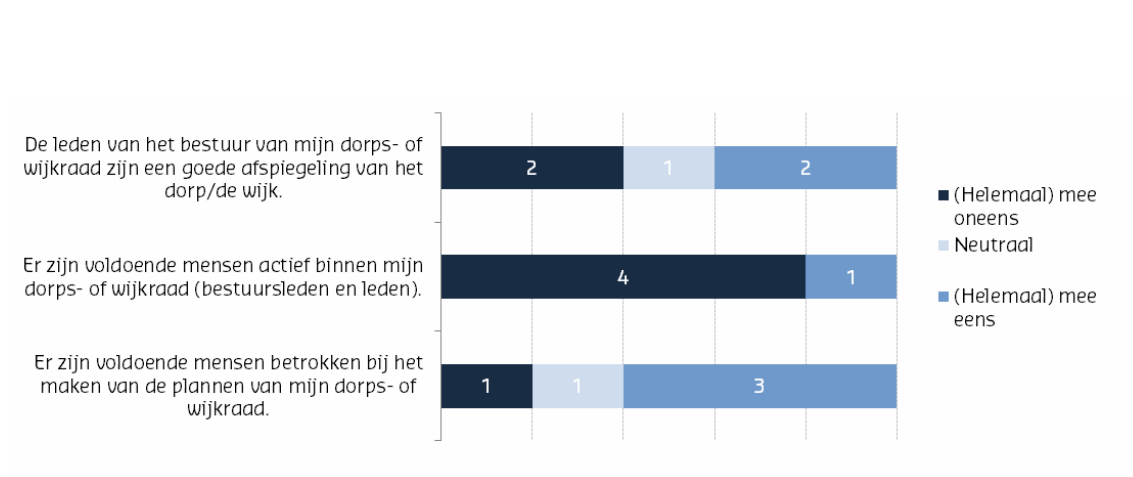
Figuur 13. Kiesgerechtelijke leeftijd voor dorps- en wijkraden

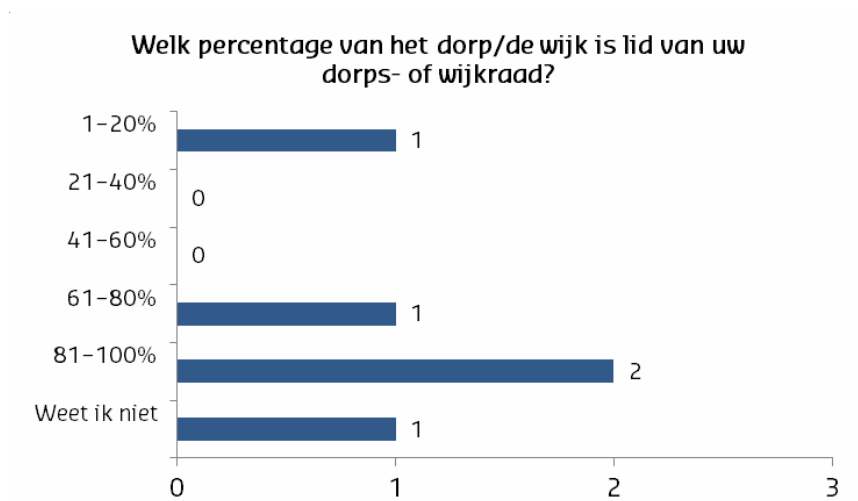
Figuur 14. Opkomstpercentage bij de meest recente verkiezingen volgens dorps- en wijkraadsleden

Figuur 15. Democratische en vertegenwoordigende legitimiteit

Figuur 16. Percentage van het dorp of de wijk dat lid is van de dorps- of wijkraad

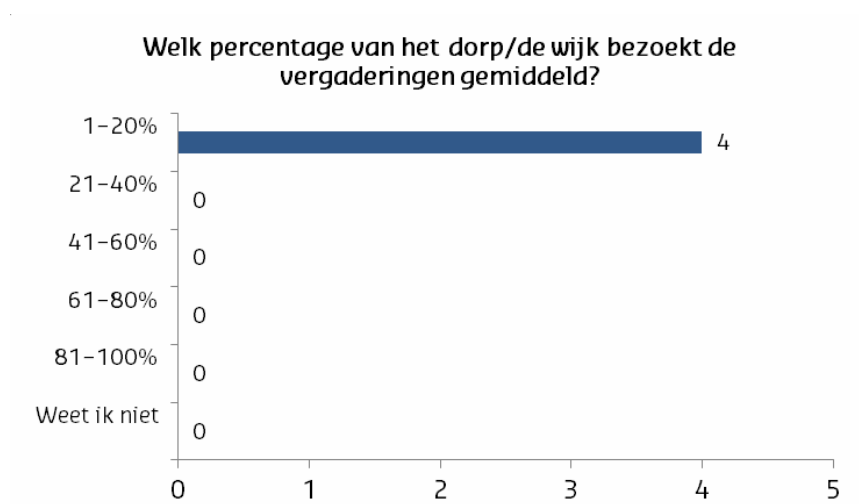
Figuur 17. Openbaarheid van vergaderingen van de dorps- of wijkraad

Figuur 18. Aankondiging vergaderingen van de dorps- of wijkraad

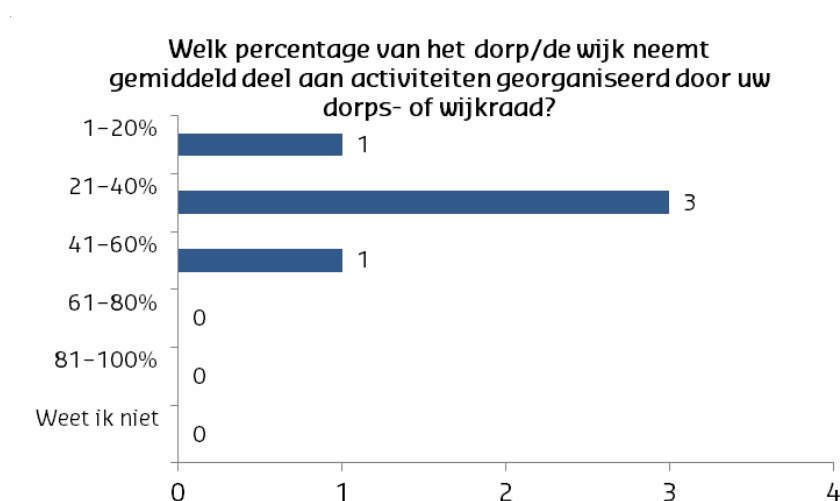
Figuur 19. Aanwezigheid inwoners bij de vergaderingen van de dorps- of wijkraad volgens de dorps- of wijkraad

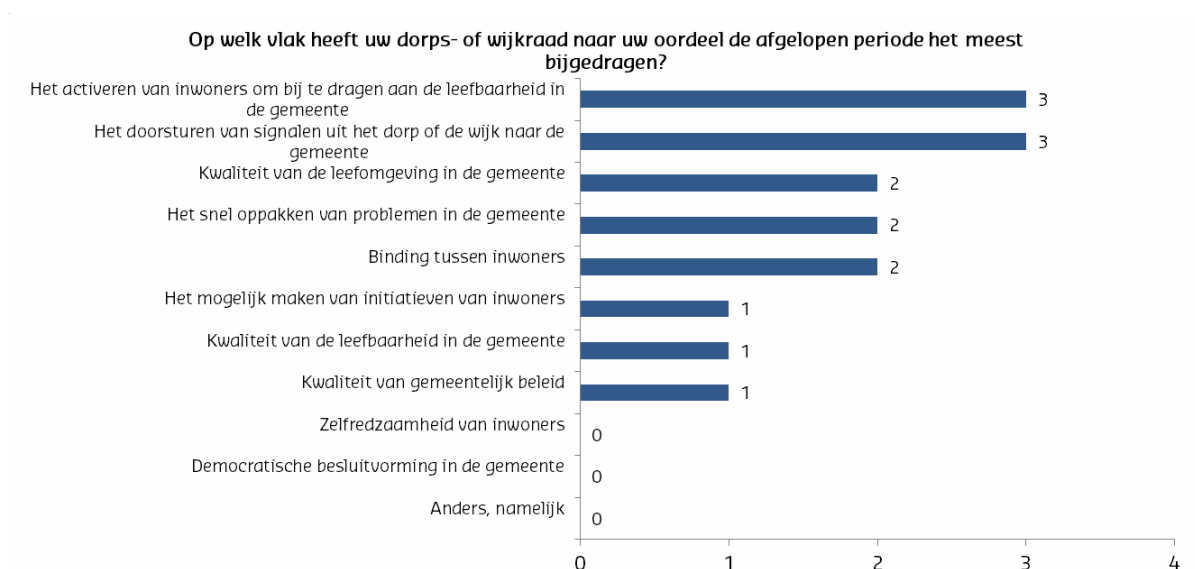
Figuur 20. Vertegenwoordiging gemeente bij vergaderingen van de dorps- of wijkraad

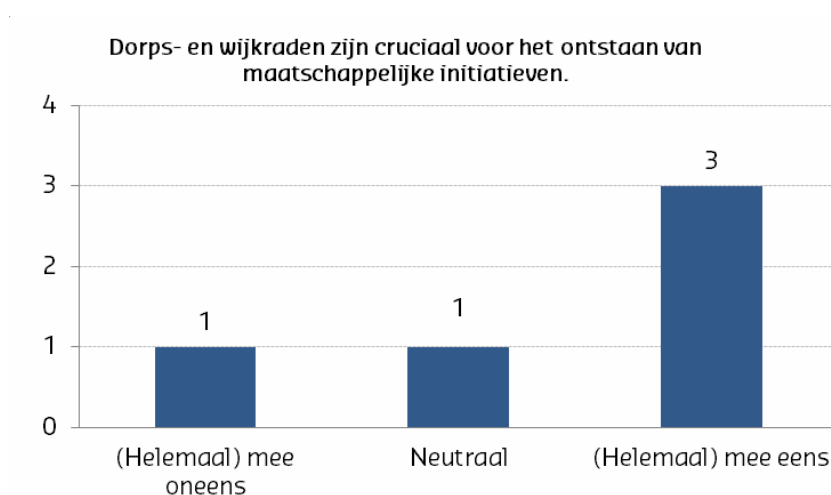
Figuur 21. Percentage van het dorp of de wijk dat deelneemt aan de door de dorps- of wijkraad georganiseerde activiteiten

Figuur 22. De bijdrage van dorps- en wijkraden volgens dorps- en wijkraden

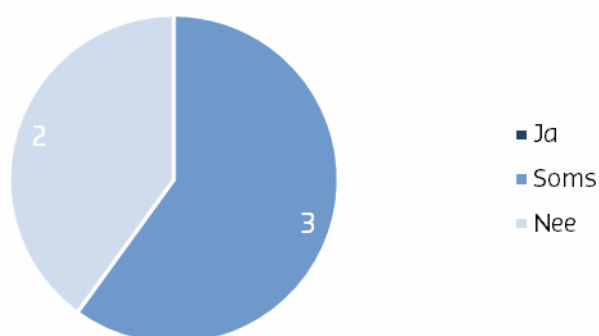

Figuur 23. Invloed dorps- en wijkraden op ontstaan maatschappelijke initiatieven volgens dorps- en wijkraadsleden

Figuur 24. Consultatie niet-leden bij het maken van plannen volgens dorps- en wijkraadsleden

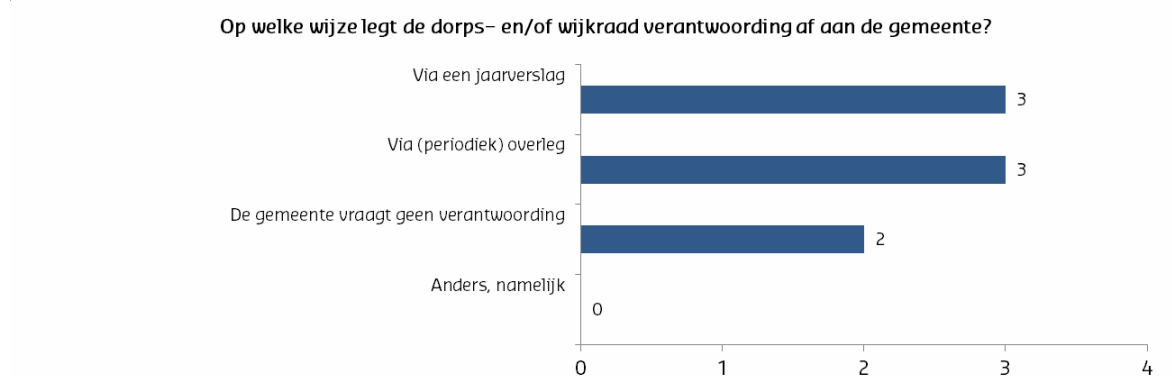
Bij het maken van plannen binnen de dorps- of wijkraad consulteren we ook nietleden.

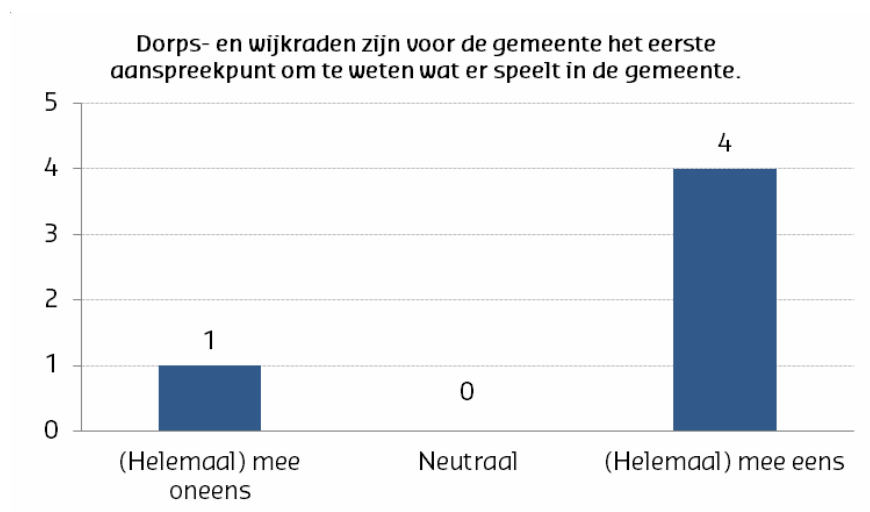
Figuur 25. Netwerken waar door de dorps- en wijkraden contact mee heeft

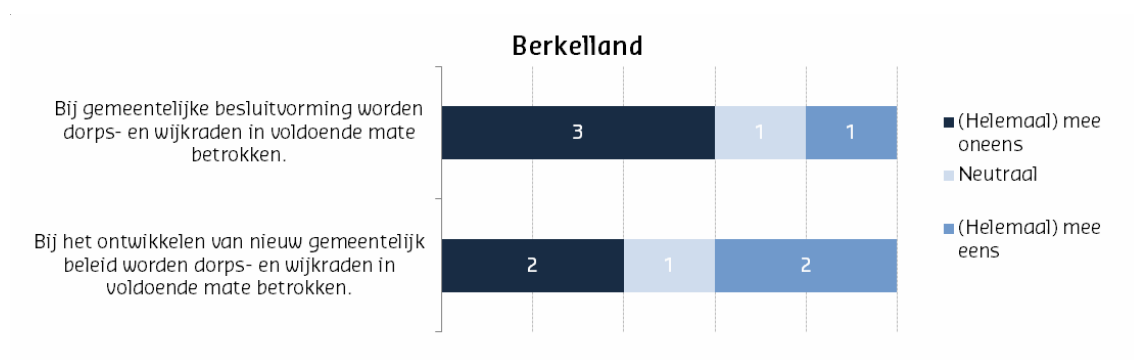
Figuur 26. Wijze van verantwoording af leggen van de dorps- of wijkraden aan de gemeente

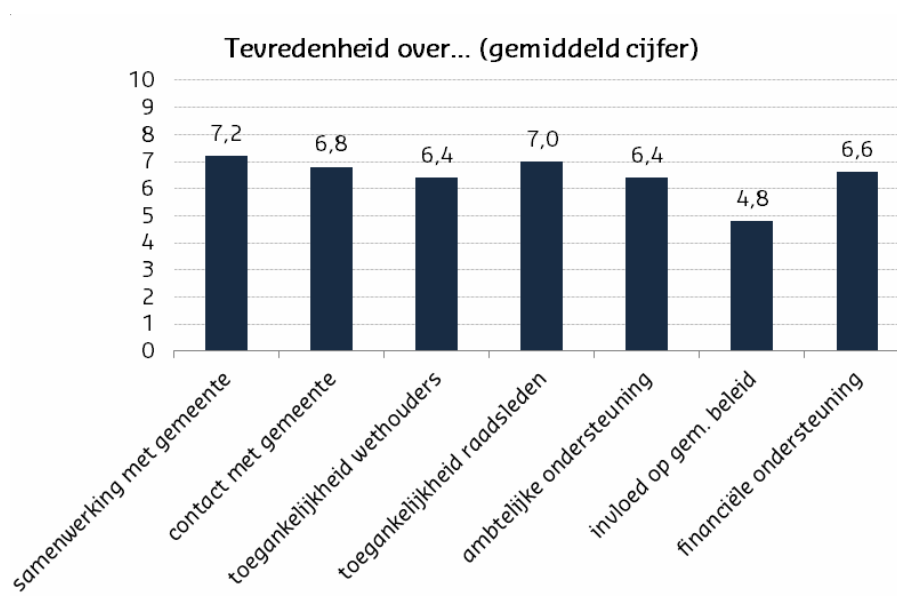
Figuur 27. Aanspreekpunt

Figuur 28. Betrokkenheid dorps- en wijkraden bij gemeentelijke beleids- en besluitvorming volgens dorps- en wijkraadsleden

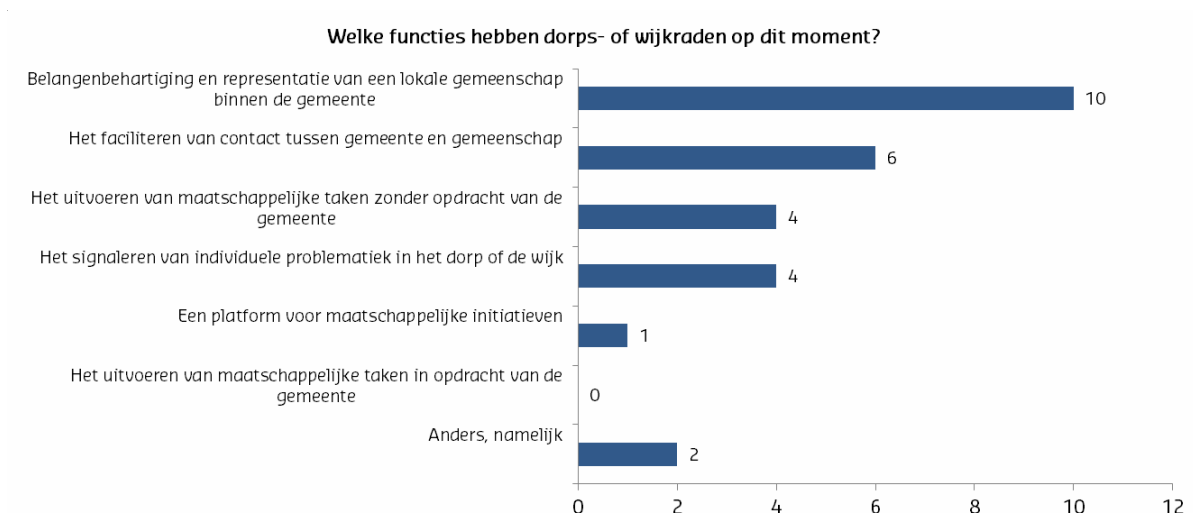
Figuur 29. Stellingen over de tevredenheid van de dorps- en wijkraden over diverse vormen van contact met de gemeente

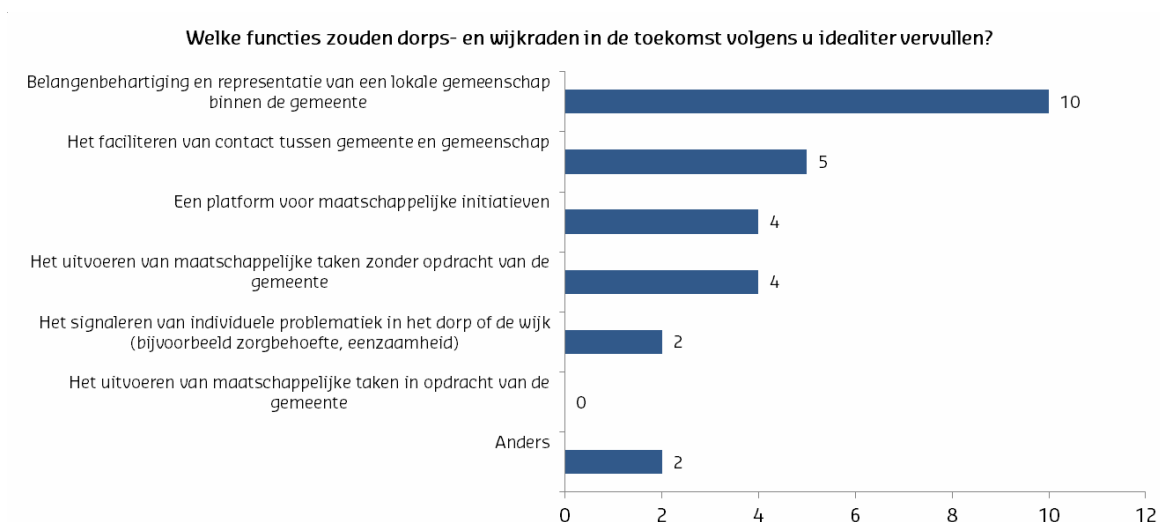
Bijlage

1.1 / Gemeenteraadsleden Berkelland

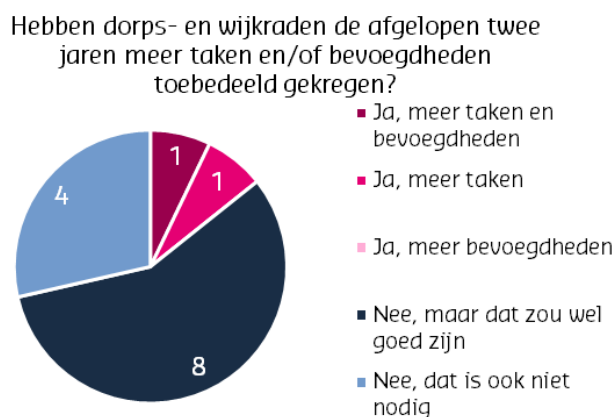
Figuur 1. Actuele functies van dorps- en wijkraden volgens raadsleden

Figuur 2. Gewenste functies van dorps- en wijkraden volgens raadsleden

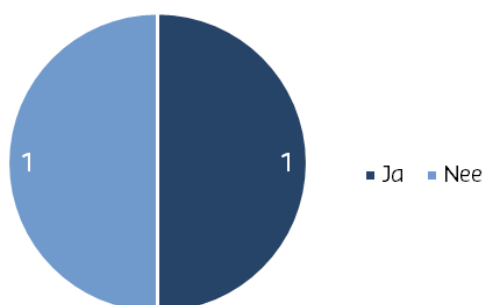

Figuur 3. Toename in taken van dorps- en wijkraden volgens raadsleden

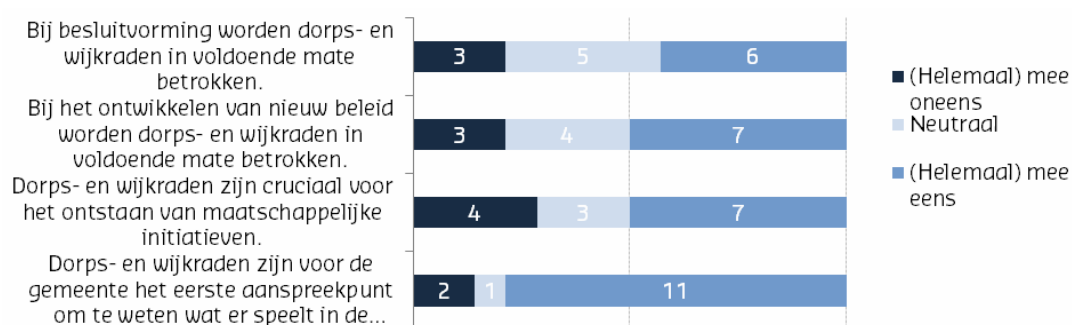

Figuur 4. Financiële middelen dorps- en wijkraden

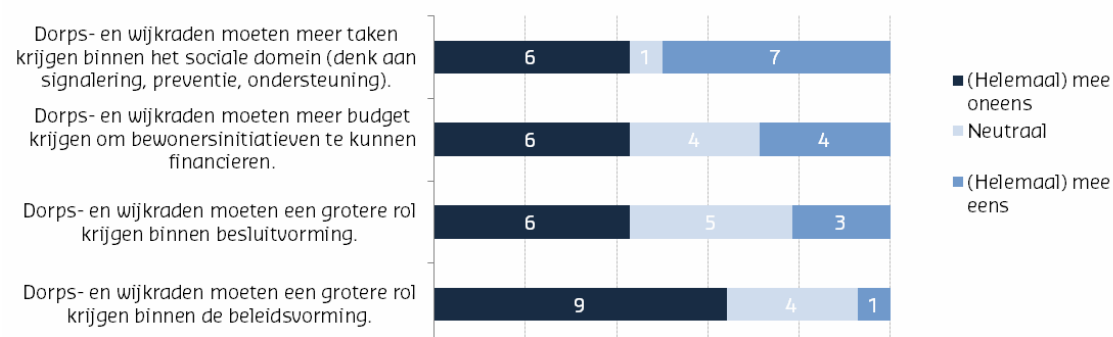
Krijgen de dorps- en wijkraden daarmee ook meer financiële middelen?

Figuur 5. Stellingen over de rol dorps- en wijkraden volgens raadsleden

Figuur 6. Stellingen over de wensen met betrekking tot rol, taken en budget van dorps-en wijkraden volgens raadsleden

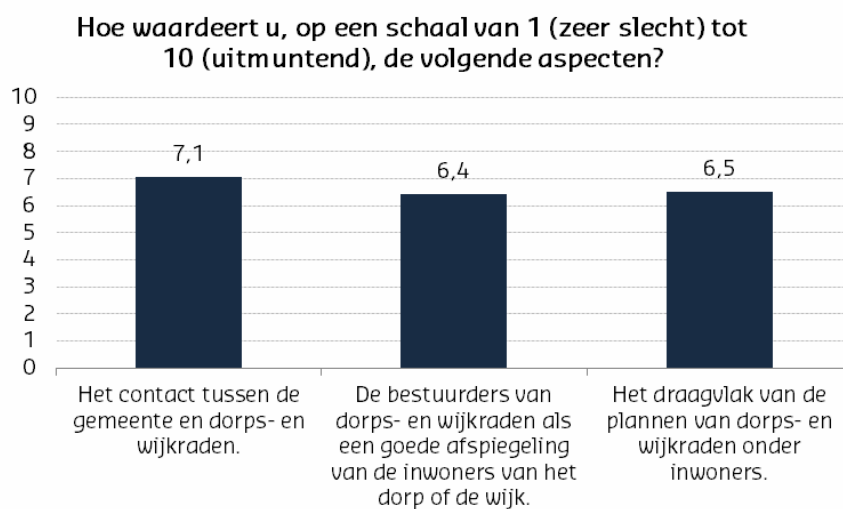
Figuur 7. De bijdrage van dorps- en wijkraden volgens raadsleden

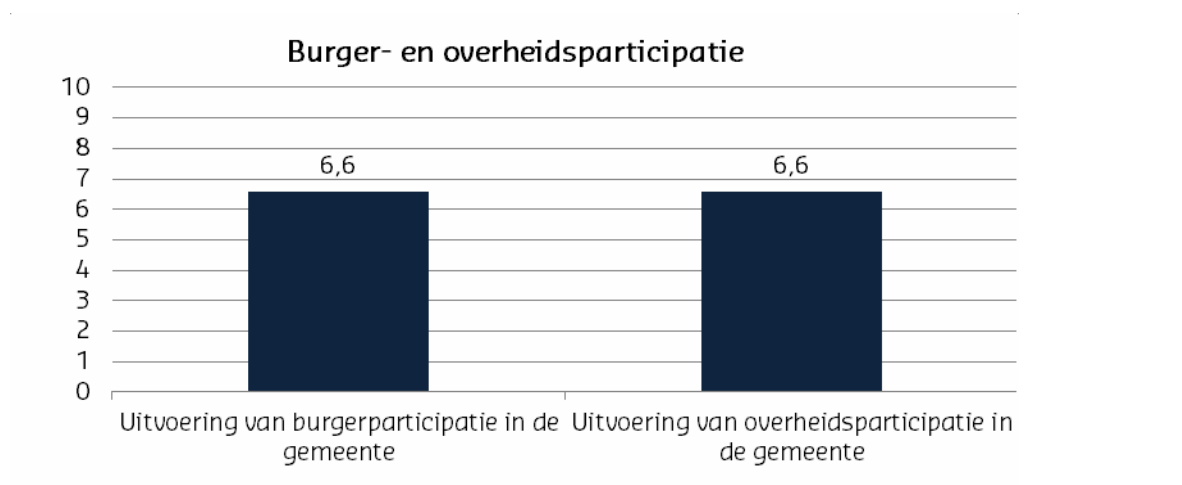
Figuur 8. Het meten van toegevoegde waarde van dorps- en wijkraden volgens raadsleden

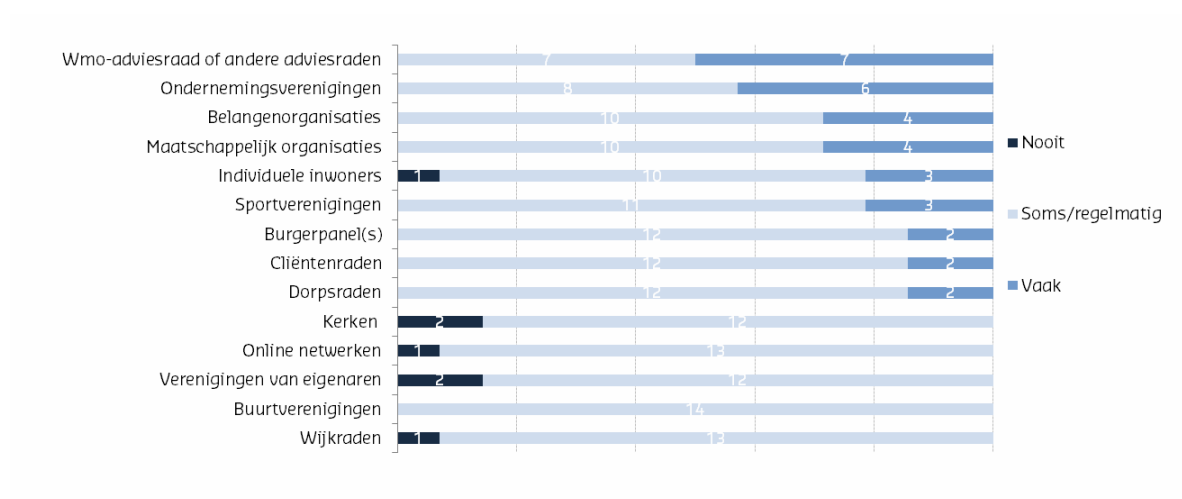
Figuur 9. Waardering van dorps- en wijkraden gerelateerde zaken volgens raadsleden

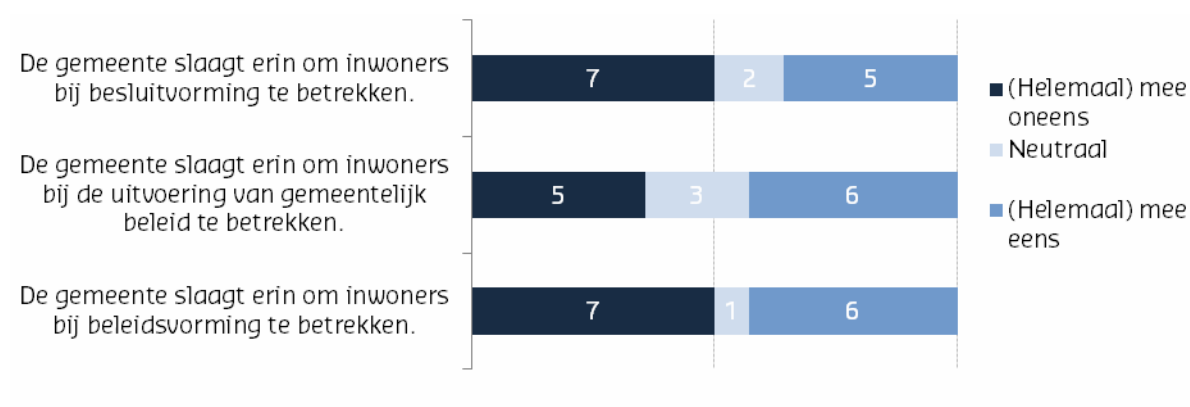
Figuur 10. Waardering burgerparticipatie en overheidsparticipatie volgens raadsleden

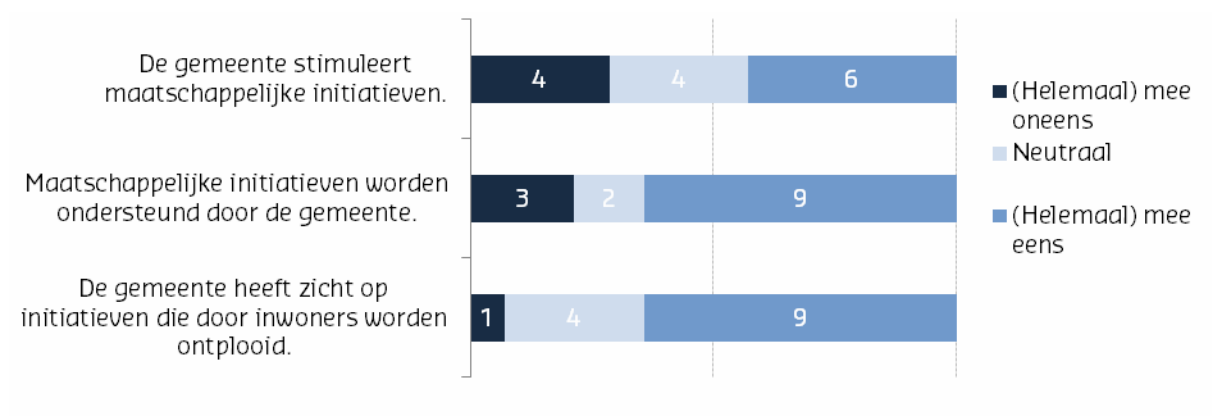
Figuur 11. Netwerken waar de gemeente gebruik van maakt in het kader van burger- en overheidsparticipatie volgens raadsleden

Figuur 12. Stellingen over betrekking van inwoners volgens raadsleden

Figuur 13. Stellingen over maatschappelijke initiatieven volgens raadsleden

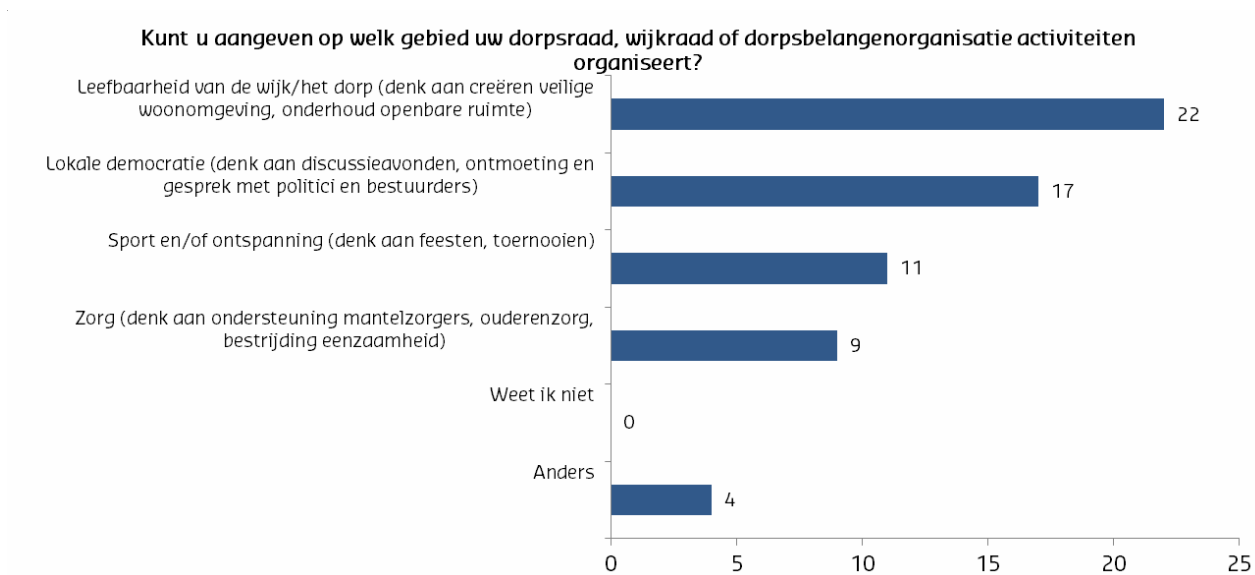
Figuur 14. Middelen die de gemeente inzet bij het maken en uitvoeren van beleid en het faciliteren van maatschappelijke initiatieven volgens raadsleden

Bijlage

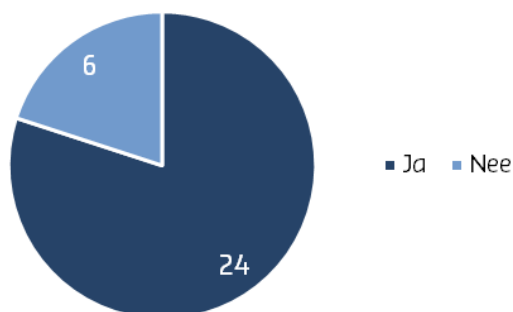
1.1 / Inwoners

Figuur 1. Gebieden waarop activiteiten worden georganiseerd door dorpsraad, wijkraad of dorpsbelangenorganisatie volgens inwoners

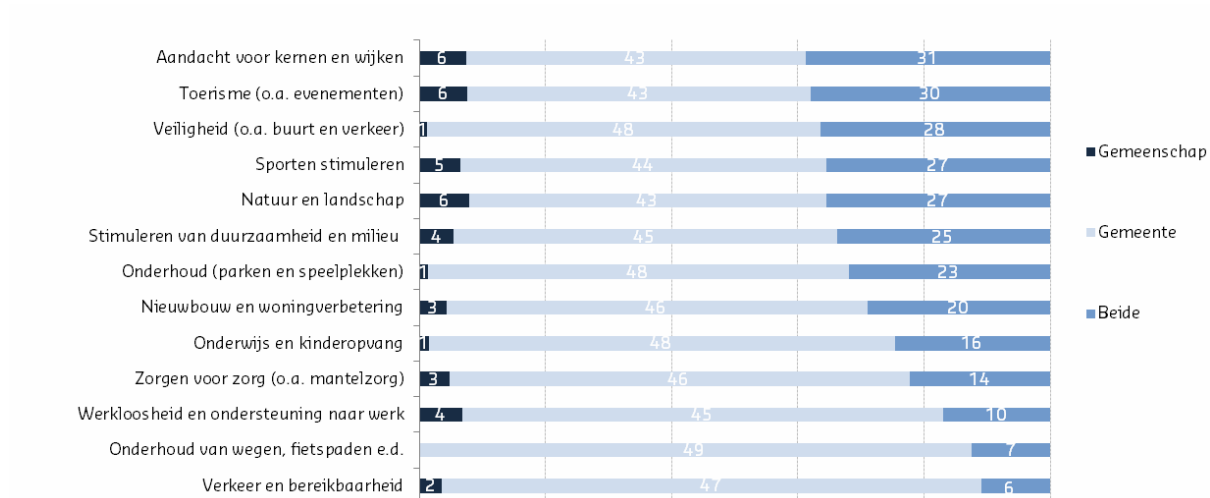

Figuur 2. Bekendheid met door de dorpsraad, wijkraad of dorpsbelangenorganisatie georganiseerde activiteiten volgens inwoners

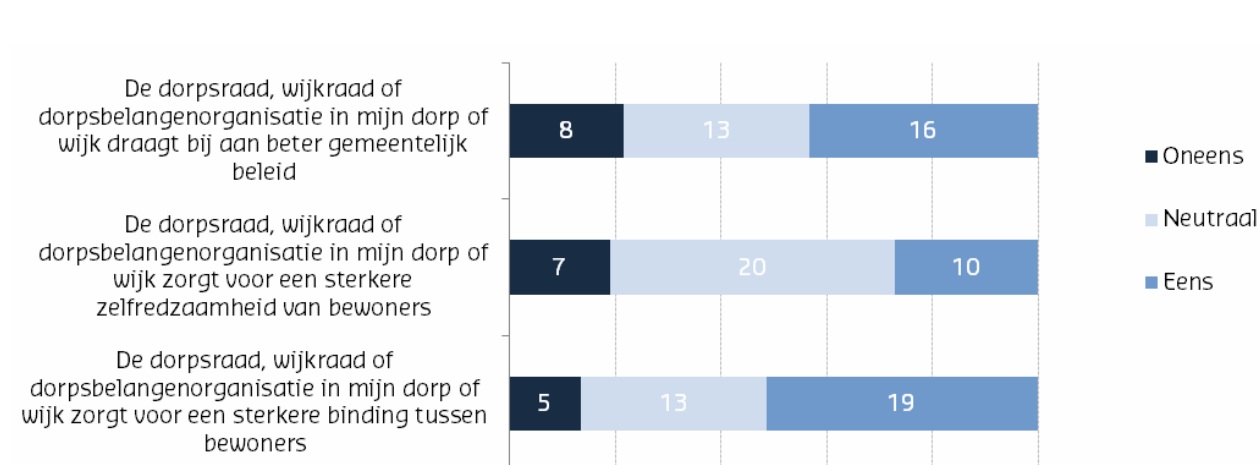
Weet u welke activiteiten de dorpsraad, wijkraad of dorpsbelangenorganisatie in uw dorp of wijk organiseert?

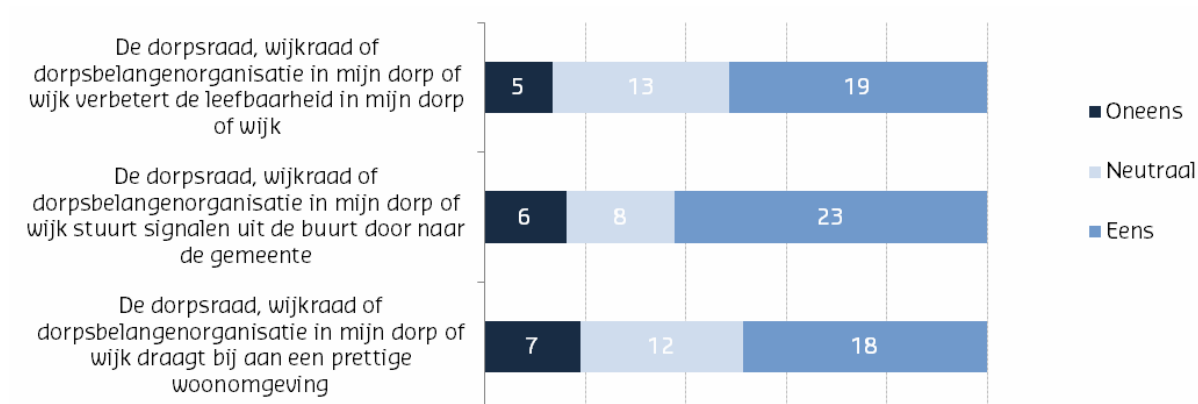
Figuur 3. De verantwoordelijke voor verschillende taken volgens inwoners

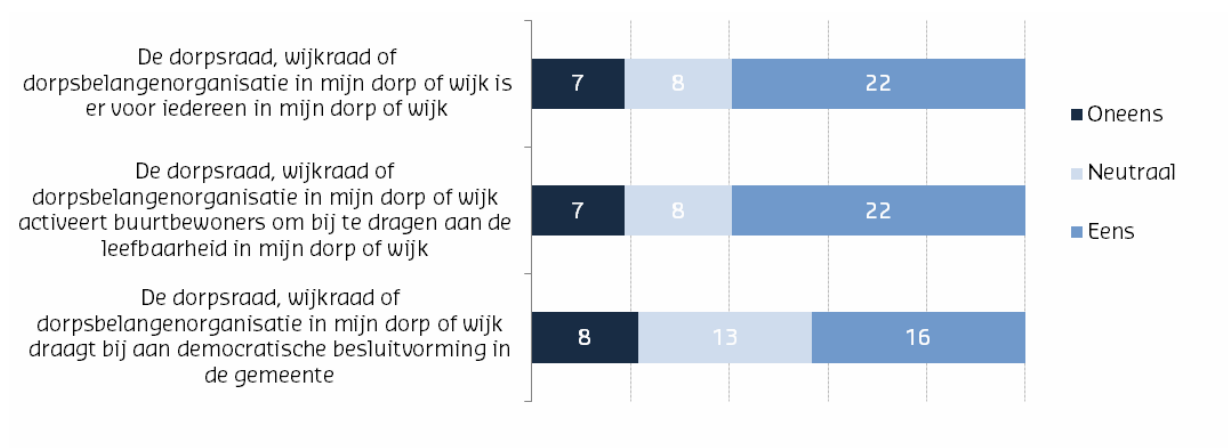
Figuur 4. De rol van de dorpsraad, wijkraad of dorpsbelangenorganisatie volgens inwoners

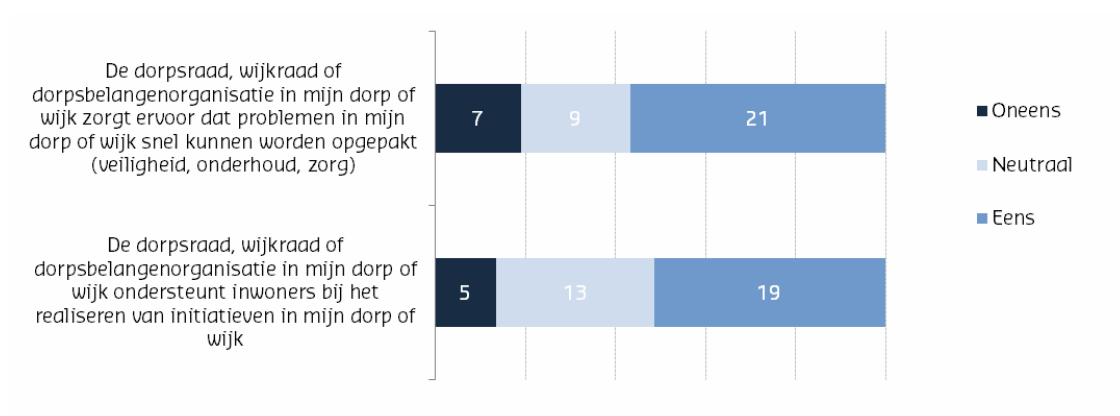
Figuur 5. De rol van de dorpsraad, wijkraad of dorpsbelangenorganisatie volgens inwoners (Vervolg)

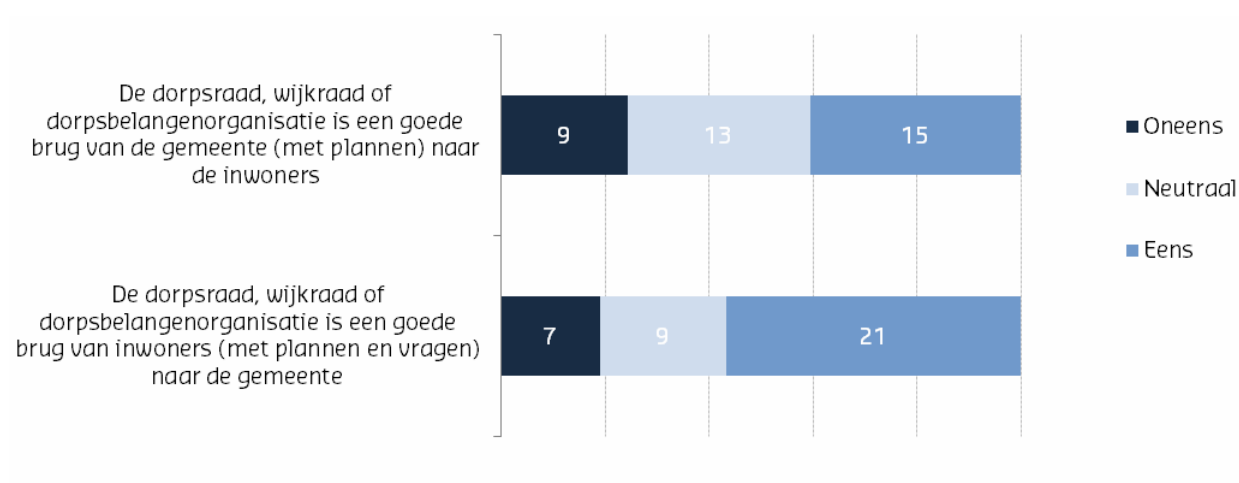
Figuur 6. De rol van de dorpsraad, wijkraad of dorpsbelangenorganisatie volgens inwoners (Vervolg)

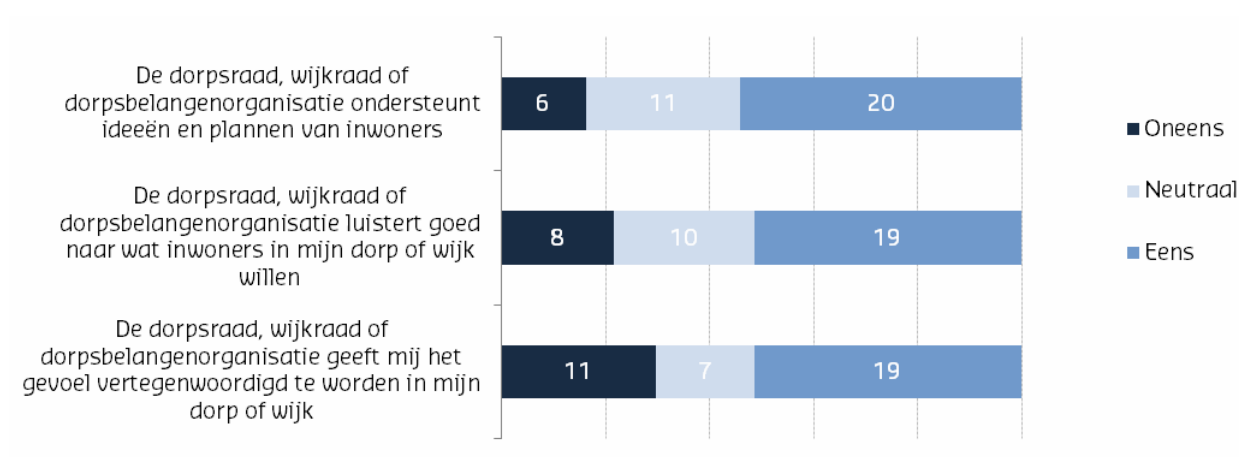
Figuur 7. De rol van de dorpsraad, wijkraad of dorpsbelangenorganisatie volgens inwoners (Vervolg)

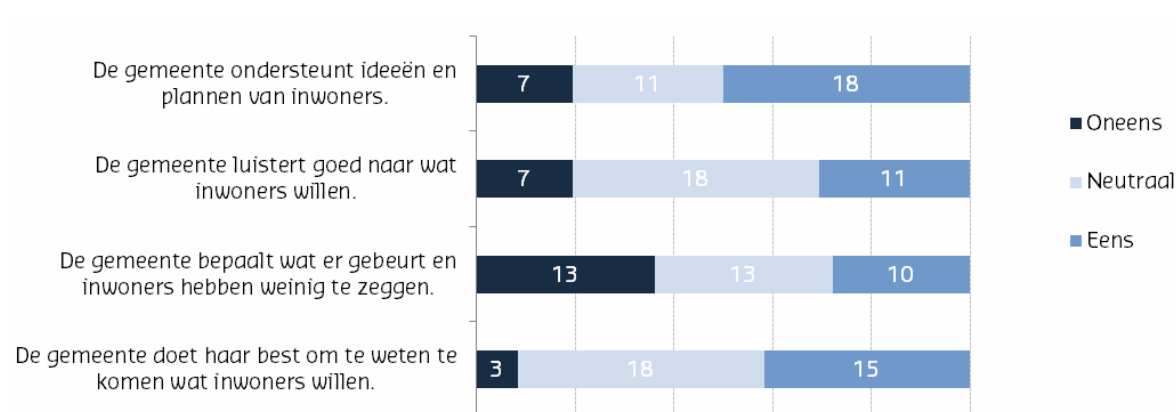
Figuur 8. De functie van de dorpsraad, wijkraad of dorpsbelangenorganisatie als brug tussen de gemeente en inwoners volgens inwoners

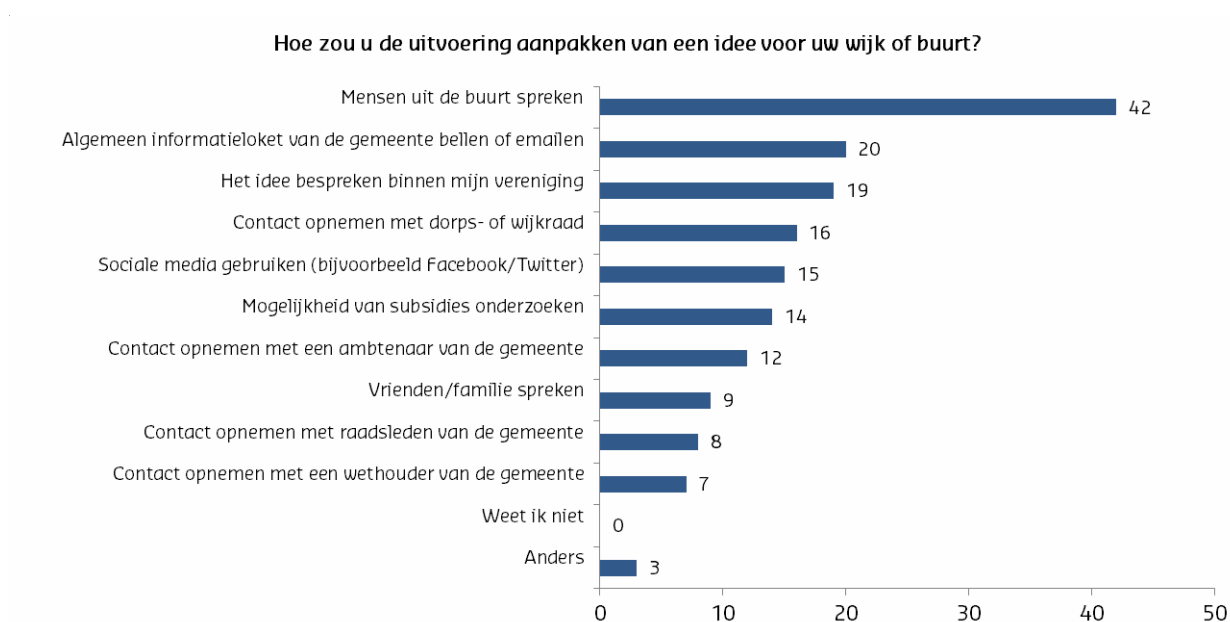
Figuur 9. Communicatie tussen dorpsraad, wijkraad of dorpsbelangenorganisatie en inwoners volgens inwoners

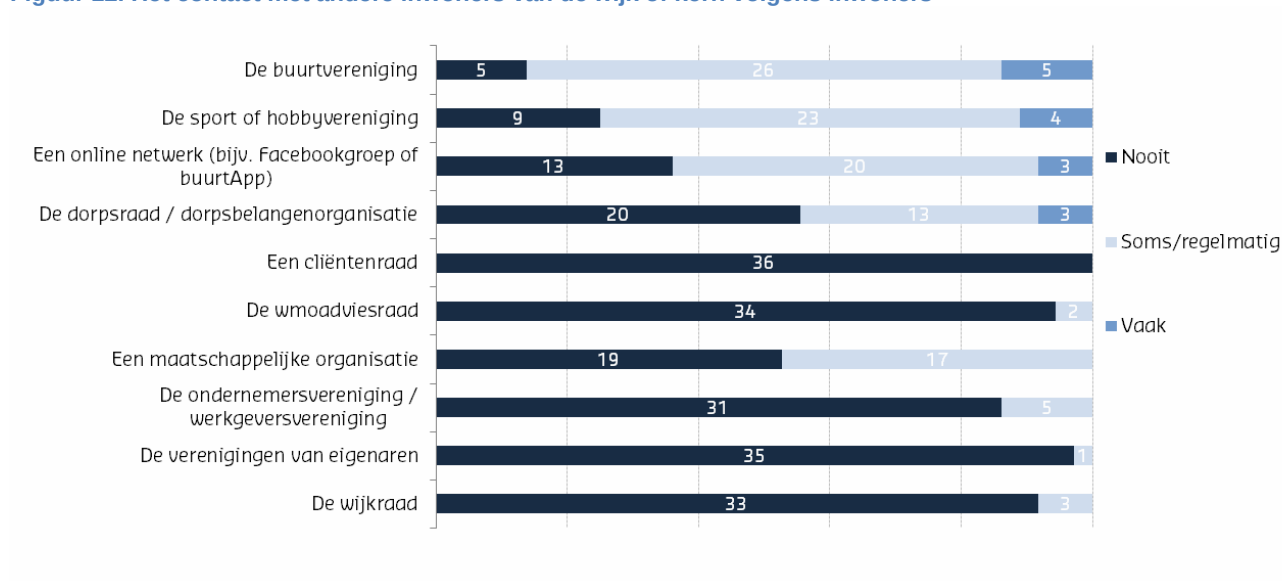
Figuur 10. De samenwerking tussen de gemeente en inwoners volgens inwoners

Figuur 11. De aanpak van de uitvoering van ideeën voor de wijk of buurt volgens inwoners

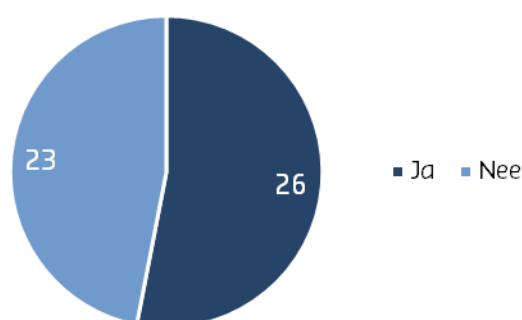

Figuur 12. Het contact met andere inwoners van de wijk of kern volgens inwoners

Figuur 13. Bekendheid met de dorpsraad, wijkraad of dorpsbelangenorganisatie volgens inwoners

Bent u bekend met de dorpsraad, wijkraad of dorpsbelangenorganisatie in uw dorp of wijk?

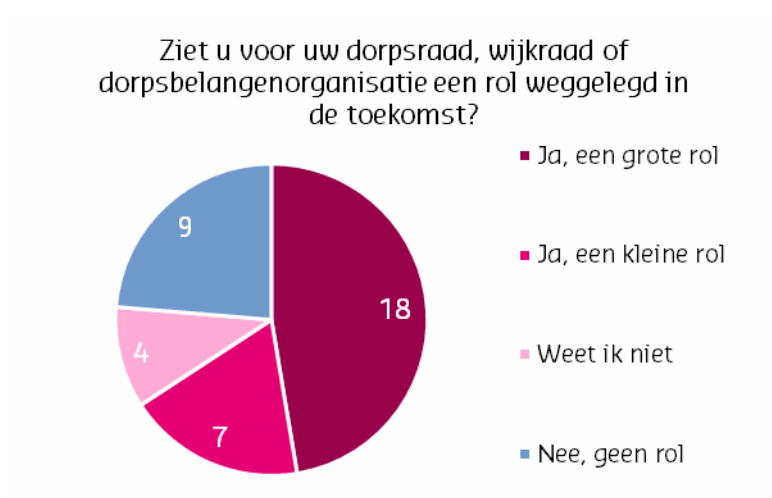

Figuur 14. De wijze van bekend zijn met de dorpsraad, wijkraad of dorpsbelangenorganisatie volgens inwoners

Hoe bent u bekend met uw dorpsraad, wijkraad of dorpsbelangenorganisatie?

Figuur 15. Toekomstperspectief voor dorpsraad, wijkraad of dorpsbelangenorganisatie volgens inwoners

Secretariaat Rekenkamercommissie BBLM
p/a gemeente Bronckhorst
Elderinksweg 2
7255 KA BRONCKHORST

C: J.A. Hildering
T: 0545-250 250
E: info@gemeenteberkelland.nl
Bezoekadres: Marktstraat 1, Borculo

Zaaknummer : 191119
Onderwerp : Bestuurlijke wederhoor van het rekenkameronderzoek naar de samenwerking
tussen gemeente Berkelland en de dorpsraden
Verzonden :

Geachte commissie,

Wij hebben van u het rapport ontvangen van uw onderzoek naar de samenwerking tussen de gemeente Berkelland en de dorpsraden. Hartelijk dank daarvoor.

U geeft in dit rapport een uitgebreid beeld van de samenwerking tussen de gemeente Berkelland en de dorpsraden. Daarnaast geeft u een wensbeeld voor de toekomstige samenwerking, een wensbeeld dat u baseert op een inbreng van inwoners, dorpsraden, de gemeenteraad en ons college. Ook geeft u aanbevelingen ter verbetering van de samenwerking. Dit rapport komt voor ons op een goed moment. In 2018 zullen we de huidige convenanten met de dorpsraden vernieuwen. Dit doen we in samenspraak met de betrokkenen. De inzichten en aanbevelingen uit het onderzoeksrapport helpen ons bij dit traject.

Voor vragen kunt u contact opnemen met de heer J.A. Hildering, telefoonnummer 0545-250 203.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Berkelland,
de secretaris, de burgemeester,

M.N.J Broers. drs. J.H.A. van Oostrum.

Kopie aan:

- *Archief*
- *Gebiedsteam / J. Lubben, W. Swam*
- *Team financiën / J.A. Hildering*
- *Team bestuursondersteuning / R. Heij*

Commissie Bestuur en Ruimte

Dossiernummer	801
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	10 mei 2017
Agendapunt	10
Omschrijving	Voorstel bespreekstuk / Verzoek provincie Gelderland om in te stemmen met het maken van een inpassingsplan om aanpassingen in de N315 tussen de kom Neede en de N18 mogelijk te maken

Geagendeerd	Vergaderdatum
Commissie Bestuur en Ruimte	10 mei 2017

Zaaknummer : 191080

Raadsvergadering : 23 mei 2017

Onderwerp : Verzoek provincie Gelderland om in te stemmen met het maken van een Inpassingsplan om aanpassingen in de N315 tussen de kom Neede en de N18 mogelijk te maken

Collegevergadering : 11 april 2017

Portefeuillehouder : J.A. Pot-Klumper, M.H.H. van Haaren-Koopman

Steller : E.J.E.M. Spanjaard
J. Heinneman

tel: : 0545-250 317
tel: : 0545-250 273

Te nemen besluit:

Instemmen met het maken van een Provinciaal Inpassingsplan door de provincie Gelderland om aanpassingen in de N315 tussen de kom Neede en de N18 planologisch mogelijk te maken.

Waarom dit voorstel en wat is het effect

De provincie Gelderland is al enige tijd bezig om de N315 tussen Ruurlo en de N18 in Neede aan te passen. Inmiddels zijn er al een aantal rotondes aangelegd en is er een inpassingsplan door de provincie vastgesteld ter hoogte van de T-splitsing Rondweg-Haaksbergseweg in Neede.

De laatste aanpassingen hebben betrekking op het wegvak tussen de bebouwde kom van Neede en de N18. De grootste aanpassing in dit wegvak betreft de aanleg van een rotonde ter hoogte van de afslag Rietmolen.

Voor een deel passen de beoogde aanpassingen, waaronder de rotonde bij de afslag Rietmolen, niet in het geldende bestemmingsplan.

De N315 is een provinciale weg, de aanpassing van de N315 is een provinciaal belang.

Om die reden stelt de provincie voor om in plaats van het vaststellen van een bestemmingsplan door uw raad zelf een inpassingsplan op te stellen.

Argumentatie:

Voor een deel passen de aanpassingen van het wegtracé tussen de kom Neede en de N18 niet in het geldende bestemmingsplan "Buitengebied Neede". Dit geldt in het bijzonder voor de te realiseren rotonde ter hoogte van de afslag Rietmolen.

Om planologisch medewerking te kunnen verlenen is een aanpassing van het bestemmingsplan nodig. Dit kan enerzijds door het vaststellen van een bestemmingsplan door uw raad, anderzijds door het vaststellen van een inpassingsplan door de provincie.

Omdat hier sprake is van aanpassingen aan een provinciale weg en er sprake is van een provinciaal ruimtelijk belang vraagt de provincie u om in te stemmen met het maken van een inpassingsplan.

Voor de eenduidigheid wordt er door de provincie Gelderland voor gekozen het hele wegvak in het Inpassingsplan mee te nemen, dus ook de delen die wel binnen het geldende bestemmingsplan passen.

In te vullen door Griffie:

Commissievergadering

Afhandelingsvoorstel voor raad:

0 hamerstuk
0 besprekstuk
0 anders, nl

Raadsvergadering

0 zonder hoofdelijke stemming
0 met algemene stemmen
0 stemmen voor, stemmen tegen
0 aangenomen
0 verworpen
0

Kanttelingen en risico's

Voor de gemeente zitten er geen risico's aan deze procedure. Besluitvorming vindt immers niet plaats door de gemeente, maar door de provincie.

Bij eventuele beroepsprocedures is de provincie bevoegd gezag.

Financiën

Omdat het Inpassingsplan wordt opgesteld door de provincie zijn eventueel ingediende verzoeken om tegemoetkoming in schade ter beoordeling van en voor rekening van de provincie.

Communicatie

De provincie zal van uw besluit op de hoogte worden gesteld.

Initiatief, participatie en rol gemeente

De provincie heeft als wegbeheerder van de N315 in de afgelopen jaren voor de diverse deelprojecten informatieavonden gehouden. Op 7 december 2016 heeft de provincie een informatieavond gehouden over de het wegvak kom Neede-N18. De ingekomen reacties hadden betrekking op persoonlijke situaties. De provincie heeft de indieners van een reactie antwoord gegeven.

Planning en evaluatie

De provincie legt in de loop van 2017 het ontwerp-inpassingsplan ter inzage. Daarna volgt verdere besluitvorming.

Burgemeester en wethouders van Berkelland,
de secretaris, de burgemeester,

M.N.J. Broers. drs. J.H.A. van Oostrum.

Raadsvergadering : 23 mei 2017

De raad van de gemeente Berkelland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 11 april 2017;

b e s l u i t :

in te stemmen met het maken van een inpassingsplan door de provincie Gelderland voor het wegvak van de N315 tussen de kom Neede en de N18 om aanpassingen aan de weg planologisch mogelijk te maken.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van
23 mei 2017

de griffier,

de voorzitter,

Toelichting raadsvoorstel

Onderwerp : Inpassingsplan door de provincie Gelderland om aanpassingen in de N315 tussen de kom Neede en de N18 mogelijk te maken

Algemeen

De provincie Gelderland is wegbeheerder van N315. Dit is de provinciale weg tussen de N18, Neede, Borculo en Ruurlo. De provincie heeft in 2013 een verkenningsonderzoek uitgevoerd waarbij naast groot onderhoud voor de verhardingen ook gekeken is naar knelpunten op het gebied van verkeersveiligheid en de doorstroming van verkeer.

Largas en rotondes

Dit heeft er in geresulteerd dat er in de N315 inmiddels rotondes zijn aangelegd bij Borculo en Neede. Deze rotondes pasten deels binnen het bestemmingsplan en zijn deels planologisch mogelijk gemaakt na herziening van het bestemmingsplan. Daarnaast heeft de provincie Gelderland in 2016 een inpassingsplan vastgesteld om de T-splitsing ter hoogte van De Haaksbergseweg en Rondweg in Neede te vervangen door een LARGAS. Omdat de Raad van State de beroepen tegen het plan heeft verworpen is er sprake van een onherroepelijk plan.

Wegvak tussen kom Neede en N18

Dit is het laatste deel van de N315 waar aanpassingen plaatsvinden. De grootste ingreep betreft de aanleg van een rotonde ter hoogte van de afslag Rietmolen. De aanleg van een rotonde komt de verkeersveiligheid en doorstroming ten goede.

Onze ervaringen met de gevolgde procedure, het provinciale inpassingsplan, bij het mogelijk maken van de LARGAS zijn positief.

Het wederom maken van een inpassingsplan door de provincie voor dit laatste onderdeel komt naar onze mening de duidelijkheid, communicatie en procedure ten goede.

Ter informatie treft u bijgevoegd het ontwerp aan voor het wegvak van de N315 tussen de kom Neede en de N18. Het te maken inpassingsplan zal betrekking hebben op het ontwerp zoals hier te zien is.

Bijlagen:

1. Brief provincie d.d. 1 maart 2017
2. Tekeningen ontwerp N315 tussen kom Neede en de N18

148.467.

GEMEENTE BERKELLAND	
Ing.	- 2 MAART 2017
grp	
type	
zknr.	

provincie
GELDERLAND

Bezoekadres
Gebouw Marktstate
Eusebiusplein 1a
6811 HE Arnhem

Postadres
Postbus 9090
6800 GX Arnhem

telefoonnummer (026) 359 91 11
telefaxnummer (026) 359 94 80
e-mailadres post@gelderland.nl
internetsite www.gelderland.nl

College van burgemeester en wethouders
van de gemeente Berkelland
Postbus 200
7270 HA BORCULO

Datum
1 maart 2017
Onderwerp
Inpassingsplan N315

zaaknummer
2011-018207

Geacht college,

In het kader van de reconstructie van de N315 tussen de bebouwde kom van Neede en de N18 dient een bestemmingsplanprocedure doorlopen te worden. Uit inventarisatie van het ontwerp blijkt dat de plannen buiten het huidige bestemmingsplan vallen.

Normaliter is de raad van de gemeente Berkelland het bevoegd gezag voor het herzien van bestemmingsplannen. Omdat hier sprake is van een provinciaal ruimtelijk belang en de provincie wegbeheerder is, willen wij u voorstellen dat de provincie Gelderland een provinciaal inpassingsplan opstelt.

Uiteraard wordt de gemeente bij dit proces nauw betrokken, zowel bestuurlijk als ambtelijk.

In de bijlage vindt u het voorlopig ontwerp N315.

Voor eventuele vragen of opmerkingen kunt u contact opnemen met de heer Ben van Ginkel, projectmanager N315, telefoonnummer 026 359 9632.

Wij hopen spoedig een reactie van u te ontvangen.

Hoogachtend,
Namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

mw. E.H.B. Franck

inlichtingen bij dhr. A.N. Janse
e-mailadres post@gelderland.nl

telefoonnummer (026) 359 00 00

BNG Bank Den Haag, rekeningnummer 28.50.10.824
IBAN-nummer: NL74BNGH0285010824
BIC-code van de BNG: BNGHNL2G

btw-nummer: NL001825100.B03
KvK-nummer: 51468751

